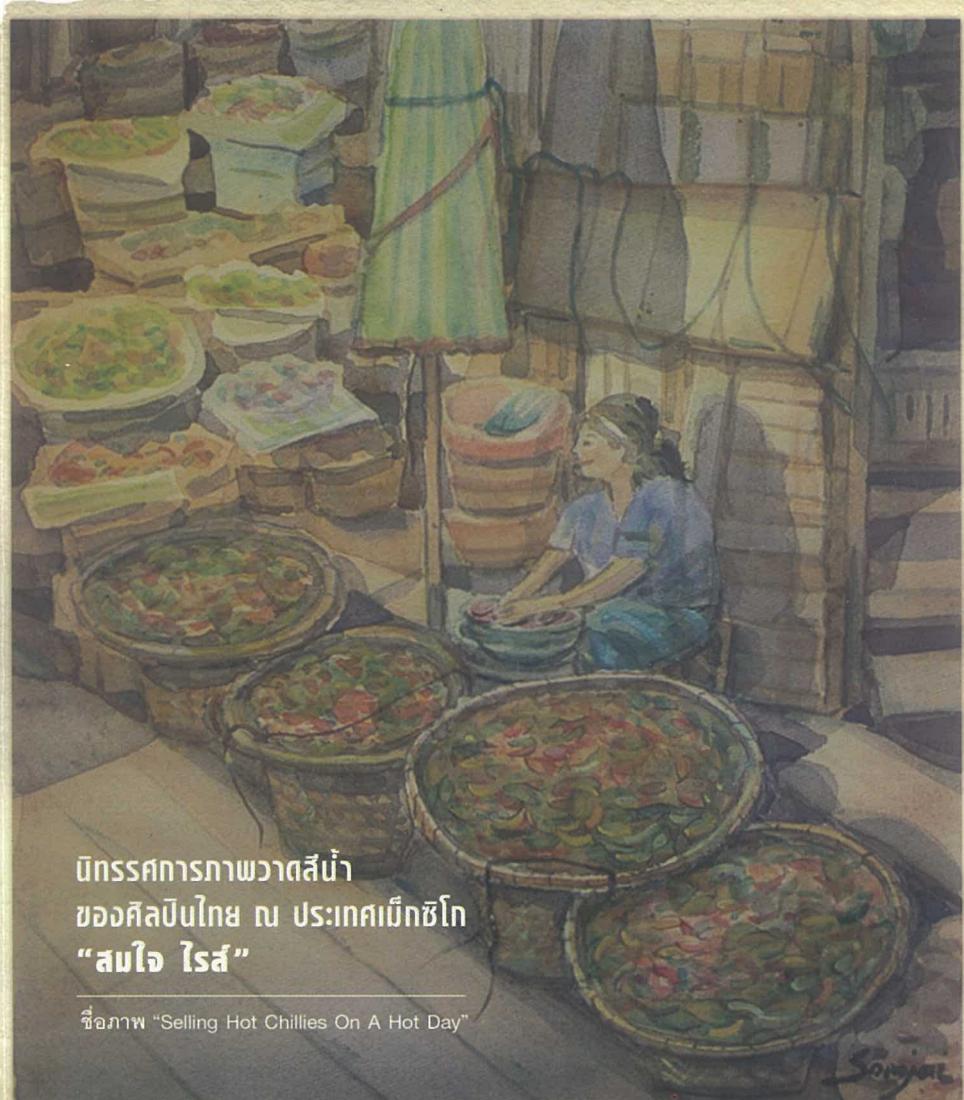

วีดีโอ

สร้างสุข

ปีที่ 3 ฉบับที่ 12 กรกฎาคม - กันยายน 2544

ISSN 1513-105X

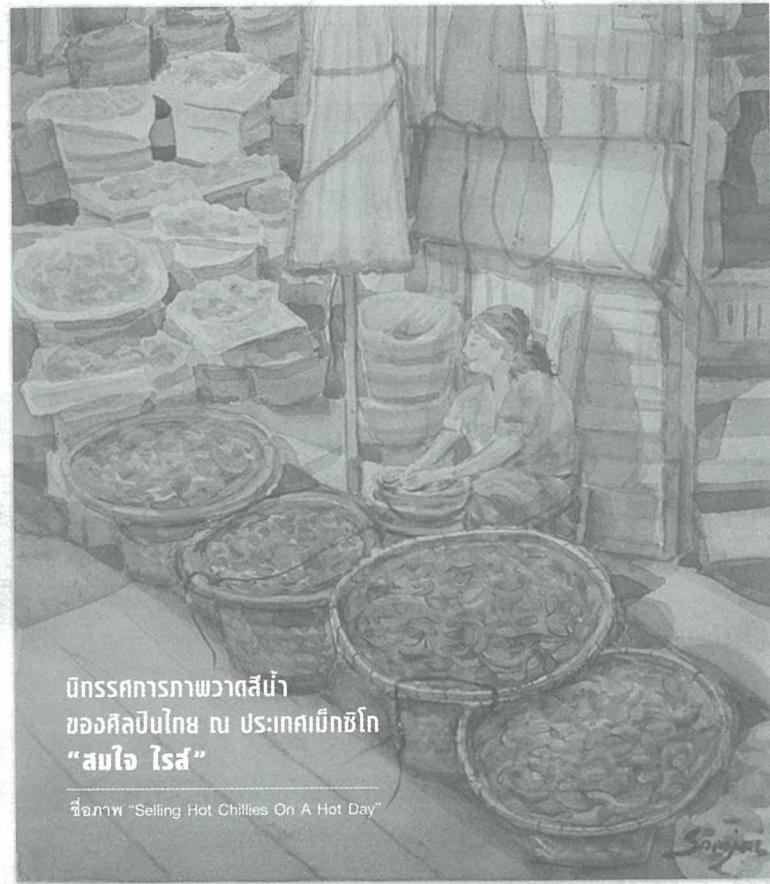
นิทรรศการภาพวาดสีน้ำ
ของศลปินไทย ณ ประเทกเม็กซิโก
“สมใจ ไรส์”

ชื่อภาพ “Selling Hot Chillies On A Hot Day”

วีดีโอ

สรากนย์

ปีที่ 3 ฉบับที่ 12 กันยายน-ตุลาคม 2544 ISSN 1513-105X

นิกรรศการภาพพาดเส้น
ของศิลปินไทย ณ ประเทศาเม็กซิโก
“สบไอ ไฮส์”

ชื่อภาพ "Selling Hot Chilles On A Hot Day"

วิทยุสรากนย์ AM 1575

“เพื่อไทย ก้าวไกล ทันโลก”

ปก : ภาพวาดลึ้น
สมใจ ไรส์

หนังสือ “วิทยุสารัญมาย” ISSN 1513-105X

ปีที่ 3 ฉบับที่ 12 : กุมภาพันธ์-กันยายน 2544

ที่ปรึกษา

นรธิด ลิงหเสนี

อิศรา ปกรณทรี

ผู้อำนวยการ

สุภาวดี อมาตยกุล

บรรณาธิการ

ประภัสสร เสวิกุล

คณะกรรมการ

สุขเกษม โยธาสมุทร สุวรรณ พองสมุทร

มนวัต ศิริกุล พุทธพร อ้วตกล้าน

ปราบชาติ รักตะบูตร ศศรักษ์ ศศิคุณิช

เบญจวรรณ ฟุลลัดดา กนกेच แൺน้อย

ร่มิตาوار มงคลยศ กมลวน อกลรัตน์

บัญชา มีโกเครี่ย

รูปเล่ม : ทูด็อทล

พิมพ์ที่ : หจก.ภาพพิมพ์ โทร. 0-2433-8586

หนังสือ “วิทยุสารัญมาย” รายสามเดือน

จัดทำโดย

สถานีวิทยุสารัญมาย

กองวิทยุกระจายเสียง

กรมสารนิเทศ กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนเครือข่าย เชียงใหม่ ภาค.10400

โทร. 0-2643-5094

ผู้สนใจสามารถติดต่อขอรับหนังสือและส่งข้อเรียนมาให้พิจารณาได้ตามที่อยู่ข้างต้น

พระบรมราชโขน

~ ในโอกาสชนะรัฐมนตรีเข้าเฝ้าฯ

ถวายลั้ดยกปูภิญญา พ.ศ.2533

7

พระบรมมีปักเกล้า

~ พระมหากรุณาธิคุณ นักเกษตรผู้ยิ่งใหญ่

ดร.กล้า สมตรากุล - พิมพ์ใจ สิทธิสุรศักดิ์

9

รายงานพิเศษ

~ รัฐ-ชุมชน-ธุรกิจ มิติใหม่ทางความร่วมมือของสังคมไทย

ดร.สุรเกียรติ เล็กเยรไทย

15

สุขภาพ

~ โรคที่เป็นมฤตยูเงินของผู้หญิง / พนัส บูรณศิลปิน

33

ศิลปวัฒธรรม

~ พระพุทธรูปบูชา / รอ.หลวงบรรณยุทธชั่นนาญ

(สวัสดิ์ นาคคลีริ)

37

~ ทวารศมาส (ตอนจบ) / สุวรรณ พองสมุทร

63

ກາ ພູ ດ

- ~ ນິທຣສກາຮກພວດສິນ້າຂອງຕີລປິນໄທ
ລະ ປະເທດເມັກຊີໂກ “ສມໃຈ ໄຣສ്”

93

ສາ ຮ ດ

- ~ ຍຸກທັດສື
55
- ~ ອັນາຄາຣສມອງ
55
- ~ ສລາລ່າທີ່ : ເມືອງແຫ່ງສາຍໝອກແລະໄວເອຊີລແຫ່ງຄາບສຸກ
ອາຮະເປີຍ / ທຣ້ພຍໍສິນ ຄົມພລີ ສອກນ ກຽງມັສກັດ
113
- ~ ດວຍກັບໜ້າວາໄທ ບນເລັ້ນທາງຂອງຄວາມປັບປຸງປັບປຸງ
/ ເທິງ ດີວິກັດ
161

ທີ ສ ນ ລ

- ~ ກາຮູດຂອງຄົນເວລານີ້ / ສ.ນພ.ເລັນອ ອິນທຣສຸຂ່ຽວ
101

ເກ ຂ ຕ ຮ ນ ລ ກ ຊ

- ~ ສມຸນໄພຮກກຳຈັດຄັດຫຼຸ່ມື້ນ
121

ສັ ມ ກ ຣ ຊ

- ~ ສນທາກັບ “ໂບຕັ້ນ” / ປະກັບສຽວ ເສວິກຸລ
135

ບ ທ ກ ວ

- ~ ຮາຊພດຖານ໌ແຫ່ງລານນຳນ / ຮມນາ ໄຮຈາ
145
- ~ ດ່າງ / ໄສດ້ຍ ບັນທຶດ
146

ທ ມ ມ ທ ທ ກ ອ ອ

- ~ ປ້າທອງຄຳ ເນັໂຕ ຜູ້ສ້າງດຳນານສຸກ໌ MK
147

ສ ຒ ຈ ແ ວ ດ ລ ອ ມ

- ~ ປ້າຍແລນ
153

ເ ເ ຕ ດ ກ ແ ລ ດ ເ ວ ທ ລ

- ~ ດາວວັນນ້ອຍ / ປາວີ່ຈາດີ ວັກຕະບູຕຣ
175

ປ ກ ອ ກ ດ

- ~ ກ່ອນນອນ / ນາຍຕໍ່ມໍາຮ ດ ເມືອງໃຕ້
183

ເ ຮ ອ ອ ສ ຊ ນ

- ~ ຮີປເລີຍຄົງຫອບ / ຄູກຮ ບຸນນາຄ
189

สวัสดีค่ะ ท่านผู้อ่านหนังสือวิทยุสารัญรมย์ทุกท่าน

หนังสือวิทยุสารัญรมย์ได้เปิดตัวเล่มแรกเมื่อเดือนธันวาคม 2541 โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อร่วบรวมบทความ ข้อเขียน และบทลัมภากาษณ์บางส่วนที่เคยออกอากาศในรายการต่างๆ ของวิทยุสารัญรมย์ ซึ่งล้วนมีคุณค่าและเนื้อหาสาระอันน่ารู้ มาจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มให้สามารถเก็บรักษา และใช้ประโยชน์ได้ ยาวนาน อีกทั้งยังเป็นสื่อแทนใจที่เราตั้งใจมอบแก่ท่านผู้ฟังวิทยุสารัญรมย์ อันเป็นส่วนหนึ่งซึ่งตอบสนองต่อนโยบายของกระทรวงการต่างประเทศในเรื่องการทูต เพื่อประชาชน

สถานีวิทยุสารัญรมย์ได้แจกจ่ายหนังสือวิทยุสารัญรมย์ให้แก่ผู้สนใจ ตามชุมชนต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียน หมู่บ้าน วัด รวมทั้งสถานพยาบาลและบ้านพักคนชราซึ่งเป็นการแบ่งปันความรู้สู่ชุมชนและชนบทที่ทางไกลในพื้นที่ต่างๆ เพื่อให้มีความรู้ทันโลก ทันเหตุการณ์ และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท่านผู้อ่าน สมดังเจตนาرمณ์ของวิทยุสารัญรมย์ที่ว่า “เพื่อไทย ก้าวไกล ทันโลก”

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาคงผู้จัดทำมีความตั้งใจและมุ่งมั่นที่จะพัฒนา ทั้งรูปแบบและเนื้อหาสาระของหนังสือวิทยุสารัญรมย์ เพื่อให้เป็นหนังสือที่มีคุณค่าควรแก่การอ่านและศึกษา ตลอดจนเป็นของขวัญที่มีคุณค่าทางจิตใจทั้งแก่ผู้ให้และผู้รับ

ด้วยความปรารถนาดี

 สุภาครี อมาตยกุล
 นายสถานี

พระบรมราชวาก

“

...การตั้งต้นงานนี้สำคัญที่สุด คำว่า “ตั้ง” นั้นก็มีไว้เพื่อว่าสำหรับทำงานใด ก็ต้องมีความตั้งใจ ตั้งใจมั่นคงก็อย่างไรตั้งใจงาน หรืออีกอย่างเช่นมาตั้งไว้ข้างหน้าใจ หรือเอาใจตั้งใจงานหนึ่ง เชื่อว่างานก็คงจะสำเร็จลุล่วงไปได้โดยดี ตั้งใจนั้นก็ประกอบด้วยการตั้งทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในใจ คือ ความสามารถ ความรู้ และความดีของตัว ให้ใส่ลงไปในงาน และงานนั้นก็จะมีความสำเร็จ มีคุณ และเป็นเกียรติสำหรับตนเอง เป็นเกียรติสำหรับหมู่คณะ สำหรับประเทศไทย..."

”

ในโอกาสที่คุณรัชฎาทรีฟ้าฯ กวยสัตย์ปฏิญาณตน
ก่อตั้งหน้าที่ วันที่ 16 ธันวาคม 2533

8
วิทยุสารฯ รุ่มย์

พระมหาชนกตรีย์ นักเกจตรผู้ยิ่งใหญ่

ดร.กล่าว สมทรงภูล - พิมพ์ใจ ลักษณ์อุรักษ์

คำว่า “พระมหาชนกตรีย์” ตามรูปศัพท์มีความหมายว่า “นักรบผู้ยิ่งใหญ่” ทั้งนี้ เพราะคำว่า “กษัตริย์” แปลตามตัวว่า “นักรบ” และคำว่า “มหา” แปลว่า “ยิ่งใหญ่” แต่คำว่า “กษัตริย์” นี้ ในพุทธประวัติฝ่ายมหายานมีคำอธิบายที่นักหนែนอคำว่า “นักรบผู้ยิ่งใหญ่” อีก คือแปลว่า “ผู้เป็นเจ้าของนา” หรือ “ผู้ปกครองนาให้พันอันตราย” ดังนั้น กษัตริย์จึงได้รับการขนานนามอีกอย่างคือ “เกษตรปติ” หรือเรียกสั้นๆ ว่า “เกษตร” ต่อมาคนไทยนิยมเรียกพระมหาชนกตรีย์ผู้เป็นพระบรมมุขแห่งราชอาณาจักรว่า “พระเจ้าแผ่นดิน” มาแต่โบราณ

จากการลีบคันประวัติศาสตร์ไทยที่มีพระมหาชนกตรีย์ทรงเป็นพระบรมมุขของประเทศ นับตั้งแต่สมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานีเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันรวมเวลาเกือบ 800 ปี ยังไม่มีข้อมูลที่จะกล่าวได้ว่า มีพระ

9
วิทยุสารฯ รุ่มย์

มหากษัตริย์พระองค์ได้ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจด้านการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมได้เสมอเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน

ตลอดเวลาที่พระองค์ทรงครองราชย์มากกว่า 50 ปี ได้ทรงทุ่มเทพระภารกิจและพระสติปัญญาอุทิศให้แก่การพัฒนาด้านเกษตรกรรมอย่างใหญ่หลวง จนเป็นที่ยอมรับทั่วโลกว่า เป็นพระมหากษัตริย์พระองค์เดียวที่เป็น “พระมหากษัตริย์นักเกษตร” ที่สร้างคุณประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรไทย และมีผลกระทบลึกล้ำชาติ ส่วนอื่นๆ ของโลกอีกมากมาย จนได้รับเหรียญรางวัลtediprattakriti อะกริโคลา (The Agricola Medal) จากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (FAO) เมื่อ พ.ศ. 2538 ในฐานะผู้ทำคุณประโยชน์แก่สังคมโลก

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในแผ่นดิน เสมือนหწิ่นเป็นความทุกข์ของพระองค์เอง โดยเฉพาะการช่วยเหลือผู้ยากไร้เป็นอันดับแรก ให้มีสถานภาพอยู่อย่าง “พออยู่ พอกิน” และพระองค์ทรงเห็นว่า ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม ประชาชนส่วนใหญ่เป็นชาวนาชาวไร่ที่ยากจน การแก้ไขปัญหาจึงเน้นสาขาวิชาเกษตรกรรม โดยทรงเริ่มศึกษาเรื่องพืช เช่น ข้าว และพืชตระกูลถั่ว เป็นต้น ทรงเริ่มปลูกในบริเวณสวนจิตรลดा นอกจากนี้ทรงศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาที่ดินโดยทรงศึกษาการพัฒนาทั้งระบบที่มีความสำคัญต่อปัจจัยการผลิต เช่น เรื่องน้ำที่เป็นเรื่องสำคัญในการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการบริโภคของมนุษย์ ทรงเน้นการพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กและขนาดกลางให้แก่ชาวชนบทห่างไกล เรื่องที่ดินทำกิน ทรงพัฒนาดินให้เหมาะสมกับการเพาะ

ปลูกเรื่องเงินทุนและเทคโนโลยีที่ราชภูมสามารถจัดการและจัดทำมาใช้ได้อย่างประยุกต์แต่มีคุณภาพ รวมทั้งในเรื่องของการจัดการการตลาดที่เป็นธรรม และส่งเสริมให้เกษตรกรมีกำไรเพียงพอต่อการประกอบอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง อย่างน้อยควรอยู่ในสภาพ “พออยู่ พอกิน”

พระอัจฉริยะในการพัฒนาเกษตรกรรม

หลักการที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงยึดถือในการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริมี 5 ประการ ดังนี้

1. การพึ่งตนเอง ทรงเน้นการพัฒนาที่มุ่งสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนในลักษณะของการ “พึ่งตนเอง” โดยพระองค์ทรงใช้คำว่า “การระเบิดจากข้างใน” หมายความว่าทำให้ชุมชนเข้มแข็งก่อน แล้วจึงกระจายออกสู่สังคมภายนอก มิใช่เกิดจากบุคคลภายนอกเป็นผู้นำการพัฒนาเข้าไป ตัวอย่างเช่น โครงการธนาคารข้าว ธนาคารโค-русบี และโครงการจัดพัฒนาที่ดิน “ทุบกะพง” จังหวัดเพชรบุรี เป็นต้น

2. การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเน้นว่า โครงการของพระองค์เน้นการแก้ปัญหาที่ราชภูมกำลังประสบอยู่เป็นหลัก เพราะพระองค์เชื่อว่า ถ้าคนกำลังปวดหัวจะคิดแก้ปัญหาอะไรไม่ได้ จำเป็นต้องแก้ปัญหาที่ทำให้ปวดหัวก่อนจึงจะแก้ปัญหาอื่นๆ นั้นได้ และการแก้ปัญหาไม่จำเป็นที่จะต้องแก้ไขทุกอย่างในเวลาเดียวกัน อาจวิเคราะห์ถึงความจำเป็นเร่งด่วนหรือเหตุผลที่ซัดเจนอย่างค่อยเป็นค่อยไปจะเหมาะสมกว่า

3. การส่งเสริมความรู้และเทคโนโลยีที่ทันสมัย พระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่าควรส่งเสริมลิ่งที่ชาวบ้านขาดแคลน คือ ความรู้ในเรื่องการทำมหาภิน เช่น การทำการเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่

จำเป็นต้องมี “ตัวอย่างของความสำเร็จ” ในเรื่องการพัฒนาเชิงโครงสร้าง ที่จะได้มีพระราชดำริให้จัดตั้ง “ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” ขึ้นทุกภูมิภาคของประเทศไทย เพื่อเป็นสถานศึกษา ทดลอง วิจัย และแสวงหาแนวทาง และวิธีการพัฒนาในด้านต่างๆ ที่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

4. การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ พระองค์ทรงสนพระราชนิรันดร์ในเรื่องการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมาเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างฟุ่มเฟือยและไม่มีการทดแทน เช่น ป่าไม้ ดิน น้ำ สัตว์ป่า และสัตว์น้ำ เป็นต้น ดังนั้น เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจยั่งยืน จึงทรงเน้นการอนุรักษ์ ปรับปรุง ทรัพยากรให้อยู่ในสภาพของการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตให้ได้มากที่สุด จึงได้มีโครงการอนุรักษ์พื้นที่ต้นน้ำลำธาร โครงการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์ป่า และสัตว์น้ำหลายโครงการ

5. การส่งเสริมและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อม การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มุ่งขยายงานด้านอุตสาหกรรม ทำให้เปลี่ยนสภาพจากลังคมชนบทเป็นลังคมเมือง และลังคมเมืองกล้ายเป็นลังคมที่แอล้อด อันมีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม เช่น ขยายและลังปฏิกูลน้ำเลี้ย อากาศเป็นพิษ รวมทั้งปัญหาการจราจรติดขัด พระองค์จึงทรงสนพระราชนิรันดร์ที่จะร่วมแก้ปัญหาดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ยังมีแนวพระราชดำริเกี่ยวกับการพัฒนาประสิทธิภาพ การผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ ที่ควรนำเสนอเป็นข้อคิดในการดำเนินงานเพื่อความสอดคล้องดังนี้

ประการแรก ทรงเห็นว่า การพัฒนาการเกษตรที่จะได้ผลจริงนั้น

จะต้องลงมือทดลองค้นคว้าและปฏิบัติอย่างค่อยเป็นค่อยไป ดังพระราชดำรัสว่า

“เกษตรกรรมนี้หรือความเป็นอยู่ของเกษตรกรนั้น ขอให้ปฏิบัติ ภัยใช้ถือคำว่าเป็นสำคัญอย่างเดียว”

เนื่องจากทรงเห็นว่า yang มีปัจจัยอื่นโดยเฉพาะด้านความแตกต่าง ของดินฟ้าอากาศ วัฒนธรรมและระบบของลังคมที่อาจส่งผลให้ตัวที่เขียนไว้ผิดพลาดได้

ประการที่สอง ในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตนั้น ทรงให้ความสำคัญในการพัฒนาแบบค่อยเป็นค่อยไป ไม่เคร่งเครียด หรือเร่งรัดให้เกิดความเจริญอย่างรวดเร็วเกินขอบเขต ดังพระราชดำรัสที่ว่า

“...ไม่จำเป็นต้องส่งเสริมผลผลิตให้ได้บริมาณสูงสุดแต่เพียงอย่างเดียว เพราะเป็นการลื้นเปลือกค่าโถหุ้ยและทำลายคุณภาพดิน แต่ควรศึกษาสภาวะตลาดการเกษตรตลอดจนการควบคุมราคาผลผลิตไม่ให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน...”

ทั้งนี้ ทรงคาดการณ์ถึงผลเสียของการเร่งรัดประโยชน์จากธรรมชาติแต่เพียงด้านเดียว โดยไม่คำนึงถึงความสมดุลที่จะตามมาในอนาคต

ประการที่สาม ในขณะเดียวกันพระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า เกษตรกรบางส่วนยังมองไม่เห็นการใช้ประโยชน์จากธรรมชาติให้มากที่สุด ยังคงปล่อยที่ดินให้กรรังและเลื่อมโกร姆 เช่น ทรงสนับสนุนให้มีการเลี้ยงครึ่งจากต้น Jamie ที่ชื่นอยู่ริมทางหลวงแทนที่จะปล่อยไว้เฉยว่าเป็นต้น

ประการที่สี่ การลดรายจ่ายในการทำมาหากิน อันที่จริงคือการเพิ่มกำไรในการผลิตนั้นเอง เช่น ทรงสนับสนุนให้ใช้วัสดุไนาแทนเครื่องจักร การปลูกพืชหมุนเวียน การทำปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก การปลูกพืช

ผลกระทบถ้วนเพื่อลดค่าใช้จ่ายเรื่องปุ๋ย และการแปรรูปผลผลิตจากธรรมชาติที่หาได้ง่ายในท้องถิน เช่น ย่านลิเกา ໄไฟ เป็นต้น

ประการที่ห้า พระองค์ทรงพิจารณาเห็นว่า ดินเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ควรอนุรักษ์ไว้อย่าง โดยเฉพาะจากอัตราการเพิ่มของประชากร กับความจำกัดในด้านปริมาณที่ดินทำกินที่ไม่สามารถขยายเพิ่มอีกได้ ดังนั้นหลักของความอยู่รอดคือ การบำรุงรักษาสภาพดินที่เลื่อมโกร姆 มีผลผลิตต่อเนื่อง ให้กลับมีปริมาณผลผลิตที่สูงขึ้นหรือคงที่ ดังมีพระราชดำรัสว่า “การปรับปรุงดินนั้น ต้องอนุรักษ์ผู้ดินซึ่งมีความสมบูรณ์ไว้ ไม่ให้ได้ หรือลอกหน้าดินทิ้งไป สงวนดันไม่ยืนตันที่ยังเหลืออยู่ เพื่อรักษาความชุ่มชื้นของผืนดิน”

นอกจากนี้พระองค์ยังสนพระราชนิพัทธ์ในการอนุรักษ์แหล่งน้ำ ป่าไม้จัดสรรและปฏิรูปที่ดิน และพระราชกรณียกิจอื่นๆ อันเกี่ยวข้องกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของเกษตรกรอีกด้วยด้าน อย่างเป็นเหตุเป็นผล ถึงแม้ว่านโยบายการพัฒนาประเทศเข้าสู่อุตสาหกรรมจะไม่ประสบผล สำเร็จจนเกิดวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจ แต่ประชากรส่วนใหญ่ของ ประเทศไทยไม่ดอยากรือเดือดร้อนในเรื่องอาหารการกิน เพราะประเทศไทย มีพื้นฐานด้านการเกษตรที่มั่นคงไม่เพียงแต่เพื่อบริโภคภายในประเทศ เท่านั้น แต่ยังสามารถผลิตอาหารเพื่อเลี้ยงประชากรของโลกได้อีก ส่วนหนึ่งด้วยทั้งนี้ เพราะพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อมราชวงศ์ไทยทุกคน อย่างทั่วถึง จึงควรยกย่องและเกิดทูน “พระมหากรติรัตน์นักเกษตรผู้ ยิ่งใหญ่” ในดวงใจของเราตลอดไป.

จากหนังสือ ติบศือสินกรพย ตามแนวพระราชดำริ

รัฐ-บุญช-ธุรกิจ มติใหม่ทางความร่วมมือของสังคมไทย

ดร.สุรเกียรติ เสกไยไทย

หากจะกล่าวถึงปัจจุบันและแนวคิดในการพัฒนาชาติให้รอดพัน จากวิกฤตและก้าวเดินต่อไปในกระแสของโลกได้อย่างยั่งยืนและมั่นคงแล้ว ปัจจุบันการพัฒนาการตามแนวทางราชดำริเรื่อง “ทฤษฎีใหม่” ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวย่อมเป็นทางเลือกแห่งการพัฒนาที่เหมาะสม ยิ่ง เป็นทางเลือกหนึ่งสำหรับสังคมไทย เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สร้าง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาและจัดความชัดเจ้งของทุกหน่วยงานใน สังคม ดังนั้น จึงเป็นกระบวนการที่สามารถดำเนินอยู่ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด

ผมได้เห็นความสำคัญของชุมชนในฐานะมิติสำคัญของการ พัฒนาประเทศเมื่อครั้งได้ทำงานวิจัยร่วมกับนักเศรษฐศาสตร์และนัก ลัทธิศาสตร์ที่สำคัญหลายท่าน ซึ่งจากข้อมูลและความรู้ทางวิชาการที่ ได้รับและการได้เยี่ยมชมการทำให้พบว่าบทบาทของชุมชนจะมี

มากขึ้นในอนาคต เนื่องจากชุมชนที่เข้มแข็งนั้นมีศักยภาพในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ด้วยตนเอง และจะเป็นรากฐานในการพัฒนาสังคมโดยรวมในขณะที่กฏหมายหรือระบบเศรษฐกิจกลับไม่สามารถแก้ไขได้

ภายใต้วิกฤตทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรงที่ประเทศไทยประสบอยู่ซึ่งส่งผลกระทบต่อบุคคลต่างๆ ในสังคมอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่ต้องทำงานและต้องเดินทางกลับถิ่นฐานเดิมของแรงงานที่ติดงานนั้น นอกจากจะเป็นการช่วยรักษาอำนาจซื้อในตลาดและบรรเทาปัญหาสังคมที่จะเกิดขึ้นแล้ว โอกาสที่สังคมไทยเคยพลาดไปจากการแตกสลายของครอบครัวชนบทก็จะสามารถกลับคืนมาได้อีกครั้ง

ปรัชญาการพัฒนาตามกระแสเศรษฐกิจพอเพียงนั้นมีฐานคิดที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาคนในชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมควบคู่ไปกับการจรรโลงรักษาวัฒนธรรมชุมชน ทั้งนี้ การพัฒนาคนจะต้องเริ่มที่การพัฒนาความคิดและจิตใจของคนให้รู้จักกินรู้จักใช้ตามอัตภาพและความจำเป็นในการดำรงชีวิต แล้วพัฒนาองค์ความรู้ซึ่งมีอยู่แล้วในชุมชน เพื่อสร้างภูมิปัญญาในการดำรงชีวิตและการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพวกรเข้าต่อไป ซึ่งการพัฒนาชุมชนอันเป็นปัจจัยแวดล้อมสำคัญของคนเป็นศูนย์รวมของคนที่มีวิถีชีวิตเดียวกัน และเป็นรากฐานสำคัญของสังคมนั้น จะเป็นกลไกในการสร้างประลิทธิภาพและสร้างผลสำเร็จแห่งการพัฒนาคนที่สูงกว่าและรวดเร็วกว่าการมุ่งพัฒนาที่ตัวคนแต่ละคน

โดยที่การสร้างความเข้มแข็งแก่องค์กรชุมชนด้วยการเกื้อหนุนให้คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถที่จะพึ่งพาตนเองและพึ่งพาอาศัยระหว่างกันในชุมชนได้ จะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาระบบเศรษฐกิจ การเมืองและสังคมของประเทศอย่างยั่งยืนต่อไป ทั้งนี้ การพัฒนาตามกระแสชุมชนท้องถิ่นพัฒนานั้น ถือเป็นวัฒนธรรมการดำรงชีวิตดั้งเดิมเป็นภูมิปัญญาชาวบ้านที่ได้เรียนรู้และสั่งสมมาเป็นเวลานานก่อนที่จะถูกนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจแบบทุนนิยมเข้ามา กัดเซาะบ่อนทำลายลง

ปัจจัยที่จะทำให้การพัฒนาคนและชุมชนประสบความสำเร็จ คือการเปิดโอกาสให้คนและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตักภักดีของตน ทั้งในระดับการกำหนดกรอบแนวคิดและขั้นลงมือปฏิบัติ เพื่อที่จะนำมาซึ่งการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ การพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และตรงตามความต้องการพื้นฐานที่แท้จริงของคนในแต่ละชุมชน นโยบายการพัฒนาของภาครัฐหรือองค์กรพัฒนาเอกชนหลายโครงการที่ต้องล้มเหลว ก็เนื่องมาจากการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงของชุมชน จึงกลายเป็นการยัดเยียดการพัฒนาเมื่อพิจารณาจากทฤษฎีการพัฒนาตามแนวทางประชาธิรัชต์ เรื่องทฤษฎีใหม่จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีใหม่ขึ้นที่หนึ่งนั้นเป็นการเน้นการพัฒนาตนเองให้กินอยู่อย่างพอเพียง ในขั้นที่สอง จึงเริ่มมีการแลกเปลี่ยน และเกื้อกูลกัน มีความเป็นชุมชนและองค์กรชุมชนเกิดขึ้น ส่วนในขั้นที่สาม ก็เริ่มมีความเชื่อมโยงและร่วมมือกับโลกภายนอก มีการทำธุรกิจชุมชนขึ้น ทั้งนี้ แนวทางราชดำเนินจะให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทัศนคติและวิถีการดำรงชีวิตของคนในสังคม โดยมุ่งหวังให้เกิด

ความร่วมมือกันของคนในสังคมในชุมชนเพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลในการพัฒนาสภาพความเป็นอยู่และสวัสดิการสังคมร่วมกัน เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและเตรียมความพร้อมของชุมชนและสังคมที่จะก้าวเข้าสู่การแข่งขันที่รุนแรงขึ้นและได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาจากภาคราชการ มูลนิธิ องค์กรพัฒนาเอกชน และภาคธุรกิจเอกชนในงานพัฒนาเสมอ เนื่องจากงานพัฒนาจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลากหลาย เช่น เงินทุน การบริหารการจัดการ เครือข่าย เทคโนโลยีและความร่วมมือร่วมใจ ซึ่งหากขาดปัจจัยใดแล้ว การพัฒนาอาจจะล้มเหลวหรือประสบความล้มเหลวอย่างยากลำบาก ในขณะที่แต่ละภาคของสังคมนั้นต่างก็มีข้อเด่นข้อด้อยและข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ดังนั้น หากสามารถประสานความร่วมมือระหว่างกัน โดยใช้จุดเด่นที่แต่ละฝ่ายแต่ละส่วนนั้นมีอยู่เข้ามาสนับสนุนงานพัฒนาได้แล้ว ก็จะทำให้งานพัฒนานั้นประสบผลลัพธ์อย่างแท้จริง สะดวกและยืนอยู่บนความกลมเกลียวและเกื้อกูลกันของคนในชาติ

ในปัจจุบันความร่วมมือขององค์กรธุรกิจในการพัฒนาชุมชนพัฒนาสังคมภายใต้แนวทางทฤษฎีใหม่ เป็นลิ่งที่เกิดขึ้นแล้วและมีตัวอย่างของการประสบความสำเร็จอยู่มาก เช่น สหกรณ์เเลมอนฟาร์มพัฒนา จำกัด หรือ บมจ.บางจากปิโตรเลียม ที่ได้สร้างและให้ความร่วมมือช่วยเหลือด้านเงินทุน การจัดการ และการตลาดให้แก่ชุมชนหรือองค์กรพัฒนาชุมชนที่อยู่ในชุมชน กรณีโรงงานรองเท้าฯ ที่ได้ช่วยพัฒนาฝีมือของคนในชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตั้งโรงงานเป็นต้น ลิ่งเหล่านี้คือมิติใหม่ทางความคิดของนักธุรกิจในการที่จะสร้างรายได้

สร้างโอกาส กระจายความรู้และความสำเร็จให้แก่คนในชุมชนชนบทให้เข้าเหล่านี้สามารถพัฒนาและดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างเต็มภาคภูมิ ซึ่งบทบาทของภาคธุรกิจในการสนับสนุนงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนสามารถกระทำได้หลายรูปแบบด้วยกัน เช่น การให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การร่วมลงทุน การว่าจ้างให้ผลิต การรับซื้อผลิตภัณฑ์ การให้ความช่วยเหลือทางด้านข้อมูลข่าวสารทางธุรกิจและเศรษฐกิจ การให้ความช่วยเหลือทางด้านเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการธุรกิจซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก การวางแผนธุรกิจ การบัญชีและการเงินธุรกิจ การตลาด การประชาสัมพันธ์

การจัดหาวัตถุดิบ การออกแบบผลิตภัณฑ์ ตลอดจนการฝึกอบรมให้แก่คนในชุมชนโดยลิ่งเหล่านี้เป็นลิ่งที่ภาคเอกชนมีศักยภาพที่จะทำได้แต่เป็นลิ่งที่หน่วยราชการ องค์กรชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชนอาจจะยังขาดอยู่

จากการประสบการณ์ในช่วงที่ผ่านได้ดำเนินตัวแห่งประชานกรรมการ และประชานกรรมการบริหารของธนาคารพาณิชย์แห่งหนึ่ง ผลได้มุ่งเน้นนโยบายการกระจายลินเชื้อสู่ฐานลูกค้ารายย่อยเป็นหลัก เพราะเห็นว่าธนาคารสามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในช่วงที่สามของทฤษฎีใหม่ได้ด้วยการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการให้สินเชื่อจากเดิมที่ให้สินเชื่อโดยพิจารณาจากหลักทรัพย์และบุคคลค้ำประกันที่คุ้มมูลหนี้ตามแบบอย่างตะวันตก มาเป็นการให้สินเชื่อแก่คน

หรือกลุ่มคนที่มีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง เนื่องจากเห็นว่าชุมชนเมื่ออยู่ร่วมกันเป็นกลุ่มแล้วจะมีความรับผิดชอบเกิดขึ้น และมีภารกิจของชุมชนที่จะดูแลกันและลงโทษคนคดโกงได้เป็นอย่างดี ตัวอย่างแห่งความสำเร็จในการให้สินเชื่อด้วยใช้ความเป็นกลุ่มคนชุมชนที่เป็นหลักประกันมีอยู่เป็นจำนวนมาก ทั้งในและต่างประเทศ และการให้สินเชื่อแก่กลุ่มชุมชนนั้นก่อให้เกิดหนี้เสียที่น้อยมากเมื่อเทียบกับหนี้เสียในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยปัจจุบัน เช่น กรณีของกลุ่มลัจจะอมทรัพย์ ที่อยู่แห่งในชนบทไทย กรณีของธนาคารหมู่บ้าน (Garmeen Bank) ในบังคลาเทศ และกองทุน Amanah Ikhtiar Malaysia ในมาเลเซีย ซึ่งกองทุนและธนาคารเพื่อการพัฒนาเหล่านี้ นอกจากระบบความสำเร็จในการช่วยสร้างความเข้มแข็งในกับชุมชนชุมชนที่และเศรษฐกิจชุมชนแล้ว ยังสร้างกำไรจากการดำเนินงานพัฒนา แล้วนำมาใช้เป็นทุนสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาอีกด้วย ได้อีกทางหนึ่งด้วย อีกทั้งยังมีแหล่งเงินทุนระหว่างประเทศขนาดใหญ่ที่สำคัญสนใจจะให้สินเชื่อแก่องค์กรและธนาคารเพื่อการพัฒนาดังกล่าวด้วย เช่น กองทุนการเงินความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจโลกและภูมิภาค (OECF) ธนาคารเพื่อการพัฒนาอาเซียน (ADB) และธนาคาร Citybank เป็นต้น

การปรับเปลี่ยนแนวคิดและรูปแบบการให้สินเชื่อของธนาคารพาณิชย์บางแห่งโดยหันมาส่งเสริมลินเชื่อเพื่อลับสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง ในลักษณะของธนาคารเล็กๆ เพื่อคนเล็กๆ หรือที่เรียกว่า Small Bank for The Little People) มิได้เป็นการเข้าไปทำงานช้ำช้อนกับภาครัฐ หรือองค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ หากแต่เป็นการเข้าไปช่วยเสริมมากกว่า

เพาะงานพัฒนาชุมชนที่มีอยู่นั้นไม่เพียงพอสำหรับทั่วประเทศ ดังนั้น แนวโน้มนายแห่งรัฐจะคงรับส่งเสริมและดึงเอาข้อได้เปรียบขององค์กรธุรกิจเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมและบทบาทเสริมในการพัฒนา ซึ่งถือเป็นสำคัญที่จะทำให้งานพัฒนาต่างๆ สัมฤทธิผลได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันและการเปลี่ยนแปลงในระบบเศรษฐกิจที่สูงและรวดเร็วเช่นนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ภาครัฐ องค์กรชุมชน และองค์กรพัฒนาเอกชน จะตั้งฟันฝายภาพของภาคธุรกิจเอกชนในงานพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนให้เข้มแข็ง

ตัวอย่างของแนวโน้มนายแห่งรัฐที่ชัดเจนให้การถักท่อสายใยแห่งความร่วมมือเพื่อการพัฒนาจะเห็นได้จากการร่างแผนแม่บทการเงินการคลังเพื่อสังคม ซึ่งได้จัดทำขึ้นในช่วงปลายปี พ.ศ.2538 เมื่อครั้งที่ผมดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยร่างแผนแม่บทดังกล่าวมุ่งสร้างและแสวงหาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ชุมชน องค์กรพัฒนาชุมชนและภาคธุรกิจเอกชนเพื่อการพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและเศรษฐกิจชุมชน ในลักษณะของการร่วมคิดร่วมทำอย่างเกื้อกูลกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหลักของแผน 4 ประการคือ หนึ่ง การส่งเสริมให้เกิดการร่วมก่อตั้งในชุมชนและสร้างองค์กรชุมชนให้เข้มแข็ง สอง การพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อชุมชนเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจแก่คนในชุมชนให้มากขึ้นและการลดการพึ่งพาภายนอกให้น้อยลง สาม การส่งเสริมการพัฒนาและการกระจายบริการพื้นฐานทางสังคมแก่ผู้ด้อยโอกาสในชุมชนและสังคมไทย และสุดท้ายคือการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ลิ่งที่ผมผลักดันมากที่สุดเรื่องหนึ่งในแผนแม่บทการเงินการคลังคือ การจัดตั้งธนาคารเพื่อการพัฒนา (Development Bank) หรือ ธนาคารคนจน เพื่อให้เป็นสถาบันการเงินที่จะเข้าไปช่วยในการกิจกรรมต่างๆ โดยเฉพาะการส่งเสริมเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริเรื่อง ทฤษฎีใหม่ ขั้นที่สองและสามให้มีความเป็นไปได้ โดยการให้สินเชื่อกับกลุ่มชุมชนที่มีศักยภาพ และใช้ความเป็นกลุ่มนั้นเป็นหลักประกัน ซึ่งนอกจากการให้ความช่วยเหลือทางการเงินแล้ว ธนาคารเพื่อการพัฒนา ยังจะเข้าไปช่วยเหลือและมีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย เช่น ให้ความรู้ ด้านการตลาด ข้อมูลข่าวสาร เทคโนโลยีสารสนเทศ การฝึกอบรมระบบบัญชี เป็นต้น ทั้งนี้ธนาคารย่อมแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อสนับสนุนกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้แก่กลุ่มชุมชน และสร้างเครือข่ายความร่วมมือที่หลากหลายได้กว่าการที่ชุมชนจะเป็นผู้ดำเนินการ แต่อย่างไรก็ตี เป็นที่น่าเสียดายยิ่งที่ร่างแผนแม่บท ดังกล่าวก็ไม่ได้รับการผลักดันให้เกิดผลในทางปฏิบัติอย่างเต็มที่ในรัฐบาล สมัยต่อๆ มา

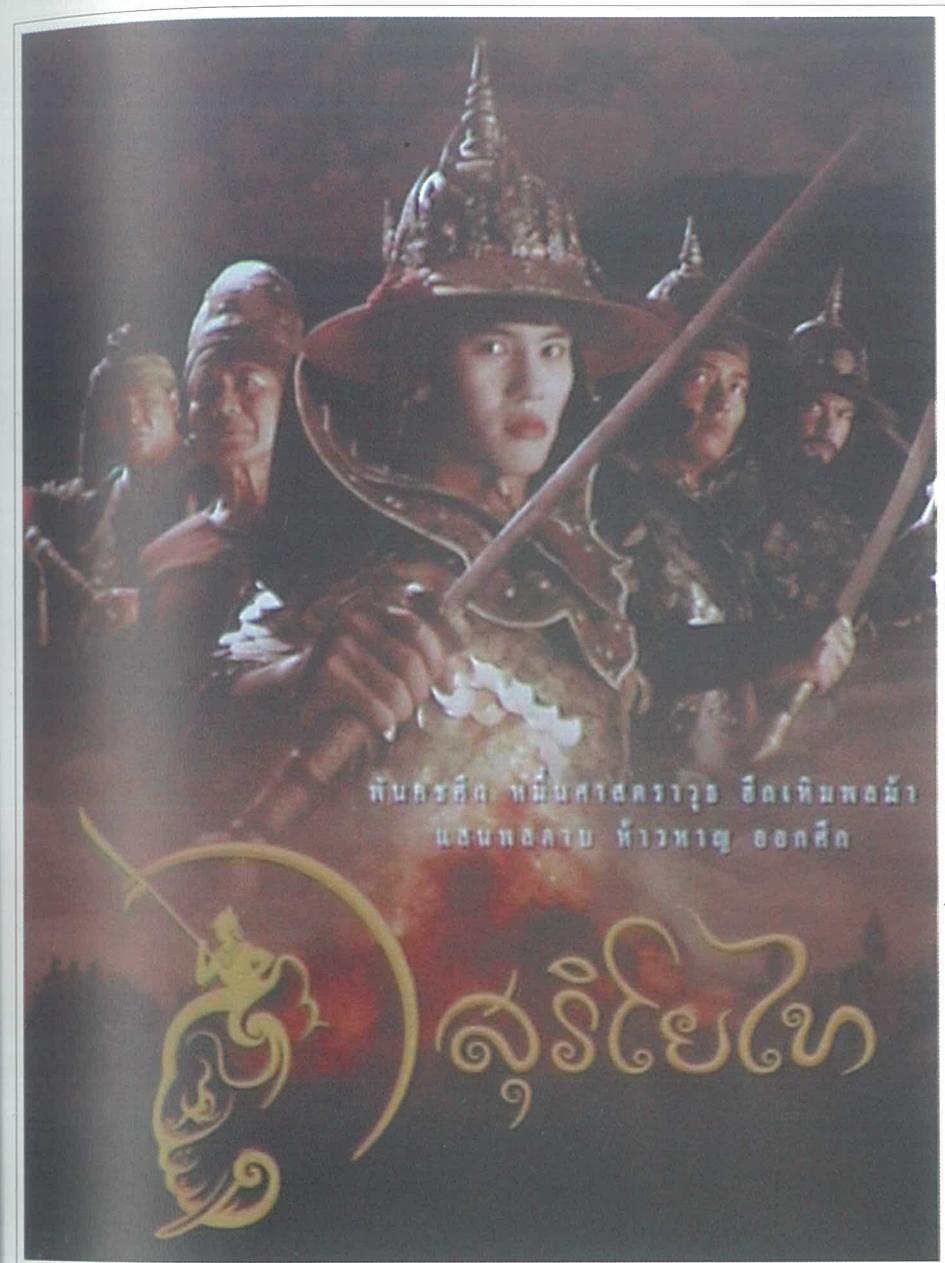
ในเชิงนโยบายการบริหารและการพัฒนาตามแนวพระราชดำริเรื่องทฤษฎีใหม่นั้น ทั้งผู้บริหาร ผู้วางแผนนโยบายและผู้นำภาคต่างๆ จำเป็นต้องเปิดโลกทัศน์แห่งการคิด การมอง การวางแผนให้กว้างขวางขึ้น ต้องมีความคิดริเริ่ม และต้องไม่มองกระบวนการพัฒนาลังคอมแบบแยกส่วน โดยแบ่งสังคมเป็นท่อนๆ เป็นส่วนๆ หากแต่ต้องมองสังคมอย่างเป็นองค์รวม เป็นระบบที่มีความเชื่อมโยงเกี่ยวพันกันอย่างละเอียด ต้องมองกระบวนการในการแก้ไขปัญหาอย่างเข้าใจปัญหาและเข้าถึงจิตใจ

ของผู้ที่ประสบปัญหาด้วย ต้องนำทั้งหลักการทำงานวิชาการสมัยใหม่ และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาพัฒนาด้วยกันเป็นหลักในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งต้องเปิดใจกว้าง รับฟังความคิดเห็นและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์และถักทอดความร่วมมือร่วมใจจากทุกภาคทุกส่วนของลังคอม เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างมีเสถียรภาพเป็นธรรม ยั่งยืนอย่างเป็นบูรณาการ

ลิ่งสำดัญประการสุดท้ายที่นักพัฒนาจะต้องระลึกถึงเสมอ คือ ทางเลือกยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศนั้นไม่มีคำตอบหรือสูตรสำเร็จ ที่สามารถใช้ได้กับทุกที่ ทุกเวลา ทุกสภาพปัญหา การพัฒนาโดยการยึดแนวทางเดียวทางหนึ่งเพียงแนวทางเดียว ไม่ยืดหยุ่น ไม่พิจารณาถึงพื้นฐานดังเดิมของตน ย่อมนำไปสู่ความทาย焉ะของการพัฒนาได้โดยง่าย ดังนั้น ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจึงควรเป็นการหล่อหลอมพัฒนาระหว่างแนวคิดการพัฒนาในระบบทุนนิยมเสรีและระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพาตนเองเข้าด้วยกัน ให้มีความสอดคล้องและเกิดความสมดุลการพัฒนาความเข้มแข็งแก่ชุมชนตามปรัชญาทฤษฎีใหม่ในแต่ละชั้นตอน จึงเป็นการเสนอรูปแบบการพัฒนาทางความคิดและความร่วมมือ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อภัยทางเศรษฐกิจและสังคมที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เป็นการพัฒนาระหว่างทุนและปัจจัยภายนอกกับลิ่งที่เรามีอยู่แล้ว คือ องค์ความรู้มาใช้ให้เต็มที่ เพื่อเราจะได้ยืนอยู่บนขาของเราเองได้ ซึ่งแต่ละพื้นที่ก็อาจสร้างรูปแบบการพัฒนาและการพัฒนาความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชนและภาคธุรกิจเอกชนที่แตกต่างกันไปได้

การพัฒนาความเข้มแข็งแก่ชุมชนตามปรัชญาทฤษฎีใหม่ในแต่ละขั้นตอนนั้น มิได้ปฏิเสธจุดเชื่อมโยงกับโลกภายนอก หากแต่เป็นการเสนอรูปแบบการผสมผสานที่จะทำให้เรานั้นสามารถมีภูมิคุ้มกันต่อภัยทางเศรษฐกิจที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต เป็นการผสมผสานระหว่างทุนและปัจจัยภายนอกกับสิ่งที่เรามีอยู่แล้วดีอ องค์ความรู้มาใช้ให้เต็มที่เพื่อเราจะได้ยืนอยู่บนขาของเราเองได้ ขอเพียงแต่ทุกฝ่ายได้ทำความเข้าใจต่อทฤษฎีใหม่และนำไปปรับใช้อย่างถูกทิศทาง และช่วยกันคิดรูปแบบใหม่ๆ ที่ทั้งสามฝ่ายจะร่วมมือกันได้ ก็จะสามารถนำพาประเทศไทยให้รอดพ้นจากวิกฤตทั้งทางด้านเศรษฐกิจสังคมและวิถีทางปัญญาได้ในที่สุด.

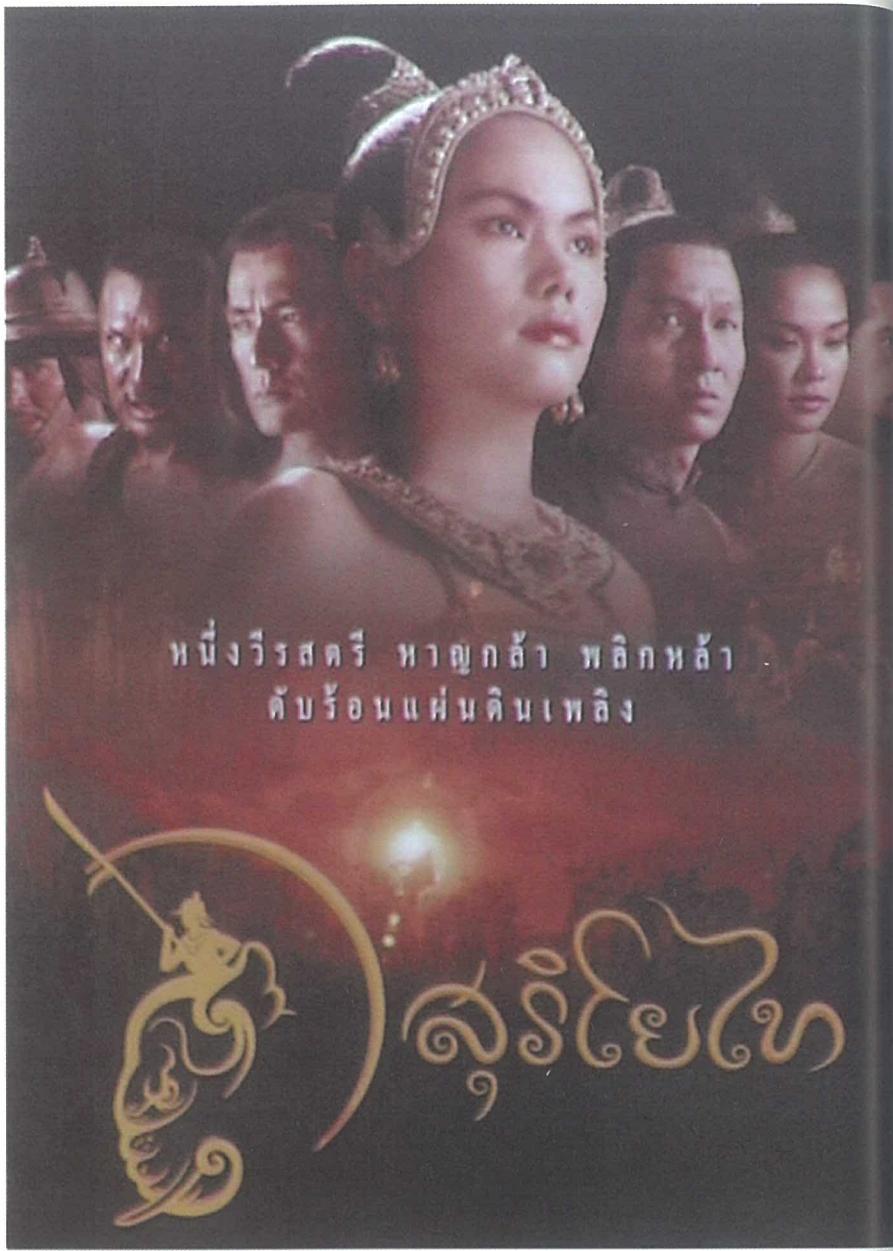
คัดย่อจาก บัญญากในการสัมนาเรื่อง ปรัชญาการพัฒนาทฤษฎีใหม่ตามแนวพระราชดำริ จัดโดย กระทรวงศึกษาธิการและรายบันทึกยagan เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2542 ณ สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน จังหวัดนนทบุรี

ឧបនគរណ៍ជីវិ

การศึกสมัยโบราณของไทย ไม่มีลิ่งขับเคลื่อนให้กองทัพรุดหน้า รวดเร็ว ไม่มีอาวุธอาณຸภาพร้ายแรงทำลายข้าศึกให้สามารถเอาชนะได้เด็ดขาดอย่างสมัยปัจจุบัน มีแต่จตุรังคเสนา ส่วนอาวุธก็เป็นเพียงอาวุธที่ใช้ประทัดประหารด้วยมือ ปะทะคู่ต่อสู้กันตัวต่อตัว ได้แก่ ดาบ 陌刀 แหน หลา ฯลฯ นักรบท้องเรียนรู้ธรรมะพิชัยสงคราม ประกอบด้วยการใช้อาวุธอย่างแคล่วคล่องช้ำซอง สามารถขับขี่ควบคุมพาหนะทุกอย่าง ฝึกปรือฝึมือและกลยุทธ์ในการศึก มีไหวพริบ มีระเบียบวินัย มีความเชื่อถัดยั่งยืน เป็นผู้มีพลกำลังกล้าแกร่ง น้ำใจหัวหาญเด็ดเดี่ยว องอาจในการเลี้ยงภัยนตรายยิ่งด้วยชีวิต จึงถือเป็นชายชาตินักรบ

ตั้งแต่สมัยสุโขทัย ลูกเจ้า ลูกชุน คือเจ้านายและบรรดาข้าราชการจะต้องฝึกการใช้อาวุธ ขับขี่พาหนะ โดยเฉพาะ “ชี้ช้างรบพุ่ง” ได้ทุก

អនីងវិរសគី អាយុកតា អតិកអតា
តែបរុនដែនគិនហេតុង

คน เป็นประเพณีสืบมาถึงสมัยอยุธยา กล่าวกันว่าการฝึกหัดช่างรอบพุ่ง ในกรุงศรีอยุธยา รัชกาลสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ เป็นยุคที่นิยมกันมาก ที่สุด แม้แต่พระมเหสี เทวี พระเจ้าลูกເເธວະและพระเจ้าหลานເເธວະ พระองค์เชี่ยวชาญการรับบนหลังช้าง การรับพุ่งด้วยช้าง เรียกว่า “ยุทธหัตถี” เป็นการรับพุ่งระหว่างกษัตริย์และกษัตริย์ วิธีการรับคือคู่ต่อสู้นั่งบนหลังช้าง ขับช้างชนกัน ซึ่งชัยกันตัวต่อตัว ช้างชนกับช้าง คนที่ขับขี่ก็ประทัดประหารกันด้วยกลยุทธ์ เป็นวิธีการรับที่ยกกว่าการรับลักษณะอื่น ผู้ขับขี่ฝากชีวิตไว้กับช้าง ถ้าช้างชนของฝ่ายใดฝ่ายมีผลกำลังย่อหย่อน ทำให้เปลี่ยงพล้ำเลี้ยงเบรียบโนนช้างคู่ต่อสู้ด้วยหัวหมายขึ้น เรียกว่า งัดล่าง คำบรรณาในพระราชพงศาวดารมักใช้ว่า “ได้ล่างแบกถนน” ผู้นั่งช้างที่ถูกดันนั่นจะหมายไปข้างหลังอย่างรวดเร็ว ทำให้เป็นช่องถูกอาวุธทางลวง ประชัยถึงแก่ชีวิตได้ในทันที ยุทธหัตถีจึงขึ้นอยู่กับปรีชาชญาณของผู้ขับขี่ ที่สามารถบังคับช้างให้สู้ข้าศึกได้อย่างอึดหัด ว่องไวที่จะฉวยโอกาสในช่วงที่คู่ต่อสู้เสียหลัก เมื่อมีชัยชนะจึงถือเป็นความสามารถอันยิ่งใหญ่ ผู้ชนะลือชาว่าเป็นนักรบที่วิเศษ ได้รับการยกย่องสรรเสริญยิ่งด้วยเกียรติยศอันกดงามหาว่า ประวัติศาสตร์ชาติไทยได้บันทึกการยุทธหัตถี ไว้หลายเหตุการณ์ คือ

1. ระหว่างพ่อขุนรามคำแหงมหาราช กับ ขุนสามชัน เจ้าเมืองฉอด
2. ระหว่างเจ้าอ้ายพระยา และ เจ้ายี่พระยา
3. ระหว่างสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ กับ พระเจ้าແປຣ
4. ระหว่างสมเด็จพระสุริโยทัย กับ พระเจ้าແປຣ
5. ระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราช กับ พระมหาอุปราชา
6. ระหว่างสมเด็จพระเอกาทศรถ กับ เจ้าเมืองทองอู

ประวัติศาสตร์สูงขึ้นที่ก้าวพุ่งหัตถี พ่อขุนรามคำแหง มหาชนมีชัยชนะขุนสามชันเจ้าเมืองฉอด ประกาศความสามารถของผู้นำในยุคที่ชาติไทยเริ่มก่อตั้งบ้านเมืองให้เป็นปีกแผ่น สร้างความเป็นไทยสืบทอดมาถึงปัจจุบันหลายประการ ส่วนประวัติศาสตร์กรุงศรีอยุธยา ภพพุ่งหัตถีมีทั้งความพ่ายแพ้ ความสูญเสีย และชัยชนะทำให้ไทยเป็นไทยทั้งสองเหตุการณ์ประกาศเกียรติภูมิเชิดชูไว้กรรมครวตแก่การสรรเสริฐ เกิดวีรบุรุษที่มีชื่อเสียง เช่น สมเด็จพระสุริโยทัย ผู้สร้างเมือง ผู้ซึ่งเป็นต้นแบบแห่งชาติ คือ สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ผู้กอบกู้อิสรภาพให้แก่ชาติไทย ทั้งสองพระองค์ คือ สมเด็จพระอัยยิก และสมเด็จพระเจ้าหลานເເธວະ ผู้มีสายพระโลหิตชาตินักรบอย่างเข้มข้น

จะได้นำวีรกรรมยุทธหัตถีที่ยิ่งใหญ่บัน្តรเจิดอยู่ในประวัติศาสตร์ไทยของสมเด็จพระสุริโยทัยผู้องอาจกล้าหาญ สรงพระชนมชีพเป็นราชพลี ปกป้องจอมไฟ้ไทยสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ พระบรมราชนิเวศน์ให้รอดพ้นภัยนั่นตรัยในสังคมรามยุทธหัตถี ณ ทุ่งนาขามหย่อง เมื่อ พุทธศักราช 2091 มาแสดงโดยลังเขป

“ครั้นรุ่งขึ้น ณ วันอาทิตย์ เดือน 4 ชั้น 6 ค่ำ สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชบัลลังก์ เจ้า จะเสด็จยกพุ่งหอยาทวยหาญ ออกราชปัตตานี กำลังช้าดึก ณ ทุ่งภูเขาท่อง จึงทรงเครื่องราชอโลงการยุทธเสด็จทรงช้างตัน พลายแก้วจักรหัวด สูงหกศอกคึบห้านิ้ว เป็นพระคชาธาร ประดับคชา ลังกากရัมย์เครื่องมั่น มีกลางช้างแล้ววัญ พระสุริโยทัยผู้เป็นอัครมเหสี เสด็จทรงช้างพลายทรงสุริยกระชัตร สูงหกศอก เป็นพระคชาธาร ประดับคชาภรณ์เครื่องมั่นเสริจ มีกลางช้างแล้ววัญ พระราเมศวรทรง

เครื่องศิริราชปิลับนวนารภรณ์สำหรับพิชัยยุทธสังคามาร์เช็จ เสด็จ ช้างตันพลายมงคลจักรพาพสูงห้าศอกศีบลิบనิ่วประดับคชาภรณ์เครื่องมั่น มีความยั่งยืนและกลางซ่าง พระมหาทินทราริราชทรงราชวิญญาณลังการภรณ์สำหรับ พระมหาพิชัยยุทธธนรงค์ เสด็จทรงช้างตันพลายพิมานจักรพรดิ สูงห้า ศอกศีบลิบเด่นนิ่ว ประดับกุญชรอลังกตเครื่องมั่น มีกลางซ่างและความ ครั้นได้มาศุภสารฤกษ์ราชดิถี พระโทรลั่นห้องชัยประโภค อุโมฆแต่ ลังช์อิงอินทเกรี สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชบิราชนเจ้ากี้ยาตราพระ คชาหาร พระอัครมเหสีและพระเจ้าลูกເຂົ້າທັງສອງพระองค์โดยเสด็จ เหล่าชพยุทธดังกันแทรกแซง ค่ายค้าพังค้าໂຄຕรแล่น มีทหารประจำชี้ กระถุงเป็นปลายของประจำหุ่นตัวสาร ความประจ้ายล้อมเป็นกันกง โดยขันด แล้วถึงหมู่พยุหเสนยกรโยธาทรายเดินเท้าถือดาบ ดัง เลโล โตมร หอกใหญ่ หอกคู่ หงวน ธนู ปืนนกสับคับคั่งชัยขวาหน้าหลังโดย กระบวนการชพยุทธสังคามาร์เช็จ เส้นทางเดินดังพระสุธรรมะลจะทรุด สมเด็จพระมหาจักรพรรดิราชบิราชนเจ้าเสด็จยืนพระคชาหาร ประมาณคน และชพยุทธโดยกระบวนการดังอยู่ ณ โโคกพญา

ฝ่ายกองตรاةเวนรามัญเห็นดังนั้น ก็เข้าไปกราบทูลพระเจ้า ทรงฯ ดีโดยได้เห็นทุกประการ สมเด็จพระเจ้าทรงฯ ดีตรัสว่า ชะรอย จะเป็นทัพพระมหาจักรพรรดิราชบิราชนเจ้ายกอภิมาจะระทำชพยุทธ สังคามาร์เช พระองค์ตรัสให้ยกพลหลวงออกจากค่ายดังกระบวนการ สมเด็จพระเจ้าทรงฯ ดีทรงเกรวะเครื่องพิชัยยุทธย่อทับถม ด้วยวิชา สาสตรารเ作物า แล้วสอดพระมหาสุวรรณลังวาลประดับเพชร พื้นถม สรพคุณเวทคามาต่างๆ ทรงพระมหาลาลงเลขยันต์กันสรรพสัตตราภู ภยันตรายสำหรับราชธนรงค์ยุทธธนรงค์ เสด็จทรงช้างตันพลายมงคล

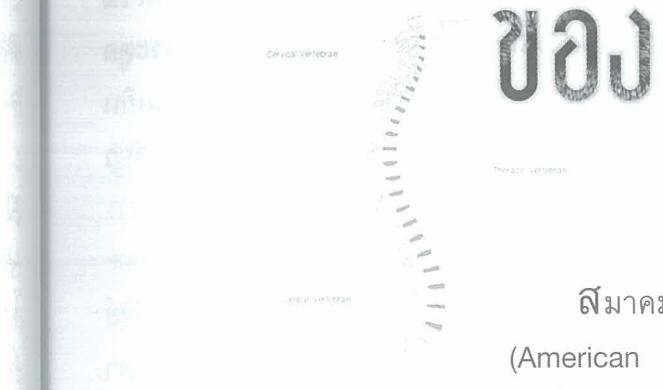
ปราบทวีป สูงเจ็ดศอกเป็นพระคชาหารประดับคชาภรณ์เครื่องมั่น มี กลางแล้วควาย เครื่องสูงสำหรับธนรงค์แห่โดยขนาด มีหมู่ทหารถือดาบ ดังมีนหนึ่งล้อมพระคชาหาร พรุะเจ้าแปรอลงการเครื่องพิชัยยุทธทรง ช้างตันพลายเท่านากพินัย สูงหกศอกเจิดนิ่ว เป็นพระคชาหารประดับ คชาภรณ์เครื่องมั่น มีความยั่งยืนและกลางซ่าง ยกเป็นกองหน้า มีทหาร ดาบสองมือพันห้าร้อยล้อมพระคชาหาร ช้างท้าวพญารามัญคับคั่ง ดัง โดยกระบวนการกันกงเป็นขันด เหล่าพยุหโยธาเดินเท้าถือสรรพสัตตรา ดาษดาโดยกระบวนการ

สมเด็จพระเจ้าหงษาดีกี้ยกพยุหโยธาทวยหายน ออกตั้งยังห้อง ทุ่งตรงหน้าทัพสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ห่างกันประมาณร้อยเลี้น เสด็จยืนพระคชาหารคอยฤกษ์ จึงตรัสให้พลม้ารำทวนซักซิงกลองกันไป ให้พลเท้าเริงหน้าทัพ ฝ่ายพลเครื่องเล่นเต้นรำร้องเชียเป็นโกลาหล ฝ่ายพลดาบดัง ดาบสองมือก์รำล้อเลี้ยวกันไปมา ขณะนั้นสมเด็จพระเจ้า ทรงฯ ดีทอดพระเนตรดูบนอากาศ เห็นพระอาทิตย์แจ่มดวงหมดเมฆ หมอกแล้วดีชะราบินนำหน้าทัพ ครั้นเห็นคุกนิมิตรชาฤกษ์ดันนั้น ก็ให้ลั่นห้องชัยอุโมฆแต่ลังช์อิงอินทเกรีขึ้นพร้อมกัน ก็ตรัสให้ขับพลเข้า โจมทัพสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ ฝ่ายสมเด็จพระมหาจักรพรรดิ คำรัส ให้แยกพลเป็นปึกๆ พลโยธาทั้งสองฝ่ายบังแท้ให้โกลาหลเข้าปะทะ ประจันตีແย়งยุทธ ยิงปืนระดมสาดศูมายกการตอบไปทั้งอากาศ พลทั้งสอง ฝ่ายบังแท้บังลำบากกลึงกลัดเกลื่อนห้องทุ่งเป็นอันมาก สมเด็จพระ มหาจักรพรรดิราชบิราชนเจ้ากี้ขับพระคชาหารเข้าชนซ่างกองหน้าพระเจ้า ทรงฯ พระคชาหารเลี้ยทีให้หลังข้าศึกเอาไว้ไม่อยู่ พระเจ้าแปรได้ท้าย ข้าศึกดังนั้นขับพระคชาหารตามไล่ซ่างพระมหาจักรพรรดิ พระสุริโยทัย

เห็นพระราชาสวามีเสียที่ไม่พันมือข้าศึก ทรงพระกตัญญูภาพก็ขับพระคชาธารพลายทรงพระสุริยกระษัตรลักษือกรับพระคชาธารพระเจ้า แบปรได้ล่างเบกนัด พระคชาธารพระสุริโยทัยแห่งหนายเสียที่ พระเจ้าแบปรจังฟันด้วยพระแสงขอจ่าวต้องพระอังสาพระสุริโยทัยขาดกระทั้งถึงราพระถันประเทศ พระรามเศวกรกับพระมหินทราริราชก็ขับพระคชาธารถันจะเข้าแก่พระราชมาตราไม่ทันที พอพระชนนีลินพระชนม์กับคอซาง พระพื่น้องทั้งสองพระองค์ถอยรับข้าศึกกันพระศพสมเด็จพระมาตราเข้าพระนครได้”.

จาก หนังสือ สุริโยทัย

โรคกึ่งแบบดูดยูเรียบ ของผู้หญิง

แบบ บูรศิลป์

สมาคมผู้สูงอายุแห่งอเมริกา (American Geriatrics Society) ห่วงใยประชากรวัยทองของเชา ได้ตีพิมพ์บทความให้ความรู้ด้านสุขภาพในหัวข้อ The Health in Aging Report 2000 ลงในนิตยสาร Discover ฉบับเดือนมิถุนายน ปีปัจจุบัน กล่าวถึงโรครายสำคัญของผู้สูงอายุเชาไว้ให้เป็นที่ฟังสั่งว่า จึงขอนำมาเล่าต่อเอาไว้ในที่นี้ เพื่อจะเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่านบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคุณพี่ผู้หญิงทั้งหลาย เพราะโรคที่เขากล่าวถึงต่อไปนี้เป็นโรคที่เกิดกับสตรีเสียเป็นส่วนใหญ่

โรค Osteoporosis แต่ก่อนเดยมีฉาวยาวมฤตดูดยูเรียบ เพราะจะไม่แสดงอาการจนกระทั่งทุกอย่างลายเกินแก้ และผู้ป่วยเกิดอาการ

กระดูกเปราะเข้าให้แล้ว มาถึงปัจจุบันหมoSamaratunivinจังได้ล่วงหน้า และความที่รู้จักรคนนี้ดีขึ้นก็ทำให้มีกลยุทธ์ใหม่ๆ นำมาใช้รักษาและป้องกันไปพร้อมๆ กัน

กระดูกของคนเรานั้นดูเหมือนอย่างว่าจะเป็นของแข็ง แต่จริงๆ แล้ว กระดูกเป็นเนื้อเยื่อหรือกลุ่มเซลล์มีชีวิตที่จะต้องมีการสร้างเซลล์ใหม่ขึ้นซ่อมแซมของเก่าอยู่ตลอดเวลา หากเมื่อได;r่างกายสร้างส่วนที่ใช้ซ่อมแซมที่ว่านี้ขึ้นมาไม่เพียงพอ ร่างกายก็จะค่อยๆ สูญเสียกระดูกไปทีละน้อย โรค Osteoporosis ซึ่งเกิดขึ้นเมื่อกระดูกได้เลื่อนจนเกินแก่นี้เป็นปัญหาสุขภาพของคนอเมริกันมากกว่า 28 ล้านคนเลยทีเดียว ในปัจจุบัน

มีความจริงที่น่าสนใจอยู่ประการหนึ่ง คือในบรรดาผู้ป่วยด้วยโรค Osteoporosis นี้ 80% เป็นผู้หญิง แม้ว่าครั้งหนึ่งจะเคยมีการคาดเดากันว่า โรคนี้จะเกิดขึ้นเฉพาะแต่กับผู้หญิงผิวขาวหรือพาก Caucasian เท่านั้นแต่มาบัดนี้หมออรุณแล้วว่าไม่ว่าชาหยหรือพากใดก็ไม่มีข้อยกเว้น ปัจจัยเสี่ยงที่เห็นกันง่ายๆ ของโรค Osteoporosis ได้แก่ คนผอม คนที่อายุซักจะมาก กินอาหารที่มีแคลเซียมต่ำ และคนที่มีประวัติครอบครัวเคยมีผู้เป็นโรคนี้ โดยเฉพาะผู้หญิงเมื่อหมดประจำเดือนแล้ว ความเสี่ยงต่อการเป็นโรคนี้สูงขึ้นได้ด้วย อย่างเช่น ยาจำพวก corticosteroid หรือการใช้ยาแก้ไขรอยต้อกเสบติดต่อกันนานเกินไป

อันตรายใหญ่หลวงจากโรค Osteoporosis ก็คือ กระดูกหัก โรคนี้ทำให้คนอเมริกันกระดูกหักถึงปีละ 1.5 ล้านรายที่พบเสมอคือสาเหตุ

กระดูกสันหลัง ข้อมือ และซี่โครง ซึ่งเมื่อเกิดขึ้นแล้วยังทำให้มีผลลัพธ์เนื่องอันเลวร้ายตามมาอีก ตัวอย่างเช่น ที่มีในรายงานของมูลนิธิผู้ป่วยโรค Osteoporosis แห่งชาติ ว่าผู้ป่วยที่อายุเกิน 50 ปี จำนวนถึง 24% จะเสียชีวิตภายในเวลา 1 ปีหลังจากการดูดสะโพกหัก

ดังได้กล่าวแล้วว่า เพศหญิงเกิดโรค Osteoporosis ง่ายกว่า เพศชาย เพราะว่าภายนอกหลังหมดประจำเดือนร่างกายจะขาดฮอร์โมน estrogen ทำหน้าที่สร้างกระดูกขึ้นมาใหม่ ภายนอกหลังหมดประจำเดือนประมาณ 5 ปีแรก เมื่อระดับฮอร์โมน estrogen ลดลง 90% จากระดับปกติผู้หญิงก็จะสูญเสียมวลสารส่วนที่เป็นกระดูกถึงปีละ 4% จากการใช้วิธีการสมัยใหม่ เรียกวิธีการวัดมวลสารกระดูกหรือการทดสอบความเข้มข้นของกระดูก (bone mineral) ปัจจุบันแพทย์จึงสามารถตรวจวัดกระดูกได้ง่ายและปลอดภัยขึ้น

สำหรับสตรีที่เพิ่งหมดประจำเดือน วิธีการรักษาโรค Osteoporosis ที่นิยมใช้กันมากที่สุด ก็คือการเสริมฮอร์โมน การเพิ่มฮอร์โมน estrogen จะทำให้กระดูกแข็งแรงขึ้น และลดความเสี่ยงต่อการหัก แต่บางทีก็จะเป็นสาเหตุให้เกิดอาการปัสสาวะเป็นเลือด และอาจเสี่ยงต่อการเป็นมะเร็งที่เต้านมด้วย

เพื่อหลีกเลี่ยงผลข้างเคียงดังกล่าว นักวิจัยได้พัฒนาวิธีการรักษาอื่นๆ อีกหลายวิธี ฮอร์โมน estrogen ที่ส่งเคราะห์ขึ้นเรียกว่า Selective Estrogen Receptor Modulators (SERMs) มีคุณสมบัติกีบจะเหมือน estrogen จะผิดแยกไปบังก์เพียงเล็กน้อย ส่วนยาอย่าง

ອືນັດົມ alendronate ຜ່າຍລຸດກາຣທັກຂອງກະຮູກສັນຫຼັງ ກະຮູກສະໂພກ ແລະ ກະຮູກຂໍ້ມູນໄດ້ຄື່ງ 50% ນອກຈາກນັ້ນກວິຈີຍັງຄິດຄົນແມ່ກະທັງຍາ ພົນທາງຈຸນູກ ທີ່ເຮີຍກວ່າ calcitonin ອຍ່າງໄຮກ໌ຕາມ ທາງເລືອກເຫຼຸ່ນເນື້ນມີ ຂັດຊົດຂໍ້ເສີຍເຫັນກັນຈຳເປັນທີ່ຄົນໄຊຈະຕ້ອງປຽກຂາກັບແພທຍີເພື່ອຕັດລືນໃຈ ໃຊ້ວິທີກາຣກ່າທີ່ເໝາະສົມທີ່ສຸດສຳຫັບແຕ່ລະຄົນ

ວິທີກັນໄວ້ດີກວ່າແກ້

ວິທີປົ້ນກັນໂຣດ Osteoporosis ທີ່ດີທີ່ສຸດກີ່ອປັບປຸງເປົ້າຢືນວິທີ ດຳຮັງ ຂີວິຕີເພື່ອກາຣມີສຸຂພາພທີ່ດີ ແລະ ເວລາທີ່ເໝາະທີ່ສຸດ ກີ່ກົວ ຕ້ອງເຮີມຕັນກັນ ຕັ້ງແຕ່ໃນວ້າຍເຕັກ ຂະນະເນື່ອມວລສາຮກຮະດູກສ່ວນໃຫຍ່ຢູ່ຢູ່ໃນຊ່ວງເວລາຂອງ ກາຮສະສົມພວະຮ່າງກາຍສ້າງກະຮູກອູ່ຕຸລອດເວລາຈານກະທັງຄືນຢືນອາຍຸ 30 ປີ ຜູ້ເຊີຍຈາລຸນບາງຄົນເຊື່ອວ່າ ຂະນະຜູ້ໜົງອາຍຸ 20 ປີ ດວາມເຂັ້ມແຂງຂອງ ກະຮູກຍັງຄົງເພີ່ມຂຶ້ນໄດ້ຄື່ງ 20%

ແຄລເຊີຍເໝື່ອຢູ່ໃນອາຫານປະເທນນມທີ່ມີໄຂມັນຕໍ່າ ແລະ ພັກສີເຊີຍເໝື່ອທັງໝາຍກີ່ມີຄວາມສຳຄັນໃນກາຣປົ້ນກັນກາຣເກີດໂຣດ Osteoporosis ວິຕາມິນດີກີ່ເຫັນກັນ ວິຕາມິນດີ່ຊ່ວຍໃນກາຣດູດຊົມແຄລເຊີຍ ວິຕາມິນ ດີມາຈັກແສງແດດ ແຕ່ກາຣຮັບປະທານອາຫານເສຣິມກົງອາຈຊ່ວຍໄດ້ມາກ ໂດຍ ເນັພາຍ່າຍິ່ງກັນຜູ້ໜົງທີ່ເກລື້ອດແສງແດດ ຂອບເກີບຕ້ວອຍູ່ໃນທີ່ວ່າມີພະລັກງານ ວິທີດຳຮັງ ທີ່ດີອີກປະກາຮນທີ່ໄດ້ແກ່ ກາຣອອກກຳລັງກາຍຍ່າງ ພອເໝາະພອຄວຣແຕ່ສໍາເສມອ ນັບເປັນວິທີ່ຍ່າຍໆ ທີ່ສາມາດຊ່ວຍສຍນມ ມຸດຍູ່ເງິນຂອງຜູ້ໜົງໃຫ້ສົງບລົງໄດ້ຍ່າງແທ້ຈິງ.

ພຣະພຸຖຮຽບປູ້າ

ຮ.ອ. ລວມບັນຍາກົງບໍານາງ (ສວັດສິນ ບາກະສີຣີ)

ແຮກເຮີມທີ່ຈະມີພຣະພຸຖຮຽບນັ້ນ ເດີມໃນແຄວນຕະວັນຕົກເສີຍງ່ານື່ອ ຂອງອິນເດີຍ ມີໜັນຈາກກີກເຂົ້າມາປັກຄອງຈົນຄົງມີຫວັນນ້າຂຶ້ວ ພະຍາມີລິນທີ່ ເລີ່ມໃສໃນພຣະພຸຖອສາສານາ ເປັນຜູ້ຮີເຮີມສ້າງພຣະພຸຖຮຽບປື້ນກ່ອນເມື່ອ ປະມານ ພ.ສ. 81 ໃຊ້ທີ່ນີ້ເຊີຍວາແກະສັກເປັນພຣະພຸຖຮຽບປາງຕ່າງໆ ຍືນ ບັນ ນັ້ນບ້າງ ໃຊ້ໜ້າງຈາກກີກເປັນຜູ້ທຳ ແລະ ທຳຂຶ້ນເປັນຈຳນວນນັກ ລ້ວນແຕ່ ພຸຖລັກໜະນາງຍິ່ງນັກ ມີຈິວຮ່າມຄລຸມເປັນຮົວລົກ ເຕັມໄປດ້ວຍຄືລົບກປຣມຂັ້ນ ຍອດເຍື່ຍມ ພຣະພຸຖຮຽບແບບນີ້ ເຮີຍກວ່າແບບ ດັນຫາຮາຮາຍງົງວົງ ເປັນຕົ້ນ ຕຽກຸລຂອງພຣະພຸຖຮຽບທີ່ທຳກັນຕ່ອງໆ ລົມມາຈັນທຸກວັນນີ້ ພຣະພຸຖຮຽບດັນຫາຮາຮາຍງົງວົງ ມີອາຍຸປະມານ 2400 ປີເຫັນ

ຕ່ອມາຈາວອິນເດີຍບາງຈຳພວກໃນແຄວນຕະວັນຕົກເສີຍໃດ ກັບຕອນ ໄດ້ ເທິ່ນແບບພຣະພຸຖຮຽບດັນຫາຮາຮາຍງົງວົງມານັກ ອຍກມີໄວ້ເຄີຍພູ້ນັກ ຈຶ່ງເລີ່ມແບບນາສ້າງຂຶ້ນໂດຍໃຊ້ທີ່ນີ້ຕ່າງໆ ມາແກະສັກບ້າງ ດິດທາໂລໜ່າມ ທີ່ລ່ອທິພອມຂຶ້ນບ້າງມີພຸຖລັກໜະນາງດັກພຣາວໄປດ້ວຍຄືລົບກປຣມໄມ່ແພ້ ພຣະພຸຖຮຽບດັນຫາຮາຮາຍງົງວົງ ພົດກັນແຕ່ທ່າວິຈິວຕິ່ນໆ ແລະ ຮົວເລັກລົງ

พระพักตร์ก็เพี้ยนตามใจชอบ จึงให้ชื่อพระพุทธรูปแบบนี้ว่า พระพุทธรูป
มคอราษฎร์ มีอายุประมาณ 2300 ปีเศษ

แค่ไหนมคอราษฎร์ทำเป็นเช่นนั้นไม่ เมื่อรู้จักทำพระพุทธรูปบูชา
มากขึ้น และทำกันกว้างขวางแผ่ทั่วไปถึงในลังกาทวีป ไม่แต่จะใช้หินมา
แกะสลักอย่างเดียว เมื่อวิชาช่างเจริญขึ้นก็พยายามหาโลหะมาผลิตให้
คงทนควร หล่อและปั้นพระพุทธรูปขึ้นทั้งเล็กและใหญ่ พุทธลักษณะก็
แก้ไขให้สวยงามขึ้นตามใจชอบ ล้วนแต่มีศิลปะเยี่ยมด้วยกันทั้งนั้น เช่น
เปลี่ยนจากจีวรขั้นมาเป็นริ้วตื้นๆ เปลี่ยนจากริ้วตื้นๆ มาเป็นรอยขีดๆ
เปลี่ยนจากการอยขีดมาเป็นจีวรเกลี้ยง ที่นิยมเรียกว่าจีวรบางแนบเนื้อ

เมื่อได้กล่าวถึงกำเนิดของพระพุทธรูปมาพอสั้นเช่นนี้แล้ว
เพื่อให้เข้าใจและจำได้ง่ายขึ้น จึงได้จัดเบร์พระพุทธรูปออกเป็นสมัยๆ ดังนี้
คือ สมัยคันธารราษฎร์, สมัยอมรavid, สมัยคุปต, สมัยทavaravid, สมัยศรี
วิชัย, สมัยลพบุรี, สมัยเชียงแสน, สมัยสุโขทัย, สมัยอุท่อง, สมัยครีอุบลยา
และ สมัยรัตนโกสินทร์

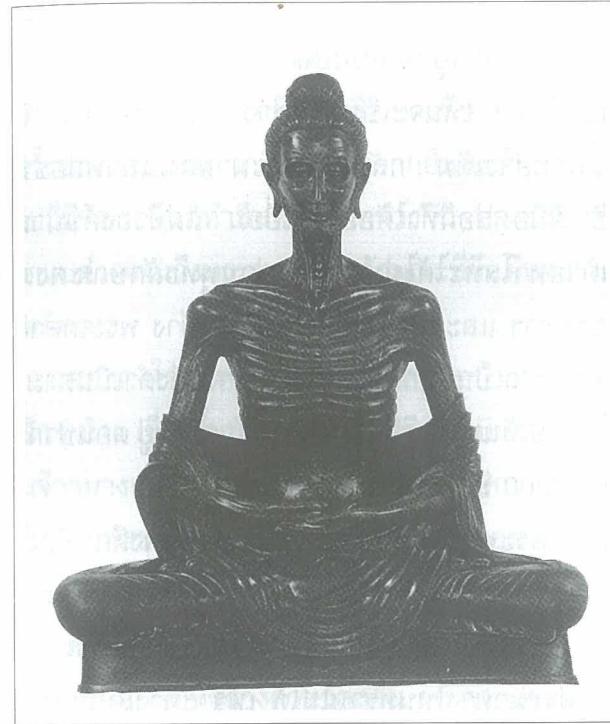
สมัยคันธารราษฎร์

พระพุทธรูปคันธารราษฎร์ ใช้หินแกะสลักทั้งล้วน โดยมากสร้าง
เป็นพระพุทธรูปปางนั่งขัดสมาธิ ปางห้ามญาติ ปางปฐมเทศนา มีทั้ง
ขนาดใหญ่และเล็ก พุทธลักษณะมีศิลป์ขั้นเยี่ยม

พระพักตร์พระพุทธรูป ก็ทำเหมือนคนจริงๆ มีพระศศเป็นเส้นๆ
คงเดี้ยวไปตามระเบียน มีพระเดียรบุปดูนูนขึ้นที่เรียกว่าพระเกตุ ผิดกับคน
ธรรมดาก็ อันนี้แหลกพอเห็นเข้าก็แสดงให้รู้ทันท่ว่าเป็นรูปพระพุทธเจ้า

จีวรที่ห่มคลุมก็ทำเป็นรอยย่นละม้ายคล้ายคลึงกับผ้าจริงๆ
บางองค์ที่เคยเห็นนายช่างสลักหินได้ละเอียดมากคล้ายเส้นผมจริงๆ

ตลอดจนพระเนตรและพระโอหูก็ถูกเหมือนคนมีชีวิตจริงๆ ปราتاไปด้วย
ศิลปกรรมชั้นยอดเยี่ยม

พระพุทธรูปปางบำเพ็ญทุกขริยา สมัยคันธารราษฎร์

สมัยอมรavid

พระพุทธรูปสมัยอมรavid มีล่องตอน ตอนต้นใช้หินต่างๆ มาแกะ
สลักทำทั้งเล็กและใหญ่ องค์ใหญ่เคยพบทำเท่ากับคนธรรมด้า พระพุทธ
ลักษณะงามยิ่งนัก ชอบทำแต่พระยืนปางประทานอภัย คือ พระหัตถ์
ซ้ายจับชายจีวรพระหัตถ์ขวาแบบองค์พระหัตถ์วางไว้ด้วย
ทำได้งามมาก ทำทั้งหินเขียวและหินสีต่างๆ พุทธลักษณะที่แก้ไขให้ผิด

กับแบบคันธารามกฎกิจคือ ทำริ้วจีวรถี่และตื้นกว่าเล็กน้อย พระพักตร์ก็เพียงไปกว่าแบบครูที่แก่เสียใหม่กิจคือ พระศรี แทนที่จะทำเป็นเส้นๆ กลับชอบทำเป็นหมวดกันหอย หมวดเป็นทักษิณาวัตรเป็นหลอดๆ เป็นปุ่มแบบๆ พระเดียวปูดขึ้นเป็นปุ่มกลม

ตอนที่สอง เห็นจะเป็นด้วยช่างมีความรู้ขึ้นมาก นอกจากใช้หินมาแกะลักษณะเดิม กลับหาโลหะมาผสมแล้วหล่อขึ้นที่เรียกว่า ทองสัมฤทธิ์ ฝีมือหล่อ ก็ทำได้อย่างดีเยี่ยม แต่ทำองค์ขนาดเล็กลงมาเห็นจะเป็นด้วยห้าโลหะได้ไม่มากนัก ส่วนพุทธลักษณะคงดำเนินตามแบบหินทุกประการ และแก้ไขริ้วจีวรให้เล็กลงบ้าง พระเกศา ก็หมวดเล็กลง พระเดียวคงปูดเป็นปุ่มกลมตามเดิม ปางก็คงดำเนินตามแบบหินในตอนต้น ยังไม่เคยเห็นทำปางอื่นเลย เมื่องอมราดีอยู่ ตอนปากน้ำกฤษณา อายุประมาณ 2300 ปี

อนึ่ง พระพุทธชูปสมัยอมราดี เด'yพบที่พงศ์กิจ เมืองกาญจนบุรี ก็มี ในบริเวณนครปฐม ก็มี พุทธลักษณะงามหนักหนา เห็นจะทำมาจากเมืองอมราดีในอินเดีย และนำมาพร้อมกับการเผยแพร่พุทธศาสนาในสุวรรณภูมิ แต่จะมาทางไหนทราบไม่ได้ เพราะทางเดินของอมราดีเข้ามาในสุวรรณภูมิ มี 2 ทาง มาทางทิวเขาดี เมืองพม่า เข้ามาทางด้านพระเจดีย์ 3 องค์ ผ่านเมืองกาญจนบุรี มาพงศ์กิจทางหนึ่ง มาทางทะเล ผ่านคอกอดกระ เลยเข้ามาในอ่าวไทยขึ้น ที่เมืองนครปฐมทางหนึ่ง และมาตั้งเมืองหลวงอยู่ในนครปฐมตลอดสมัยนั้น

สมัยคุปต์

พระพุทธชูปสมัยคุปต์ ตอนต้นชอบใช้โลหะที่เรียกว่า ทองสัมฤทธิ์ หล่อ เห็นจะเป็นที่แรกคันพบโลหะชนิดนี้ก็เป็นได้ จึงมีได้เอาใจใส่ต่อ

วัตถุอื่นๆ ที่จะนำมาสร้างพระพุทธชูปในสมัยนี้ได้แก่ไขพุทธลักษณะให้ผิดเพียงไปจากสมัยอมราดีหลายอย่าง เช่นพระพักตร์ ชอบทำพระโอฆ์ใหญ่ พระนาฬิกใหญ่และแบบพระเนตรโต พระโขนงนูนขึ้น ส่วนพระเคียร์และพระศกคงเดิม แต่เปลี่ยนเม็ดพระศกให้ใหญ่และห่าง จีวรที่ห่มคลุมเป็นริ้ว ก็แก้ให้เป็นรอยขีดๆ หรือ บางที่ทำเป็นริ้วตื้นๆ ริ้วห่างๆ

ปางของพระเพิ่มมากขึ้น นอกจากยืนยังทำพระนั่งสะตุ้งมาหัดลมมาธิราชก็มี พระยืนก็ทำยืนพระบาทห่างกัน ปางประทานอภัยก็ลดพระหัตถ์ขวาแบบต่ำลงจนถึงพระชานุ พุทธลักษณะที่ยืนยืนอย่างคนธรรมชาติท่าทางหนักหนา

ตอนสองคงใช้โลหะหล่อพระพุทธชูปอย่างตอนต้น และทำองค์ขนาดเล็กๆ บ้าง เชื่องขึ้นบ้าง แต่เปลี่ยนจีวรที่เป็นริ้วห่างๆ ตื้นๆ หรือริ้วขีดๆ เป็นจีวรบางเกลี้ยงแนวนเอือทั้งล้าน พุทธลักษณะนกนั้น ก็คงเดิมทำทั้งพระยืนและพระนั่ง พระยืน ทำปางประทานอภัยลดพระหัตถ์ขวาแบบถึงพระชานุ และปางประทานพรลดพระหัตถ์ซ้ายแบบถึงพระชานุ นับว่าได้แก้ไขให้ผิดจากสมัยอมราดีหลายประการ นอกจากสร้างด้วยทองสัมฤทธิ์แล้ว ยังไม่เคยพบที่สร้างด้วยวัตถุอื่นเลย อายุประมาณ 2200 ปี

สมัยทวารวดี

พระพุทธชูปสมัยทวารวดีตอนต้นนี้ เริ่มนิยมสร้างกันแพร่หลายในภาคคุชราพาราทิคในอินเดีย คือก่อน พ.ศ. 301 และหลังจาก พ.ศ. 301 ก็มาเริ่มสร้างในสุวรรณภูมิ คือที่นครปฐมเมืองไทยเรานี้

ในการสมัยที่กล่าวถึงนี้เอง เป็นเวลาที่กำลังพื้นฟูและเผยแพร่เรื่องพระพุทธศาสนา กันเป็นการใหญ่โต ทั้งนี้ก็โดยมีพระเจ้าอโศกมหาราชเป็นประธาน

พระพุทธรูปปาง袈裟ดharma
สมัยทวารวต

พระทวารดีตองตันใช้สร้างทั้งหินและโลหะหินโดยมากสร้างในอินเดีย ใชหินเชี่ยวมากหินดักก์มีแต่น้อย และสร้างแต่องค์ขนาดใหญ่มาก โตกว่าคุณธรรมดากหรือใหญ่กว่าเป็นส่วนมาก

เมื่อสร้างนครปฐมขึ้นเสร็จแล้ว พระทวารดีหินขนาดใหญ่ จึงมาปรากฏเป็นจำนวนมากนานาชนิดในนครปฐม พระทวารดีตองตันนี้ทำตามแบบสมัยคุปต์แต่แก้ไขให้พระพักตร์สูงขึ้น มีพระโอษฐ์กว้างและหนา พระนาลิกสูง พระโขนสูงขึ้น พระนลาตคดเดียวไปตามไร่พระศอก จีรบังแนวเนื้อ งามนักหนา คล้ายกับจะมีวิญญาณ ส่วนพระเก้าแก้ไขให้ขามวดแบบเข้า เป็นปุ่มโตแบบๆ และทำทุกๆ ปางของพระ มีนั่ง นอน ยืน และแยกแยกออกไป ทุกๆ อิริยาบถของพระพุทธองค์จนครบถ้วน

ส่วนพระทวารดีที่สร้างด้วยลัมฤทธิ์นั้น เข้าใจว่าสร้างเมื่อเริ่มตั้งเมืองนครปฐมและคงสร้างเป็นจำนวนมาก สร้างตามเค้าแบบหินมีจีรบังแนวเนื้อ แต่องค์เล็กๆ ไม่ใหญ่เท่าหิน แต่วิธีผสมทองลัมฤทธิ์วิเศษนัก เมื่อสร้างเป็นพระพุทธรูปหรือรูปเคารพบูชาแล้ว หมกดินอยู่ตั้งพันๆ ปีก็ไม่ผุ สนิมที่มีอยู่ตั้งพันๆ ปีก็ไม่กร่อนผุไป จับกันแน่น แข็งเป็นหินไม่เสียผิดเดิมเลย นับว่านายช่างสมัยนั้นมีความรู้สูงเป็นพิเศษ

พระทวารดีตองตันที่สร้างด้วยหินหรือโลหะมีปางต่างๆ ดังจะกล่าวไว้พอเป็นตัวอย่างเช่น ปางปฐมเทศนาพระธรรมจักร (นั่งเก้าอี้) มีเรือนแก้ว ปางประทานภัย ปางประทานพร นั่งละดุ้งมาร นั่งขัดสมาธิฯ เหล่านี้เป็นต้น

พระทวารดีตองกลาง สร้างด้วยโลหะโดยมาก พุทธลักษณะทุกส่วนดำเนินตามแบบตองตัน หากแต่ทำพระพักตร์แบบไม่สูงเหมือนแบบหิน และทำปางต่างๆ เพิ่มขึ้นอีก เช่นพระนอนในเรือนแก้ว พระนั่งในเรือนแก้วเป็นต้น ในตองกลางนี้ถึงจะสร้างขึ้นมากมากก็ไม่ทิ้งแบบตองตัน

พระทวารดีตองปลาย ในตอนนี้ดำเนินตามแบบตองตัน กับตองกลางเช่นเดียวกัน หากแต่มีสร้างเพิ่มเติมโดยใช้โลหะบ้างใช้หินแกะสลักบ้าง ใช้ปูนปั้น ดินปั้นแล้วเผาบ้าง มากมายหลายชนิด ล้วนแต่ทำในระหว่างสมัยกลางมีจำนวนมากที่ไปตั้งกองทำที่วังปลัด ปากน้ำมูล จังหวัดอุบลรัตน์มีบ้างแต่เมื่อรายช่างที่สร้างตอนปลายนี้มีงานบ้างทรมานบ้างแต่ก็ไม่ทิ้งเค้าเดิมคงจะเป็นด้วยหมุดนายช่างชั้นครูไปเสียมากแล้วก็เป็นได้

แต่ดีที่สุดในตอนปลายนี้ก็คือ แสดงคิลปทางช่างในการใช้ปูนปั้นดินเผา ซึ่งในตอนต้นกับตองกลางมีอยู่จะได้ทำกัน ฝีมือปูนปั้นและดินเผาได้พบมากในนครปฐม ล้วนแต่มีคิลปะทั้งนั้น หากแต่เวลาเป็นของที่ไม่คงทนถาวร จึงมีชำรุดมาก ถึงกระนั้นก็ยังเห็นเค้าเงื่อนได้ดี ส่วนที่ใช้หินแกะนั้น โดยมากเห็นทำแต่ปางปฐมหาริย์ มีเทวรูปถือแซ่ยินสองข้างองค์พระ ฝีมือทรมานลงบ้าง แต่ก็คงรักษาแบบเดิมไว้ได้

เข้าใจว่าในตอนปลายนี้คงจัดสร้างกันขึ้นมากmany จึงได้เผยแพร่ไปตามจังหวัดต่างๆ หลายจังหวัด เช่นที่ครึ่มหาโพธิ์ เมืองปราจีนบุรี และที่วังปลัดปากน้ำมูล เมืองอุบล ที่พงตึก เมืองกาญจนบุรี ที่เมือง

เพชรบุรี ที่เมืองสุพรรณ อุ่ทองเก่า อายุทาวรดี ประมาณ 1500 ปี ถึง 2100 ปี

สมัยศรีวิชัย

พระพุทธธรูปสมัยศรีวิชัยตอนต้น ความจริงสมัยศรีวิชัยนี้ก็เผยแพร่มาทางภาคบูรพาทิศ ตามหลังทาวรดีเข้ามา แต่จะด้วยเหตุใดไม่ปรากฏ มากบุดตะงักลงที่ปักช์ใต้แฉวคอดครอง มนthonครศรีธรรมราช มีซ้ามินานก็เลยแตกออกเป็นสองสาย สายหนึ่งแฟไปทางใต้ปลายแหลม ปลาย ไปยุติอยู่ที่เกาะชวา

และอีกสายหนึ่งเลยไปทางตะวันออกในแหลมอินโดจีน ผ่านเขมรไปยุติลงที่ภาคกลางเมืองญวน บริเวณเมืองเว้ที่เรียกว่า พากจำหรือแขกจำ ทำการเผยแพร่ออยู่ช้านาน และตั้งเมืองขึ้นเมืองหนึ่ง เรียกว่า เมืองจำ ต่อมากูกพากพื้นเมืองบ้าง พากจีน และเขมร เปiyidเมียนรุกรานจึงขับขยายแผ่ลงมาทางตะวันตก ผ่านแม่น้ำโขง เช้ามาในแคนไทยจนถึงคราวหนึ่งได้มาสร้างเมืองอยู่ที่ไซบادาลกับ เพชรบูรณ์ เรียกว่า เมืองศรีเทพฯ อยู่ไม่นานนักถูกโรคราษฎร์ใช้เจ็บร้ายแรง ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมากก็เลยทิ้งเมือง

พากที่เหลือก็รวมรวมเดินทางต่อไปจนถึงบริเวณระหว่างเขาโโยงและเขาเชี่ยว เมืองนครสวารค์ ในบริเวณหลังเมืองนครสวารค์เก่า ฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา แล้วก็สถาปัตย์ไม่ปรากฏเด้าเจื่อนต่อไป

จะย้อนกล่าวถึงศรีวิชัยสายชวา เมื่อถึงช瓦แล้วก็หยุดสร้าง เมืองเรียกว่า เมืองศรีวิชัย บัดนี้เรียกว่า บูรพุทธริ ทำการก่อสร้างเจดีย์ใหญ่โตและสร้างพระพุทธธรูปศรีวิชัยขึ้นจำนวนมาก และเทวรูปต่างๆ เช่น พระพิมเนค ทำได้จากนักหานา หาสมัยจะจะทำให้งามเหมือนไม่ได้ ใช้หิน

ต่างๆ กับโลหะและปูนปันดินเผา ทำพระพุทธธรูป หั้งใหญ่และเล็ก ซึ่งพระไว้ด้วยศิลปะชั้นเยี่ยม

พระพุทธธรูปสมัยศรีวิชัยตอนต้นนี้ทำพระพักตร์อูฐกลม พระโอชาต์เล็ก พระนาสิกสูงและตรงໄเม่ง้ม พระเนตรพระไข่เหล็ก พระนลาตกรว้าง ไรพระศกคดเคี้ยว พระศกขามวดแน่นเป็นวงสูงกว่าทาวรดี พระเกตุปูดเป็นปุ่มกลม จีรบงกเกลี้ยงแนบเนื้อ ทำพระทุกๆ ปาง พระนั่งก้มขัดเพชร ทรงยืนพองงาม และมีรีโอนแก้วโดยมาก

ส่วนสายตะวันออกที่เมืองจำ ทำพระพุทธธรูปด้วยหินที่เป็นโลหะก็มีแต่น้อย พระพุทธธรูปหินทำด้วยหินแดงเนื้อละเอียด พระพุทธลักษณะงามอ่อนโนนไปทั้งองค์ มีลวดลายประกอบพอสมควร แต่พระพักตร์ค่อนข้างรูปไข่ พระยืนทำอ่อนช้อยงามนักหนา ที่เรียกว่า “คงเดื่อง” งามในที่ทำห้ามีมือช่างสมัยใดมาเทียบไม่ได้ ทั้งหายาก เป็นของมีน้อย เพราะตั้งเมืองจำอยู่ไม่นานก็ถูกกราน ต้องทิ้งเมืองพยฟไปทางตะวันตกเข้าไปในเมืองไทย ต้องไปตั้งเมืองศรีเทพอยู่ในเพชรบูรณ์ ใชybadal ก็อยู่ไม่นานนัก ประมาณ 7 หรือ 8 ปี ก็ต้องทิ้งเมืองเป็นเมืองร้าง เพราะถูกโรคภัยไข้เจ็บอย่างร้ายแรง (โรคห่า) กราน

ในเมืองศรีเทพเห็นจะมีได้สร้างอะไรมากนัก พบรดีพอกไม้แกะหักๆ พังๆ บ้างเท่านั้น เมื่อทิ้งเมืองศรีเทพไปอยู่หลังเมืองนครสวารค์เก่าก็คงยังมีได้สร้างเมือง และจัดการอะไร เพราะนอกจากพากนี้เหลือจากโรคภัยไข้เจ็บมาจากการเมืองศรีเทพ และคงจะไม่มีจำนวนคนมากนัก โรคภัยไข้เจ็บคงจะทำให้กระจัดกระจาบสาปสูญไปหมด

ศรีวิชัยตอนกลางกับตอนปลาย เมื่อได้ทำการสร้างพระพุทธธรูปช้าต่างๆ ในบูรพุทธริที่ช่วยอยู่หลายร้อยปี จนเห็นว่าเจริญเต็มที่แล้ว จึงได้คิดเผยแพร่ต่อไป แต่เมื่อไม่มีทางใดจะทำได้ก็ต้องเผยแพร่ ย้อน

กลับมาทางแหลมมลาย และเดินทางขึ้นมาทางเหนือเป็นลำดับมา จนมาสมบทกับทวารวดีตอนปลายในเมืองนครปฐมทำการเผยแพร่ต่อไปอีกช้านาน ที่สุดจนถึงพากขอมเข้ามาครุกราน

พระพุทธธรูปคริวิชัยตอนนี้ขอบสร้างด้วยโลหะขนาดไม่สูงใหญ่ โถนัก มีทั้งพระนั่ง นอน ยืน มากมายหลายชนิด พระลีลาศทำงานหนักหนา ตลอดจนพระพิมพ์มีทั้งโลหะและดินดิบ ดินเผา พุทธลักษณะก็คงเดิมแต่เพิ่มลวดลายกันยกกันให้สวยงามขึ้นอีกมากอย่าง พระพักตร์ก็เพี้ยนไปจากตอนต้น ทำให้พระพักตร์ค่อนเป็นรูปไข่ พระโอษฐ์เล็ก พระนาฬิกเล็กสูงตรง พระเนตร พระโขนงเล็ก พระศอก ขมวดหลวມฯ และแก้ไขเพิ่มลวดลายขึ้นเป็นจำนวนมาก เช่น พระเทวิชนนก พระเทวิด นายครี ทำได้สวยงามมาก ตลอดจนพากเทวรูปต่างๆ ก็ทำลวดลายเพิ่มเติม ตลอดจนผ้าผุ่งมีดองดงตามเป็นต้น

บางองค์พบเอาเงินฝังเป็นลวดลาย พระเนตร พระโอษฐ์ก็ฝังเงิน เพิ่มความงามขึ้นอีกมาก ฝิมือคริวิชัย เมื่อได้พิจารณาจำหลัก ให้แม่นยำแล้ว จึงจะรู้ว่าเป็นฝิมือคริวิชัย และลังเกตยกมาก เพราะเขมราธូនแบบคริวิชัยไปทำโดยมาก จึงเกิดประบനกันเป็นจำนวนมาก

และในนครปฐมก็พบเหมือนกันอย่างเดียวกับที่พงศ์ตึก เมื่อขาดพิจารณาเล็กน้อย ก็พากันเหมาอาเป็นพระทวารวดีไปหมด เพราะถือว่าพบในถิ่นทวารวดี ข้อนี้สำคัญมาก ต้องถือหลักทางฝิมือซ่างเป็นหลัก และได้พบพระนั่งในเรือนแก้วขนาดเล็กๆ ในนครปฐม อีกหลายองค์ ล้วนแต่พุทธลักษณะงามๆ ทั้งสิ้น

นอกจากพระพุทธธรูปบูชา และพระพิมพ์ต่างๆ จำนวนมากแล้ว เมื่อคริวิชัยเข้ามาอยู่นครปฐม ไม่ปรากฏว่าได้สร้างบูชานี้ยังสถาน ใหญ่ๆ ไว้ให้เหมือนปูโรพุทธอิหราย จนพากขอมเข้ามาครุกราน อายุสมัยคริวิชัย

ประมาณ 1200 ปี ถึง 1800 ปี

สมัยลพบุรี

ลพบุรีตอนต้นนี้ เริ่มแต่พากขอมในครัวดนครธม สมัยนี้ ขอบสร้างพระพุทธธรูปด้วยหินทรายที่ทำด้วยหินเขียวทินดากีมี แต่น้อย และซอบทำพระนacula มาก พระยืนปางต่างๆ ในเรือนแก้วก็มีพุทธลักษณะพระพักตร์แบบ พระโอษฐ์แบบกว้าง พระนาฬิกเล็กเป็น เส้นตรงพระเนตรใหญ่ พระโขนงเหยียดติดต่อกัน ไร้พระศอกมักมีเส้นคั่น พระศอกซอบทำเป็นเส้นๆ มีลวดลายที่เรียกว่าผ้มหวี และผ้มเวียน พระเกตุ ปูดชื่นเป็นสองชั้น เป็นรูปแหลมมน

พระนacula ประกอบหัวง่าวย่าโดยมาก พระสมัยลพบุรีเมื่อจำหลักได้แล้ว พอเห็นเข้าก็หายถูกทันที พระพุทธธรูปทองสัมฤทธิ์ในครัวดกมีเหมือนกัน ทำพระนั่งสะตุ้งมาร พระพักตร์ค่อนข้างลีสเลี้ยม พระเคียรเกเลี้ยงไม่มีเส้นพระศอก นั่งบนฐานเขียวหนาเกือบตัน เห็นจะทำตอนหลังมาก และมีผู้รักกันอยู่ prey หลายแล้ว จึงจะไม่กล่าวให้มากันนัก

ลพบุรีตอนกลาง ลพบุรีในตอนนี้โดยมากใช้ทำด้วยทองสัมฤทธิ์มากกว่าอย่างอื่น และยกษัยทำหลาภานะ มีทั้งเทวรูปควบกันไปด้วย เพราะพระมหาณีเข้ามาคลุกเคล้าอยู่มาก ฝิมือซ่างก์ทำวิจิตรพิสดาร ซึ่งดำเนินตามแบบคริวิชัยเป็นเดียว จึงมีพระทรงเครื่องมาก ที่เรียกว่าทรงเทวิชนนกบ้าง ทรงเทวิดนายครีบ้าง มีเครื่อง ประดับองค์ลงมา มีทั้งผ้มเม็ดเล็กๆ ผ้มหวี ผ้มเวียนตีนตะขاب ผ้มเวียนธรมดา ผ้มตาตราง ผ้มขมวดกันหอย พุทธลักษณะทำพระพักตร์แบบและตื้นๆ อย่างที่เรียกว่าพระพักตร์ลีสเลี้ยม ตามเด้าที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้น

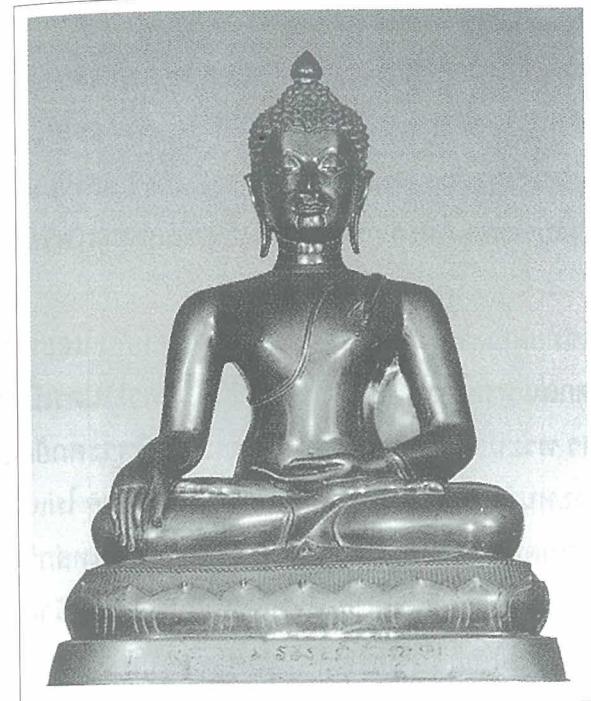
เพิ่มทรงหริหงส์มีหยาบเป็นตุ้ม พระเกตุสูงเหล้มคล้ายหมากซีโน บางที่ทำเป็นลวดลายเพิ่มขึ้นเป็นลายชั้น ทำพระยืนทั้งธรรมชาติ และยืนในเรือนแก้ว พระนั่งเฉยก มีน้อย ถ้าทำพระนั่งก็นั่งในเรือนแก้ว เรือนแก้วทำได้งามหนักหนา มีทั้งหน้าเดียวและสองหน้า โดยมากทำหนามาก องค์พระก็เกือบตัน พระนอนไม่พับเลย

ลพบุรีตอนปลาย ตอนนี้โดยมากสร้างในลพบุรี มีทั้งหินและโลหะ พุทธลักษณะต่างๆ ก็ดำเนินตามลพบุรีตอนกลาง แต่ฝีมือทรามลงบ้าง ทั้งทำพระบางลงไม่หนาและตันเหมือนตอนกลาง เนื้อโลหะก็คล้ายลง ฝีมือก็ค่อนข้างหายาบ สมัยลพบุรีอายุประมาณ 800 ถึง 1200 ปี

สมัยเชียงแสน

เชียงแสนตอนต้นนั้นคือ เชียงแสนที่ใช้ช่างลังกماทำพระพุทธรูป ฝีมือช่างงามมาก ทำแต่พระนั่งขัดสมาธิราบบนฐานเขียง ละดุ้งมาร ผ้าพาดลั้นเหนือพระถัน ปลายผ้าสองแฉกคล้ายปากตะขاب พระพุทธลักษณะล้ำล้นแข็งแรง ใช้โลหะผสมหล่อหนามาก พระพักตร์ ใหญ่กลม พระโอษฐ์เล็ก พระนาสิกเตี้ยใหญ่ พระเนตรเล็ก พระโขนง โถงลั้นพองงาม ไร้พระศอกกิ่วไม่มีลวดหน้า เส้นพระศกขหมวดเห็นกันหอยเหล้มปาน และหมวดหลวงฯ รอยเดียว แบบแบบฯ ก็มี พระเกตุ ปูดขึ้นมนยอดมีเปลวอุณาโลมลั้นๆ หยาบ มีชาวพื้นเมืองนิยมเรียกว่า พระลิงห์หนึ่ง ปางอื่นยังไม่พบ

เชียงแสนตอนกลาง ดำเนินตามแบบลังกาวงศ์ แต่ฝีมือช่างชาวพื้นเมือง แก้ไขเป็นบางส่วนที่ไหนว่างาม เช่นนั่งขัดสมาธิราบ แก้เป็นพระขัดเพชรละดุ้งมาร ผ้าลั้นเหนือพระถัน และนั่งบนฐาน บัวหงายก็มีบัวคว่ำบัวหงายก็มี บัวทำกลีบโตๆ ปลายหยิก พระเกตุปูดขึ้น และมี

พระพุทธรูปสมัยเชียงแสน

ยอดเป็นบัวตูม พระนั่งสมาธิก็มี แต่พับน้อย พระศอกกิ่วหมวดจนเป็นกันหอย เหล้มบ้าง ปานบ้าง บางองค์ทำล้ำล้นจนเห็น คล้ายมีกล้ามเนื้อพระหนุหยิกบ้าง ไม่หยิกบ้าง นอกจากนี้ ยังทำพระยืนคล้ายๆ จะลีลาศก็มี พับน้อย ทองคงหนาตามแบบเดิม ทำด้วยโลหะทั้งล้าน

เชียงแสนตอนปลาย ตอนนี้ทำเปลี่ยนแปลงจากแบบเดิมไป หลายอย่าง เช่น เกตุเปลว กทำยาวขึ้น พระศกขหมวดเป็นกันหอยแต่ หมวดหลายรอบจนเหล้ม พระพักตร์กลมก็มี เป็นรูปไข่ก็มี ทำทั้งนั่งและนอน ยืนก็มี ทองบางลง เท่าที่เคยเห็นอยู่ในเชียงราย พะ夷า ลำปาง ลำพูน เชียงใหม่ และเมืองfangก็มี อายุประมาณ 900 ปีเศษ

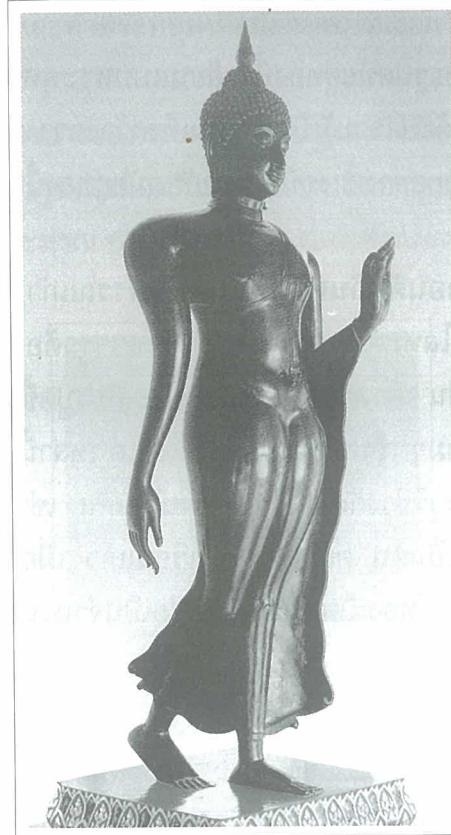
สมัยสุโขทัย

พระพุทธรูปสุโขทัยตอนต้นดำเนินรอยเชียงแสน พุทธลักษณะ ก็แบบเดียวกับเชียงแสน หากแต่ฝีมือช่างที่ทำได้แก่ไขให้งามขึ้น พระพุทธรูปในเมืองไทยก็นับว่าสมัยสุโขทัยนี้แหลกเป็นยอดเยี่ยม ไม่แต่ชาวไทย ชาวต่างประเทศก็นิยมกันมาก ทำพุทธลักษณะเพรียวเฉ็งแกร่ง ว่องไว

สุโขทัยตอนต้นนี้ได้ช่างลังกามาทำเหมือนกัน และทำทรงยืดขึ้น พระพักตร์โตกลม พระโอษฐ์เล็ก พระนาลิกโง้งุ้ม พระเนตรเนื้อ พระโขนง โ哥งเป็นคันศร พระนลาตกรว้าง ไม่มีเล็บไพรพระศร มีพระศรย้อยตรงห่วงพระโขนง พระหนุหยก พระศรข茂ดเป็นกันหอยหลวงฯ ไม่แหลมมากนัก เม็ดโตๆ พระเกตุปุดน้อย บนยอดทำเป็น เกตุน้ำเต้า ไหล่กว้าง หน้าตักกว้าง ทำทั้งขัดสมาธิราบและขัดเพ็ชร มีฐานเชียง ตอนหน้าเว้า ฐานเตี้ยมาก ทำด้วยทองล้มฤทธิ์นานมาก ผ้าพาดที่ปลายเป็น 2 แฉก คดไปคดมา 华丽ขั้น ที่พนฐานเป็นกลีบบัวก็มี แต่ทำกลีบบัวสลับงามหนักหนา ไม่มีสมัยใดจะทำบัวได้เหมือน

นอกจากพระนั่งแล้วยังชอบทำพระยืนลีลาศทำได้งามเป็นอย่างยิ่งหาสมัยใดมาเทียบได้ยาก สุโขทัยตอนต้นนี้ที่เรารายกว่า วัดตะกวนนั้นเอง นอกจากใช้โลหะสร้างแล้ว ที่ทำด้วยไม้แกะก็มี แกะได้งามมากตามแบบโลหะ

สุโขทัยตอนกลาง พุทธลักษณะทุกส่วนทำตามแบบสุโขทัยตอนต้น แก่ไขแต่พระพักตร์ให้เป็นรูปไข่ พระเกตุเป็นเปลว อุณาโลม ยาวขึ้น เททองให้บางลงพองาม ฐานเชียงเพิ่มเป็นสามชา ขนาดตัว ทำพระยืนห้ามญาติ ห้ามสมุทรและพระนอนเพิ่มขึ้น ล้วนแต่ gamma ทั้งนั้น พระศรบางองค์ก็ทำขามวดกันหอยแหลมคล้ายหนามขunu พิจารณาดู

พระพุทธรูปปางอีกาศ สมัยสุโขทัย

พุทธลักษณะรวมฯ แล้ว จะเห็นว่าสมส่วนงามยิ่งนัก นับว่าเป็นศิลปะชั้นเยี่ยมของไทย

สุโขทัยตอนปลาย ในตอนปลายนี้ก็ทำตามแบบตอนกลาง หากแต่ฝีมือช่างไม่ใช่ชั้นครู แก่ไขพระศรข茂ดเล็กและแหลม ถึกกว่า ตอนกลาง ฐานที่ว่าเตี้ยก็ขับให้สูงขึ้นเล็กน้อย และทำเป็น 4 ชา แบล็งอุณาโลม บนพระเกตุก็มีกลีบถี่เรียวยาวขึ้น เททองบางลงอีก พระสมัยสุโขทัย มีอายุประมาณ 700 ปีเศษ

สมัยอุทก

พระพุทธธูปสมัยอุทกนี้ เลียนแบบพระพุทธธูปทุกอย่างทุกสมัย พิจารณาให้ดีจะได้รับความรู้เป็นการบันเทิงกว้างขวางมาก และจะได้ชมคิลปะงามๆ หลายอย่างต่างชนิด เท่ากับสมัยอุทกนี้เป็นตำราเล่มใหญ่ไม่น้อย

อุทกตอนต้นถัดเดิมอยู่ในพื้นสุพรรณเง่า อุทกเดิมสร้างพระพุทธธูปด้วยโลหะตันและหนา มีเค้าทวารวดีอยู่ในพุทธลักษณะ หลายประการ เช่น เค้าพระพักตร์ และพระเครียรปูดขึ้นเป็นปุ่มกลม กับพระศอกขมวดหลวงฯ เป็นปุ่มแบบพระทัตถ์โต เหล่านี้เป็นต้น

สมัยลพบุรีช่างก็เลียนแบบได้เหมือนกัน เช่นพระยืนหรือพระนั่งทรงเกริดที่ตั้มเป็นตัน ตลอดจนพระเรือนแก้ว เมื่อไม่พิจารณาให้ดี ก็มักจะเห็นพระสมัยอุทกเป็นสมัยลพบุรีเลียเป็นจำนวนมาก

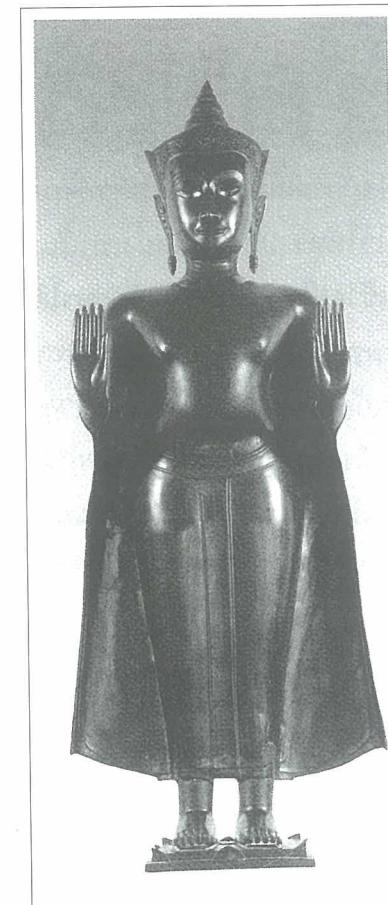
สมัยสุโขทัยก็เช่นเดียวกัน บางองค์เช่นพระนั่งละดุ้งมาร ทำได้คล้ายคลึงมากเหมือนกัน ตลอดจนเชียงแสนก็ทำได้เช่นเดียวกัน หากแต่ว่าไม่ทึ้งหลักการ เททองได้บางมาก พระสมัยอุทกนายช่างสามารถเททองได้บางจนไม่มีสมัยใดทำได้ การเททองบางได้โดยตามช่างหล่อพระว่า ไม่ใช่ของทำได้ง่ายๆ ยากมากที่เดียว แต่สมัยอุทกสามารถทำได้มาก

แต่ถ้าจะกล่าวถึงฝีมืออุทกที่คิดทำพระพุทธธูปขึ้นเองแล้ว ก็มีพุทธลักษณะอย่างพระลักษณะพระรามมาก แต่ถ้าได้เลียนแบบสมัยได้แล้วก็ทำได้ดีมากเหมือนกัน นอกจากพระโลหะแล้ว ในเชิงแกะสลัก ทั้งหินทั้งไม้ก็ทำมากเหมือนกัน จำพวกหิน มีหินทรายมาก ทำตั้งแต่องค์เล็กๆ จนถึงองค์โตๆ จนใช้เป็นพระประธานได้

ลักษณะของพระพักตร์ก็มีใช่ทำแต่รูปไข่อย่างเดียว ชอบทำ

เป็นรูปสี่เหลี่ยม และทำพระหนุ่มโคนางคน ที่เรียกว่าอุทกนางคน มีทั้งแก่ทั้งหนุ่ม

และเรื่องปางของพระแล้ว สมัยอุทกนี้ได้ทำไว้ครบทุกๆ ปาง และสร้างพระพุทธธูปต่อเนื่องกันตลอดมาจนลิ้นอายุกรุงศรีอยุธยา พระสมัยอุทกอายุประมาณ 600 ปี

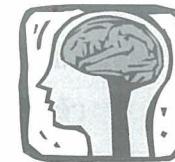

พระพุทธธูปปางห้ามสมุทร สมัยอยุธยา

พระพุทธอรูปสมัยศรีอยุธยา ทำล้อแบบสุขาทัย พิชณ์โลก แบบปักษ์ใต้ ที่เรียกว่าขنمต้ม และล้อแบบเขมร แบบอู่ทอง จึงเป็นพระฝิมอรวมๆ ตอนปลายๆ สมัยศรีอยุธยาฝิมอทราม เพราะช่างชั้นครูที่แม่นยำในพุทธลักษณะหมวดไป หรืออาจเป็นเพราะไม่มีการควบคุมโครงนอนอย่างไรก็ทำได้ตามชอบ จึงเห็นได้ว่า พระสมัยศรีอยุธยาตอนปลายฝิมอทรามกว่าทุกยุคทุกสมัย

สมัยรัตนโกสินทร์

พระพุทธอรูปสมัยรัตนโกสินทร์จะไม่ยกขึ้นมากล่าวในที่นี้ เพียงแต่จัดสมัยรัตนโกสินทร์ไว้ให้ทราบอีกสมัยหนึ่งเท่านั้น และอีกประการหนึ่งกล่าวถึงอายุยังจะจัดเข้าอยู่ในพากไบราณวัตถุหาได้ไม่.

โครงการธนาคารสมอง

สืบเนื่องจากพระราชโauraนิยมของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานในที่ประชุมมหาสมาคม ศาลาดุสิตาลัย พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2543 เนื่องในมงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ซึ่งมีประเด็นรับฟังเกี่ยวกับเรื่องธนาคารสมอง โดยการนำผู้ที่เกษยณอายุแล้ว แต่ยังมีความรู้ความสามารถช่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ

คณะกรรมการได้ดำเนินการสนองพระราชโauraนิยมในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการจัดตั้งธนาคารสมอง โดยมีมติ เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2543 มอบให้ทุกกระทรวง ทบวง กรม สำราจ ทรัพยกรบุคคลที่พ้นจากตำแหน่งไปแล้วด้วยการลาออก หรือเกษียณอายุ ที่มีความพร้อมและสมควรใจเป็นอนุญาติอาสาในธนาคารสมอง และแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.)

ทราบ โดยให้ สคช. ทำหน้าที่เป็นหน่วยทะเบียนกลางของธนาคารสมอง มีหน้าที่รวบรวมข้อมูล จัดทำบัญชีหรือทำเนียบผู้ทรงคุณวุฒิ จำแนก เป็นรายสาขาตามความต้องการในการพัฒนาประเทศ และเสนอแนะ มาตรการต่อคณะกรรมการรัฐมนตรีในอันที่จะนำธนาคารสมองมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ

หลักการ แนวคิด และกระบวนการจัดตั้งธนาคารสมอง

ในการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี สคช. ในฐานะหน่วยทะเบียนกลางธนาคารสมอง จึงได้ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิสาขาต่างๆ ทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชน ยกร่างหลักการและแนวคิดการจัดตั้งธนาคารสมอง กระบวนการระดมวุฒิอาสา ตลอดจนการบริหารธนาคารสมอง และนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีเพื่อทราบ เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2543 โดยกำหนดหลักการ แนวคิด และกระบวนการในการทำงาน ได้แก่

หลักการและแนวคิด

- ธนาคารสมองมีความสอดคล้องกับลังคมและวัฒนธรรมไทย ที่ให้ความเคารพนับถือต่อผู้อาวุโส ส่งเสริมการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์อันดีงามจากผู้อาวุโสสู่คนรุ่นใหม่

- ธนาคารสมองเป็นศูนย์รวมผู้ทรงคุณวุฒิที่เกียรติอายุแล้ว จากภาครัฐบาลและเอกชนที่มีความพร้อมและสมัครใจจะนำความรู้และประสบการณ์มาช่วยพัฒนาประเทศ โดยไม่หวังผลตอบแทนทางธุรกิจ

- ธนาคารสมองจะทำหน้าที่เป็นหน่วยทะเบียนกลางประสานเชื่อมโยงเครือข่ายต่างๆ เพื่อจัดให้วุฒิอาสาได้ทำงานสอดคล้องกับความต้องการขององค์กรหรือชุมชนต่างๆ

กระบวนการระดมวุฒิอาสาและการบริหารงาน

- วุฒิอาสาที่มีความเชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ มีสุภาพดีและสมควรใช้ช่วยทำงานเพื่อส่วนรวม โดยไม่หวังผลตอบแทนจะได้รับการจดทะเบียนไว้ในธนาคารสมอง ซึ่งจะรวบรวมข้อมูลในลักษณะเครือข่ายกับหน่วยทะเบียนต่างๆ ที่มีอยู่แล้ว

- สคช. ในฐานะหน่วยทะเบียนกลางจะเป็นศูนย์รวมข้อมูลทั้งผู้เกียรติอายุที่มีความพร้อมจะอาสาทำงานเพื่อประเทศชาติ (Supply) ตลอดจนข้อมูลความต้องการขอรับความช่วยเหลือของหน่วยงานและองค์กรต่างๆ (Demand)

- สคช. จะเป็นตัวกลางประสานให้ฝ่ายที่ขอรับความช่วยเหลือได้พบและทำความตกลงในรายละเอียดวิธีการทำงานกับวุฒิอาสา ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่จำเป็น

ดำเนินการสรุหัววุฒิอาสา

สคช. ได้ทำการประชาสัมพันธ์และขอความร่วมไปยังหน่วยราชการ องค์กรเอกชนและเครือข่ายการพัฒนาต่างๆ ตลอดจนผู้ทรงคุณปัญญาจากชุมชนที่เข้มแข็ง ดำเนินการพิจารณารายชื่อผู้ที่มีความพร้อมและสมัครใจจะเป็นวุฒิอาสา และจัดส่งให้ สคช. เพื่อจะได้นำไปจดทะเบียนรายชื่อเป็นวุฒิอาสาและภาคเอกชนได้แจ้งรายชื่อเข้าร่วมโครงการธนาคารสมอง จำนวน 2,677 คน

เมื่อได้รับรายชื่อที่หน่วยงานต่างๆ ได้ส่งเข้ามายังธนาคารสมอง สคช. ได้ทำหนังสือถึงแต่ละท่านเพื่อให้ยืนยันความสมัครใจที่จะเป็นวุฒิอาสา พร้อมทั้งขอให้แจ้งรายละเอียดประวัติส่วนบุคคล ประสบการณ์การทำงาน ความรู้ความเชี่ยวชาญพิเศษ ตลอดจนสาขาหรือลักษณะ

งานที่สนใจจะให้ความช่วยเหลือ เพื่อจัดทำเป็นทำเนียบวุฒิอาสา
ข้อมูลจนถึงวันที่ 31 กรกฎาคม 2544 มีผู้ตอบยืนยันจะ^{จะ}
เป็นวุฒิอาสาในโครงการธนาคารสมอง จำนวน 1,305 คน ซึ่ง^{ซึ่ง}
สามารถจำแนกตามลักษณะต่างๆ ได้ดังนี้

1) จำแนกตามเพศและอายุ

จากจำนวนวุฒิอาสาทั้งหมด ปรากฏว่าเป็นเพศชายมากที่สุด
จำนวน 980 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 75.0 ของจำนวนวุฒิอาสา
ทั้งหมด และเพศหญิง จำนวน 325 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 25.0 และ
เมื่อแยกตามช่วงอายุปรากฏว่า

- อายุน้อยกว่า 60 ปี จำนวน 133 คน
หรือ คิดเป็นร้อยละ 10.2 ของวุฒิอาสาทั้งหมด
- ช่วงอายุ 60 - 65 ปี จำนวน 803 คน
หรือคิดเป็นร้อยละ 61.5 ของวุฒิอาสาทั้งหมด
- ช่วงอายุ 66 - 70 ปี จำนวน 252 คน
หรือคิดเป็นร้อยละ 19.3 ของวุฒิอาสาทั้งหมด
- ช่วงอายุ 71 - 75 ปี จำนวน 91 คน
หรือคิดเป็นร้อยละ 7.0 ของวุฒิอาสาทั้งหมด
- อายุมากกว่า 75 ปี จำนวน 26 คน
หรือคิดเป็นร้อยละ 2.0 ของวุฒิอาสาทั้งหมด

2) จำแนกตามระดับการศึกษา

หากจำแนกตามระดับการศึกษามีวุฒิอาสาที่จบการศึกษาระดับ^{จะ}
ปริญญาเอก จำนวน 189 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 14.5 ของวุฒิ^{จะ}
อาสาทั้งหมด ระดับปริญญาโท และ ปริญญาตรี จำนวน 439 คน และ
534 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 33.6 และร้อยละ 40.9 ตามลำดับ ส่วน

ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีจำนวน 143 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.0
ของจำนวนวุฒิอาสาทั้งหมด

3) จำแนกตามอาชีพ

จากจำนวนวุฒิอาสาทั้งหมด ปรากฏว่าเป็นอดีตข้าราชการ
จำนวน 1,133 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 86.9 ของจำนวนวุฒิอาสา
ทั้งหมด ส่วนพนักงานภาคเอกชน มีจำนวน 59 คน หรือคิด
เป็นร้อยละ 4.5 นอกจากนี้ยังมีอดีตพนักงานรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ จำนวน
113 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.7 ของวุฒิอาสาทั้งหมด

4) จำแนกตามภูมิลำเนา

หากจำแนกตามภูมิลำเนา พบร่วมกับวุฒิอาสาส่วนใหญ่มีภูมิลำเนา^{จะ}
อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑล คือ จำนวน 784 คน หรือ
คิดเป็นร้อยละ 60.1 ของวุฒิอาสาทั้งหมด รองลงไปได้แก่ เขตภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 164 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 12.8 เขต
ภาคเหนือจำนวน 143 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.0 เขตภาคกลาง
จำนวน 128 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 9.8 ภาคใต้จำนวน 83 คน
หรือคิดเป็นร้อยละ 6.4 ของวุฒิอาสาทั้งหมด

5) จำแนกตามประสบการณ์และความสนใจ สรุปได้ดังนี้

- ด้านการศึกษา จำนวน 303 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 23.2
- ด้านสาธารณสุข จำนวน 242 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 18.5
- ด้านการเกษตร จำนวน 144 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 11.0
- ด้านพัฒนาสังคม ชุมชนและชนบท จำนวน 113 คน หรือ
คิดเป็นร้อยละ 8
- ด้านกฎหมายและการปกครอง จำนวน 82 คน หรือคิด
เป็นร้อยละ 6.3

- ด้านวิชาชีพเฉพาะ (วิศวกร สถาปนิก) จำนวน 77 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.9
- ด้านบริหารจัดการ บริหารธุรกิจ จำนวน 73 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 5.6
- ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี จำนวน 62 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.8
- ด้านการเงิน การคลัง งบประมาณ จำนวน 55 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 4.2
- ด้านความมั่นคง จำนวน 31 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.4
- ด้านอุตสาหกรรม จำนวน 26 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.0
- ด้านการประชาสัมพันธ์ จำนวน 20 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.5
- ด้านการวางแผนพัฒนา จำนวน 19 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.5
- ด้านศิลปวัฒนธรรม ศาสนา จำนวน 18 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.4
- ด้านพาณิชย์และบริการ จำนวน 18 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.4
- ด้านอื่น ๆ (พลังงาน, คมนาคมลื่อสาร, ต่างประเทศ) จำนวน 22 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.7

แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการธนาคารสมอง

โครงการธนาคารสมองดำเนินการภายใต้มูลนิธิพัฒนาไทย ซึ่งอยู่

ในสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยประธานมูลนิธิพัฒนาไทย ได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการธนาคารสมอง เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานธนาคารสมองให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด โดยมี พลอากาศตรีกำ奸 ลิน在乎 นนท์ เป็นประธานที่ปรึกษา นายลิปปันนท์ เกตุทัต เป็นประธานกรรมการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการฯ

คณะกรรมการอำนวยการธนาคารสมอง มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- กำหนดวิสัยทัศน์และกรอบนโยบาย ตลอดจนแนวทางในการดำเนินงานโครงการธนาคารสมอง เพื่อสร้างความต่อเนื่องและการให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรต่างๆ ตามที่องค์กรนั้นต้องการความช่วยเหลือและประสานให้ความช่วยเหลือต่อไป
- ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับมาตรการและแผนงานเพื่อการพัฒนาการดำเนินงานโครงการธนาคารสมอง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง
- กำกับการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการธนาคารสมอง เพื่อจัดทำรายงานผลการดำเนินงานเสนอต่อกomitee ประจำปี
- แต่งตั้งคณะกรรมการ / คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการฯ ตามลำดับ
- ดำเนินการอื่นๆ ตามที่คณะกรรมการร่วมกันมอบหมาย นอกจากนี้ ศศช. ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการธนาคารสมอง เพื่อทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการของคณะกรรมการฯ

งบประมาณในการดำเนินงาน

โครงการธนาคารสมองใช้งบประมาณผ่านทางมูลนิธิพัฒนาไทย
นอกจากนี้แล้ว นายกรัฐมนตรีได้อนุมัติเงินงบกลาง จำนวน 1,965
ล้านบาท เพื่อจัดหาคอมพิวเตอร์แม่ข่าย (Server) เครื่องคอมพิวเตอร์
ลูกข่าย (Workstation) ตลอดจนจัดซื้อที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบฐาน
ข้อมูลธนาคารสมอง ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุป

เป็นที่แน่นอนว่า โครงการธนาคารสมอง ซึ่งเป็นที่รวมของผู้ทรง
คุณวุฒิในสาขาวิชาชีพต่างๆ ที่มีประสบการณ์การทำงานอันยาวนาน
จะสามารถให้ความช่วยเหลือแก่องค์กรที่ขอรับความช่วยเหลือได้เป็น
อย่างดี และส่งผลให้การดำเนินการนั้นๆ ประสบผลสำเร็จ และเป็น
ประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ เป็นไปตามพระราชเสาวนีย์ของ
สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชชนนีนาถที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อ
ประชาชนชาวไทยอย่างหาที่สุดมีได้.

จาก วารสารจดหมายข่าวธนาคารสมอง

ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 สิงหาคม 2544

ทวากศมาส (ตอน ๖)

พระราชพิธีเดือนสาม

สุวรรณ พ่องสบุตร

พระราชพิธีราียนเทาที

พระราชพิธีราียนเทาที เป็นพิธีเพาข้าว เพื่อเป็นลิขิตมงคลแก่
พืชพันธุ์อัญญาหาร และป้องกันอุปัทวจัญไรให้แก่เร pena

ในคำให้การชุนหลวงหัวด เรียกชื่อพระราชพิธีนี้ว่า “อัญเทาที”
และกล่าวถึงพระราชพิธีนี้ในครั้งแผ่นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศว่า
เมื่อถึงหน้านวดข้าว พระบรมราชาเด็จไปนวดข้าวที่หานตราและสารคู
มีการละเล่นต่างๆ เป็นที่สนุกสนาน เมื่อนวดข้าวแล้ว จึงเอาใส่ใน
รันแหะบ้าง ใส่ในล้อบ้าง นำกลับเข้าวัง และจังโปรดให้ทำฉัตรข้าวและ
ข้าวยาคูไปถวายพระภิกษุสงฆ์ เป็นธรรมเนียมประเพณีที่ทรงกระทำทุก
ปีมิได้ขาด

ส่วนในคำให้การชาวกรุงเก่า กล่าวไว้ว่า พระราชพิธีขึ้นต่อ
เป็นพระราชพิธีในเดือนสาม สันนิษฐานว่าพระราชพิธีขึ้นต่อนี้คือพระ
ราชพิธีราียนเทาที แต่รายละเอียดเกี่ยวกับพระราชพิธีนี้สูญหายไป แต่
ในครั้งรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ต้นฉบับที่
สมบูรณ์ยังคงมีอยู่ พระองค์จึงทรงเก็บมาเล่าไว้ในพระราชนิพนธ์

พระราชพิธีสิบสองเดือน โดยทรงเรียกคำให้การชาวกรุงเก่าเป็นจุดหมาย คำให้การชุมชนหลวงหารัด ว่า พระจันทกุمارเป็นผู้กลองพระองค์ออกไปทำการพิธี ตั้งโรงพิธีที่ทุ่งนา (คงจะเป็นทุ่งหันตรา ซึ่งเป็นทุ่งนาหลวง) มีกระบวนการแห่ออกไปเช่นเดียวกับพิธีแรกนา แล้วเอารวงข้าวมาทำเป็นฉัตรปักไว้หน้าโรงพิธี พระจันทกุมารนั่งที่โรงพิธี แล้วจึงเอาไฟจุดรวงข้าวที่ทำเป็นฉัตรนั้น มีคนแต่งตัวด้วยเสื้อเชิญพากหนึ่ง และเสื้อแดงพากหนึ่ง สวมเกริด สมมุติว่าเป็นฝ่ายพระอินทร์พากหนึ่ง และฝ่ายพระพรหมพากหนึ่ง เข้ามาเยี่ยงรวงข้าวกัน ฝ่ายใดชนะແย่งซิงได้จะมีคำทำนาย แต่คำทำนายมักจะดีทั้งนั้น

ในจดหมายเหตุวันวลิต ได้กล่าวถึงพระราชพิธีหวานยเทาะห์ว่า “ในอดีตจารย์สยามมีประเพณีโบราณตั้งขึ้นมาเป็นเวลาหลายศตวรรษแล้ว คือเมื่อถึงฤดูเกี่ยวข้าว เมื่อกีบข้าวเสร็จแล้ว ต้องทำความสะอาดพื้นดิน เป็นการกำจัดแมลงและลิงปฏิภูกลื่นๆ ด้วยการจุดไฟที่ก่อต้นข้าวที่เกียร์แล้ว”

จดหมายเหตุวันวลิต ยังได้กล่าวถึงพิธีการต่อสู้เลี้ยงหายาว ในการอนุญาตให้ทุกๆ คน โฉมตีต่อสู้กับบริวารที่ติดตามผู้แทนพระองค์ แต่ผู้ที่เข้าโฉมตีจะแตะต้องตัวผู้แทนพระองค์และองครักษ์ไม่ได้ ถึงแม่ว่า เชื่อกันว่าข้อมูลดังกล่าวคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง แต่ก็เป็นข้อสนับสนุนว่า พิธีการต่อสู้ในพิธีหวานยเทาะห์เพื่อเลี้ยงหายตามที่ปรากฏในคำให้การชุมชนหลวงหารัดมีอยู่

ในสมัยรัตนโกสินทร์ ไม่มีการกล่าวถึงพระราชพิธีหวานยเทาะห์

พิธีคิวราตรี

พิธีคิวราตรีเป็นพิธีลอยนาปของพระหมณ์ มีขึ้นในวันเพ็ญ

เดือนสาม รายละเอียดของพิธีนี้คือ เวลาค่ำพระมหาราชครูทำพิธีอัتمสุทธิ์ แล้วเอาเสาปัก 4 เสา เอาเชือกผูกคอหัวอยู่กับเสาทั้งสี่ เจ้ารูหม้อ พอกให้น้ำหยดได้ทีละน้อย ที่รูหม้อสอดหญ้าคาดให้ตรงกับคิวลิงค์ที่ตั้งอยู่ใต้หม้อ ให้น้ำหยดลงถูกคิวลิงค์ทีละน้อยและไถมาตามร่างที่รองรับคิวลิงค์ (พระหมณ์ในอินเดียเรียกว่าโยนี) โดยมีหม้อรองที่ป่ากรงนั้น พระหมณ์ต้องเดินนำและเปลี่ยนหม้อตลอดคืน

เวลาใกล้รุ่ง มีพิธีทุบข้าวในเทวสถาน ข้าวนี้เจือปนด้วยน้ำผึ้งน้ำตาล นมเนย และเครื่องเทศต่างๆ เมื่อข้าวสุกแล้ว แจกกันกินคนละเล็กละน้อยทั่วทุกคน ครั้นถึงเวลาเช้าก็พา กันลงอาบน้ำในคลอง สรงน้ำด้วยน้ำที่สรงคิวลิงค์ และเก็บพมที่ร่วงในขณะสรงน้ำไปตามน้ำ เรียกว่าลอยนาป เป็นอันเสร็จพิธี

พิธีคิวราตรีเป็นพิธีพระหมณ์ ไม่มีพิธีสงฆ์เจือปน และไม่ใช่พิธีหลวง

การพระราชาภุคimanabucha

วันมหาบูชาตรงกับวันเพ็ญเดือนสาม (ประมาณเดือนกุมภาพันธ์) แต่หากเป็นปีอิทธิมาส คือมีเดือนแปด 2 หน จะเลื่อนเป็นวันเพ็ญเดือนสี่ (ประมาณเดือนมีนาคม)

มหาบูชา ย่อมาจากคำว่า “มหาปูรณมีบูชา” แปลว่า การบูชาในวันเพ็ญเดือนสาม วันนี้ถือเป็นวันสำคัญวันหนึ่งในพระพุทธศาสนา เนื่องจากเป็นวันที่มีการประชุมสังฆลัณณ尼บาตครั้งใหญ่ที่เรียกว่า “ชาตุรงคลัณณิบาต” หมายถึง การประชุมอันประกอบด้วยองค์ 4 ซึ่งเป็นเหตุการณ์อัศจรรย์ที่เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวในพระพุทธศาสนา คือ

1. เป็นวันที่พระภิกษุ 1,250 รูป ซึ่งจาริกไปเผยแพร่พระพุทธ

ศาสนานิสถานที่ต่างๆ เดินทางมาเฝ้าพระพุทธองค์ ณ เวลาวันมหาวิหาร กรุงราชคฤห์ แคว้นมคอธ

2. พระภิกขุทั้ง 1,250 รูปนี้ ล้วนเป็นพระอรหันต์ และได้รับ การบวชจากพระพุทธองค์โดยตรง โดยวิธีอหิภิชุอุปสัมปทา

3. พระภิกขุทั้ง 1,250 รูปนี้มาประชุมพร้อมเพรียงกันโดยมิได้ นัดหมาย

4. วันนี้เป็นวันมาฆบูรณะ พระจันทร์เสวยฤกษ์มาฆะเต็มบริบูรณ์ เหตุผลที่มีการมาประชุมพร้อมเพรียงกันในวันนี้ คงจะเป็น เพราะว่าพระภิกขุทั้ง 1,250 รูปนี้ เคยนับถือศาสนาพราหมณ์มาก่อน ประกอบกับวันเพ็ญเดือนมาฆะนี้ เป็นวันที่ศาสนาพราหมณ์ประกอบพิธี คิวราตรี คือการลอยนาไปในแม่น้ำคงคา และทำพิธีบูชาพระผู้เป็นเจ้า ในเทวสถาน ดังนั้น พ่อถึงวันมาฆบูชา พระภิกขุดังกล่าวจึงพาภันมาเฝ้า พระพุทธเจ้าอย่างพร้อมเพรียงโดยมิได้นัดแนะกัน

เมื่อเกิดเหตุการณ์ที่นำอัศจรรย์เหล่านี้ พระพุทธองค์จึงได้ แสดงพระธรรมเทศนา ซึ่งเป็นหัวใจของพระพุทธศาสนา คือ โภวทป ภูมิโกชี ได้แก่ การไม่ทำความชั่วทั้งปวง การทำความดีให้ถึงพร้อม และ การทำจิตใจให้บริสุทธิ์ผ่องใส

ในวันเพ็ญเดือนมาฆะ ยังมีเหตุการณ์สำคัญเกิดขึ้นอีกเหตุการณ์ หนึ่ง คือในพระชาสุดท้ายของพระพุทธองค์ พระพุทธองค์ทรงปลงอายุ สังขาร¹ ที่ป่า瓦ลเจดีย์ แคว้นวัชชี เมื่อทรงมีพระชนมายุ 80 พรรษา

เมื่อมีเหตุการณ์พิเศษถึง 2 ประการในวันนี้ จึงนับว่าเป็นวันสำคัญ ที่พุทธศาสนาทั้งหลาย ควรจะบำเพ็ญกุศลเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา และสังฆบูชา จึงจะได้ชื่อว่าเป็นผู้ตั้งอยู่ในกตเวทิตาคุณ รำลึกบูชา พระพุทธองค์และพระอรหันต์สาวกที่มาประชุมกันในครั้งพุทธกาล ดังนั้น

ในปี พ.ศ. 2394 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 จึงโปรดให้ประกาศการพระราชกุศลขึ้น โดยโปรดให้นิมนต์พระภิกขุ 30 รูปจากวัดบวรนิเวศ และวัดราชประดิษฐ์สถิตมหาสีมาราม มารับ พระราชทานฉันในพระอุโบสถวัดพระครรตนาศาสนาราม ในตอนค่ำแล้ว ออก ณ พระอุโบสถวัดพระครรตนาศาสนาราม ทรงจุดเทียนเครื่อง น้มสการบูชาพระพุทธมหาณีรัตนปฏิมากร พระภิกขุทำวัตรเย็น สาดมนต์ และสาดคาถาโภวทป ภูมิโกชี เสร็จแล้วทรงจุดธูปเทียนรายตามรา รอบพระอุโบสถ 1,250 เล่ม และพระภิกขุเทศนาโภวทป ภูมิโกชี 1 กัณฑ์ เป็นภาษาคมและภาษาไทย

การพระราชกุศลเลี้ยงพระตรุษจีน

การพระราชกุศลเลี้ยงพระตรุษจีน เกิดขึ้นในรัชกาลพระบาท สมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 ด้วยทรงมีพระราชปารภว่า ลิงของที่ชาวจีนนำมารา่วยในวันตรุษจีน ซึ่งเป็นของสด พากหมู เป็ด ไก่ มีมากมากเหลือเพื่อ ควรจะให้เป็นไปในพระราชกุศล จึงโปรดให้มีการ พระราชทานเลี้ยงพระภิกขุขึ้นที่พระที่นั่งราชกิจวินิจฉัย 3 วัน 3 วันละ 30 รูป โดยไม่มีการสาดมนต์ และโปรดให้พระบรมวงศานุวงศ์ หัวนางข้าง ใน และกราบข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ผู้ลัดดา เปลี่ยนกันจัดเรื่อ ขันเงินมาถวาย เมื่อพระภิกขุฉันเสร็จแล้ว ถวายผ้าสบง 1 ผืน หมากพูล บุหรี่ และใบชา 1 ห่อ

ในการตรุษจีนนี้ยังได้พระราชทานเงินเพื่อซื้อปลาไปปล่อยวันละ 10 ตำแหน่ง โดยให้บรรทุกเรือมาจอดอยู่ที่แม่ เวลาทรงหลังน้ำเต้าสีโนทก โปรดให้พระเจ้าลูกเธอโปรดที่เรือปลา และปล่อยปลาที่หน้าพระที่นั่ง

ในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงมีพระ

ราชดำริว่า ในการทำบุญตรุษจีน การเลี้ยงขนมจีนไม่ใช่ของจีน จึงโปรดให้ทำแก่เหลาเลี้ยงพระภิกขุ และโปรดให้ลั่งศาลหลังคาเก่งขึ้น 1 หลัง ที่หน้าพระที่นั่งราชกิจวนิจฉัย โปรดให้เชิญเทวรูปและเจดมูกในหอพระแก้วลงไปตั้ง จัดเครื่องลังウェทยอดทั้ง 3 วัน โดยมีอักษณ์อ่านประภาคเป็นคำกลอนลิลิต มีการขอพร และมีการถวายของเป็นเทวพลิ เพื่อให้เข้าเเค่การ เช่นแบบจีน และที่พระพุทธอรุป นอกจากจะมีการถวายข้าวพระแล้ว ยังมีการจัดเครื่อง เช่นถวายแบบจีนอีกด้วย นอกจากนี้ ยังโปรดให้มีโถต่างบรรทุกของ ได้แก่ แตงโม ขนมเช่น กระเทียมดอง ลิงโต น้ำตาลราย ส้ม ฯลฯ ถวายพระราชาคนละผู้ใหญ่ วันละ 3 ตัว อีกด้วย

มาถึงขั้นการพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 โปรดให้จัดเรือขนมจีนมาเลี้ยงถวายพระภิกขุเหมือนอย่างเช่นครั้งรัชกาลพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว ต่อมาพระยาไชยภรราชเศรษฐี (เดียน ตันสกุลโซติกเสถียร) และพระยาสวัสดิวัฒน์ดิษฐ์ (ฟัก) บุตรชายได้จัดเครื่องโต๊ะจีนเลี้ยงถวายเจ้านายในช่วงบ่ายของวันเชิญเหมืองด้วย

พระราชพิธีสังเวยพระป้าย

พระราชพิธีสังเวยพระป้าย เป็นพระราชพิธีถวายอาหารคาวหวาน เช่นไห้วับหรือบุรุษตามธรรมเนียมจีน ซึ่งจะมีการตั้งป้ายขื่อบรพบุรุษไว้สำหรับบูชาประจำบ้าน เนื่องจากมีคติความเชื่อว่า การบูชา เช่นสรงบรรพบุรุษเป็นการแสดงความกตัญญูกตเวทีต่อบรพบุรุษ ซึ่งจะยังความสุขความเจริญให้แก่ผู้ปฏิบัติ

พระป้ายคือแผ่นป้ายภาษาจีนพระปรมາภิริย์ในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชินี พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรม

ราชินีนาถ ซึ่งประดิษฐานอยู่ที่พระที่นั่งอัมพรสถานแห่งหนึ่ง และที่พระราชวังบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอีกแห่งหนึ่ง

พระป้ายที่พระที่นั่งอัมพรสถาน มีลักษณะเป็นเทวรูปหล่อทอง เครื่องกษัตริย์ พระหัตถ์ขวาทรงพระแสงบรรค์ พระหัตถ์ซ้ายจีบเลมอพระอุระ เมื่อกับเทวรูปพระสยามเทวาธิราช แต่พระพักตร์มีลักษณะเหมือนพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ประดิษฐานในชุมเรือนแก้วแบบเก่งจีนทำด้วยไม้จันทน์จำหลักลายลงรักปิดทอง Jarvis พระปรมາภิริย์เป็นอักษรจีนที่ด้านหลังเรือนแก้ว

ส่วนพระป้ายที่พระราชวังบางปะอิน เป็นแผ่นป้ายพระปรมาริย์พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว กับสมเด็จพระเทพศิรินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระบรมราชชนนีในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวคู่หนึ่ง และแผ่นป้ายพระปรมาริย์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถคู่หนึ่ง พระป้ายทั้งสองคู่นี้ประดิษฐานในชุมเรือนแก้วแบบเก่งจีน ทำด้วยไม้จันทน์จำหลักลายลงรักปิดทอง ตั้งอยู่ ณ ท้องพระโรงกลาง ชั้นบนของพระที่นั่งเวลาคนจำรูญ

พระราชพิธีสังเวยพระป้าย มีขั้นตอนแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งกำหนดวันสังเวยพระป้ายของสมเด็จพระบรมชนกนาถและสมเด็จพระบรมราชชนนี ที่พระที่นั่งเวลาคนจำรูญ ก่อนวันตรุษจีน (วันขึ้นปีใหม่จีน) 1 วัน คือในวันไหว้และที่พระที่นั่งอัมพรสถาน ในวันตรุษจีนโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพระราชกรณียกิจด้วยพระองค์เอง หากทรงติดพระราชกิจอื่น จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระราชโอรสพระราชธิดา หรือพระราชวงศ์ผู้ใหญ่ เสด็จแทนพระองค์

เครื่องสังเวยเป็นแบบจีน คือมีหัวหมู เปิด ໄກ ขนมເຊົ່າ ชาລະເປາ ພລໄມ້ ກຮດາຍເງິນ ກຮດາຍທອງ ວິມານເຫວາດທຳດ້ວຍກຮດາຍ ຊື່ງເຣີກວ່າກິມອຍັງຕົ້າ ພ້າລື່ອມພູ ປະທັດ (ຖຸກຕັດອົກໄປເມື່ອຄຣາສົງຄຣາມໂລກຄັ້ງທີ 2) ດອກໄມ້ ອູັບ ເທິນເງິນ ເທິນທອງ

เครื่องสังเวยพระป้ายທີ່ພຣະທີ່ນຶ່ງອົມພຣສຖານເມື່ອເຣີມພຣະພິທີ່ສົມເຈົຈພຣະຄຣີພ້ອມຫຽນທຣາບມຣາຊີນິນາດຈັດຖຸນເກລ້າ ດວຍ ເມື່ອສົມເຈົຈພຣະຄຣີພ້ອມຫຽນທຣາ ສວຣົດແລ້ວ ສົມເຈົຈພຣະຄຣີສວຣົດທີ່ຈຣາມຈຣາຊທີ່ພຣະພິທີ່ສົມເຈົຈພຣະນາງເຈົາ ພຣະນາຊີນິນາດ ໂປຣດເກລ້າ ໃຫ້ສຳນັກງານທຣັພຢືນລ່ວນພຣະອົງຄີ ວິສະປ່ານ ຈັດຖຸນເກລ້າ ດວຍ ສ່ວນທີ່ພຣະທີ່ນຶ່ງເວທາຄນີ້ຈໍາຮຽນດີມເປັນຂອງກຣມທ່າຊ້າຍທີ່ສຸກຸລພຣະຍາໂຊງໆກົງກຣະເຄຣຍີ (ເຄີຍນ) ຈັດຖຸນເກລ້າ ດວຍ ພາຍຫລັງເປີ່ຍິນແປ່ງການປົກກອງ ລຳນັກພຣະວັງເປັນຜູ້ຈັດທຳເຄື່ອງສັງເວຍຕ່ອມາ

ພຣະພິທີ່ສັງເວຍພຣະປ້າຍນີ້ ເມື່ອພຣະບາທສົມເຈົຈພຣະເຈົ້າຍຸ້ຫວ ເສົ້ດີພຣະຊາດໃນນຶ່ງ ທຣັຈຸດອູັບເທິນເຄື່ອງຮາຊລັກກາຮະ ທຣັຈຸດອູັບທ່ານັກການ ທຣັຈຸດອູັບທີ່ເຄື່ອງສັງເວຍ ໃນຮ່ວງນັ້ນເຈົາພັກງານປະໂຄມ ເສົ້ງແລ້ວເສົ້ດີຈາ ລົງຈາພຣະທີ່ນຶ່ງໄປທຣງເພາກກຮດາຍເງິນ ກຮດາຍທອງ ແລ້ວເສົ້ດີພຣະຊາດໃນກັບ ເມື່ອອູັບທີ່ປັກໄວ້ທີ່ເຄື່ອງສັງເວຍຮມດອກແລ້ວ ເຈົາຫັນທີ່ຈະລາດອນເຄື່ອງສັງເວຍ ແລ້ວນຳວິມານເຫວາດໄປປັກໃນແຈກັນທີ່ໂທໄສ ເຄື່ອງນູ້ໜ້າ ພຣັນມັກທັງຜູກຜ້າລື່ອມພູ ເປັນອັນເສົ້ງຈິກ

ພຣະພິທີ່ເດືອນສື່

ພຣະພິຣີດແຈຕຣ

ພຣະພິທີ່ລົດແຈຕຣ ຢ້ອກທີ່ພຣະບາທສົມເຈົຈພຣະຈຸລຈອມເກລ້າເຈົາ

ອູັບໜ້າ ທຣັນນີ້ນີ້ສູານວ່າ ຕື່ພຣະພິທີ່ຈາກ ຊື່ງໝາຍຄວາມຄິດການ ຮັນ້າເດືອນ 5

ພຣະພິທີ່ຈາກ ເປັນພຣະພິທີ່ທີ່ນີ້ມາແຕ່ໂບຣານ ມີກລ່າວົງໃນກົງມັນເຫັນບາລົກຮັງສົມຍົກງຽງຄວີ່ອຍຸ້ຍາ ວ່າ ມີການປຸກໂຮງທີ່ຈົດແພທິກລາງແມ່ນ້າ (ແພຈມີລັກຂະນະຄລ້າທີ່ລົງສຮງ) ກັ້ນແພທີ່ສຮງອົກເປັນ 3 ສ່ວນ ສ່ວນຫຼັກສໍາທັນພຣະສົງ໌ ເຈົ້ານາຍແລະຫຸ້ນນາງ ສ່ວນກຳລາງເປັນທີ່ສຮງ ແລ້ວສ່ວນໃນສໍາທັນພຣະອັຄຣມເຫສີ ພຣະເຈົ້າລູກເຂົອ ພຣະເຈົ້າຫລານເຂົອ ແລ້ວນາງສົນນ ຢ້ອກສໍາທັນຝ່າຍໃນນັ້ນເອງ

ໃນທີ່ສຮງ ຈະມີໄໝຟຸ່ມຫຸ່ມດ້ວຍຝ້າແຕ່ງປັກໄວ້ ກຳທັນເວລາລົງສຮງ 3 ເວລາ ເວລາເຂົາທຣງຝ້າລາຍທັງສໍາຮັບ ເວລາກລາງວັນ ທຣັໄພຮໍາ ແຕ່ໃນເວລາເຢັນໄມ້ໄດ້ກລ່າວົງ ເມື່ອສຮງນັ້ນເຂົ້າແລກລາງວັນເສົ້ງແລ້ວຈະມີງານເລີ່ມລູກຂຸ້ນເວລາປ່າຍມີການທຣສພ ໂມງຄຮຸມ ກຸລາດີໄມ້ ເລີ່ນແພນ ພຸ່ງທອກ ຍົງຮູ້ ທີ່ອົກສນາສຮັງພລັບພລາຫ້ອມນາທີ່ ຂຶ້ງກຳທັນທລັກເກລີນທີ່ໃນການສຮັງສໍາທັນເຈົ້ານາຍຫຸ້ນນາງຍົດຕ່າງໆ ຄັ້ງຮັກກາລພຣະບາທສົມເຈົຈພຣະຈອມເກລ້າເຈົ້າຍຸ້ຫວ ໂປຣດໃຫ້ສຮັງເບໍລຸຈາ² ໜັ້າພຣະທີ່ນຶ່ງສຸຖ້ວລສວຣຍໂໂດຍມີພຣະພິທີ່ສົມເຈົ້ານັ້ນທີ່ຈະອົກສນາອ່າຍ່າງໂບຣານ ເວລາປ່າຍລົງສຮງ ທີ່ນັ້ນບໍດຸ້າຫຸ້ນນາງຜູ້ໄທຫຼຸງຈະຕ້ອງມີຜ້ານຸ່ງທ່ານ 3 ສໍາຮັບສໍາທັນເປີ່ຍິນລົງອານັ້ນເວລາເຢັນ ເມື່ອເສົ້ດີຈົງສຮງແລ້ວ ທຣັສໍາອາງ ເສົ້ດີຈົງເວືອກລັບ ທ້າວພຣະຍາລູກຂຸ້ນນຸ່ງຜ້າສໍາທັນລົງນັ້ນຕາມເສົ້ດີຈ

ພຣະພິທີ່ສັນພັຈຈອນບັກ

ຄໍາວ່າ “ສັນພັຈຈອນທີ່” ແປລວ່າ ຕັດປີ ຕັດຂາດ ສິ້ນປີ ພິທີ່ສັນພັຈຈອນທີ່ ຕື່ພິທີ່ຕຽບ ຊື່ງເປັນພິທີ່ຕັດປີ ຢ້ອກພິທີ່ສັງທ້າຍປີເກົ່າ ຊື່ງຈະຕ່ອກບັນພິທີ່ຮັບປີໃໝ່ ຢ້ອກພິທີ່ສັງກຣານດີ ພິທີ່ສັນພັຈຈອນທີ່ເວີ່ມຕົ້ງ

แต่วันแรม 11 ค่ำ เดือน 4 - วันขึ้น 1 ค่ำเดือน 5

พิธีสัมพัจฉนิท์เป็นพิธีแสดงความยินดีที่ได้มีชีวิตผ่านพ้นมา ด้วยดีในปีที่ผ่านมา เป็นโอกาสที่จะเตรียมตัวประสบกับชีวิตในปีใหม่ที่ปลอดภัยจากอุบัติเหตุอันตรายต่างๆ ยังสวัสดิมงคลให้เกิดขึ้นด้วย การทำบุญ เพื่อให้อานิสงส์ของการทำบุญช่วยให้ชีวิตประสบแต่ความสุข และความสำเร็จ ในขณะเดียวกัน ก็เป็นโอกาสพักผ่อนจากการงาน และได้รับความบันเทิงความสนุกสนาน

พระราชนิพนธ์พระราชพิธีลับสองเดือน กล่าวว่า การทำบุญปี ในพิธีสัมพัจฉนิท์ เป็นวิธีการบูชาของชาวลังกาในการทำบุญขึ้นปีใหม่ เมื่อพระพุทธศาสนาลัทธิลังกาวงศ์เผยแพร่เข้ามาในประเทศไทย ไทยจึงได้รับเอาพิธีนี้เข้ามาด้วย เริ่มจากเมืองนครศรีธรรมราช และเผยแพร่ ขึ้นมาอย่างกรุงศรีอยุธยา ในพิธีนี้ จะมีการจัดเครื่องสักการะบูชาพระ รัตนตรัยเป็นการนักขัตฤกษ์ใหญ่ นิมนต์พระสงฆ์มาสวด 3 วัน วันที่ 3 มี การประภาคเทวดา อุทิศส่วนกุศลให้แก่เทพยา ยักษ์ นาค บรรดาอ มนุษย์ทั้งหลาย ตลอดจนสัตว์เดรัจฉาน ขอพรให้บ้านเมืองอยู่เย็นเป็นสุข

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงมีพระบรม ราชโธมิบายว่า พระราชพิธีสัมพัจฉนิท์ เป็นการพิธีสำหรับบ้านเมือง ทำ เพื่อให้เกิดลิริมงคลแก่บ้านเมือง ผู้ที่เข้าร่วมพิธีนี้จะได้รับพระราชทาน มงคลพิสมรและบรรจบของเพชร³

พิธีสัมพัจฉนิท์ ประกอบด้วยพิธีสังฆ์และพิธีพระมหาพิธี ทำร่วม กัน

พิธีพระมหาพิธีสัมพัจฉนิท์ จะเริ่มตั้งแต่พระมหาพิธีเข้าโรงพระราชพิธีใน พระบรมหาราชวัง ตั้งแต่วันแรม 11 ค่ำ มีการโหมกุณท์

โรงพระราชพิธีมีครัวไว้ติดเสารถึงกันทุกเสา ซึ่งตามตำรา

พระมหาพิธีเรียก “พระมหาโองการ” แล้วจึงพาดผ้าโดยทวาร ในหอพระราช พิธีตั้งเตียง (ตั้ง) 3 เดียง ลดหลั่นกันตามลำดับ ชั้นบนตั้งเทวรูปพระศิริ พระนารายณ์ พระมหาพิมเนศวร และพระอิศวรและพระอุมาทรงโค ชั้นรองตั้งเทวรูปพเคราะห์ ชั้นล่างตั้งเบญจคัพย์ กลศ สังฆมีการตั้ง เตาสำหรับไหมกุณท์ และมีหม้อกุณก์ (หม้อข้าวไทย) 9 ใบ วางตรงกลาง 1 ใบ อีก 8 ใบวางล้อมรอบเป็นวงกลม ในหม้อกุณก์แต่ละใบ บรรจุเงิน 1 เพี้ยง พระราชนครูทำพิธีอัتمสุทธิ์ ชำระกายตามแบบพิธีพระมหาพิธีทั้งหลาย บูชา 8 ทิศ อ่านตำรับ เสร็จแล้วบูชาพระอิศวร บูชาเบญจคัพย์ แล้ว เอาน้ำรินใส่ถ้วย อ่านตำรับบูชากลศ สังฆ์ บูชากุณก์ และเมื่ออาบน้ำพлом กันกรอกในกลศ สังฆ์ และหม้อกุณก์ทั้งเก้า หม้อกุณก์ในกลาง พระ ราชนครูจะเก็บรักษาไว้ และจะถวายน้ำในวันทรงเครื่องให้กลุ่มและวันพิธี อื่นๆ ส่วนหม้อกุณก์อีก 8 ใบจะแจกจ่ายให้เจ้ากรม ปลัดกรม นำไปเก็บ ไว้สำหรับถวาย และรดผู้อื่น เสร็จแล้วเป็นการบูชากุณท์ ไปไม้ ที่ใช้ใน การนี้ เรียกว่าใบสมมิทธิ ซึ่งมีหลายชนิด ได้แก่ ใบรัก ใบมะม่วง ใบตะขบ ใบยอด ใบขัน虚 ใบมะเดื่อ ใบเงิน ใบทอง ฯลฯ นอกจากนี้ ก็มีมะกรุด ฝัก สัมปoyer ในครั้งรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใช้เพียง ใบตะขบ ใบทอง ใบมะม่วง ที่เตากุณท์มีดินและมูลโค รองอยู่ กลางกอง กุณท์วางเต่าทองหนัก 2 斤 ลงเพื่อง พื้นที่จะใช้ไหมกุณที่ใช้ไม้พุทรา ยาวดุนละ 9 นิ้ว มัดละ 9 ดุน ใช้พื้นวันละ 20 มัด เมื่ออ่านเวทติดไฟแล้ว ได้เวลา เอาใบไม้ชูบูน้ำผึ้งรวงและน้ำมันดิบไหมกุณท์ เมื่อไหมกุณที่เสร็จ ถือว่าเป็นการเสร็จพิธีในส่วนของวันนั้น แต่จะยังไม่ดับกุณท์ จนกว่าจะ เสร็จพระราชพิธีแล้วเท่านั้น จึงจะอ่านเวท ดับกุณท์ด้วยน้ำสังข์

การพระราชพิธีสังฆ์ ตามปกติมีขึ้นที่พระที่นั่งดุสิตมหาปราสาท เว้นแต่ว่าจะมีการตั้งพระบรมศาลา หรือพระศาลา จึงย้ายไปทำที่วัดพระ

ศรีวัตตนาสุดาราม หรือที่พระที่นั่งองค์อื่นๆ คือ พระที่นั่งสุทโธสวารย์
พระที่นั่งอมรินทรินิจัย หรือพระที่นั่งอนันตสมาคม

ในสถานประกอบพระราชพิธี จะแต่งพระแท่นมณฑล
ประดิษฐานพระบรมราชานุสรณ์ พระชัยวัฒน์ประจำสำนักงาน
ห้ามสมุทร พระธรรมสามคัมภีร์ พระเต้าต่างๆ เช่นพระเต้าเบญจกัปตพย์ใหญ่
พระเต้าเบญจกัปตพย์น้อย พระเต้าปทุมยอดเกี้ยว ฯลฯ พระมหาลังก์ หม้อ
ทองเหลือง บาตรเหล็ก และเตาทองเหลือง สำหรับดัดซังม้า นอกจากนี้
ยังมีพระมหาชฎา พระมหามงกุฎ พระแสงศาสดาราชต่างๆ ธารพระกร
พระกรรณภิรมย์⁴ เศวตฉัตร 9 ชั้น ธงกระปีธุช มังครุพ่าห์ พระสุพรรณบัญช
ดวงพระชันษา ตลอดจนตั้งโต๊ะจีนเพื่อประดิษฐานพระนิรันดร์ พระ
สยามเทวมหาภิราษ และเทวรูปอีก 4 องค์

หน้าพระแท่นมณฑลตั้งแท่นสำหรับพระสงฆ์สาวกภานุวาร
ข้างหน้าตั้งกระโจมเทียนชัย โถงสายลิขุจน์ 2 สาย จากพระแท่นมณฑล
มาบังเทียนชัยสายหนึ่ง และจากพระแท่นมณฑลมาบังแท่นพระสวادอีก
สายหนึ่ง นอกจากนี้ มีการตั้งแท่นสำหรับพระราชาคณะนั่งปรก รอบ
พระราชนัมเทียรวงสายลิขุจน์ล้อมรอบ ส่วนรอบกำแพงพระบรม
มหาราชวังและกำแพงพระนคร วงศายลิขุจน์กรองด้วยหญ้าคา

พระราชพิธีสังฆเริ่มตั้งแต่วันแรก 11 ค่ำ นิมนต์พระราชาคณะ
20 รูปเข้าไปสวามนต์ วันรุ่งขึ้นคือวันแรก 12 ค่ำ พระสงฆ์ 68 รูปรวม
ทั้งพระราชาคณะที่ไปสวัดเมื่อวันก่อนรับพระราชทานจันเช้า ในวันนี้
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงจุดเทียนชัยสำหรับพระราชพิธี ทรง
ตั้งสังฆาริษฐาน และถวายเทียนชัยให้แก่สมเด็จพระลังษราช ซึ่งเป็น
ประธานในพิธี เมื่อพระสงฆ์จันและถวายพระปลาแล้ว พระบาทสมเด็จ
พระเจ้าอยู่หัวทรงจุดเทียนเครื่องมัลต์ภาระ แล้วเทียนดูหนังสือ

1 เล่ม พระพิธีธรรม⁶ ผลัดกันสวัดภานุวาร ผลัดละ 6 ชั่วโมง ทั้งกลางวัน
กลางคืน พระราชาคณะนั่งปรก พระสงฆ์สาวกนั่งค่ำทุกวันจนถึงวันแรก
14 ค่ำ

ในช่วงเช้าของวันแรก 14 ค่ำ มีพิธีลงกันต์เจ้านายชั้นพระองค์
เจ้าและหม่อมเจ้า เสร็จแล้วพระราชทานเลี้ยงพระสงฆ์ โดยในวันนี้
กัตตาหารเช้า - เพล เป็นอาหารมังสวิรัติ

ทั้งนี้ ในการพระราชทานเลี้ยงพระตั้งแต่วันแรก 14 ค่ำ เดือน
4 ถึงวันขึ้น 4 ค่ำ เดือน 5 นั้น โปรดให้ตั้งข้าวบิณฑ์และเครื่องนมัสการ
ด้วย เมื่อพระสงฆ์จันเสร็จแล้ว พระราชาคณะประกาศเทว達 ขอให้
ท้าวมหาราชทั้ง 4 และเหล่าเทพยาดา ยักษ์ คุณธารพ กุมภัณฑ์ นาค มา
ประชุมกันในเวลาค่ำ เพื่อนอนโดยท่านในส่วนพระราชกุศล ซึ่งทรงแพพระ
ราชกุศลให้ ขอให้ปลดเปลื้องสิ่งที่เป็นโทษและนำม้าซึ่งความลิขิสวัสดิ์
แก่พระเจ้าแผ่นดินและประชาชนทั้งหลาย รวมทั้งขอให้เทพยาดาที่รักษา
บ้านเมือง เช่น พระกาฬชัยศรี พระเลื้อเมือง พระหลักเมือง และพระ⁵
ทรงเมือง ให้ปกปักรักษาพระเจ้าแผ่นดินและประเทศ ขอให้เหล่าพระ
บรมวงศานุวงศ์และข้าราชการ มีความสามัคคี ชื่อสัตย์สุจริตต่อกัน
พร้อมทั้งขออย่าให้มีอันตรายใดๆ มาพ้องพานแก่นุษฐ์และสรรพสัตว์
ขอให้ฝนตกต้องตามฤดูกาล เพื่อข้าวปลาอิฐภูมิหารจะได้อุดมสมบูรณ์

ตกเย็น ตั้งกระบวนการแห่พระสงฆ์หน้าวัดพระศรีวัตตนาสุดาราม
เมื่อกระบวนถึงกำแพงแก้ว พระสงฆ์เข็นนั่งแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้า
อยู่หัวเสด็จฯ ออกทรงจุดเครื่องมัลต์ภาระ ทรงจุดเทียนเล่มแรกเมื่อพระ
สงฆ์สวัดปริตร⁷ เล่มที่ 2 เมื่อสวัดธรรมจักร เล่มที่ 3 เมื่อสวามหาสมัย
สูตร และเล่มที่ 4 เมื่อพระสงฆ์สวัดอาภานาภิยสูตร⁸ ภานยักษ์จันแรก
ในการสวัดภานยักษ์นี้ มีการยิงปืนเป็นระยะๆ เมื่อพระสงฆ์สาวกนั่งค่ำ

แล้วประภาศเทวดา ขอให้ท้าวจตุลิกบาล และเทพยดาทั้งปวงดลบันดาล ให้เครื่องราชบุปโภค พระแสงศาสตรราฐ ฯลฯ ตลอดจนมงคลพิสมร นำ พระพุทธมณฑ์ที่ตั้งไว้ในการพระราชพิธี มีฤทธิ์อำนาจ บรรดาอวิราช คัตตุ ไม่ว่าจะเป็นมนุษย์หรืออมนุษย์ ให้คิดครั้นครวามขามขยาด

วันแรม 15 ค่ำ ภายหลังพิธีสังฆ์ พระสงฆ์ที่เข้าร่วมพระราชพิธีจะแยกย้ายกันไปปะพรบน้ำมนต์ และรอยทรายในเขตพระราชฐาน และตามถนนหนทางที่สำคัญๆ

อนึ่ง มีการตั้งโรงพิธีที่ประตูเมืองทั้งแปด และที่กลางพระนคร 2 แห่ง โรงพิธีแต่ละแห่งจะตั้งพระพุทธรูปปางห้ามสมุทร หม้อน้ำมนต์และ นาตรทราย พระสงฆ์สาวอวตารนาภิยสูตรลดตัวลงทั้งคืนจนถึงรุ่งเช้า ตั้งแต่ วันแรม 12-14 ค่ำ การสูตรอวตารนาภิยสูตร ช้าๆ ตลอดคืนเช่นนี้ ก็เพื่อ จะให้เป็นการระงับภัยอันตรายแก่มนุษย์ทั้งปวงในราชอาณาจักรนั้นเอง

พระราชพิธีอพารพินาค

เมื่อเกิดโรคระบาดร้ายแรง เช่น อหิวạตโกโรค ไข้ทรพิษ หรือ กากโรค ผู้คนจะพาคนตกใจ และหวาดหัวน แต่ในสมัยที่วิทยาการยังไม่เจริญก้าวหน้านั้น ผู้คนต่างเชื่อว่าโรคระบาดร้ายแรงเกิดจากการกระทำของเหล่าภูตผีปีศาจ ดังนั้น เพื่อช่วยให้คลายความหวาดกลัว และสร้างขวัญกำลังใจ จึงได้เกิดพระราชพิธีสาวอวตารนาภิยสูตร ซึ่ง เป็นบทสวดมนต์ที่ใช้สำหรับปราบปรามพวภภูตผีปีศาจไม่ให้ทำร้ายมนุษย์ พระราชพิธีนี้มีชื่อเรียกเฉพาะว่า “อพารพินาค”

พระราชพิธีอพารพินาค เป็นพิธีจาร มีหลักฐานว่าในครั้งพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย โปรดให้จัดขึ้น 2 ครั้ง แต่พระราชพิธี อพารพินาคครั้งที่ 2 ไม่สามารถระงับขจัดโรคระบาดได้ จึงยกเลิกไป

การพระราชพิธีอพารพินาค เป็นพิธีสังฆ์ คล้ายกับพระราชพิธีสัมพัจฉนิท แต่จะมีพิเศษขึ้นคือ จะอัญเชิญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร มาตั้งที่พระแท่นมณฑลที่พระที่นั่งดุลิตมหาปราสาทในตอนเช้า มีพิธีสรงมุรธาภิเบก เสร็จแล้วอัญเชิญพระพุทธรูปเข้ากระบวนการแห่ง ซึ่งมี ทั้งหมด 3 กระบวนการ ได้แก่

กระบวนการที่ 1 อัญเชิญพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากรประดิษฐานบนyanmac มีพระราชาคณ 5 รูปนั่งวอตามคอยปะพรบน้ำพระพุทธมณฑ์และโปรดทราย แห่ออกจากพระบรมมหาราชวังทางประตูวิเศษไชยศรี เลี้ยวไปออกประตูท่าพระแล้วเลี้ยวขึ้นตามริมกำแพง พระนครด้านนอก จนถึงป้อมพระสุเมรุ แล้วแห่กลับพระบรมมหาราชวัง

กระบวนการที่ 2 เป็นกระบวนการแห่พระชัย มีพระราชาคณ 5 รูป และพระอันดับ 15 รูปเดินตาม กระบวนการแห่ออกจากประตูวิเศษไชยศรี เลี้ยวลงประตูท่าพระ กลับมาเข้าประตูลักษณ์เหนือไปออกประตูลักษณ์ใต้ เลี้ยวขึ้นถนนท้ายสนม เลี้ยวมาทางหน้าพระที่นั่งสุทโธสวารย์ กลับเข้า ประตูวิเศษไชยศรี

กระบวนการที่ 3 เป็นกระบวนการแห่พระพุทธรูปปางห้ามสมุทร พระราชาคณ 5 รูป พระอันดับ 15 รูป นั่งวอ แห่ออกจากประตูวิเศษไชยศรี เลี้ยวที่ศาลสารนาวนชี (ตรงศาลหลักเมือง) ไปบนเสารชิงช้า ถนน นำรุ่งเมือง ถนนเพื่องนคร

กลางพระนคร ตั้งโรงพิธี 10 แห่ง แต่ละแห่งตั้งหม้อน้ำมนต์ 9 หม้อ ผู้เข้าร่วมพิธีต้องมีมองคลพิสมร กระบวนการเพชร ตามตำแหน่งใน พระบรมมหาราชวังปิดยันต์กระดาษ ตามพระแกล พระทวาร ตรึงด้วย แผ่นดีบุกบริสุทธิ์ลังยันต์ มีสายลิขijn์งรอบพระที่นั่ง และตำแหน่งเจ้านาย

พระราษฎร์สังเวยเทวda สมโภชเครื่อง เลี้ยงต่อปีใหม่

การสมโภชเครื่องในท้ายพระราชพิธีล้มพัจฉนิห์ เป็นธรรมเนียมมาแต่เดิมแล้ว มาถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริว่าในกฎหมายเทียบบาล มีการสมโภชและเลี้ยงลูกขุนซึ่งตรงกับการเลี้ยงโต๊ะอย่างฝรั่ง จึงทรงกำหนดการพระราชพิธีในวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 ซึ่งตรงกับวันขึ้นปีใหม่ของไทยในขณะนั้น⁹

โดยในเวลาเช้ามีการพระราชบุคลดับประณีตพระบรมอัญชลิมเด็จพระมหาบูรพกษตริยาธิราชเจ้า และพระอัครมเหสี ณ พระที่นั่งอมรินทร์วนิจฉัย เวลาค่ำ อัญเชิญพระสยามเทวาธิราช พร้อมด้วยเจ้าดุล และเทวธูปที่หอพระแก้ว ออกมادั้งที่บุบกมุขเด็จพระที่นั่งดุลิตมหาปราสาท ตั้งเครื่องสังเวยเป็นโต๊ะจีน 3 โต๊ะ มีลักษณะแสดง และตั้งโต๊ะพระราชทานเลี้ยงเจ้านายขุนนางต่างๆ

ครั้นถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งมีการเปลี่ยนวันขึ้นปีใหม่เป็นทางสุริยคติ โดยกำหนดให้ใช้วันที่ 1 เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ และโปรดให้ใช้รัตนโกสินทร์ศก¹⁰ ในการนับปี สำหรับพระราชพิธีปีใหม่นั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานเลี้ยงพระบรมวงศานุวงศ์ฝ่ายหน้า ในงานพระราชทานเลี้ยงนี้ บางครั้งก็โปรดให้มีการละเล่นต่างๆ และมีฉลากของพระราชทานพระบรมวงศานุวงศ์ทุกองค์

ส่วนวันขึ้น 1 ค่ำ เดือน 5 ซึ่งเป็นวันพระราชพิธีขึ้นปีใหม่ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น กำหนดเป็นพระราชพิธีบวงสรวงพระสยามเทวาธิราชสืบมาจนถึงปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้ พุทธศักราชแทนรัตนโกสินทร์ศก เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2455 และในปี พ.ศ. 2456 โปรดให้รวมพระราชพิธีล้มพัจฉนิห์ เถลงศก

ลงกรานต์ และพระราชพิธีศรีสัจจานกานกาลถือน้ำพระพิพัฒน์ลัตยาเข้าด้วยกัน เรียกว่าพระราชพิธีตรุษลงกรานต์ ซึ่งเริ่มตั้งแต่วันที่ 28 มีนาคม - 3 เมษายน สำหรับรายละเอียดของพระราชพิธีมีดังนี้

วันที่ 28 มีนาคม ตั้งน้ำงวด้วย นิมนต์พระสงฆ์มาสวัตพระพุทธมันต์ และสวัดภานวนารในพระที่นั่งอมรินทร์วนิจฉัย

วันที่ 29 มีนาคม เลี้ยงพระ อ่านประกาศลังเวยเทวda สวดอาภานภูมิสูตร ยิงปืนใหญ่

วันที่ 30 มีนาคม พระราชทานน้ำม้าหลังชี้ ทรงเจมแก่พระราชวงศ์

วันที่ 31 มีนาคม พระสงฆ์เจริญพระพุทธมันต์

วันที่ 1 เมษายน เสด็จฯ ลงน้ำพระบรมอัญชลิม พระอัญชลิม หอพระธาตุมณฑeli เที่ยร เลี้ยงพระในพระที่นั่งอมรินทร์วนิจฉัย ลงน้ำมุรสา กิเบกที่ชานพระที่นั่งจันทร์พิพโยภาส (ปัจจุบันคือพระที่นั่งราชดำเนิน) สดับประณีตพระบรมอัญชลิมและพระอัญชลิม เวลาบ่ายเมืองอุทัยธานี โนมส์

วันที่ 2 เมษายน เอกน้ำพระพิพัฒน์ลัตยา ณ พระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เสร็จแล้ว เสด็จฯ ไปลงน้ำพระพุทธธูปที่หอราชพงศานุสร หอราชกรมานุสร พระศรีรัตนเจดีย์ พระมณฑป หอพระคันธารราชภูรี และพระวิหารยอด แล้วสดับประณีตพระอัญชลิมเด็จพระบวรราชเจ้า กรมพระราชวังบวรสถานมงคล และพระอัญชลิมพระราชวงศ์ที่หอพระนาค เวียนเทียนสมโภชพระพุทธมหามณีรัตนปฏิมากร

วันที่ 3 เมษายน พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการถือน้ำพระพิพัฒน์ลัตยา เสร็จแล้วไปถวายบังคมพระบรมอัญชลิมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราชเจ้า ที่หน้าพระที่นั่งสنانมจันทร์ ในกำแพงแก้วพระที่นั่งอมรินทร์วนิจฉัย

เมื่อวันที่ 1 มกราคม เป็นวันขึ้นปีใหม่ เริ่มตั้งแต่ปี 2484 (ตรงกับวันที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล นั้น) ได้มีการกำหนดพระราชพิธีขึ้นปีใหม่ ดังนี้

วันที่ 31 มีนาคม 2483 เวลาป่าย คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์มายังพระที่นั่งอมรินทร์วนิจฉัย พระองค์เจริญพระพุทธมนต์

วันที่ 1 มกราคม 2484 เวลาเช้า คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทรงน้ำพระพุทธมนต์รัตนปฏิมากร เสร็จแล้วมายังพระที่นั่งอมรินทร์วนิจฉัย พระองค์รับพระราชทานฉัน เหลาสดับปกรณ์ผ้าคู่ พระบรมอัญชิสมเด็จพระบูรพาทักษิริยาธิราช และพระอัญชิสมเด็จพระบรมวงศ์

ในวันนี้ มีการลงนามถวายพระพรในพระบรมหาราชวังด้วย

วันที่ 2 มกราคม 2484 เวลาเช้า คณะผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ทรงบูชาบูชา ได้แก่พระพุทธมนต์รัตนปฏิมากร และพระพุทธชุติมา แล้วสดับปกรณ์ผ้าคู่พระอัญชิสมเด็จพระบวรราชเจ้ากรมพระราชวงศ์สุธรรมมงคล และพระอัญชิพระราชนคร

ต่อมาในรัชกาลปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2490 โปรดเกล้าฯ ให้ยกการพระราชกุศลสดับปกรณ์ในวันขึ้นปีใหม่ ไปไว้ในพระราชพิธีทรงกรانต์แทน นอกจากนี้ ยังทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดัดแปลงพระราชกุศลสวามน์ เลี้ยงพระในวันขึ้นปีใหม่ เป็นลีนเป็นเสด็จออกบำเพ็ญพระราชกุศลทรงนาตรัวนั้น ในวันที่ 31 มีนาคม ณ บริเวณสนámพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท โดยเริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 เป็นต้นมา

ต่อมา ในปี พ.ศ. 2518 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดพระราชพิธีบำเพ็ญพระราชกุศลทรงนาตรัวนั้น ในวันขึ้นปีใหม่ เป็นการส่วนพระองค์ ณ พระราชฐานที่ประทับ เป็นประจำปีสืบมาจนถึงปัจจุบัน

ในที่สุด ทว่าทูลมาสึกมาถึงบhofforanจนได้ ด้วยความท่วงไย (และโลงใจ) ของเพื่อนร่วมงานหลายๆ คน โดยเฉพาะบรรณาธิการขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่านที่ (ทันติดตาม) อ่านเรื่องนี้จนจบ.

เชิงอรรถ

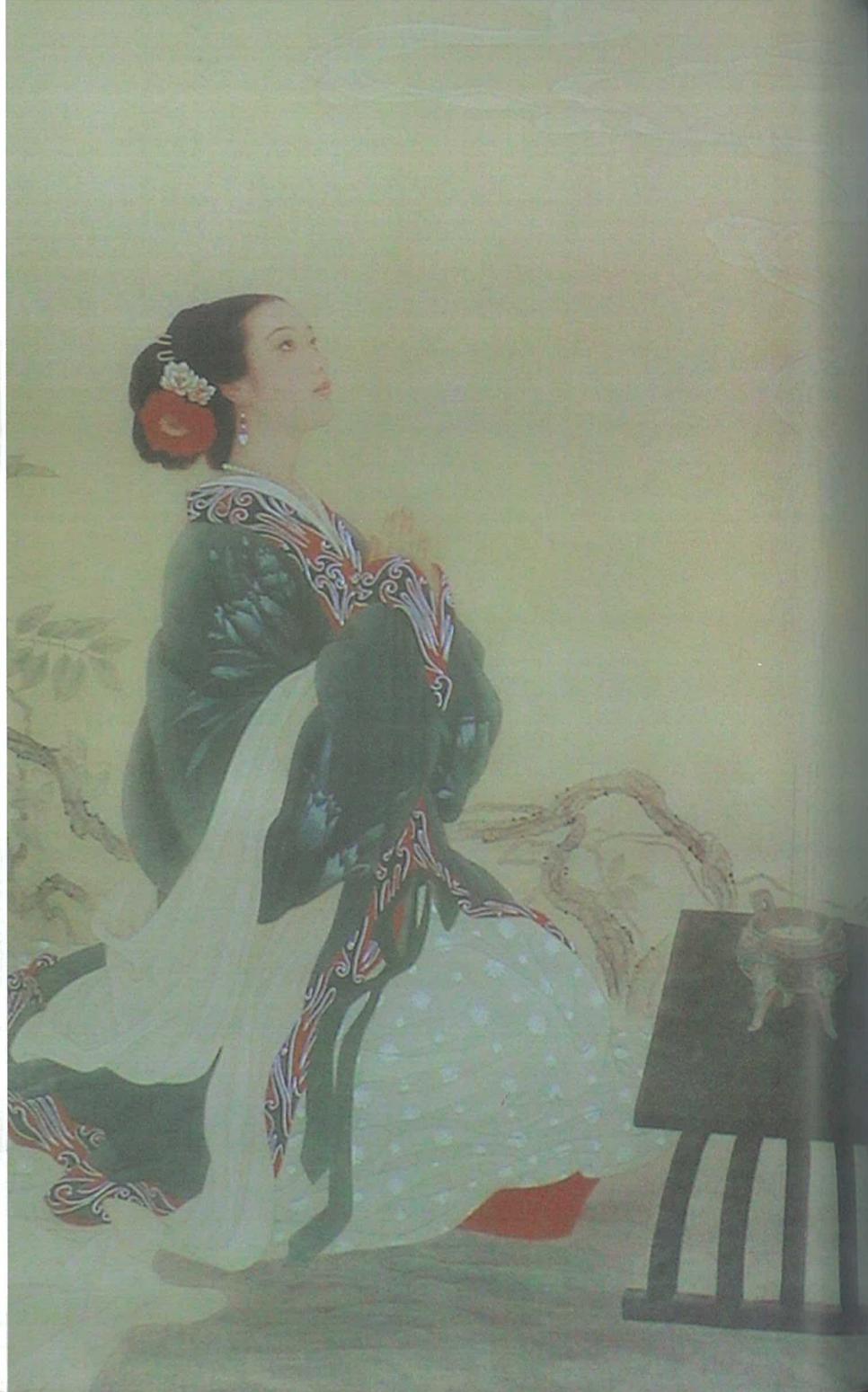
1. พระพุทธชองค์ทรงแสดงอิทธิบatha 4 ชี้งได้แก่ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมัชสา แก่พระอานนท์ และว่าด้วยการเจริญอิทธิบatha 4 ได้แล้ว สามารถจะมีอัญเชิญต่อไปได้ แต่พระอานนท์ไม่รู้เท่าทัน จึงไม่ได้ถูลขอให้พระพุทธชองค์ทรงดำเนินพระชนมชีพอยู่ต่อไปอีก เมื่อพระอานนท์ออกจากที่เฝ้าแล้ว พระยามารเจช้ามาถูลขอให้พระพุทธชองค์ดับขันธ์ปรินิพtan โดยอ้างว่ามีพุทธชริษฐ์ 4 ครบบริูรณ์ และพระพุทธศาสนาเจริญขึ้น มั่นคงแล้ว พระพุทธชองค์จึงได้เปล่งวาจาว่า อีก 3 เดือนนับจากนี้ไปจะปรินิพtan
2. แห่นมีเคดานาดาและระบายผ้าขาว
3. พิสมรเป็นเครื่องร่างชนิดหนึ่งรูปสามเหลี่ยมหรือสี่เหลี่ยม ร้อยสายสำหรับป้องกันอันตราย ส่วนกระบวนการเพชรเป็นใบatalที่ขวดปลายลงอักหระ ใช้ในพิธีตรุษและโภคจุกเท่านั้น
4. ฉัตร 5 ชั้น
5. ข้อธรรมหมวดหนึ่งๆ สำหรับสาระนาย
6. พระกิจ 4 รูป ที่ได้รับสมมุติให้สวัดภានวาร
7. มนต์เป็นเครื่องป้องกันภัย แบ่งเป็นจุราชนบริตร ได้แก่มนต์เจ็ดตำนาน และมหาราชบริตรคือมนต์ลับสองตำนาน
8. ในสมัยพุทธกาล ขณะที่พระพุทธชองค์ประทับอยู่ที่เขาคิซมูกู ในเวลากลางคืนท้าวมหาราชทั้ง 4 ได้มามาฝ่าห้ามวีรภูลว่า พากษ์ย์ที่เป็นบริวารนั้น บางคนไม่เลื่อมใสในพระรัตนตรัย อาจทำอันตรายพระกิจกุญช์ที่บำเพ็ญสมณธรรมอยู่ตามบ้ำตามถ้าได้ ขอให้พระพุทธชองค์ทรงเรียนมนต์ที่มีชื่อว่า “อาภานาฏภิรักษ์” แล้วสอนให้พระกิจกุญช์สาภกษาเป็นประจำเพื่อคุ้มครองรักษา เพื่อความสวัสดิ์ของกิจกุญช์ กิจกุญช์อุบາสก อุบາสิกาทั้งหลาย ไม่ให้ถูกพากษ์ย์ที่ไม่เลื่อมใสในพระรัตนตรัยเบียดเบี้ยน เนื้อทางของมนต์กล่าวมั่นสการพระพุทธเจ้าในอดีต จนถึงพระศาຍมูนีแม้มาลัมพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน กล่าวถึงห้ามท้าวราชทั้ง 4 และสรุปคุณของพระรัตนตรัยว่าห้ามรัตน์ได้เล蒙อเหมือนไม่ได้ และเป็นโอสถรักษาโรคได้อย่างวิเศษ ส่วนที่ห้ามสวัสดิ์ความเรียกว่า “ภายนอกษ์” ส่วนที่พระพุทธชองค์ได้ตรัสเล่าและทรงสวัสดิให้พระกิจกุญช์ฟังเรียกว่า “ภายนพระ” เชื่อกันว่า ควรสาดอาภานาฏภิรักษ์แล้ว บรรยายกษ์และภูตผีศาจทั้งหลายจะไม่ทำอันตราย แต่จะอารักขาคุ้มครองให้ปลอดภัย ในเวลาต่อมา ในการสาดอาภานาฏภิรักษ์ตรัสรับໄล่ยักษ์ จะมีการยิงปืนใหญ่ หรือจุดประทัดให้ยักษ์กลัวด้วย

9. เดือนนันไทยเราถือເວລັນແຮມ 1 ຄໍາ ເດືອນອ້າຍເປັນວັນຊື່ນປີໃໝ່ ທີ່ເປັນການນັບຕາມຄົດທາງພຣະພູທູຂາສານາ ໂດຍກຳທັນດຸດູທາວເປັນການເຮັມຕົ່ນປີ ຕ່ອມາ ເປັນວັນຊື່ນ 1 ຄໍາ ເດືອນອ້າຍ ແລະ(ສັນນິ້ມຈຸນວ່າ) ໃນສັມຍໍສົມເຕັຈພຣະນາຮາຍຄົມທາຮັກແຫ່ງກຽງຄຣີອຸ່ນຍາ ມີການເປັນແລ້ນແປລັນວັນຊື່ນປີໃໝ່ໄກກົກຮັງ ໂດຍຖື່ອເວລັນຊື່ນ 1 ຄໍາ ເດືອນ 5 ເປັນວັນຊື່ນປີໃໝ່ທີ່ເປັນການຄົດທີ່ພຣະພູມ ໂດຍໃຊ້ມາຈານລຶງປີ ພ.ຄ.2432 ຈຶ່ງເປັນແລ້ນໃໝ່ ໂດຍ ກຳທັນດເວລັນທີ່ 1 ເມພາຍນ ເປັນວັນຊື່ນປີໃໝ່ແລະການເປັນແລ້ນຄວັງສຸດທ້າຍມີເຂົ້າເມື່ອມີການອອກປະກາດ ເມື່ອວັນທີ່ 24 ອັນວັນຄ 2483 ກຳທັນດໃຫ້ໃຫ້ວັນຊື່ນປີໃໝ່ແບບສາກລ ໂດຍເຮັມຕົ້ງແຕ່ວັນທີ່ 1 ມັງກອນ 2484 ເປັນຕົ້ນໄປ ວັນທີ່ 1 ມັງກອນ ນີ້ ໄກລໍເຄີຍກັບວັນແຮມ 1 ຄໍາ ເດືອນອ້າຍ ທີ່ສົດຄະລົ້ອງກັບຈາກີຕປະເພນີໂບຮານຂອງໄທ ແລະຕ້ອງຕາມຄົດທາງພຣະພູທູຂາສານາ
10. ຕັ້ງເນື້ອກຮູ້ຮັດຕິໂກລິນທົມມີອາຍຸຄົນ 107 ປີແລ້ວ ຢ່າງເຂົ້າປີ 108 (ນັ້ນ ຮ.ຄ.1 ເນື້ອພູທູ ຄັກຮາຈລ່ວງໄປແລ້ວ 2324 ປີ)
11. ອ່ານຮາຍລະເອີດໄດ້ຈາກໜັງສື່ວິທຸ່ສຣານູຣມຍ ປີທີ່ 2 ລັບທີ່ 7 ເດືອນເມພາຍນ-ມີຖຸນາຍນ 2543

ບຮຮນານກຽມ

1. ກຣມຄືລົບກາຣ. ພຣະພູທູໃນຮັບກາລພຣະບາທສມເຕົຈປຣມນທາກມີພລອດຸລຍເດໜາ ສຍາມີນທາຮົຮາບມະນາຄົມພິຕຣ. ກຽງເທິພາ: ບຣິ່ນທກກາພິຄຟອຣີ໌ແມທ(ໄທຢແລນດ໌) ຈຳກັດ. 2543
2. ກຣມຄືລົບກາຣ. ຄືລົບວັນນອຮຣມໄທຢ ເລີ່ມ 3. ກຽງເທິພາ: ໂຮງພິມພົວແນສ. 2525
3. ຄະນະກຣມກາຮາເຊີ່ນວ່າດ້ວຍວັນນອຮຣມແລະສນເຕກ, ຄະນະທຳການໂຄງກາງວຽກງານກຽມ ອາເຊີ່ນ. ວຽກງານອາເຊີ່ນ ປະເທດໄທຢ ເລີ່ມ 2 ປີ ວຽກງານສົມຍ້ອຍຸ່ນຍາ ລັບໜ ດອດຄວາມ. ກຽງເທິພາ: ບຣິ່ນທອນວິທົງທຽນດີ່ງ ແອນດ໌ ພັບລິລື່ບົງ ຈຳກັດ(ມາຫານ). 2539
4. ຈຸລຸຈອມເກົລົ້າເຈົ້າຍູ້ທ່ວ່າ, ພຣະບາທສມເຕົຈປຣ. ພຣະພູທູລົບສອງເດືອນ ເລີ່ມ 2-3. ພິມພົວຮັງທີ່ 1. ກຽງເທິພາ: ໂຮງພິມພົວສາກ. 2506
5. ບໍາຮານປປັກໜີ້. ລົມເຈົ້າເຈົ້າພຳມາມາລາ ກຣມພຣະຍາ. ໂຄດພຣະພູທູທວາທຄມາສ. ພິມພົວຮັງທີ່ 3. ກຽງເທິພາ: ໂຮງພິມພົວໄທຢວັນນາພານີ້. 2509
6. ປະເຢຸທ ລົມທີ່ພັນນີ້. ພຣະບາທປະເພນີແລະປະເພນີໜ້າວນ້ານ. ກຽງເທິພາ: ໂຮງພິມພົວກຳງຸງລົກິຈ 2524
7. ລົມປຣາຊໜີ້ ອັມມະພັນນີ້. ປະເພນີແລະພູທູກຣມໃນວຽກງານຕິໄທຢ. ກຽງເທິພາ: ສຳນັກພິມພົວໂອເດືອນສໂຕຣ. 2536
8. ສຸກພຣະນ ບາງເຂົ້າງ. ຂົນບຮຮນເນື່ອມປະເພນີ : ຄວາມເຂົ້າແລະແນວທາງການປຸງປັກໃດໃນສັມຍໍສູ້ໂທຍ້ເລີ່ມສັມຍ້ອຍຸ່ນຍາຕອນກລາງ. ກຽງເທິພາ: ໂຮງພິມພົວພຳລາງກຣນມທາວິທຍາລ້ຍ. 2535

ไหว้พระจันทร์

วันสำคัญวันหนึ่งของชาวจีน ที่มีมาแต่ครั้งโบราณกาล ก็คือ วันไหว้พระจันทร์ หรือวันสาร์ทตงชิว ซึ่งตรงกับวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 ของจีน

การที่กำหนดวันและเดือนดังกล่าว ก็เนื่องจากว่าชาวจีนส่วนใหญ่มีอาชีพในทางกลิกรรม เช่นเดียวกับคนไทย หลังจากได้เก็บเกี่ยวพืชพันธุ์ต่างๆ มาแล้ว บรรดากลิกรหั้งหลายต่างก็เอกสารบอกไม่ไผ่ตกแต่งด้วยกระดาษทองไปปักกลางทุ่งนา เพื่อทำพิธีสักการะแม่พระธัน尼 พระพิรุณและพระพาย เป็นการแสดงความกตัญญูแด่เทวีที่ได้อาภัยสิ่งทั้งสามในการเพาะปลูกจนได้รับผลและเพาเครื่องกำยานและประพรมหาลงบนพื้นดิน

ความจริงชาวจีนมีความเลื่อมใสศรัทธาต่อพระจันทร์มาแต่โบราณกาล ยิ่งกว่าพระอาทิตย์ การนับปฏิทินก็นับโดยอาศัยดวงจันทร์เป็นเกณฑ์ ดังที่เรียกว่า จันทรคติ

การเพาะปลูก และการเกิดน้ำขึ้นน้ำลง ชาวจีนโบราณจะอาศัยดูจากดวงจันทร์ เพื่อให้เหมาะสมในการทำนาทำไร่ ซึ่งต้องอาศัยดวงจันทร์เป็นหลัก รวมความว่า ชาวจีนแต่โบราณให้ความสำคัญทางด้านจิตใจต่อดวงจันทร์มาก ในเรื่อง

1. การทำนา ~ ໄร
2. การเพาะปลูกพืชต่างๆ
3. การเจริญเติบโตของพืช
4. การเพาะชำพืช และ
5. การดูปริมาณน้ำขึ้น ~ น้ำลง

ดังนั้น จึงมองเห็นว่า ดวงจันทร์มีคุณต่อมนุษยชาติมาก ทั้งมีแสงสว่างร่มเย็น สนับထา นำสอดซึ่นรื่นรมย์เป็นอย่างมาก อาการกำลังดีไม่ว้อนไม่หนาว

ลิ่งของจัดทำเพื่อเช่นไห้ว ก็จะมีลิ่งเหล่านี้จัดเตรียมไว้บันโดยําเพ็ชร์ :

1. ขนมเบียะ ยัดไส้ด้วยมันหมูฯ
2. ขนมโกก ลักษณะเป็นแป้งสีขาว~แดง~เหลือง บางชนิดมีสอดไส้หวานด้วย
3. อาหารเจ ชนิดแห้งประกอบด้วยรากเลี้น เห็ดหูหนู เห็ดหอม และฟองเต้าหู้ผสมผัก สาหร่ายทะเล
4. ผลไม้ที่มีชื่อเป็นสิริมงคล 5 อย่าง

ถ้าจัดพิธีไห้วเจ้าแม่กวนอิมด้วย ก็จะจัดให้มีลิ่งของสำหรับสตรีเหล่านี้ไว้พร้อม คือ

- ~ ต้นอ้อย
- ~ โคมไฟ

- ~ แบงห้อม สำหรับผัดหน้า
- ~ กระจาล่องหน้า พร้อมหวี
- ~ สมุนไพร น้ำอบ·น้ำหอม
- ~ ผ้าเช็ดหน้า

ชุดเครื่องทรง สำหรับเจ้าแม่กวนอิม (ไห้วแล้วเผาส่งไปให้เจ้าแม่ฯ)

วันทำพิธีเช่นไห้ว จะเริ่มจัดแต่งโดยวางข้าวของบริเวณกลางแจ้งที่พอกจะมองเห็นดวงจันทร์ได้เต็มดวง และวันนั้นก็คือเย็นวันเพลูพระจันทร์เต็มดวง ขึ้น 15 ค่ำ เดือน 8 (ของจีน ซึ่งตรงกับเดือน 10 ของไทย) เจ้าภาพจะนำเอาต้นอ้อย 2 ต้นมาทำซัมประดู่ โดยเอายอดอ้อยทั้งสองต้นดองเข้าหากัน แล้วมีการประดับประดาให้ดูสวยงาม งามๆ ตามใจชอบ

ลิ่งของเช่นไห้ว พอกะว่าแล้วเห็นพระจันทร์เต็มดวงโผล่ขึ้นมาให้เห็น แล้วก็จะเริ่มพิธีเช่นไห้ว มีการจุดธูปและตามโคมไฟด้วย

คืนนี้จะเป็นคืนที่ลูกหลวงชาวจีน จะออกมากซምพระจันทร์แห่งดูไบไม่ร่วงกันถ้วนหน้า

นอกจากจะเลื่อมใสในพระจันทร์แล้ว ชาวจีนยังเชื่ออีกว่า มีผู้หญิงสาวสวยอยู่ในดวงจันทร์นั้นด้วย เธอผู้นั้นคือ “นางชังโว”

เหตุที่นางชังโวขึ้นไปสถิตอยู่บนดวงจันทร์ได้นั้น เล่ากันว่านางชังโวคันนี้เป็นภริยาของ ฮูอี วีรบุรุษคนหนึ่งในตำนานของจีน แต่ภายหลังกลับเป็นคนที่หลงอำนาจและสร้างความเดือดร้อนแก่ราชธานี ครั้งหนึ่งเทพเจ้าองค์หนึ่งได้ประทานถ้อยหยกให้แก่ฮูอี ซึ่งน้ำอມฤตนี้ถ้าใครดื่มเข้าไปแล้ว จะสามารถเทาเงินเดินอากาศไปไหนได้ แต่ฮูอีได้มาแล้วยังไม่ทันดื่ม นางชังโวผู้ภริยาพบเข้ากับโมย

ตีมเลี่ยนหมด และเหาะหนีไปอยู่ในดวงจันทร์

ในเรื่องนี้บางตำนานกล่าวว่า นางซังโว่ได้ไปลักน้ำออมฤตของเจ้าแม่ไชยอังบือเอาจากรินทำให้นางไม่ตาย ไม่แก่ และมีความสุขพรั่งอยู่เสมอ พอดีกับดูหน้า นางจะเออน้ำออมฤตประพรลงมาบังโกลมนุษย์ทำให้ต้นข้าวเจริญงอกงามอกรวงดี ชาวจีนจึงเอาข้าวที่ปลูกได้นั้นมาทำขันมหึม่า ทำพิธีสมโภชเลี้ยงดูเพื่อขอบคุณพระจันทร์อีกทีหนึ่ง

ในวันไหว้พระจันทร์ บรรดาสมาชิกภายในครอบครัวจะกลับมาร่วมกันอีกครั้งรวมทั้งญาติพี่น้องเพื่อร่วมเลี้ยงฉลองกันอย่างสนุกสนาน

ครั้นถึงเวลาทำพิธีไหว้พระจันทร์ ฝ่ายผู้หญิงจะเป็นผู้ทำพิธีไหว้เอง ที่ใช้ผู้หญิงเป็นตัวตั้งตัวตี่ในการนี้ เพราะเชื่อกันว่าพระจันทร์เป็นสัญลักษณ์ของผู้หญิงโดยแท้

การทำพิธีนั้น ครั้งแรกเข้าจะตั้งรูปภาพเทพธิดาแห่งดวงจันทร์บนที่บูชาที่สูนามหรือลานบ้าน พร้อมกันนั้นก็ไหว้ด้วยธูปเทียนกำยานและอาหารผลไม้ที่สำคัญต้องนำมาไหว้ในพิธีด้วย ได้แก่ ส้มโอ

หลังจากทำพิธีไหว้เสร็จเรียบร้อยแล้ว จะมีการผ่าผลส้มโว หากปรากฏว่าภายในกลางลูกของมันแห้ง ไม่มีน้ำ ถือว่าเป็นนิมิตหมายของความมีโชค หญิงสาวทั้งหลายที่ยังไม่แต่งงานจะเอารีบส่วนของลัมมาถูหันซึ่งเชื่อว่าจะทำให้พิรากรณพุดผ่องชื้น และยิ่งกว่านั้น ถ้ากินเนื้อผลส้มโวในคืนนั้นด้วย จะทำให้ดวงตาเป็นประกายสวยงามยิ่งนัก

ผลไม้ที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งที่ใช้ในการไหว้พระจันทร์ ได้แก่หัวเผือก ซึ่งกินเข้าไปแล้วจะกำจัดโรคผิวนังหมดลิ้นไปได้เด็ดขาด pron> หนึ่งว่าปอกเปลือกหัวเผือกให้หมดเกลี้ยงไป

การใช้ผลส้มโวและหัวเผือกในการไหว้พระจันทร์ นอกจาก เป็นไปตามความเชื่อดังกล่าวแล้ว ผลไม้ทั้งสองยังมีส่วนเกี่ยวเนื่องถึง

พงศาวดารเมื่อ 600 ปีมาแล้วด้วย กล่าวกันว่า ในปลายราชวงศ์ชั่งตันรัชกาลหยวน (ราวปี พ.ศ.1771-1857) พากตาด (Tartar) บรรพบุรุษของชาวมองโกเลียได้บุกรุกเข้ามายังภาคกลางของจีน มีกำลังและแสนยานุภาพมาก ก่อกรรมทำเข็ญต่อคนจีนอย่างแسنสาหัส โดยวางแผนโจมตีไว้ คนจีน 3 ครอบครัว จะต้องเลี้ยงคนมองโกล 1 คน ให้อยู่ดีกันดีทุกอย่าง

อาชุดที่เป็นของมีค่าขนาดใหญ่ ขนาดกลาง เช่น มีด ขวานตลอดจนของมีค่าจะถูกยึดหมัด แต่ละครอบครัวให้ใช้ได้แค่มีดบางเล็กๆ สำหรับหั้นผักต้มแกงและผัดเท่านั้น

ถ้าบ้านเรือนใกล้เคียงกัน มีดบาง 1 เล่ม อนุญาตให้ใช้ร่วมกันได้ 3 ครอบครัว ใครฝ่าฝืนกฎหมายเมืองไทยถึงตาย

เมื่อถูกบังคับและควบคุมเช่นนั้น ชาวจีนก็หันไปดำเนินการแบบใต้ดิน ใช้วิธีนัดแนะกัน โดยเขียนหนังสือยัดใส่ในชنمพระจันทร์ซึ่งเป็นชنمหวานรูปกลม นำองแขกของชวัญให้กันเป็นธรรมดा แต่ที่แท้เป็นกำหนดนัดให้ลงมือกำจัดพวกมองโกลในคืนวันเพ็ญเดือน 8 อย่างพร้อมเพรียงกัน

กลุ่มบ้านนี้ได้ผล สามารถช่วยพวกมองโกลซึ่งไม่รู้ตัวล้มตายลงเป็นจำนวนมาก จนเงิงกิสข่านต้องยกกองทัพมาปราบ และจากวันที่คณะกุ๊ชาติวางแผนกำจัดพวกมองโกล ก็ได้กล่าวเป็นวันที่จัดให้มีการระลึกถึงโดยทำพิธีไหว้พระจันทร์ในวันนี้ขึ้น ส่วนผลส้มโวและหัวเผือกที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ ก็เพื่อใช้เช่นไหว้แทนคีริยะของคณะกุ๊ชาติที่ถูกเจงกิสข่านสังหารนั่นเอง

เมื่อทำพิธีไหว้พระจันทร์เสร็จแล้ว พากสาวๆ ก็จะพากันไปวัดเพื่อไหว้อธิษฐานหาคู่ ส่วนคนทั่วไปก็จะไปชมพระจันทร์ในคืนวันนั้น ซึ่ง

กล่าวกันว่ามีรัศมีสีนวลกว่าวันไหนๆ หรือไม่ก็ช่วงการละเล่น ซึ่งมีการแสดงและเล่าเรื่องแมโพสพ จิ้ง การเต้นลิงโต และการเล่นป่าที่ เป็นต้น

พิธีการไหวพระจันทร์ซึ่งชาวจีนได้กระทำกันมาครั้งเด็กกำบรรพ์ จนกระทั้งปัจจุบันนี้ก็ยังถือเป็นประเพณีอยู่โดยไม่เลื่อมคลาย.

ภาพชุด

นิทรรศการภาพวาดสีน้ำของศิลปินไทย
ณ ประเทศไทย

สมใจ ไรส์

เรียบเรียงจาก แหล่งอ้างอิง ของ ประยงค์ อันนาทวงศ์ และประเพณีธรรมเนียมของจีน

เมื่อวันที่ 22 เมษายน - 20 พฤษภาคม 2544 กระทรวงการต่างประเทศโดยสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงเม็กซิโก ร่วมกับพิพิธภัณฑ์สิน้ำแห่งชาติของประเทศไทยเม็กซิโก (Museo Nacional de la Acuarela) ซึ่งเป็นพิพิธภัณฑ์ที่มีชื่อเสียงระดับโลก และมีประสบการณ์ในการจัดนิทรรศการผลงานภาพวาดสิน้ำระดับระหว่างประเทศมากกว่า 30 ปี ได้จัดนิทรรศการแสดงผลงานภาพวาดสิน้ำของศิลปินชาวไทยและศิลปินชาวเม็กซิกัน โดยเชิญนางสมใจ ไรส์ ศิลปินผู้มีชื่อเสียงในด้านการวาดภาพสิน้ำของไทย ส่งผลงานชุด “Happiness Beneath Thai Skies” จำนวน 40 ภาพ ไปจัดแสดงร่วมกับผลงานของ Ms.Marcela Acevedo ศิลปินชาวเม็กซิกัน

ปัจจุบันสมใจ ไรส์ มีอายุ 51 ปี เธอจบการศึกษาทางด้านเลขานุการหลังจากสมรสและมีบุตรแล้ว 2 คน จึงได้ใช้เวลาว่างฝึกฝนการวาดภาพสิน้ำเป็นงานอดิเรกนานกว่า 20 ปี ผลงานล้วนใหญ่ส่วนใหญ่ท่อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยในลักษณะ impressionism ซึ่งเป็นที่ยอมรับในแวดวงงานศิลปะของไทยและชาวต่างชาติ และได้นำผลงานชุดต่างๆ จัดแสดงนิทรรศการสู่สายตาสาธารณะอย่างเนื่องๆ ครั้งล่าสุดในปี 2542 ได้จัดแสดงผลงานชุด “My Beloved Thailand 1999” เพื่อนำเงินรายได้ส่วนทบทุนมูลนิธิเด็กอ่อนในสัลมในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอเจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิ瓦สราชนครินทร์ นอกจากนี้ ยังได้รับเชิญให้เป็นวิทยากรพิเศษบรรยายเกี่ยวกับการวาดภาพให้แก่สมาคมต่างๆ และเป็นอาจารย์สอนศิลปะให้แก่ผู้ที่สนใจทั่วไปด้วย

การจัดนิทรรศการผลงานศิลปะของศิลปินชาวไทยร่วมกับศิลปินชาวเม็กซิกันดังกล่าว นับเป็นครั้งแรกซึ่งจะช่วยล่วงเหลวมัมพันธภาพอันดีระหว่างกัน และเป็นการยกระดับศิลปินไทยสู่เวดวงานศิลปะในระดับสากล ทั้งยังเป็นการประชาสัมพันธ์ประเทศไทยในเชิงบวกได้อีกด้วยหนึ่ง ซึ่งจะมีผลดีต่อความสัมพันธ์ไทย-เม็กซิโก ทั้งด้านการค้า การลงทุน และธุรกิจท่องเที่ยวไทย หนังสือวิทยุสารัญรมย์ จึงขอนำภาพบางชิ้นของสมใจ ไรส์ มาให้ชม.

Long Live His Majesty The King
ทรงพระเจริญ

Rice Farmers at Work

ชาวนา

2

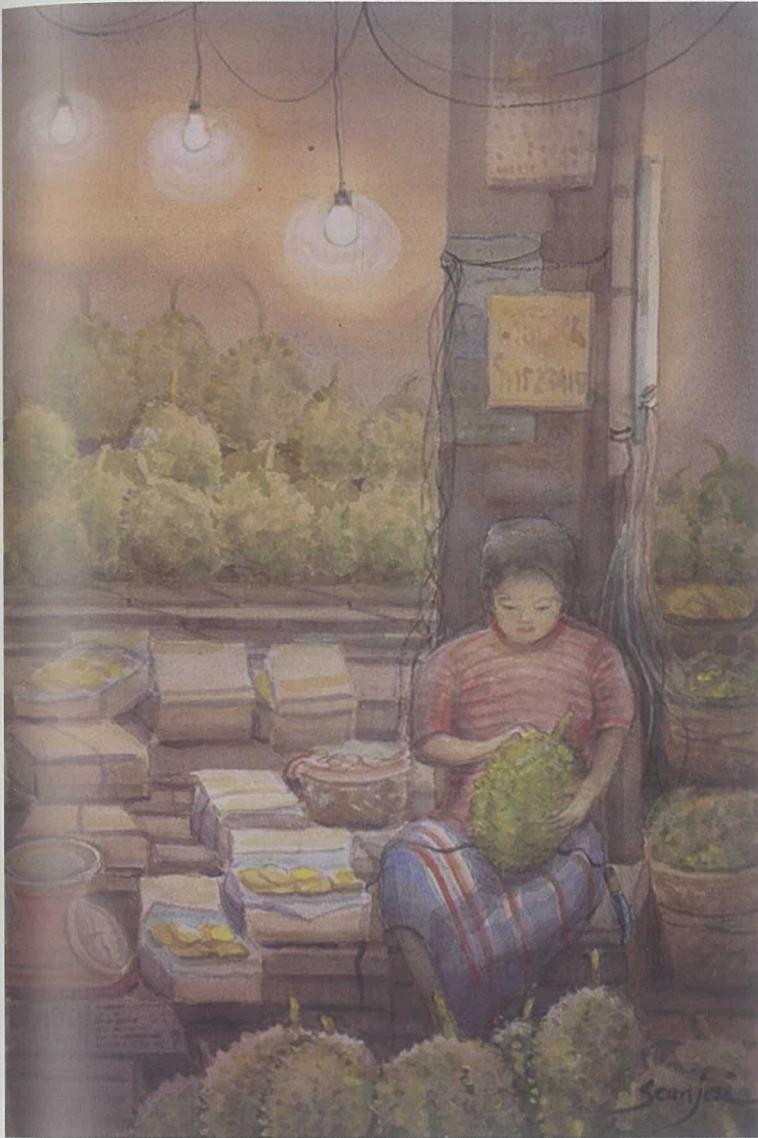
A Pond of Lotus

บึงน้ำ

3

94

วิทยุสารฯ รามย์

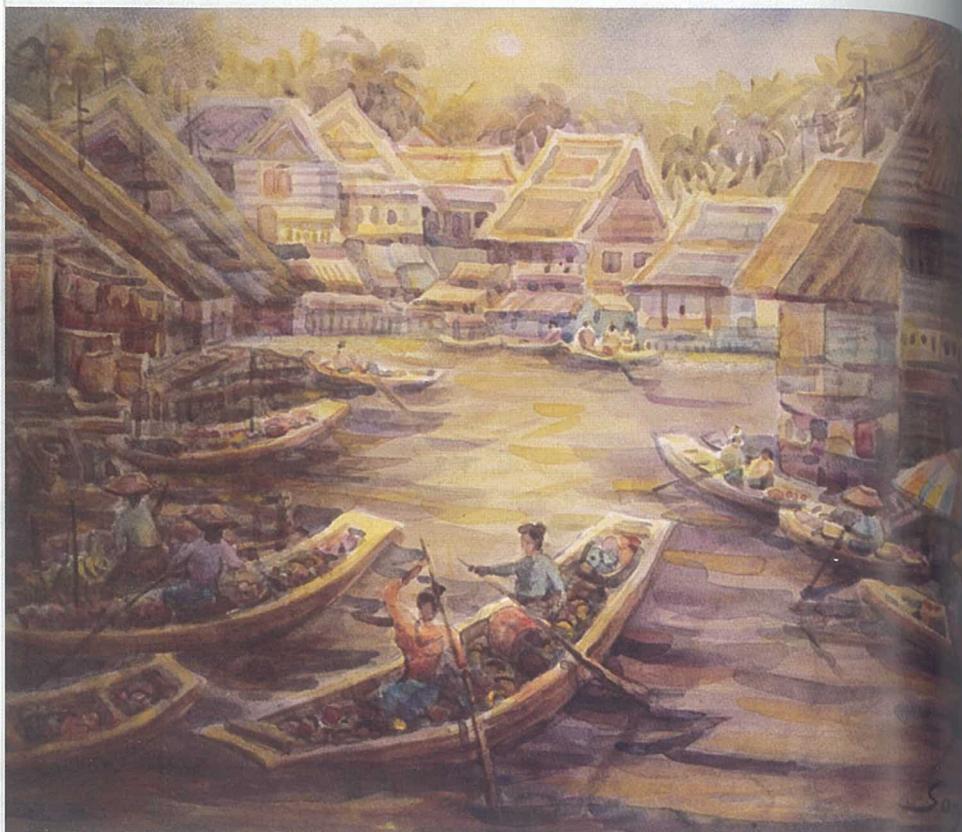
The Durian Seller

แม่ค้าขายทุเรียน

4

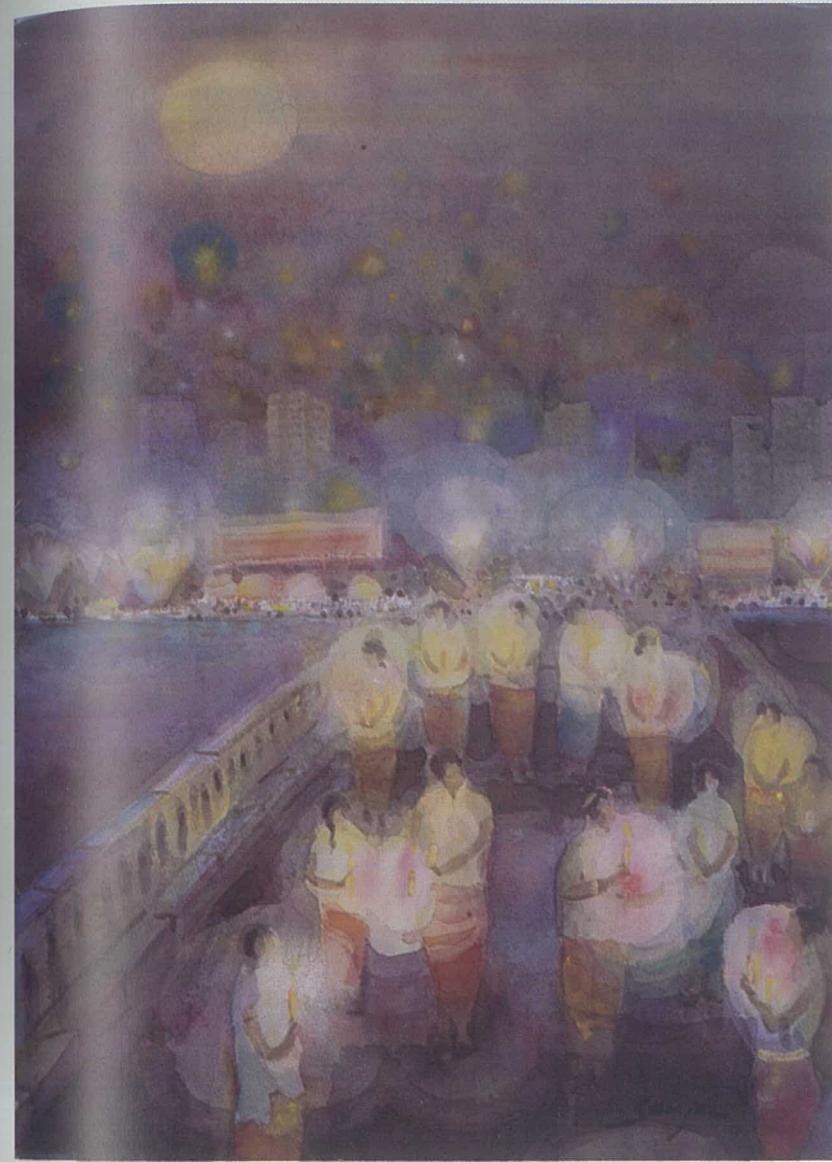
95

วิทยุสารฯ รามย์

Morning by The River

5

Makha Bucha Day
ນາມນູ້ຈາ

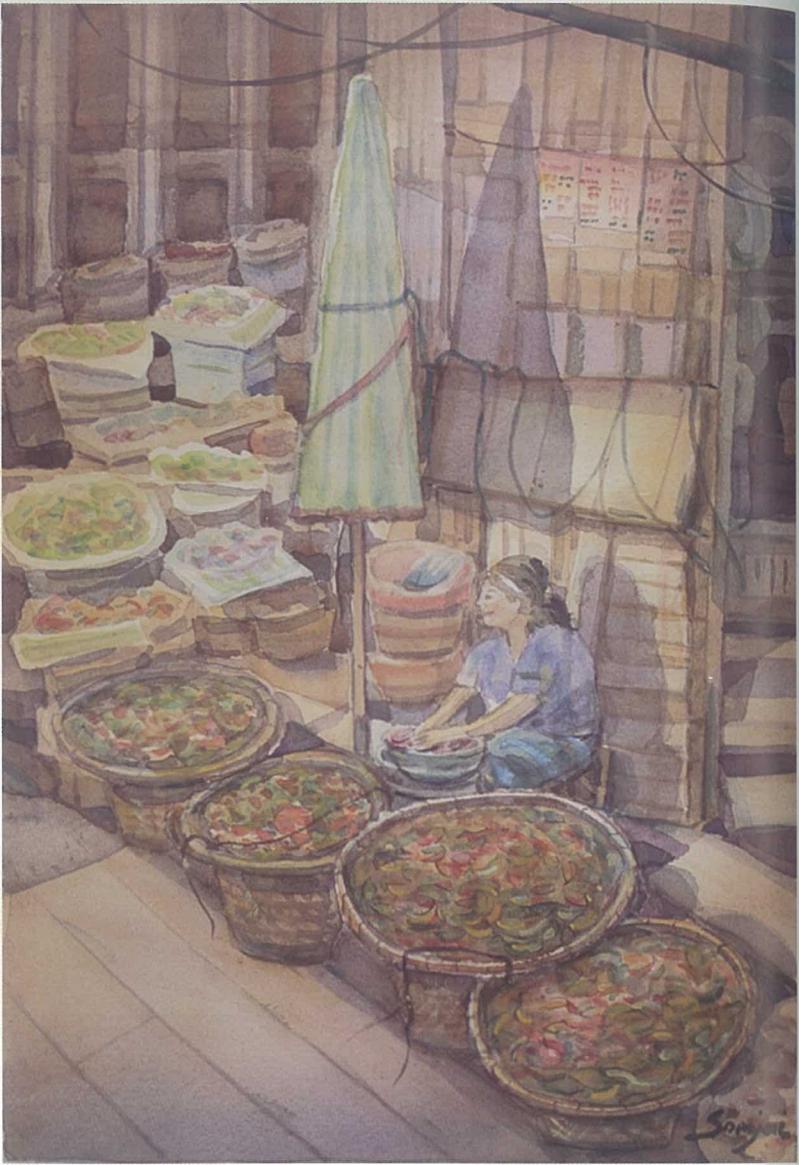
6

96

ວິທີສຸກສາລູຮມຍົງ

97

ວິທີສຸກສາລູຮມຍົງ

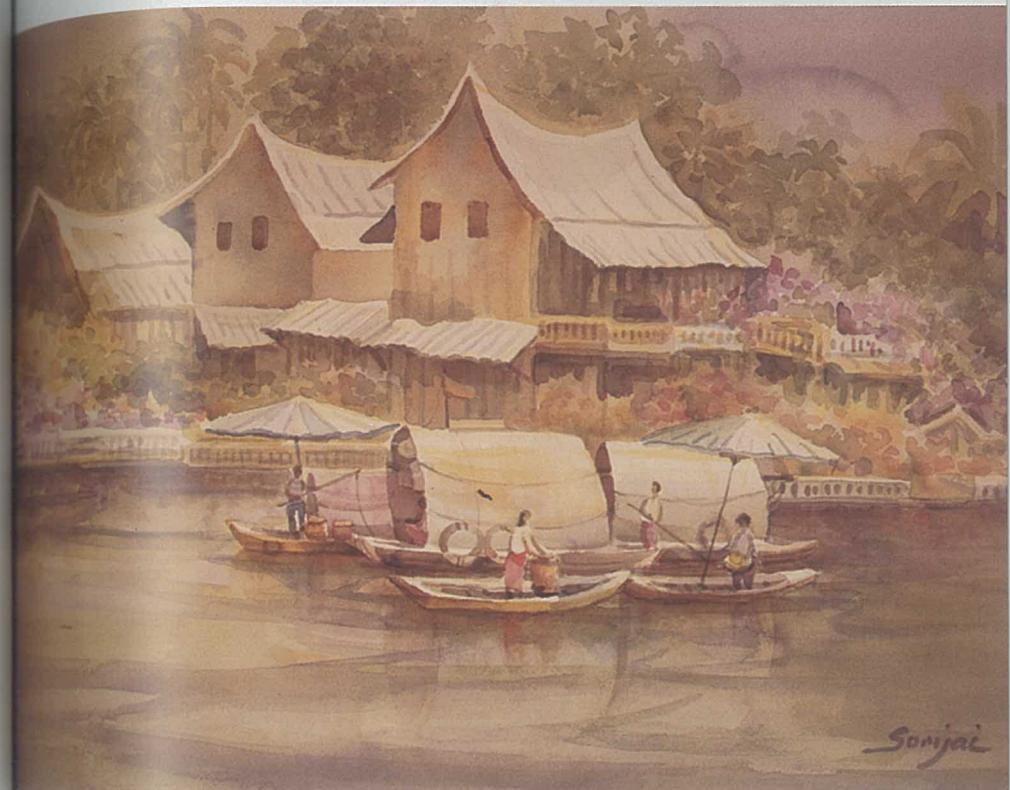

Selling Hot Chillies On A Hot Day

7

98

วิท ยุ สรา ณ ร ม ย

Life by Chao Phraya River
ชีวิตในแม่น้ำเจ้าพระยา

8

99

วิท ยุ สรา ณ ร ม ย

การพูดของคน เวลานี้

ศาสตราจารย์นายแพทริกสัน อินกรสุขชรี

เรื่องที่จะเล่ากันต่อไปนี้ที่ว่าถึง “การพูด” นั้น ก็หมายถึง พูด “ภาษาไทย” เราไม่ได้หมายถึงพูดภาษาชนชาติอื่น และที่ว่าการพูดของคน “เวลานี้” ก็เป็นภาษาเก่าและภาษาเพิ่มเติมมาใหม่ การที่นำมาเล่านี้ก็ เพื่อความหวังที่จะให้คนไทยรักภาษาไทยให้มากๆ บ้าง และอยากให้คน ที่รู้ภาษาไทยสอนเด็กไทยช่วยส่งเสริมและแก้ไขในความผิดจากการใช้ ภาษาไทยที่ไม่ถูกไม่ควรบ้าง

ภาษาไทยนั้นควรจะมี 2 เรื่อง คือ การพูดอย่างหนึ่งและการ เขียนอย่างหนึ่ง ในที่นี่เล่ากันแต่เรื่องการพูด ที่ใช้คำว่าเล่านี้ก็คือ ได้ยิน ได้ฟัง และนำมานอกกันอีกต่อหนึ่ง

การพูดเป็นสื่อในการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างคนด้วยกัน เพื่อ ให้เกิดความเข้าใจกัน และเกิดผลตามที่ต้องการ

การพูดอาจพูดให้ได้ผลหรือเลี้ยงผล พูดให้คนรักหรือให้คนเกลียดซัง พูดได้ลึกลับหรือผิดหวัง พูดให้เกิดโชคดีหรือเคราะห์ร้าย พูดอาจสร้างมิตรหรือสร้างศัตรูฯลฯ อาจพูดให้เกิดผลอย่างใดก็ได้ อยู่ที่ว่าพูดดีหรือไม่ดี

การพูดไม่ดี อาจทำให้ผู้ฟังไม่เข้าใจ เปื้อนหน่าย รำคาญ โกรธ เศร้าสลด น้อยใจ หมดหวัง ระแวงฯลฯ หรือเกิดอารมณ์ไม่ดีต่างๆ ที่ผู้ฟังจะเกิดความขัดแย้ง ต่อต้าน ไม่ร่วมมือ จนถึงการใช้พลังกำลังต่อ กันก็ได้

การพูดทำให้วุ้งชาติธรรมกล กำเนิด วุ้งจิตใจและอารมณ์ วุ้ง สภาพของการมีความรู้ การได้รับการอบรมสั่งสอน วุ้งภาพชีวิตในครอบครัว ตลอดจนความประพฤติและนิสัยใจของผู้พูด

ผู้เขียนเล่าไว้ไม่ใช้ผู้เชี่ยวชาญภาษาไทย แต่รักภาษาไทยและภูมิใจที่เมื่อ 60 ปีมาแล้ว สอบผ่านมหยมศึกษา (มหยม 8) มาได้โดยสอบผ่านวิชาไทยได้ดี (ครั้นนั้นโครงสอบภาษาไทยตกถือว่าสอบตกไม่ผ่านมหยมศึกษา ต้องสอบใหม่ในปีต่อมา) การที่เล่ามาไว้เช่นนี้ไม่ใช่จะสอนภาษาไทยให้พูดภาษาไทยให้ดี เพียงแต่เล่าเท่านั้น

เรื่องเล่าต่อไปนี้ เป็นเพียงตัวอย่างของการพูด “ไม่ดี” (ตามความเห็นของผู้เล่าเอง) ไม่อาจเล่าละเอียดได้ ผู้เล่าเองถือเป็นเรื่องขบขันตามนิสัยและอารมณ์ขันของตัวเองเท่านั้นเอง

ที่ได้ยินได้ฟัง “เกลื่อน” ไปหมดก็คือคำที่เรียกว่า สแลง (จะเรียกให้ถูกว่าอย่างไรก็ไม่ทราบแน่ บางคนเรียกว่าคำแสง พระแสงลงทุ คำวากนี้ เราก็ชอบพูดกัน แต่ก็หมายความที่จะพูดกับเพื่อนๆ หรือคนรู้จักกันดี หรือเวลาเล่นตกล แต่หลายคนที่ไม่รู้จักที่ต่ำที่สูง ขาดมาตรฐาน และขาดความเคารพนับถือ โดยพูดกับผู้ใหญ่ พูดกับผู้ควรจะให้ความเคารพนับถือ

เช่น ยากล แซว เจํง ลุย ชักดาน ปึง เขี้ยว ฯลฯ บางทีก็เคยได้เห็นคำเช่นนี้ ในจดหมายติดต่อหรือขอคำปรึกษาจากผู้ที่ไม่ใช่เพื่อนแต่อย่างใดเลย ถ้าเช่นนี้ก็ถือว่าพูดไม่ดี

พูดตัว ร ล ไม่ถูก เสียงของ ร ล ว กล้าไม่มี

ก็เห็นคุยกันนักหนาว่า มีการศึกษาดี คนเวลานี้ความรู้มากกว่าเด็ก ก็ไม่ใช่เด็ก ผู้ใหญ่ ไม่ใช่ ดารานักแสดง แม้แต่คนใหญ่ คนโตคนราชการงานเมือง พากันพูดผิดๆ ไปตามๆ กัน ไม่มีใครช่วยสักกิจ ช่วยแนะนำเสียด้วย

ไม่เว้นแต่ละวันจึงได้ยินคนพูดว่า . . . พังเพง ลัดทะبان โลง คัว ตามกะแลส ลูปบรรม โดยตง คุนชี้ขาด สถานการณ์คุคลาย โลกเดียว ฯลฯ

พูดไทยปนฝรั่ง

พูดกันในหมู่เพื่อนฝูงก็ช่างเลอะ แต่มาพูดกับคนอื่นทั่วไป ชี้แจงแนะนำ ให้โวหาร หรืออธิบาย พูดรั่งสับพูดไทย แล้วบางทีพูดกับชาวบ้านที่เข้าไม่รู้เสียด้วย พูดทางวิทยุหรือโทรทัศน์ก็มี มีทั้งนักวิชาการ จนถึงชาวบ้าน อาจคิดว่าถ้าพูดรั่งได้แล้วโกกี ภูมิฐาน แสดงว่าเป็นคนรอบรู้พูดไทยซักจะลื้นแข็งเสียแล้ว

ดังนั้นจะได้ยินคนพากันพูดบ่อยๆ Say ว่า เรื่องนั้นมี Demand and Supply คอนเกรทูเลชั่นนะ โอดีคั่ โอดี พอจะจากก็ต้อง บ้ายบาย นะคะ (แบลกจิิงฯ . . . อยู่ๆ ก็อยากเป็นลัญชาติฝรั่ง)

พูดโดยใช้คำศัพท์ที่คนทั่วไป (หรือชาวบ้าน) พังแล้ว ไม่รู้ไม่เข้าใจนึกอีกอย่างหนึ่งที่คนพูดไม่ระวัง หรืออาจตั้งใจพูดก็ได้ เพื่อการอวด

ความรู้หรือถ้าไม่รู้ยิ่งดี คนฟังจะได้คิดว่าผู้พูดมีความรู้สูงเหลือท旁าย
เลยพูดอย่าง “ต้องแปลไทยเป็นไทย”

ก็คงได้ยินบ่อยๆ . . . ปัจเจกชน อาเวก ทักษะ อายตนะ จตุรัง
สมก์ จนพลศาสตร์ชั้นสูง ฯลฯ

ท่านผู้เจริญพูดกับชาวบ้าน พูดภาษาง่ายๆ ให้รู้เรื่องบ้างเถิด
ถือเป็นว่าເຂົາບຸນ

แต่ก็มีเหมือนกันที่คนพูดนั้นคิดว่าผู้ฟังรู้เรื่องและเข้าใจ คำพูด
 เพราะคนส่วนมากก็รู้กันและเป็นคำพูดที่สุภาพแล้ว อย่างเช่น . . .

วันหนึ่งมีคณมาถามหาผู้เล่า มาที่สำนักงานในโรงพยาบาล
 คนที่ห้องบอกว่า . . . “อยู่ที่วอร์ดค่ะ” คนไข้ที่มาหาทำหน้างง คนที่ห้อง
 ทำงานจึงพูดต่อ “อาจารย์ไป Round ค่ะ” พูดเป็นภาษาหมอเลี้ยด้วย แण
 ยังออกเสียงตัว ร เป็น ล ด้วย จึงได้ว่า “อาจารย์ไปลาวค่ะ” คนมาหาจึง
 กลับบ้าน

สองวันต่อมาบังเอิญพบกันก็ได้รับคำถามว่า “ไหนว่าคุณหมอ
 ไปลาว” งไปพักใหญ่ พอย่อมารอเรื่องราวดังรู้ว่าเข้าใจกันผิด ถ้าวันนั้น
 คนที่ห้องบอกว่า คุณหมอไปตรวจคนไข้ที่ตึกคนไข้ ก็เข้าใจกันไปแล้ว
 ไม่เลียกรากงานไม่เลียเวลาอย่างนี้ อย่างนี้ถือว่าพูดไม่ดี เหมือนกัน

พูดเล่นเล็ก พูดเล่นสำนวน

ภาษาไทยเรานี้เป็นภาษาที่งดงามและมีภาษาที่ให้เราพูดเล่น
 ตีสำนวนชวนให้ขับขันสนุกสนาน หมายความว่าพูดกันเล่นในหมู่เพื่อนฝูง และ
 ดีที่สุดที่จะช่วยให้คนมีอารมณ์ขันได้

แต่ก็ไม่เหมาะสมไม่ควรอย่างยิ่งที่จะพูดกับผู้ใหญ่ ผู้ที่ไม่รู้จักมักคุ้น
 หรือเมื่อจะพูดกันเป็นงานเป็นการ มีตัวอย่างจะเล่าให้ฟัง

คนซื้อของ.....	“นื้องันละเท่าไหร่”
คนขาย.....	“ลิบباتครับ”
คนซื้อ.....	“ต่อได้ไหม”
คนขาย.....	“ได้ครับ”
คนซื้อ.....	“แปดบาทนะ”
คนขาย.....	“นั่นไม่ใช่ต่อราคาแล้วครับ นั่นตั้งราคาครับ ถ้าจะต่อต้องพูดว่า ลิบสองบาทได้ไหม”

วันหนึ่งขับรถไปถึงโรงพยาบาล จะเอกสารเข้าจอดในที่ซึ่งเคยจอด
 แต่มีเชือกขึงไว้ที่บริเวณนั้น และมีป้ายเขียนติดเอาไว้ว่า “ห้ามจอดรถ
 ชั่วคราว” รู้แล้วเข้าใจความหมายที่ป้าย แต่ก็แกลงชั้บเข้าไปจอด

ยามวิ่งมาบอก “พมจัดที่จอดไว้ทางโน้นให้เรียบร้อยครับ ที่ตรง
 นี้เข้าจะจัดนิทรรศการตอนบ่าย ห้ามจอดรถชั่วคราว” เลยตีสำนวนเล่น
 “ไม่จอดชั่วคราวหรือภัย จะจอดไว้ทั้งวันเลยละ”

นักเรียนแพทย์ยืนดูประกาศที่แผ่นกระดาษติดประกาศ	
ถามว่า...	“คุณยืนดูอะไร”
ตอบ...	“ยืนดูตารางสอนครับ”
เล่นสำนวน...	“ตารางสอนนะเขามีไว้สำหรับให้พากครู พาก อาจารย์เข้าดู คุณต้องไปดูตารางเรียนซิ”

เมื่อได้ตรวจร่างกายกันเรียบร้อยแล้ว	
คนไข้...	“คุณหมอครับ ผมขอไปรับรองแพทย์ด้วย”
เล่นสำนวน...	“พมเขียนให้ไม่ได้ ไปรับรองแพทย์ ทางแพทย์

สภากจะต้องออกให้ พอให้ได้แต่ใบแพทย์รับรองครับ”
อย่างนี้เรียกว่า ชวนวิวัฒมากกว่า

คุณงานมายืนรอรับเงินเดือน
ถาม... “เงินเดือนตำแหน่งอะไร”
คุณงาน... “ลูกจ้างครับ”
เล่นสำนวน... “อ้าว...ทำไมไม่รับเงินที่ลูกกละ ในเมื่อลูกจ้าง”

“หมอดรับผมค่อยยังชัวแล้ว หยุดยาได้หรือยัง”
“เมื่อมันค่อยยังชัวก็ต้องกินต่อซีครับ มันยังชัวอยู่ เอาไว้ให้
ค่อยยังดีเลี่ยกว่าก่อนເເກວะ ค่อยหยุดกินยา”

“ขอฝากผู้ดูแลด้วยເຄອะครับ”
“ขอโทษ ผมไม่ใช่ลับเหลือ”

พูดแล้วไม่อ biany หรือไม่ได้ถามว่าเข้าใจหรือไม่
นี่ก็เป็นการพูดไม่ดี อีกแบบหนึ่ง ซึ่งบางทีเกิดความเสียหาย
ได้มาก บางทีก็ถูกเป็นเรื่องขันไป แต่คนฟัง คนรับคำลั่นหรือคนที่มา
ติดต่อันนั้น จะไม่เห็นว่าขันเลยแม้แต่ลักนิด ขอเล่าตัวอย่างให้ฟัง
คนไข้รายหนึ่งมาตรวจที่โรงพยาบาลคิริราช
หลังตรวจแล้ว 医師 บอกว่า “โปรดผู้ป่วยในนักอนนะ” (หมายถึง
ทางด้านหนึ่งของห้องตรวจ) และแพทย์ก็นั่งเขียนบันทึกผลการตรวจ
และเขียนใบลั่นยาที่จะให้ซื้อยาไปรับประทาน เสร็จแล้วก็เรียกคนไข้
ให้มารับใบลั่นยา

คนไข้ไม่อยู่ที่นั่น หายไปเสียแล้ว
คิดว่าคนไข้จะกลับมาอ่อนห้องตรวจโรคปิด ตอนบ่ายก็ไม่
กลับมาพบ เลิกงานตอนเย็นนั่งเรือข้ามฟากมาท่าพระจันทร์
อ้าว คนไข้ยังอยู่ที่มานั่นท่าพระจันทร์ ถามว่าทำไม่ถึงได้มานั่นอยู่
ที่นี่ รอจะให้ใบลั่นยาทั้งวันแล้ว
“ก็หมอบอกให้มานั่นรอผู้ป่วยนี้ไปครับ”
ให้มันได้อย่างนี้ซีนะ ทั้งหมดทั้งคนไข้ยังแหละ

พูดแล้วผู้ฟังเข้าใจเป็นคนละเรื่องหรือความหมายผิดไป
นี่ก็เป็นการพูดอีกอย่างหนึ่งที่จากลายเป็นเรื่องชวนให้ขัน หรือ
เสียผลบางอย่างได้ในบางเรื่อง ยกตัวอย่างให้ฟัง
เช่าวันหนึ่งอากาศค่อนข้างเย็นมาก มีผู้หญิงอายุมากแล้ว มา
ตรวจที่ตึกตรวจโรค ป้าแก่นั่งตัวลั่น เพราะความเย็นของอากาศ เห็นว่า
แกสวมนเลือดอย่างเลือดชั้นในคงกระเช้ามาตัวเดียว ถามได้ความว่า หลาน
ชายมาเป็นเพื่อน เมื่อเขียนใบลั่นยาให้แล้ว บอกกับแกว่า
“ป้า ยานี้กินจนหมดนะ หมดยาแล้วให้มาตรวจดูใหม่อีก เพื่อจะ
ได้ให้ยาต่อจนหาย แต่มาคราวหน้าป้าอย่าสวมนเลือดในมาตัวเดียว อย่างนี้
นะป้า” ทีบอกแกอย่างนั้นก็ลงสารกลัวแกจะหนา
เมื่อป้ามาอีกตามนัด คราวนี้ป้าสวมนเลือดในมา 2 ตัวเลย

พูดไม่ชวนฟัง ไม่ไฟ雷 ชวนให้รำคาญ หยาบคาย ฯลฯ
“พูดไม่ดี” ในข้อนี้ได้ยินແທกทุกวัน และได้ยินมากขึ้นๆ จนชน
ทุกและเอาอย่างกัน เก็บจะเป็นวัฒนธรรมทางภาษาไทยไปแล้ว ตัวอย่าง
ในการพูดข้อนี้มีมาก ขอยกตัวอย่างมาบางตัวอย่างเท่านั้น

1. พูดไปดำเนิน สนับไปจนติดปาก

คำดำเนิน คำสนับมีทุกประโยคทุกตอนหรือขึ้นต้นประโยค แทรกเข้ากลางประโยคหรือท้ายประโยค ถ้าพูดกันในหมู่เพื่อนฝูงก็ถือเป็นธรรมดแต่นี่เพลオไปพูดกับผู้อื่น พูดกับผู้ใหญ่หรือพูดในหมู่ คนกัน่ารังเกียจอยู่แต่ว่า...ผู้ใหญ่ : ผู้มีเกียรติหรือหัวหน้าและชนชั้น ปกรองก์ขอบพูดให้คนเออย่าง เพราะนึกว่าเป็นภาษาไทยที่สุภาพ

คำที่ติดปากที่จะได้ยินดังล่าวนี้ เช่น อ้ายห่า... ฉิบหาย... แม่มัน หรือแม่ง..... ฯลฯ (ยังมีอีกมาก...ลองพูดๆดูเองได้)

2. พูดคำช้ำๆ ออยู่ตลอดเวลา ทุกประโยค

เช่น เข้าใจไหม เข้าใจไหม

นะนะ...นะนะ...นะนะ...(นานๆครั้งค่อย “นะนะ” ก็ได้นะครับ...นะครับ...ฟังแล้วรำคาญนะครับ...คนพังเบื่อนะครับ...)

เวลานี้คำว่า “แบบว่า” หายไปรู้สึกจิตใจสงบไปเป็นกองไม่เหมือนแต่ก่อนว่ากุนใจเหลือเกิน แบบว่าไปเลี้ยงทุกถ้อยคำ

“แบบว่าหยุดงานหลายวัน...แบบว่าจะไปเที่ยวให้สนุกแต่แบบว่าไม่มีเงิน แบบว่าเลี้ยงไม่ไป...”

ตอนที่พูดกัน โดยมี “แบบว่า” ติดปากพากเด็กๆ เข้าเรียนพากฟื้นว่า... “นั่งแบบ” ตอนนี้หายไป กลายเป็นชาวเข้าเฝ้าอีกอ้อ คือจะพูดก็ต้องขึ้นต้นว่า “กົ່າ” เลี้ยก่อนแล้วก็ต้องดัดเสียงสักหน่อยว่า “กົ່າ”

“กົ່າ..มันไม่ว่าງ เลี้ยไม่ได้ไป”

“กົ່າ...อยากรู้หลายๆ วิชาเลี้ยเลือก..กົ່າ...กົ່າ..เลือกเรียนหลายวิชาซี๊ด”

3. พูดดัดเสียง

คือพูดทำเสียงเล็กเสียงน้อย เวลาอ่านออกเสียงก็อ่าน ดัดเสียง

อย่างที่พูด เสียงเหมือนเลียงเด็ก และทำเสียงเออย่างกัน เอาอย่างครู เอาอย่างดารานักแสดงหรือเอาอย่างเพื่อน ส่วนมากเป็นผู้หญิง ถ้าผู้ชายก็เป็นพวกผู้ชาย “ลักษณะ” ที่จะทำเสียงอย่างผู้หญิง

ตัวอย่างเช่น (ลองทำเสียงตามที่เขียนดู นั่นแหล่เป็นเสียงพูดของคนเวลานี้

- ~ มา กับ เพื่อน เดี่ยว คุณ แม่ แมร์ นัก กลับ บ้าน ค่ะ
- ~ เครื่อง ดี มี ลิบ ข้า อุน ช้น นี้ ดี กัน ได้ หลาย คน ประ หยัด ม้า กะ คะ
- ~ ชิ วะ นี้ พัง ช่า ว่า จา ก พั ก เห น อ... พั ก เห น อ ห น า ว า ม าก
- ~ ช ณ ะ นี้ เว ล า ลิบ ข ა ն ა მ ი კ ა ก ა ვ ა ნ ა თ ი

4. พูดขาดจarryมาやりา

เด็กๆ นักเรียนหรือผู้ใหญ่ฝึกหัดกันขึ้นทุกวันที่ไมรู้ชนบ- ธรรมเนียมประเพณีไทย ไมรู้จัก “ไปมาล้าไห้ว” ที่เคยอบรมกันมาแต่เด็ก ยังพูดไม่ถูก พูดโดยขาดจarryมาやりา ทางบ้านและทางโรงเรียนก็ไม่ค่อยจะเอ้าใจ ใส่แก่ใจจนติดนิสัยมาจนโต

คนเวลานี้มีมากเหลือเกินที่พูดไม่มี “ຂະ ชา ศรັນ” แม้แต่ พูด กับ ผู้ ใหญ่ แทน คำ ชา หรือ ศรັນ ก็ จะ เป็น “ຂື້ອ, ອື້ອ, ເຂວ” หรือ ทำ ให้ ออก เสียง ຂື້ອ-ຂື້, ອື້-ອື້ ອ ຍ າ ງ ဖ รັງ ບ າງ ທຶກ ຕ ອບ ຮັນ ໂອ ຄ ໄ ໃ ເ ແ ເ ໄ ແ

นับวันแต่จะหายากที่จะมีคนรู้จักพูด “ขอบคุณ” และ “ขอโทษ” เมื่อมีใครทำประโยชน์หรือช่วยเหลือก็ไมรู้จักขอบคุณ เมื่อทำผิดหรือทำความเดือดร้อนให้คนอื่น ก็ไมรู้จักขอโทษ ทำหน้าเฉย ไมรู้สึกอะไร (ชาวบ้านเรียกว่า หน้ากระเบื้องตราชา้ง)

5. อ่านพิดๆ

ขอรวมเอาไว้ในพวก “พูดไม่ดี” นี้ด้วย

หลายคนอ่านหนังสือพิด ทั้งๆ ที่ตนเองมีหน้าที่จะต้องอ่านให้คนมากหลายรับฟัง เพราะไม่สนใจในภาษาไทยของตัว และไม่มีใครช่วยทักท้วง ผู้ใหญ่ในวงข้าราชการและนักการเมืองก็มีที่อ่านพิด (ไม่ใช่พูดไม่ชัดซึ่งเป็นเรื่องอีกเรื่องหนึ่งต่างหาก)

ท่านผู้รู้ภาษาไทยท่านทักท้วงอยู่บ่อยๆ ถึงคำลายคำที่อ่านกันพิดจนทำเป็นหนังสือรวมเรื่องมาคำที่อ่านกันพิดๆ มาเผยแพร่แต่คุณที่อ่านถูกแล้วเท่านั้นที่จะหมายอ่าน ส่วนคนที่อ่านพิดๆ ก็ไม่สนใจจะอ่าน ไม่รู้เลี้ยด้วยซ้ำว่าเขามีหนังสือนี้

ซ่างเดอจะ ถ้าจะอ่านคำที่ไม่ค่อยจะพูดกันบ่อยๆ หรือเป็นคำสูงสักหน่อย เช่นว่า อาสาพิหมูชา, ปรัชญา, สมรรถภาพ, ประภาคนียบัตร, มุนุชยลัมพันธ์, มัชลมิมายาฯ ฯลฯ ไม่ถูกก็แล้วไป

แต่ก็ยังมีคำง่ายๆ นี่แหล่ะอ่านกันพิด เพราะไม่รู้ความหมายของคำ หรือไม่ระวัง เวลาอ่าน เช่น

ปากลัด อ่านว่า ปา-กลัด

เรือนรา อ่านว่า เรือน-รา

รองเท้าแบบอก อ่านว่า รองเท้าแบน-บน-อก

กนกลายโภตั้น อ่านว่า กน-กลาย-โภตั้น

ขอบอกขอบใจ อ่านว่า ขอ-บอก-ขอบใจ

ฯลฯ

ครูสอนมาว่าตัว ฤ (รี) ถ้าเอามาสะกดรวมกับตัวอักษร “ก, ต, ท, บ, ศ, ส” 6 คำนี้จะต้องอ่านเป็นเสียง “อิ” ก็ยังมีคนอ่านคำว่า “ทฤษี” ว่า “ทีด ชะ ดี” อุปอึก

แต่เวลาอ่านทั้งกลุ่มและรำคาญใจ คนอ่านคำที่ไม่ยอมกอยู่ข้างหลังครูผู้เขียนสอนว่า ไม่ยอมกนี้ หมายถึงให้อ่านคำข้างหน้าช้า เป็น 2 คำถ้าคำหน้าไม่ยอมกันอ่านช้าแล้ว มีความหมายไม่เต็มคำก็ควรอ่านคำหน้าไม่ยอมกันนั้น 2 คำช้า

เช่นคำว่า คนหนึ่งๆ ต้องอ่านว่า คนหนึ่ง-คนหนึ่ง

แต่เมื่อคนอ่านว่า คนหนึ่ง-หนึ่ง

วันหนึ่งๆ ต้องอ่านว่า วันหนึ่ง-วันหนึ่ง

แต่เมื่อคนอ่านว่า วันหนึ่ง-หนึ่ง

มีคนอ่านประโดยค “แบ่งงานให้ทำงานละวันๆ” ว่า “แบ่งงาน ให้ทำงานละวัน-วัน” แทนที่จะอ่านว่า “แบ่งงานให้ทำงานละวัน คนละวัน”

วันหนึ่งได้ยินคนอ่านข่าววิทยุว่า “ลมหนาวพัดมาเป็นระลอก เป็นระลอก ระลอก” เลยอ่านเป็นระลอก-ลอก ได้ฟังแล้วพิลึกดี

คำที่ไม่อยากได้ยินเสียงคนอ่าน โดยเฉพาะผู้หญิงอ่าน ในเวลาฟังคือคำว่า “แรด” เช่นว่า “แรด” ทุกที่

ก็คำว่า “แรด” กับ “แรด” มันต่างกัน แรดนั้นเป็นลักษณะหนึ่งแต่แรด เป็นคำที่ใช้ด่า หรือว่ากัน โดยเฉพาะด้วยผู้หญิงที่จุนจ้านประพฤติพิดวิสัยกุลสตรี ขออย่าได้ว่า “แรด” มัน “แรด” เลยนะ

นึงก็อึกเมื่อกัน ได้ยินอ่านว่า... “คำพูดนั้นยังตามคาดอย หลอกหล้อน” หลอนกับ หล้อน มันต่างกันไกล ดู 2 ประโยชน์นึงก็ได้

“วิญญาณมาอยหลอกหล้อน”

“ในงานมีคนอยู่หล้อนตา” ต่างกันใหม่ครับ

มีเรื่องที่จะคุยอีกมากขอคุยเพียงเท่านี้ก็คงพอจะเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน เท่าที่ความรู้ในอักษรภาษาอย่างระบบความในใจออกมานั้นบังเอิญเรื่องที่พูดมาไปกระทบถึงโครงสร้างอย่างด้วย

ก็จริงละ ที่ภาษาคนจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมพัฒนาอยู่เรื่อยไป ผู้ที่ใช้ภาษาเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ถูกที่ดี ก็จะได้ชื่อว่า เป็นนักปฏิริวติภาษาแต่ถ้าใช้ภาษาเปลี่ยนไปอย่างผิดๆ ก็ควรได้ชื่อว่า ผู้ขบถภาษาไว้ดั่นธรรม

เอกสารรับขอคุยแค่นี้ ที่เข้าพูดกันว่า “รู้มากຍາກນານ รู้น้อย (อย่างผู้เขียน) ถึงได้พลอยรำคาญ”.

สถาล่าห์ : เมืองแห่งสาหหมอกและโถเจี๊ยะ แห่งความสมุทร化的เมือง

กรพย์สิน อินพส / สอท. ณ กรุงมัสกัต

เมืองสถาล่าห์ (Salalah) อยู่ห่างจากกรุงมัสกัต เมืองหลวงของรัฐสุลต่านโอมานลงไปทางตอนใต้เป็นระยะทาง 1,022 กิโลเมตร อยุ่กมิตอนเที่ยงวันในเล้นทางประมาณ 1,000 กิโลเมตร นี้ วัดได้ประมาณ 40-45 องศาเซลเซียส แต่เมื่อร้อนยนต์แล่นเข้าสู่เขตเมืองสถาล่าห์ โดยข้ามฝ่านเทือกเขา อุณหภูมิได้ลดลงมาอย่างรวดเร็ว จนเหลือประมาณ 22 องศาเซลเซียส พร้อมทั้งปราการภูเขาและภูเขาที่เต็มไปด้วยทุ่งหญ้าและต้นไม้สีเขียวสดอยู่เบื้องหน้า ซึ่งทำให้ผู้ที่มาเยือนแทบจะไม่เชื่อสายตาตัวเองเลยว่า เมืองในสายหมอกแห่งนี้ตั้งอยู่ในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยเฉพาะในฤดูร้อน ซึ่งในบางพื้นที่หรือแม้แต่กรุงมัสกัตเอง บางปีอุณหภูมิสูงถึง 50 องศาเซลเซียส

ผสมมีโอกาสได้ร่วมเดินทางไปราชการกับข้าราชการสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงมัสกัต โดยทางรัฐบาลตั้งจากกรุงมัสกัตไปยังเมืองสถาล่าห์

เรียนเรียงจากก่อเหล็กในหนังสือพิมพ์ไทย

ระหว่างวันที่ 23-26 สิงหาคม 2544 ทั้งคณะประกอบด้วยข้าราชการ 4 คน พนักงานขับรถยนต์ 2 คน รวมทั้งหมด 6 ชีวิต ผู้เดยได้ยินชื่อ เลียงของเมืองนี้มาตั้งแต่เมื่อ 2 ปีที่แล้ว นับตั้งแต่ได้มาประจำการ ที่กรุงมัสกัต โดยเฉพาะภพภูเขายิวะจี ฝูงอูฐที่กำลังแทะเลื้มหญ้า อ่อนอยู่ท่ามกลางทุบเขาสีเขียวนั้น ทำให้วางแผนไว้ในในว่าจะต้อง หาโอกาสไปเยือนสลาล้าห์ให้ได้ ฉะนั้น การเดินทางไปงานราชการครั้งนี้ นอกจากเนื้อหาเป้าหมายหลักของคณะ คือ การสำรวจหาลู่ทางขยายการค้า และการลงทุนระหว่างไทยกับทางตอนใต้ของโอมานแล้ว ผู้จึงมีโอกาสได้บรรลุเป้าหมายในใจตัวเองไปพร้อมกันด้วย กล่องตัวเก่งจึงเป็น อุปกรณ์สำคัญที่ขาดไม่ได้สำหรับการเดินทางในครั้งนี้

คณะของเราได้ออกเดินทางในเช้าวันที่ 23 สิงหาคม โดยขบวน ประกอบด้วยรถยนต์ 2 คัน บรรทุกอาหารและน้ำดื่มไว้พร้อมสรรพ เนื่องจากระหว่างทางนั้นมีเพียงบ้านน้ำมันและร้านอาหารเล็กๆ ตั้งอยู่ท่ามกลาง平原 100-200 กิโลเมตร เรายังหน้าจากกรุงมัสกัตไปยังเมือง นิสว่า (Nizwa) ระหว่างทางเต็มไปด้วยภูเขานูนๆ ต่ำๆ จนกระทั่งพ้น เมืองนิสว่าออกไป มุ่งหน้าลงใต้ไปยังเมืองสลาล้าห์ ภูมิประเทศเปลี่ยนไป เป็นที่ราบโล่งมองไปจนสุดลูกหูลูกตา ก้มีเพียงดินทรายสีน้ำตาลเท่านั้น บางแห่งมีไม้พุ่มเตี้ยๆ สองข้างทางจากเมืองนิสว่าไปยังเมืองสลาล้าห์นั้น ไม่ปรากฏมีพื้นที่เพาะปลูกแต่อย่างใด ผู้เดยวิ่งตามท้องถนนและอากาศ คงไม่เอื้ออำนวยต่อการทำเกษตรเป็นแน่ แต่ได้ผ่านดินลึกลงไปนั้น คงเต็มไปด้วยน้ำมัน เพราะบางแห่งมีเท่นชุดเจาะสำรวจน้ำมันให้เห็น ระหว่างทางเราหยุดพักเพื่อเติมน้ำมันและทำธุระส่วนตัวประมาณ 5 บีมด้วยกัน ในที่สุดเราก็เข้าสู่เขตโดฟา (Dhofar) ซึ่งมีเมืองสลาล้าห์เป็น เมืองสำคัญ

ฝูงอูฐที่หากินอยู่ท่ามกลางครั้งคงอย่างเดินบนพื้นถนนบ้าง

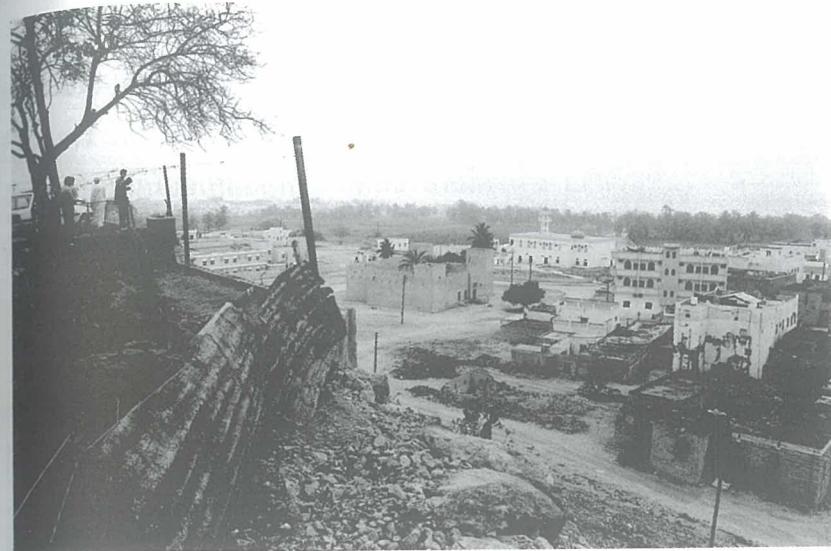
พรมหม้าสีเขียวสดสองข้างทาง ก่อนเข้าสู่ทัวเมืองสลาล้าห์

โบราณสถาน Khor Rori เส้นทางการค้าสำคัญในอดีต

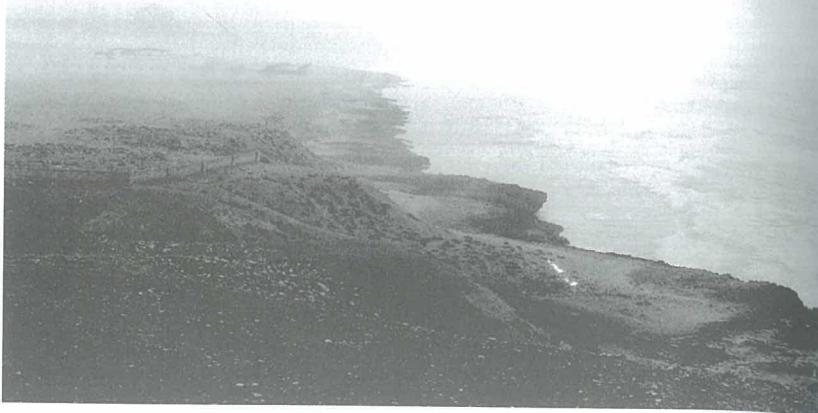

ทศนิยภาพแพลตฟอร์ม Mughsayl แหล่งท่องเที่ยวสำคัญอีกแห่งของสลาล้า

มองจากยอดเขาลงมา คือ ตัวเมืองท่ากาห์ เมืองประวัติศาสตร์อีกแห่ง

สลาล้าเป็นเมืองสำคัญตั้งอยู่ในเขตโดฟา (Dhofar) มีชายฝั่งติดทะเลอะราเบีย พื้นที่ตอนในเป็นเทือกเขา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ในช่วงฤดูมรสุมหรือ Khareef Season (ในภาษาอาหรับคำว่า Khareef แปลว่า Monsoon ในภาษาอังกฤษ) ลมมรสุมที่พัดมาจากความเย็น ความชุ่มชื้น มาจากทะเล ผ่านเข้ามาปะทะกับอากาศร้อนและเทือกเขา ทำให้เกิดฝนตก และหมอกชั้นในสลาล้า ซึ่งกินระยะเวลาประมาณ 3 เดือน ตั้งแต่กลางเดือนมิถุนายนถึงกลางเดือนกันยายน สลาล้าจึงมีภูมิประเทศที่สวยงาม ดึงดูดนักท่องเที่ยวในตะวันออกกลาง ให้พากันดันดันขับรถมาจากประเทศต่างๆ หลายพันกิโลเมตรเพื่อมาเยือนดินแดนแห่งนี้ นอกจากนี้ สลาล้ายังเป็นแหล่งการทำเกษตรกรรมที่สำคัญของโอมาน สามารถเพาะปลูกผักผลไม้ที่คล้ายกับของไทยได้ เช่น กล้วย มะละกอ

พื้นที่รำบดิชาฝั่งบริเวณ Mughsayl

มหัศจรรย์ มนต์เสน่ห์ ลักษณะ น้อยหน่า ละมุน นอกจากความสำคัญในด้านการท่องเที่ยวและการเพาะปลูกแล้ว سلطานห์ยังมีความสำคัญทางด้านการเมืองการปกครองอีกด้วย เนื่องจากสูญเสียของคู่ปัจจุบัน “His Majesty Sultan Qaboos Bin Said” ทรงประสูติที่สultanห์ พระองค์มีพระราชวังหลายแห่งอยู่ที่นี่ และจะมาพำนักอยู่ที่สultanห์เป็นประจำ ผู้ได้ไปเยือนเมืองทากาห์ (Taqah) เมืองที่ใหญ่เป็นอันดับ 3 รองจากสultanห์และทัมริท (Thumrayt) อยู่ห่างจากสultanห์ประมาณ 28 กิโลเมตร พวกราชชั้นไปอยู่บนยอดเขาเดียวฯ มองลงมาเบื้องล่าง จะเห็นป้อมทากาห์ (Taqah Castle) ลัดออกไปเป็นมasyisลีเชี่ยวไก์กิตติมศักดิ์ของเรานอกกว่า พระศพพระมารดาของสูญเสียในกาบูล ฝังอยู่บริเวณนั้น

คงของเรามีโปรแกรมทัศนศึกษาเมืองสลาล่าห์เพียง 1 วัน หมอบนึกเสียดายอยู่ในใจ ที่เราอุตสาห์นั่งรถจนกันด้านมา กว่า 1,000 กิโลเมตร แต่มีเวลาชั่นชั่นความงามของธรรมชาติและเรียนรู้สภาพชีวิตผู้คนในแคนน์น้อยเหลือเกิน ในหนึ่งวันที่มีค่านั้น เราเริ่มต้นไปชมน้ำพุที่พุ่งขึ้นมาจากการบริเวณหน้าผาเชิงเขาสายทะเล บริเวณที่เรียกว่า Mughsayl ห่างจากสลาล่าห์ออกไปประมาณ 45 กิโลเมตร เช้าใจว่าที่หน้าผาคงมีถ้ำใต้ดินที่เป็นซ่องให้น้ำทะลุพุ่งขึ้นมาพร้อมกับเลียงดัง ในเวลาที่มีคลื่นลมแรง ในช่วงป่าย เรามุ่งหน้าสู่ Khor Rori ป้อมปราสาทโบราณที่ตั้งอยู่บนยอดเขา ซึ่งได้มหาวิทยาลัยแห่งอิตาลีช่วยบูรณะ ไก์ดคนเดิมพารามูดรัวเข้าไปสำรวจชาวโบราณสถานนั้น บริเวณนี้เป็นเลี้นทางการค้าที่สำคัญในอดีต มีลินด้าคือ ย่างไม้ที่มีกลิ่นหอมจากต้น Frankincense ซึ่งชาวอาหรับนิยมนำไปเผาในกระถางกำยานเพื่อให้บ้านมีกลิ่นหอมใช้อบผ้าและยังเป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตน้ำหอมของโอมาน ยี่ห้อ Amouage ซึ่งติดอันดับน้ำหอมที่แพงที่สุดในโลกด้วย

ออกจากเลี้นทางการค้าโบราณไปยัง Ain Razat (คำว่า Ain ในภาษาอาหรับคือแปลว่า ตาน้ำที่ผุดขึ้นมาจากพื้นดิน) ภูเขาซึ่งเต็มไปด้วยต้นไม้เขียวไปทั่ว บางแห่งมีถ้ำ มีทางน้ำไหลเลาะเลียบเชิงเขา ชาวโอมานนิยมพารอครุ่วมาปิกนิกกัน พวกรุ่มๆ ที่คบหนองน้ำอยู่ก็พากันลงไปแช่ในทางน้ำไหลที่ทางการได้ทำไว้ เป็นที่น่าสังเกตว่า ชาวโอมานส่วนใหญ่จะมีผิวคล้ำ บางคนผมหยิกคล้ายชาวแอฟริกัน บางคนพูดภาษาอาหรับซึ่งเป็นภาษาที่ใช้กันแพร่หลายในประเทศแทนซาเนีย เหตุที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากในอดีต สูญเสียของโอมานเป็นผู้ปกครองเกาะแซนซิบาร์ในแทนซาเนียด้วย ผู้คนและวัฒนธรรมจากแอฟริกาจึงเข้ามาสู่โอมานด้วยเหตุนี้ ส่วนชาวชาวสลาล่าห์ใส่ชุดตามแบบฉบับชาว

อาหารทั่วไป โดยเกือบทุกคนมีผ้าสีดำปิดหน้าด้วย จึงเห็นเพียงดวงตา เท่านั้น ต่างจากสาวเมืองกรุง (มั划กต) ที่ส่วนใหญ่คุ้มแค่ผ้า แต่ไม่ได้ปิดหน้าปิดตา สถาลาห์เองมีประชากรราว 200,000 ผู้คนที่นี่ดูจะมีน้ำใจ และถือตนมากกว่าชาวกรุงมั划กต ผสมคิดเปรียบเทียบว่าคงเหมือนกรุงเทพฯ กับคนต่างจังหวัดบ้านเรา

การขับรถในสถาลาห์จะต้องระมัดระวังอยู่ด้วยมักจะเดินเป็นเจ้าถนนด้วย ทั้งในเมืองและออกไปนอกเมือง นอกจากเนื้อแพะ เนื้อแกะแล้ว ผู้คนที่นี่ยังนิยมบริโภคเนื้อชูกูดด้วย ตามรายงานยังมีชาวบ้านเขานมชูกูด มากว้างขายอีกด้วย แต่พมก็ยังไม่มีโอกาสได้ลองลักษ์ที่ คิดเอาไว้ว่าเที่ยวหน้าถ้าได้มาอีกคงไม่พลาดแน่ ก่อนเดินทางจากสถาลาห์กลับมั划กต คิดเล่นๆ ในใจว่า ในยุคส่งเสริมการท่องเที่ยวของไทยที่มักมีการจับคู่ เมืองคู่แฝดระหว่างจังหวัดในประเทศไทยกับเมืองในต่างประเทศ ก็น่าจะจับคู่สถาลาห์ เมืองแห่งสายหมอกและโอลิเชิสแห่งนี้กับจังหวัดได้จังหวัดหนึ่งของไทยบ้างก็คงจะดี คงจะทำให้คนไทยและคนโอมานได้รู้จักกัน ได้เรียนรู้กันมากยิ่งขึ้น.

สมุนไพรกำจัดศัตรูพืช

กะเพรา

ชื่อพื้นเมือง

ก้อมก้อ- ก้อมก้อดง
(ภาคเหนือ - เชียงใหม่)
อี้มคิมหลำ (ไทยใหญ่)

กะเพราเป็นพืชล้มลุก ลำต้นเป็นพุ่ม มี 2 ชนิด คือ กะเพราขาว และ กะเพราแดง

ในกะเพรามีน้ำมันหอมระ夷เป็นสารสำคัญ ชื่นประกอบด้วยสารเคมีหลายชนิด ได้แก่ เมทิลยูโนอล แคร์โนฟิลิน ไลนาลูอ้อน แคมพิน โอลิมอล

กะเพราใช้เป็นยาขับลม แก้จุกเสียดแน่น ปวดท้อง ท้องอืด ท้องเฟ้อ ท้องร่วง บำรุงธาตุ ขับเสมหะ รักษาโรคผิวหนัง ปวดฟัน ขับน้ำนม โรคตับ ฯลฯ

ในการเกษตรนั้น กะเพรามีประโยชน์ที่นำไปใช้เป็นสารขับไล่และดึงดูดแมลง ยับยั้งการเจริญของเชื้อร้าย ใช้ได้ผลดีกับเพลี้ย แมลงใน

โรงเก็บและแมลงวันทอง

วิธีใช้

- ใช้ใบกระเพราแดงขี้กับน้ำ รดพืชผัก จะป้องกันเพลี้ย เช่น เพลี้ยทำลายผักกาด ข้าวโพด และถั่ว ได้ผล 60-70%
- ปลูกต้นกระเพราแดงรอบๆ ต้นไม้ผล เช่นพริก จะช่วยลดจำนวนแมลงวันทอง เนื่องจากกระเพราแดงจะดึงดูดแมลงวันทองตัวผู้แล้วเราใช้กับตักเอาไปทำลาย
- ใช้ต้น กิ่ง ก้าน ใน ที่ยังไม่เดือดออกจากลำต้น วางคลุมกระสอบข้าวสารหรือข้าวเปลือก จะป้องกันมอดไม่ให้เข้าทำลายมักใช้กับผลผลิตในโรงเก็บและเมล็ดพืชที่เก็บไว้ใช้ทำพันธุ์

แมลงลักษณ์

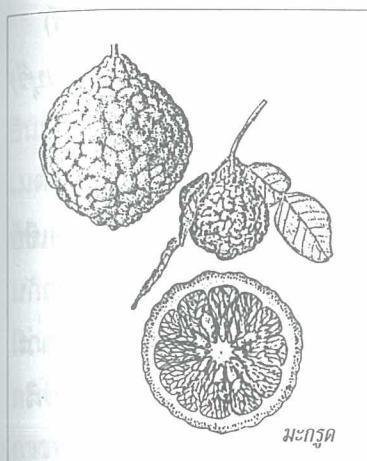
เป็นพืชในตะขูลเดียวกับกระเพราและโถระพา ใช้รับประทานเป็นผักทั้งต้น ใบใช้แต่งกลิ่นอาหาร ต้นแมลงลักษณ์จะคล้ายกับต้นกระเพราและโถระพา แต่กลิ่นต่างกัน เมล็ดแมลงลักษณ์สำาขนาดโตกว่าเมล็ดงาเล็กน้อย เมื่อแขวนจะพองถึง 45 เท่า เพราะมีสารเมือก นิยมรับประทาน

เป็นขนม นอกจากนี้ ยังใช้เป็นยา Bayer แก้ท้องผูกได้ดีอีกด้วย ปัจจุบัน มีการนำมาเป็นยา Bayer เท่านเมล็ดซิลเลียม ซึ่งเป็นพืชต่างประเทศ ในใบแมลงลักษณ์มีน้ำมันหอมระ夷 ซึ่งมีสารออกฤทธิ์ เช่น ซิทรอล

บอร์นิโอล ยูจินอล เมทิล ชินามेथ แอล-แคมเพอร์

ใบแมลงลักษณ์เป็นสารขับไล่แมลง ทั้งแมลงที่เป็นศัตรุพืชและยุง ใช้ได้ผลดีกับมอดข้าวสาร หรือตัวงาข้าว และมอดข้าวเปลือก

ในการนำมาใช้เป็นสารขับไล่แมลง ใช้ใบแมลงลักษณ์ที่ยังติดกับกิ่งก้าน คลุมกระสอบข้าวเปลือกหรือข้าวสาร จะช่วยป้องกันไม่ให้มอดมา rub กวนได้ผลดี

มะกรุด

ชื่อพื้นเมือง

ลั้มกรุด ลั้มมัวผี(ภาคใต้)

มะขุนหรือมะขุด (ภาคเหนือ)

โกรัยเชียต (เชียงราย)

มะขุด (ภาคอีสาน-หนองคาย)

มะกรุดเป็นพืชที่มีถิ่นกำเนิดในเอเชีย แถบร้อน เป็นไม้พุ่มยืนต้น ขนาดเล็กมีอายุหลายปี มะกรุดเป็นหง่เครื่องเทศและสมุนไพร ใช้แต่งกลิ่นอาหาร ดับกลิ่นความปลา น้ำมะกรุดใช้สร้างสมช่วงจัดรังแค ผสมไม่แห้งออกเร็ว ไม่ร่วน ผิวมะกรุดช่วยให้ผดกดจำเป็นงาน นอกจกานนี้ ยังใช้เป็นยาขับลม กัดเสมหะ แก้ไอ เป็นยาดอง แก้ท้องเสีย บำรุงโลหิตสตรี เนื้อของผลใช้ทำยาแก้ปวดศีรษะ

ในการเกษตร ใช้เป็นสารขับไล่แมลง ใช้ได้ผลดีกับแมลงวันทองและตัวถั่ว โดยใช้เปลือกของผลและใบสด หั่นเป็นชิ้นเล็กๆ จำนวน 20 กรัม คลุกเมล็ดถั่วเขียว 1 กิโลกรัม สามารถป้องกันตัวถั่วได้ดี

84% หลังจากทิ้งไว้ 6 เดือน (ใบมะกรูดจะให้ผลดีกว่าผิวมะกรูด)

มะนาว

ชื่อพื้นเมือง

ล้มมะนาว(หัวไบ)

หมากฟ้า(ภาคเหนือ)

มะลิว(ภาคเหนือ-เชียงใหม่)

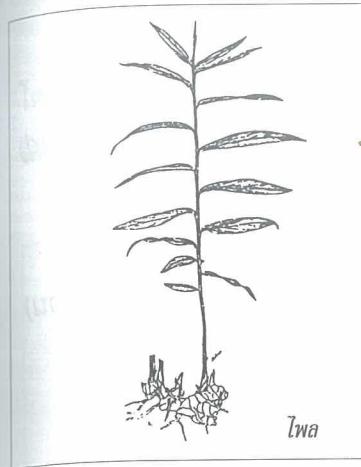
โกรยชะม้า (เขมร-สุรินทร์)

กลยาน (กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี)

ลีม่านบีท (ภาคใต้)

มะนาวมีถิ่นกำเนิดในแถบตะวันออกและทางใต้ของทวีปเอเชีย ชาวจีนและอินเดียใช้กันมานานแล้ว มีรายงานว่ามีการปลูกมะนาวกันมากว่า 3,000 ปีแล้ว มะนาวเป็นไม้พุ่มยืนต้นขนาดเล็ก ในมะนาวมีน้ำมันหอมระ夷 ซึ่งประกอบด้วยสารต่างๆ เช่น ไลนาลูออล กรดซิตริก เทอร์พีโนอล ดี-ไลโนนีน

ในการเกษตร มะนาวใช้เป็นสารขับไล่แมลงไม้ให้มาทำลายพืชได้ ใช้ได้ดีกับแมลงในโรงเก็บ ได้แก่ ตัวแรมมอดต่างๆ โดยนำใบมะนาวมาตากแห้ง และนำมาใส่รวมกับเมล็ดพืช เช่น ถั่ว หมาก แล้วเก็บไว้ในภาชนะที่ปิดมิดชิด จะป้องกันมอดและด้วงต่างๆ ไม่ให้มากินเมล็ดพืชได้ดี

石灰

ชื่อพื้นเมือง

ว่านไฟ(ภาคกลาง)

บูลอย บูลาย(ภาคเหนือ)

มีนังคาย (เงี้ยว-แม่ฮ่องสอน)

ไฟลามถิ่นกำเนิดที่ไหนไม่แน่ชัด แต่พบว่าปลูกกันหัวไบในแถบทวีปเอเชีย เช่นประเทศไทย ไฟลามเป็นพืชล้มลุก มีลำต้นสูงประมาณ 1.5 เมตร มีลำต้นได้ดินที่มีลักษณะเป็นหัวเรียกว่าเหง้า เจริญขัน南ไปกับผู้คน ทำหน้าที่สมصالหาร มีกลิ่นหอม

ไฟลามเป็นเครื่องเทศและสมุนไพรที่ใช้ประโยชน์ได้หลายประการ เช่นใช้แก้ฟกช้ำ เคล็ดชัดยอด ขับรด นิยมใช้เป็นยาหลังคลอดบุตร ขับลมในลำไส้ น้ำมันหอมระ夷ใช้ทาแก้ท้องขึ้นในเด็กทารก ปัจจุบัน มีการพัฒนาทำครีมที่ได้จากน้ำมันไฟล แก้ปวดเมื่อยฟกช้ำได้ผลดี ในชื่อว่า ครีมไฟลจีชาลและกำลังพัฒนาเป็นอุตสาหกรรม นอกจากนี้ ไฟลยังเป็นสมุนไพรป้องกันกำจัดศัตรูพืชได้อีกด้วย

ในเหง้าไฟลมีน้ำมันหอมระ夷 และมีสารที่ทำให้ไฟลมีสีเหลืองชื่อ เคอร์คูมิน นอกจากนี้ยังมีสารอื่นๆ อีกหลายชนิด ได้แก่ ไฟนีน ชาบินีน อะลิฟาติก อะโรมาติก

วิธีใช้ ใช้เหง้าสด ลังน้ำให้สะอาดแล้วตำให้ละเอียด ใส่ในภาชนะปากแคบ เช่น ขวด เพื่อดักแมลงวันทอง แมลงวันทองจะมาตอมที่ขวดและบินเข้าไปในขวด จึงนำไปทำลาย

ขิง ชื่อพื้นเมือง

ขิงเผือก(ภาคเหนือ-เชียงใหม่)
ขิงแกง ขิงแดง
(ภาคตะวันออก-จันทบุรี)
สะเอ(กะหรี่ยง-แม่ฮ่องสอน)
ขิงบ้าน ขิงดอกเดียว
(ภาคกลาง)

ขิงมีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชีย ในประเทศไทย อินเดีย อินโดนีเซีย จากนั้น จึงค่อยแพร่กระจายไปยังส่วนอื่นๆ ของโลก เช่น ทวีปยุโรป

ขิงเป็นพืชมีอายุหลายปี มีลำต้นใต้ดินเรียกว่า เหง้า ชื่อออก เป็นแบ่งคล้ายนิ่วมือ เนื้อขิงที่สีเหลืองแกมเขียว มีกลิ่นหอม และมีรสเผ็ด

ใช้เป็นหั้งเครื่องเทศและสมุนไพร ใช้หั้งขิงสด ขิงแห้ง และ ขิงดอง ใช้ปรุงอาหารเป็นผักจิมหรือเครื่องแต่งกลิ่นอาหาร ใช้เป็นส่วนผสมในผงกะหรี่ เครื่องดื่มจำพวกคือกเทลต่างๆ ประโยชน์ในการเป็นยา สมุนไพร รักษาโรคต่างๆ ได้หลายชนิด เช่น เป็นยาบำรุงธาตุ ช่วยเริ่บฟื้น อาหาร เป็นยาซุกกำลังผู้ป่วยพักฟื้น แก้ลม วิงเวียนศีรษะ ขับเสมหะ แก้ไข้และพิษต่างๆ แก้แน่นหน้าอกร เป็นยาบำรุงประสาท ขับน้ำคาวปลา สำหรับสตรีหลังคลอด แก้จุกเลียด ห้องอีด ห้องเพ้อ เนื่องจากอาหารไม่ย่อย

ในเหง้าขิงมีน้ำมันหอมระ夷 ปริมาณมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ วิธีปลูกและเวลาในการเก็บเกี่ยว ในน้ำมันระ夷ประกอบด้วยสารสำคัญ เช่น ชิงจิเบอรอล ชิงจิเบอริน ชิตราล ชาใบเนิน นอกจากนี้ ยังมีสารชิง เกโนนีที่ทำให้ขิงมีกลิ่นฉุนรสเผ็ด ขิงมีลีค่อนข้างเหลือง

สารสกัดจากเหง้าขิงมีฤทธิ์ช้ำแมลง โดยเฉพาะคือแมลงวันทอง โดยใช้เปลือกขิงแก่สอดต้มกับน้ำในปริมาณพอเหมาะสม แล้วกรองเอาน้ำไป ฉีดพ่น ทำให้แมลงวันทองตายถึง 85%

ข่า

ชื่อพื้นเมือง

ข่าใหญ่ ข่าหลวง ข่าหยวก
(เหนือ)
ข่าตาแดง สะเออะเคย สะเซย
(กะหรี่ยง)

ข่าเป็นพืชพื้นเมืองของประเทศไทย ใน ทวีปเอเชีย ประเทศไทยในແຄນເອເຊີຍ

ตะวันออก เป็นพืชล้มลุกที่มีอายุหลายปี ปลูกง่ายไม่มีศัตรูพืชรบกวน ข่า มีหลายชนิด เช่น ข่าแดง ข่าลิง ซึ่งหัวจะมีกลิ่นฉุนกว่าข่าอื่นๆ แต่ใช้ทำ อาหารไม่ได้ มีเหง้าอยู่ใต้ดิน มีสีน้ำตาลอากลั้ม มีรากขมมีกลิ่นฉุน เหง้าเป็นส่วนที่นำมาใช้ประโยชน์

ข่ามีประโยชน์ในการเป็นสมุนไพร หักใช้เหง้าอ่อนต้ม เอาแต่น้ำ ดื่ม ใช้บรรเทาอาการท้องอืด ท้องเพ้อ แน่น จุกเสียดและขับลม ส่วนเหง้าสดนำมาตำแล้วผสมกับเหล้าโรง ใช้รักษาโรคผิวหนังที่เกิด จากเชื้อรา เช่น กลาก เกล้อน นอกจากนี้ ยังใช้เป็นเครื่องเทศแต่งกลิ่น อาหารได้หลายชนิด เช่น ลาบ ต้มยำ ต้มข้าวไก่ฯลฯ

ในเหง้ามีน้ำมันหอม ซึ่งประกอบด้วยสารหลาญชนิด เช่น ซินโนอล เมทิลซินนาเมท ยูจินอล การแอลจิน ไพนิน

ประโยชน์ในวงการเกษตร คือ สารสกัดจากเหง้ามีฤทธิ์ฆ่าแมลง ใช้ได้ผลดีกับหนอนกระทุ่ปัก ด้วงถัว แมลงวันทอง

วิธีใช้

1. ใช้เหง้าข้าหันละอียด คลุกกับเมล็ดถัวเขียว สามารถป้องกันด้วงถัวได้นานถึง 6 เดือน พบร่วมเมล็ดเลี้ยหายเพียง 10% เมื่อเทียบกับเมล็ดที่ไม่ได้คลุกจะเสียหายถึง 38%

2. สารสกัดจากเหง้าข้าพสมกับสะเดาและตะไคร้ห้อมอย่างละเท่าๆ กัน หรืออย่างละ 1 กิโลกรัม ใช้นิดป่องกันคัตตูรพีชในสวนผลไม้และสวนผักได้ดี

3. บดเหง้าแก่สด หรือตากแห้ง ให้เป็นผงละเอียด แล้วคั้นน้ำกรองด้วยผ้าขาวบาง นำไปฉีดพ่น ใช้กำจัดแมลงวันทองได้ผลดี

นอกจากนี้ จากการทดลองใช้น้ำคั้นจากเหง้าในพื้นที่นาข้าวพบว่าสามารถทำให้โรคใบจุดสีน้ำตาลหายไป

ยูคาลิปตัส

ชื่อพื้นเมือง

น้ำมันเชีย (กรุงเทพฯ) ยูคาลิบ

ยูคาลิปตัสมีถิ่นกำเนิดในทวีปอโสเตรเลีย ต่อมาย้ายไปยังประเทศต่างๆ มีทั้งหมดประมาณ 700 ชนิด แต่ในประเทศไทยพบ 12 ชนิด

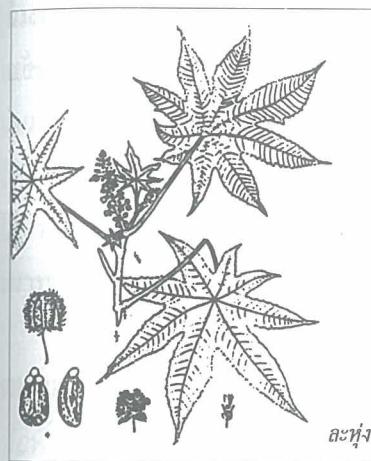
ในประเทศไทย ได้มีการนำยูคาลิปตัสเข้ามาปลูกหลายแห่ง เช่น เชียงใหม่ เพื่อใช้กลิ่นจากต้นໄล่ยุง และเมื่อเริ่มสร้างทางรถไฟได้นำไปปลูกที่ดงพญาเย็น ยูคาลิปตัส นอกจากจะเป็นสารไล่ยุงและแมลงแล้ว ยังใช้เป็นสมุนไพรขับเหงื่อ ขับเสมหะ แก้ไอ ใช้แต่งกลิ่น เช่น ทำยาом

วิธีใช้

1. ใช้ใบสด 1 กำมือ ขี้ยี่ แมลงและยุงจะไม่เข้ามาเมื่อได้กลิ่นน้ำมัน

2. สกัดสารยูคาลิปตัสโดยหมักกับน้ำ บดใบยูคาลิปตัสให้ละเอียด 5 กิโลกรัม แช่น้ำ 20 ลิตร ทิ้งไว้ 1 คืน แล้วกรองเอาแต่น้ำยาไปใช้ฉีดพ่นตามใบของไม้ผลทุกชนิด เป็นสารไล่แมลงได้ผลดี เพราะแมลงไม่ชอบกลิ่นน้ำมัน

3. ป่องกันด้วงถัวในโรงเก็บ โดยผสมใบยูคาลิปตัส 10-20 ใบ ต่อมเมล็ดถัว 1 กิโลกรัม นอกจากนี้ มันฝรั่งที่เก็บกองบนใบยูคาลิปตัสจะไม่มีแมลงรบกวน

อะหุ่ง

อะหุ่งเป็นพืชไม้มีลักษณะอายุหลายปี มีประโยชน์มากมาย อาทิ เช่น ภายในเมล็ดของอะหุ่ง จะประกอบไปด้วยน้ำมัน ซึ่งสามารถนำมาเป็นยาระบาย น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ อุตสาหกรรมสี ทำหมึกพิมพ์ เครื่องสำอาง หรือแม้แต่สบู่ แต่ก่อนที่จะนำอะหุ่งมาทำเป็นยา้นนั้น ต้องทำลายสารพิษเลี้ยก่อน โดยวิธีนำไปหุงหรือสะตุ เพาะไม่เช่นนั้นจะเป็นอันตรายต่อผู้ป่วยได้

ในประเทศไทยมีอะหุ่งขาวและอะหุ่งแดง อะหุ่งขาวจะมีลำต้นและก้านใบเป็นลีเชีย ลีเชีย ส่วนอะหุ่งแดงจะมีลำต้นและก้านใบเป็นลีแดง

ใบจะออกใบเดี่ยว ลักษณะของใบจะเป็นจักรแหลมคล้ายกับฝ่ามือเป็นแผ่นกว้าง ออกดอกเป็นช่อริเวณส่วนยอดของลำต้น หรือบริเวณง่ามใบดอกเป็นสีแดง ผลของจะหุ่งจะมี 3 พู และมีหนาม ภายในผลจะมีเมล็ดอยู่ ซึ่งเปลือกเมล็ดนี้ จะเป็นจุดสีน้ำตาลอ่อนเทาคล้ายกับตัวเห็บ เนื้อในเมล็ดขาว

การขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด ละหุ่งจะขึ้นได้ในดินที่ร่วนชุ่ยแต่ถ้าปลูกในที่ที่มีอากาศเย็น ต้นจะไม่ค่อยสูงมากนัก

ละหุ่งมีสารออกฤทธิ์ที่เรียกว่า วิชิน ซึ่งมีความเข้มข้นสูงในใบอ่อนและถ้านำเมล็ดของละหุ่งมาปีบเอาน้ำมัน สารโปรตีนที่เป็นพิษซึ่งจะคงอยู่ในกาบ ไม่เหมาะที่จะนำไปบริโภคหรือเลี้ยงลูก หมายเหตุที่จะนำไปทำปุ๋ยมากกว่า เพราะมีสารจำพวกไนโตรเจน พอสฟอรัส และโปตัลเชียม

การนำละหุ่งมาใช้ประโยชน์ไม่ใช่เรื่องยาก ไม่ต้องซื้อหาอุปกรณ์ให้ยุ่งยาก เพียงแค่ปลูกละหุ่งเป็นแนวรอบสวนก็สามารถป้องกันหรือขับไล่ศัตรูพืชได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นแมลงกระชอน หนู ปลวก หรือแมลงไส้เดือนฟอยก์ตาม

มะพร้าว

ชื่อพื้นเมือง

พร้าว (ภาคใต้)

มะข้าว(ภาคเหนือ)

กอกสา (กะเหรี่ยง-แม่ย่องล่อน)

โพล (กะเหรี่ยง-กาญจนบุรี)

គុង (ខ័ណ្ឌបុរី)

หมากอุន หมากอุน(หัวไบ)

ເວີ່ຍຈື້ (ຈິນ)

ແບນທຸກສ່ວນຂອງມະພຣາວມີປະໂຍົນຕ່ອນເຮົາ ເຊັ່ນ ໙ີ້ມະພຣາວອ່ອນໃຊ້ຮັບປະທານ ນໍ້າມະພຣາວໃຊ້ເປັນເຄື່ອງດື່ມ ໙ີ້ມະພຣາວແກ່ ໃຊ້ທຳອາຫາດໄດ້ຫລາຍໜິດ ເປັນກຳນົມໃຫ້ເປັນເຫຼືອ ພຣມ ລຳຕັນໃຫ້ທຳເຄື່ອງເຮືອນສ້າງບ້ານ ກະລາທຳເຄື່ອງປະຕັບ ເຄື່ອງດົນຕຽ ນໍ້າຫວານທີ່ປາດຈາກຈັ້ນທຳນໍ້າຕາລ ແລະນໍ້າຕາລເມາ ນອກຈາກນີ້ ຍັງມີນໍ້າມັນມະພຣາວ ໃຊ້ປະໂຍົນອີກມາກາມຍາ ແລະໃຊ້ເປັນວັດຖຸດົບປັ້ນໂຮງງານອຸດສາຫກຮົມ ເຊັ່ນ ທຳສູ່ເຄື່ອງລຳວາງ ແນຍເທີມ ນອກຈາກນີ້ ຍັງໃຊ້ທຳຍາສຸນໄພແກ້ກ້າວກາຮົມລື່ນໄສ້ແລະຜສມເປັນຍາແກ້ປວດຕ່າງໆ ໄດ້ຫລາຍໜິດ

ໃນວັນການເກົ່າຕົ້ນ ມະພຣາວໃຊ້ເປັນສາດີດົດໃຫ້ແມ່ລັງເຂົ້າມາແລະຈັບທຳລາຍ ຕັດຫຼຸງເປົ້າຫມາຍ ໄດ້ແກ່ເລື່ອນດິນ

ວິທີໃຊ້ ໃຊ້ມະພຣາວທີ່ເລີຍເລັກນ້ອຍ ບໍ່ມະພຣາວແກ່ຈັດທັງລູກ ມາເພາທັງເປັນຈຸນສຸກແລະມຶກລິ່ນໜອມ ແຕ່ຕົອງຮະວັງອຍ່າໃຫ້ກະລາໄໝ້ ແລ້ວເຈາະຮູ ກວ່າງປະມານ 1 ນີ້ ແລ້ວນໍາໄປຝຶກດິນລິກ 15-20 ເຊັນຕີເມຕຣ ໃຫ້ຮະຍະທ່າງແຕ່ລະຈຸດປະມານ 10 ເມຕຣ ວາງດັ່ງຕຽງທີ່ຕະແຄງໄດ້ ທີ່ໄວ້ 10-15 ວັນ ເລື່ອນດິນຈະເຂົ້າມາອູ້ໃນກະລົມມະພຣາວ ງຸດຂຶ້ນມາແລ້ວນໍາໄປເພາທຳລາຍເລີຍ

ຫນອນຕາຍຫຍາກ

ชื่อพื้นเมือง

ກະເພີຍດ(ຄວີ່ງຈາ)

ອັນຸ້ນ້ຳປໍາ ເວີ້ນ້ຳປໍາ(ເຊີ່ງໃໝ່)

ຮາກສາມລືບ(ລາວ)

ຮາກລົງ (ກາຄໃຕ້)

หมายเหตุ (ราชบุรี)

หนองน้ำดายหายากเป็นไม้ล้มลุกสูงประมาณ 40-60 เซนติเมตร รากออกเป็นกระจุก รูปกรวยคล้ายกระชาย กิ่งที่กำลังจะออกดอกออกมักจะเลี้ยวไปเป็นใบเดี่ยวเรียงสลับกัน กว้าง 4-6 เซนติเมตร ยาว 6-10 เซนติเมตร มีรูปร่างคล้ายหัวใจ ดอกเป็นดอกเดี่ยวออกตามซอกใบ กลีบด้านนอกมีสีเขียว ด้านในมีสีแดง ผลเป็นผลแห้ง

การขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด

หนองน้ำดายหายากมีประลิทธิภาพทำลายแมลงทางระบบประสาท สารจากรากผ่าแมลงเมือกินเข้าไป ทำให้แมลงเม่าและเตยในที่สุด

คัตตูร์เป้าหมาย ได้แก่ เพลี้ยทั่วไป แมลงวันทอง หนองกระทู้ผักแมลงคัตตูร์ไม้ผล แมลงคัตตูร์พริกไทย แมลงคัตตูร์ผักต่างๆ

วิธีใช้

1. ใช้รากหนองน้ำดายหายากตำให้ละเอียด แล้วเชื่อมในน้ำมะพร้าว ฉีดผ่าแมลงคัตตูร์พริกไทยได้ผลดี

2. ทดลองประลิทธิภาพของสารสกัดจากรากด้วยตัวทำละลายต่างๆ ใน การกำจัดหนองกระทู้ โดยใช้ตัวทำละลาย 1 ลิตร สกัดผงพืช 200 กรัม และ 100 กรัม หมักนาน 48 ชั่วโมง จะได้ผลดังนี้

หมักด้วยเหล้าโรง หนองน้ำดาย 72% และ 59%

หมักด้วยน้ำส้มสายชู หนองน้ำดาย 72% และ 55%

หมักด้วยน้ำ หนองน้ำดาย 55% และ 47%

หมักด้วยน้ำปูนใส่อิมตัว หนองน้ำดาย 70% และ 48%.

สนทนากับ

สุภา สิริสิงห์ “โบตัน”

ภาพโดย นิติกร กรรณา

สบกนากับ “โบตัน”

ประภัสสร เสวีกุล

“โบตัน” นอกจากจะเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ประจำปี 2542 แล้ว ยังเป็นเจ้าของนิยายที่ได้ดังมากหลายเรื่อง ออาทิ จดหมายจากเมืองไทย ซึ่งได้รับรางวัล สปอ. ปี 2513 ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด ความสมหวังของแก้ว แวรวัน ไฝต้องลม วัยบริสุทธิ์ กลั่นดอกลั่ม ตราไว้ในดวงจิต ทองเนื้อเก้า กว่าจะรู้เดียงสา เหยือ ตะวัน ชิงพลบ บัวแล้งน้ำ ก่อนสายหมอกเลือน นวลนางข้างเขียงฯ

ตอนที่เขียนนี้เคยตั้งใจให้มีครับว่าอย่างให้เป็นละคร “โบตัน” ไม่เคยคิดเลย เพราะว่าเวลาเขียน หรือเรียบเรียงเรื่อง มันก็อย่างหนึ่ง และเรื่องที่เขียน แม้คนที่เขียนเรื่องนี้ก็บ่นว่ามีระหว่างบรรทัดเยอะ บางบทมีแต่ความคิดตลอดจนเขียนบทละครไม่ได้ บางบทก็จะมีการระลึกถึงความหลัง

เริ่มเขียนหนังสือตั้งแต่เมื่อไหรคับ ครั้งแรกเป็นเรื่องสั้นหรือ
บทกวี

“โบตัน” เรื่องสั้น ชื่อ ไอัดำ เป็นเรื่องเด็กๆ ตอนนั้นอยู่จุฬาฯ ปี 3 ประมาณ
ปี 2507 แต่มาเป็นเรื่องเป็นราประมาณปี 2508

เอกลักษณ์ของ “โบตัน” อย่างหนึ่งคือ เป็นเรื่องเกี่ยวกับเด็กๆ
เป็น เพราะทำงานเกี่ยวกับเด็กมาติดต่อหรือเปล่าครับ

“โบตัน” ก็มีผลเหมือนกัน เพราะทำงานสือเกี่ยวกับเด็กมาตั้งแต่ปี 2511
เริ่มจากชัยพุกษ์แล้วก็มาต่อสตรีสารภาคพิเศษ แล้วยังที่เคยทำกับ
ครอบครัว ดูวน สวนเด็ก สวนเด็กรุ่นแรก ไม่ใช่สวนเด็กที่เพิ่งเลิกไปไม่นาน
ซึ่งอันนั้นเป็นของศรีสยาม สวนเด็กรุ่นแรกนี้เกือบ 20 ปีมาแล้ว เคยทำ
หนังสือตะวัน หนังสือหัวหมرمเด็ก และก็วิทยาศาสตร์มหัศจรรย์ก็เคยทำ

เริ่มเขียนนิยายเรื่องยาวเรื่องแรกเรื่องอะไรครับ

“โบตัน” 10 ตอนนีนับว่ายาวไหม

คงเป็นเรื่องยาวขนาดสั้น

“โบตัน” เขียนเมื่อปี 2508 เป็นเรื่องลิบตอน เรื่อง น้ำใจ เดียวนี้ก็ยัง
มีอยู่ในห้องตลาด

ตอนหลังนี้พิมพ์เองใช้ไมครับ

“โบตัน” ค่ะ ตอนหลังนี้พิมพ์เอง เมื่อก่อนก็สำนักพิมพ์โน้น สำนักพิมพ์นั้น
แม้แต่เราตั้งสำนักพิมพ์แล้วก็ไม่ได้อ่านนิยายมาพิมพ์ เพราะไม่แน่ใจเนื่อง
จากตลาดเราเป็นตลาดหนังสือเด็ก ตอนหลังนี้เราก็รู้จักร้านค้าที่จำหน่าย
หนังสือมากขึ้น จึงได้ดึงนิยายมาพิมพ์เอง

มาพูดถึงนิยายที่ได้รับรางวัล สปอ. คือ “จดหมายจากเมืองไทย”
ได้แรงบันดาลใจจากไหนครับ

“โบตัน” ก็ไม่มีอะไรหรอกค่ะ คือ เขียนมาหลายปีแล้วก็ไม่มีใครรู้จัก ก็

ประกาศนียบัตรรางวัล “สปอ.” ที่ได้รับจากหนังสือเรื่องจดหมายจากเมืองไทย

หนังสือจดหมายจากเมืองไทย ที่ได้รับการแปลเป็นภาษาต่างประเทศหลายภาษา

พยายามหาหนทางว่าควรจะเอาอะไรที่หากตลาดออกมาก็เขียน แล้วเรื่อง
อะไรที่เรารู้และเข้าใจดีก็เลยเอาออกมาก็เขียน ก็คิดว่าเรื่องชีวิตคนจีนใน
เมืองไทย ซึ่งต่างจากที่อื่น酵ะและเราเองก็คลุกคลุมมาชั่วชีวิต และก็
เล่นในแบบที่ต่างจากของคนอื่นไป ไม่ใช่เรื่องประเภทหนุ่มจีนสาวไทย
หรือสาวจีนหนุ่มไทย ก็ไปเสนอทางการดำเนินชีวิต คิดว่านำเสนอเจ

ได้รับการวิจารณ์ใหม่ครับ ผู้คิดว่าท้ายๆ เรื่องในหนังสือ
เล่มนี้เป็นการวิพากษ์สังคมไทย

“بوتั๋น” ก็دونหนักหนาสาหัสค่ะ คือเขาก็คงไม่ทราบว่าใครเป็นคนเขียน
ด้วยนะคะ และเขาคงอินกับเรื่องมากไปหน่อยก็เลยนึกว่าคนเขียนคือตัว
ละคร แล้วยิ่งใช้สรรพนามบุรุษที่ 1 ก็เลยไปกันใหญ่ แต่พอเห็นตัวรู้จัก
เข้า อาจารย์หมื่นหลวงบุญเหลือ (เทพสุวรรณ) ท่านเรียกนายเม่งจู คือ
ท่านรู้จริงๆ เลยว่าเราอยู่ฝ่ายลูก เป็นไปไม่ได้ที่จะไปอยู่ฝ่ายคนแก่ใช่ไหม
คะ แต่การนำเสนอ เรานำเสนอผ่านสายตาของคนเจนที่เข้ามาเพื่อจะได้เห็น
แต่แท้ที่จริงแล้ว เราคือคนรุ่นใหม่ที่มีปัญหา ซึ่งเราเป็นตัวรุ่นลูก

ลงพิมพ์ครั้งแรกที่ไหนครับ

“بوتั๋น” ลงในสตรีสาร

เรื่องถัดมาที่ได้รับความนิยมอย่างสูงหลังจากเรื่อง จดหมายจาก
เมืองไทย คือเรื่องอะไรครับ

“بوتั๋น” ในแง่วิชาการ หรือในแง่ทางด้านประวัติศาสตร์ไม่ใช่ คนจะพูด
ถึง แ渭วนเยยะ ถ้าเอาสนุกสนานหรือคุณติดและชอบก็คงจะเป็นทong
เนื้อเก้า เพราะแ渭วน เป็นเกี่ยวกับหนังสือเรียนด้วย เป็นหนังสืออ่าน
นอกเวลาตัวคนเขียนเองนั่งชอบเรื่อง ความสมหวังของแก้วมากกว่า
เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาเหมือนกันแต่เป็นของมหยมตัน แต่แ渭วนจะ
ว่าไปนักวิชาการนิยมชมชื่นหน่อย แต่ในแง่ของนวนิยายแล้วจะไม่สนุก
เลย เพราะว่า เก็บภาพชาวสวนพูด เรียกว่าเขียนจนได้กลิ่นปู๊ในสวนพูด
ซึ่งเลื่องลือมาก ซึ่งตั้งใจว่าจะเก็บชีวิตชาวสวนที่ค่อนข้างจะหายไป
อย่างให้ต่อ กโดยเฉพาะคนที่สนใจอ่านหนังสือ อ่านเด็กคล่องบางหลวง
เด็กบ้านสวน ก็ให้มาอ่านแ渭วนต่อ จะรู้เรื่องเลยตั้งแต่อีกมาตลอด 100
ปีเลย ซึ่งปัจจุบันมันเปลี่ยนไป คิดว่ามีประวัติศาสตร์กว่าเขียนเรื่อง lobbying

แบบรักๆ ใครๆ เขียนนวนิยายก็ไม่มากปีละเรื่องสองเรื่อง วันๆ ก็นั่ง
ทำงานแต่ผลิตหนังสือเด็ก ก็เลยติดนิสัยที่คิดว่าคนอ่านน่าจะเก็บหนังสือ
ชั้นทึ่งไว้ได้

30 กว่าปีที่ผ่านมาที่มีงานลักษณะนี้ครับ

“بوتั๋น” ประมาณ 60 ชั้น ที่เยอะเพระเป็นคนที่เขียนเรื่องค่อนข้างลั้น
ประมาณ 15 ตอนเท่านั้น ถ้าเรื่องไหนถึง 30 ตอนนี้เรื่องยาวแล้ว ชั่ง
นานๆ ทีถึงจะมี

เรื่องยาวที่สุดก็ต่อนครับ

“بوتั๋น” 90 ตอน เรื่อง ไฟต้องลม คนเขียนเอื่อมค่า

30 ปี 60 เรื่องถือว่าไม่มากเพระปีละ 2 เรื่องโดยเฉลี่ย

“بوتั๋น” มีอยู่ 3 ปีที่ไม่ได้ทำเลย ช่วงหนึ่งเจ็บ ไม่เขียนเลย ซึ่งตอนนั้นไป
ตั้งสำนักพิมพ์ใหม่ๆ ก็แต่งงานและตั้งท้องจึงดูผลงานสำนักพิมพ์ซึ่งช่วง
นั้นเพิ่งตั้งใหม่ จึงหยุดไป 3 ปีกว่า

หยุดเขียนไป 3 ปี แล้วกกลับมาเริ่มต้นเขียนใหม่ล็อกกว่าขั้ดข้อง
อะไรบ้างใหม่ครับ

“بوتั๋น” แรกๆ ก็มีบ้าง ที่ว่าหยุดแต่จริงๆ แล้วไม่ได้ทิ้งไป ยังคงเขียน
หนังสือเด็กอยู่แต่ไม่ได้เขียนนวนิยายการพล็อตเรื่องก็เป็นอะไรที่หนักหน่อย
บ้าง ถ้าจะให้พูดถึงบรรณาธิการที่พี่เลี้ยงในศรีทราลักษณ์

“بوتั๋น” ก็ต้องอาจารย์นิลวรรณ (ปีทอง) ที่อีนโดยมากก็จะทำหน้าที่
ติดต่อประสานงาน ติดต่อนักเขียน นานๆ ถึงจะมีข้อติดขัดมีลักษณะนี้ครับ
เป็นคนไทยมีนิสัยเกรงใจ ไม่ค่อยยกล้าว่าแต่อาจารย์นิลวรรณท่านเป็นผู้ใหญ่
เวลาพบปะถ้ามีอะไรที่ไม่ถูกไม่ควรก็จะมีการติดติงพดคุยกันให้รู้เรื่อง
แต่นักเขียนบางคนจะกลัวไปเลี่ยก่อนก็มี เพราะอาจารย์นิลวรรณจะขึ้น
ชื่อว่าเป็นคนดู

ที่ผ่านมาเพราะว่าปัจจุบันมีนักเขียนรุ่นใหม่ๆ ที่อาจไม่ได้รับการปูม เพาะจากผู้มีประสบการณ์สูงอย่างเช่นอาจารย์นิลวรรณ ก็เลยไม่ค่อย จะเห็นความสำคัญของบรรณาธิการ

“โบตั๋น” ก็อย่างที่บอก คนไทยชี้เกรงใจ และเด็กรุ่นใหม่กับเด็กรุ่นเก่า ปัจจุบันนี้จะต่างกันมาก เพราะรุ่นเก่าจะได้รับการอบรมมาว่า จะต้องนับถือ และเชื่อฟังผู้ใหญ่ แต่คนรุ่นใหม่มองหากที่จะแสดงความคิด แสดงความ เชื่อมั่นในตัวเอง แต่ต้องมีขอบเขต จึงกล้ายเป็นดาวส่องคม จากที่มี ความเชื่อมั่นตัวเองก็กล้ายเป็นหลังตัวเอง

นอกจาก สปอ. ที่ได้รับรางวัลงานวรรณกรรมอะไรครับ “โบตั๋น” ไม่เคยทั้งลื้น สปอ. เขาใช้วิธีคัดสรร และที่กระทรงศึกษาที่อา ไปเป็นแบบเรียนนอกเวลาเข้าก็ดึงเข้าไปเอง

เท่าที่ผมทราบ ก็มีนักเขียนอยู่ไม่กี่คนที่ไม่ลงเรื่องเข้าประกวด “โบตั๋น” เมื่อก่อนนี้สำนักพิมพ์เขาก็พยายามจะส่งอยู่บ้าง ก็บอกเขาว่าเลิก ล่งเลือะ พอดีมาแล้วก็โดนลับ คุณราพอโ顿ลับมากๆ ก็เริ่มเกิดความ น้อยใจบ้าง เพราะเราทำด้วยความหวังดี แต่คนมองนี่มองเพียงด้านเดียว

ไม่ถึงกับแอนติร่วงวัลเหล่านี้ใช่ไหมครับ

“โบตั๋น” ไม่ถึงกับแอนตี้ มีก็ได้ ให้เราก็ติดใจ อย่างสับดาห์หนังสือเขามีการ ประกวด คุณวิริยะ (สามี) เป็นนายกสมาคมผู้จัดพิมพ์ และเขาเรื่องของ ภาริยาเข้าประกวด อย่าดีกว่าไน่เกลียด เพราะเรามีส่วนเกี่ยวข้องในวง การน้อยเหลวซึ่งไม่ควรทำ

คุณวิริยะที่พี่ “โบตั๋น” พูดถึง ก็คือ คุณวิริยะ ลิริสิงห์ ที่ทำงาน ด้านหนังสือมานานแล้วตั้งแต่ชัยพฤกษ์ยุคโน้น แล้วก็มาเป็นผู้ก่อตั้ง สำนักพิมพ์สุวิริยะสาลัน พี่ครับ พี่คุณบอกว่าเรื่องของพี่มักจะเป็นแนว สั้นนิยม พี่มีความเห็นอย่างไร

“โบตั๋น” ไม่ทราบแปลว่าอะไร

คงหมายความว่าไม่ใช่เป็นเรื่องชวนผัน แต่เป็นเรื่องที่มีพื้นฐาน ทางความเป็นจริงสูง มีคุณภาพว่าตัวละครของพี่จะต้องมีคุณภาพทุกเรื่อง “โบตั๋น” นั่นเป็นสิ่งจะอย่างที่คุณว่า

พูดถึงการตั้งชื่อบัง มีแนวคิดในการตั้งชื่อเรื่องอย่างไร “โบตั๋น” ปกติเป็นคนตั้งชื่อเรื่องไม่ดี ถ้าชื่อเรื่องไหนมีอะไรแปลกๆ แปลว่ามีที่มา อย่าง บัวแล้งน้ำ มาจากหนังสือธรรมะ ก็ไม่แน่ใจว่าเป็น สำนวนโบราณหรือเปล่า แต่ว่าไปอ่านพบรูปในหนังสือของอาจารย์เกียรติวัน อมาตยกุล ที่พูดถึงด้านธรรมะเกี่ยวกับพวงบัวทั้งหลาย ก็เห็นคำว่าบัว แล้งน้ำก็ติดใจมาก ก็เลยมานั่งคิดว่าจะนำมาทำอะไรได้บ้างก็มีแนวคิด อย่างนี้ค่ะ และคิดว่าบัวน่าจะเป็นผู้หญิงด้วย ส่วนตะวันซึ่งพอบนนี้เป็น คำธรรมชาติ เพราะมีหลายคนที่เขียนเกี่ยวกับเรื่องตะวันตกดินหรือตะวัน ลับฟ้า ก็คิดว่าจะทำอย่างไรกับตะวันที่กำลังจะตกดิน ก็นึกขึ้นได้ว่ามี ภาษาหนึ่งซึ่งก็คือตะวันที่กำลังจะตก อย่าง ปลายฝนต้นหนาว ก็เป็นคำ ธรรมชาติที่พระและมีความหมาย และ กว่าจะรู้เดียงสา นี่พอฟังแล้วก็ จะรู้ว่าแปลว่าอะไร หมายถึงคืออะไร กว่าจะรู้เดียงสา ต้องผ่านอะไรมาน้ำ ฟังดูน่าสนใจ

ส่วนมากพี่ได้เรื่องก่อนหรือว่าได้ชื่อเรื่องก่อน

“โบตั๋น” ก็ไม่แน่ อย่างบางเรื่องเขียนจนจบแล้วยังตั้งชื่อเรื่องไม่ออกเลย แล้วนามปากกา “โบตั๋น” ละครับ

“โบตั๋น” ก็ไม่มีอะไรมาก เป็นแค่ชื่อดอกไม้ที่เป็นมงคลของคนจีน และตัว เองก็มีเจตนาจะเขียนเรื่องเกี่ยวกับคนจีนในเมืองไทยก็เลยตั้งชื่อให้จีนฯ หน่อย ที่แรกจะตั้งชื่อ “ดอกไม้จีน” แต่เกรงว่าคนจะนึกถึงดอกไม้จีนที่ ไล่ในแกงจีด ก็เลยไม่เอา อีกอย่างดอกโบตั๋นเป็นดอกไม้ที่คนนับถือ

พีโนบตั้น มีชื่อจริงๆ ว่า สุภา ลิริสิงห พุดถึงสิ่งที่ทำอยู่เดียวว่า “คือ สำนักพิมพ์สุวิรยาสาลิน” กว่าจะพ้นผ่านมาถึงวันนี้ยากให้ครับ

“โบตั้น” ปัญหามีมากทางด้านเศรษฐกิจ และช่วงนี้ราคาน้ำมันขึ้นๆ ลงๆ ราคากำ歹จะเปลี่ยนแปลงทุกวัน ถ้าไม่มีความรู้เกี่ยวกับข่าวการพิมพ์ ถ้าคิดหาต้นฉบับมาแล้วให้โรงพิมพ์เหมาพิมพ์บอกได้เลยว่าจะแพงกว่าที่พีทำเองเป็นเท่าตัว เพราะโรงพิมพ์จะต้องคิดราคาค่าใช้จ่ายทั้งหมด ส่วนพื้นจากจะดูแลต้นฉบับเองแล้วยังดูแลเพลทเองด้วย โรงพิมพ์ มีหน้าที่คัดรับเพลทนำไปพิมพ์เท่านั้น กระดาษก็คำนวนเองหมดซึ่งต้องรู้เรื่องของข่าวการผลิตทุกอย่างด้วย

ข่าวการผลิตต้องเริ่มจากหาต้นฉบับ เตรียมการจัดหน้า

“โบตั้น” คาดรูปประกอบ และกว่าจะทำลงแผ่นเข้าระบบ ก่อนจะส่ง ร้านถ่ายพิล์มถ่ายเพลท ต้องใช้อุปกรณ์มากมาย ถึงจะไปเข้าร้านเพลท แล้วมาตรวจครั้งก่อนส่งเข้าโรงพิมพ์ ระหว่างนั้นต้องคำนวนด้วยว่า จะต้องใช้กระดาษเท่าไร การพิมพ์และการจำหน่าย ข่าวการเยอะและ ตอนนี้ทุกโครงการยึดการชำระถ้าสายป่านั้นจะลำบากมาก

สำนักพิมพ์ของพีมีวิธีการเลือกเรื่องอย่างไรบ้างครับ

“โบตั้น” ปกติแล้วนวนิยายจะไม่รับอยู่แล้ว เพราะว่าการจำหน่ายนวนิยาย ของเรามาได้ต้องไปฝากขาย เราจะทำหนังสือเด็กเป็นส่วนมาก เป็น หนังสือที่เด็กอ่านแล้วจะได้ความรู้ ห้องสมุดรับ และอีกประเภทหนึ่งที่ ทำคือหนังสือวิชาการระดับอุดมศึกษา ซึ่งอาจารย์ผู้เขียนจะมีลูกคิษย์ ของเขารับอยู่แล้วด้วย

กลุ่มเป้าหมายคือเด็กเป็นส่วนใหญ่ ปัญหาสำหรับเด็กคือเรื่อง ราคานั้นสือใช้ไหมครับ

“โบตั้น” ต้องปรับอย่างหนึ่งด้วยคือหนังสือจะต้องมีทั้งราคางานและราคากลุ่ก ถ้าหนังสือเอกสารต้องทำให้ลวย ทำให้ได้ระดับได้รางวัลเราก็ ทำได้ หนังสือรายงานก็ทำได้ และทำมาแล้วด้วย แต่ก็ต้องทำหนังสือ สวยไว้บ้างเพื่อเข้าห้องสมุด

เท่าที่พีทำหนังสือมา呢 การอ่านของเด็กเพิ่มขึ้นไหมครับ

“โบตั้น” ไม่เพิ่มมาก เพราะส่วนใหญ่จะไปเล่นคอมพิวเตอร์ อินเตอร์เน็ต กัน เด็กกลุ่มนี้จะอ่านการ์ตูนญี่ปุ่น เด็กอีกกลุ่มนี้อ่านหนังสือพวก how to

เรายังขาดคนเขียนเรื่องสำหรับเด็กอยู่ไหมครับ

“โบตั้น” เรื่องสำหรับเด็กโตหน่อยขาดมาก และเรื่องที่มีอยู่เด็กก็ไม่ค่อย อ่านกัน เพราะไปอ่านการ์ตูนกันเลียเสีย การอ่านหนังสือการ์ตูนของเขามา เมื่อกับการดูทีวี คือเข้าดูภาพ ดูลายเส้น

มีคนบอกว่าคนทุกวันนี้ขาดจินตนาการ เพราะดูกันแต่ภาพ

“โบตั้น” ใช่ เพราะการ์ตูนจะเน้นทางภาพ

แล้วมีปัญหามากสูนักเขียนหรือเปล่าครับ ถ้าคนอ่านขาด จินตนาการ หรือขาดสุนทรีย์ในการอ่าน

“โบตั้น” คิดว่าคงมีส่วน

มีคนบอกว่าอยากให้ทางราชการเข้ามามีส่วนในการส่งเสริมการ พิมพ์ด้วย พีเห็นด้วยไหมครับ

“โบตั้น” เราขอให้เข้าลดภาษีกระดาษ 30 ปีมาแล้ว ก็ยังไม่สำเร็จ เดຍ ขอให้รัฐช่วยจัดงาน International Book Fair ตั้งแต่สมัยนายกชวน 1 จนบัดนี้ยังไม่เห็นโฉม แต่ปรากฏว่าปี พ.ศ.2545 สมาคมผู้จัดพิมพ์จะจัดเอง โดยร่วมกับองค์การพิมพ์เชียงใหม่ แม่โจ้ แม่ฟ้าหลวง และอาจจะมี ACCU คือ องค์การยูเนสโกที่ญี่ปุ่น ซึ่งเอกชนจะร่วมมือกันเองหมด ดิฉันไม่หวังเลย จาภาครัฐช่วยตัวเองไปเถอะ

อย่างให้พีได้คุยกับผู้พังทางบ้านในฐานะนักเขียนที่ชื่อ “ไปตั้น”

“ไปตั้น” ก็มีความรู้สึกอยู่อย่างหนึ่งว่า เดียวนี้แฟมนั่นลีอันอยกว่าแฟมน ละครเยอะ ตัดสินนักเขียนจากลัคร บางทีก็โดนทักว่าทำไมเป็นอย่างนั้น ไม่สมเหตุสมผล เราก็ได้แต่นั่งอึ้ง และก็บอกว่าในหนังสือไม่ได้เป็นอย่างนั้น มันอยู่ที่การเขียนบท และการตีความของนักแสดง เพราะฉะนั้นถ้า ดูลัครแล้วเกิดความรู้สึกอะไรขึ้นมา ก็อย่าเพิ่งด่านักเขียน.

จาก รายงาน “วงศ์ชนธรรม” ดำเนินรายการโดย ประภัสสร เสวกุล
ออกอากาศทางวิทยุสราญรมย์ วันพุธที่ 21 และ 28 กุมภาพันธ์ 2544

ราชพฤกษ์แห่งล้านบ้าน

มนา โรชา
จาก ໄຮຕີເທອຣ (ມະຫຍານ 2541)

ໄຟໄຣພຶ່ງຜອນໃນອ້ອນລອນ
ແດກຊຸ່ນຄ່ອຍນິມຈະບັດຫຼັງ
ເນື້ວນວອແຫ່ງສົວດັກປິດ
ຜອດຸມແດກຄ່າເຫັນກໍາຕຳໃນ

ເຮືອ-ຮາຊພຸກນັ້ນທີ່ລານບ້ານ
ດໍານານແຫ່ງຄວາມຈາມສົດໄສ
ເຫດອີງສະພັ້ງສັ່ງພຳມາເຂົາໃຈ
ຊຸ່ນຫ່ອລະໄມເນື້ອງມາລັງ

ບ້າທີ່ນເອပີ່ອຄຸມເດັ່ງ
ເນື້ອເພລອງໄຣຮອງຈິງສັ່ງ
ຈານຫຍາດຢ່າງເຂອເຫຼືອຈອກເຮືອງຮັງ
ຈານເຫຼືອງວ່ວງໄຫໂຫດສໍາຈາກຝຶ່ງກົມ

ຮ່ວງຈະພຽງພາຍດັ່ງສາຍັນ
ໃຈບ້າຄະຫວັດດີຈົນເມື່ອເຫັນໆ
ຜູ້ຜ່ອນແວ່ງເກືອກລົບຈະໜຸນໜຸນ
ເປັນຄານເຫສື່ອຈ່າງຮູມລົງສຸມຄານ

ມິນາຄມ, ເພາຍນໄມ່ພັນແປ່າ
ເນື້ອເຫຼືອຈ່າກລ່ານໜ່ານເຄົາເດີມລານບ້ານ
ກໍາໄມເລ່າ ໃຈບ້າຄ້າບ້າວງຮານ
ເນື້ອທີ່ນເຫສື່ອຈ່າງຮູມລົງສຸມຄານ

ຄລ້າຍຄລ້າຍເຮອະບາຍມໍານັນ
ແຫ່ງທ້ອງພ້ານໃນຮັນທຳມອສັນຍ
ໃຊ້, ຄິດເປີງໃຈດວງທີ່ນີ້ຈີ່ອູ້ໄກລ
ເນື້ອຄານເຫສື່ອຈ່າກລ່ານໄໝໄຮຍරາຍ.

ต่าง

แม่อ้าวจอย่าไรอูกใจเทืน
อูกใจได้ดันหล่นไก่เครือ

แม่อ้าวจอย่าไรอูกใจรู้
กาไฟແມ່ເຂົາເຂົວບົດດິນ
ຫຸ້ງຫັວເຊື້ອໜ້າເກີນຮໍາສົກ
ໜ້ມ້ອ້າວໄຟຟ້າຍອດາຫວຽນ
ແມ່ອ້າວຈອວດ້າວເດັ່ນກາທະແມ່
ແຕ່ແມ່ຮອດເມົດຂຶ້ນໄມ້ເປັນ
ເກີບທອມຮອມໃບສົບເປັນຮອຍ
ອຸກຈັກທົ່ວມຄຣູ່ຈົ່ວົມພລາວ
ບັ້ງເທົ່າກາການອອກບ້ານບ້າງ
ອູ້ຈ່າຍກິນຈ່າຍໃຫ້ຕາຍເຂອະ
ຫຼາກເກື່ອຫຼາກບ້ານສຽງພາຫວາງ
ຮສພັນແລ້ວເຄີນເກີນປັບຄືນເຄື່ອນ
ເຂັ້ມປັກດັກຮອຍແມ່ເຄື່ອງຮູ້
ໂຮງຈາກທໍາໄໃຫ້ຈາມຈົດ
ແມ່ເຄີນປຸກຫັວ້າເຊີ້ງຫຼາກໂຄກ
ແມ່ເຄື່ອນຄໍາຫົ່ວ່າໄກວ່າໄຄ
ເຮົາຕ່າງສ້າງໂລກ-ເໜືອນໄອຮ້າຍ
ໂລກຫຍານ-ລະເອີຍ ໂລກເບີຍດ້ານໂລກເທື່ອນໄດ້ຕ້ອນລູກອ່ອນໃຈ

ແມ່ຄອນແມ່ສັ່ງເຫື່ອນອ່າງແມ່-
ລູກເປັນລູກແມ່ແຕ່ຕ່າງໃຈ

ເນື່ອອັນຈັກສ້າງສາວແລ້ວເຂົ້າແມ່ໄຫຍ່
ແມ່ຄຈສະສັບ-ໄມ້ຕ່າງກັນ

ໃບຄະຍ ບັນຫຼັກ ຈາກບ້ານແກ່ (2544)

ປາກອງຄຳ ແມ່ໂຕ ຜູ້ສ້າງຕໍ່ານານສຸກີ້ ພກ

ກາງທຳຮູກຈີ ກີ່ເໜືອນກາຮື່ອງທາຍອຍ່າງໜຶ່ງທີ່ມີສອງທາງ
ເລືອກ ຮະຫວ່າງ “ໄດ້ກັນເລີຍ” ຊຶ່ງບ້ານເຮົາກີມືນັກຮູກຈີຈຳນວນมากທີ່ເຮີມຕັ້ນ
ໜົວຕາກີນແບບປາກັດຕືນເນື່ອນ ແຕ່ແລ້ວກີ່ປະສົບຄວາມສຳເຮົາໃນທີ່ສຸດ
ກລາຍ ເປັນເຈົ້າຂອງຮູກຈີໃຫຍ່ໂຕ ດັ່ງເຊັ່ນສຕຣີສູງວ້ອຍ່າງ ຄຸນປ້າທອງຄຳ
ເມື່ອໄຕ ທີ່ກ້າວເຂົ້າລູ້ຄຸນສາຍຮູກຈີຈອຍ່າງໄມ້ນິກໄມ້ຜົນ ແຕ່ດ້ວຍຄວາມໂສດຕີ
ມື່ຜູ້ໃຫ້ໂກາສ ແລະ ຂີ່ເລັ້ນທາງຮູກຈີແກ່ຄຸນປ້າມາຕລອດ ປະກອບກັນທຸກກ້າວ
ເດີນບັນດານນລາຍນີ້ຂອງຄຸນປ້າເປັນໄປດ້ວຍຄວາມຮອບຄອບໄມ່ປະມາດ ຈຶ່ງສົ່ງ
ຜລໃຫ້ຄຸນປ້າທອງຄຳສາມາດໂລດແລ່ນອູ້ບຸນເລັ້ນທາງຮູກຈີຈ້ານອາຫານ
ໄດ້ຍ່າງຮັບເຮືນ ແລະ ແລ່ນຈົວມາໄດຍຕລອດ ໄມມີສະດຸດຫີ່ວ່າຫຼຸດຈະກັຈນ
ສາມາດສ້າງອານາຈັກຮູກຈີສຸກີ້ໃຫ້ພັດຊື່ນມາໃນເມືອງໄທແລະ ຂໍາຍາຍໄປ
ນອກປະເທດໄດຍເປັນຮ້ານສຸກີ້ຍົດນິຍມທີ່ຄຮອງໃຈຜູ້ບໍລິການທຸກເພື່ອ
ທຸກວ້າຍ ຮວມທັງຄົນກະເປົາຫັກໄປຈຸນລົງຄົນຫາເຫັນຄຳ ໃນນາມຂອງສຸກີ້
ເລີ່ມເຄມາຈານເລີ່ມທຸກວັນນີ້ເປັນເວລາ 15 ປີແລ້ວ

ຄຸນປ້າທອງຄຳ ມີຫຼຸດຄັ້ງທຸກຄົນຕ່າງເຮືອກັນຕິດປາກວ່າ ຄຸນປ້າ
ໄດ້ເລົ່າດໍານານທີ່ມາຂອງຮ້ານສຸກີ້ເອີ່ມເຄວ່າ ປ້າມີສາມີເປັນຮອງຫ້ວໜ້າກຸ່ງອູ່ທີ່

โรงเรมเอราวัณ ในขณะที่คุณป้าก์เป็นแม่บ้านเลี้ยงลูก 3 คน จนกระทั่งลูกเริ่มโต ก็อกมาทำงานช่วยสามี โดยมาเป็นลูกจ้างในร้านอาหารเอ็มเค ซึ่งเจ้าของคือนายมาคง คิง ยี (Makong King Yee) เป็นคนจีนย่องงมาเปิดร้านขายอาหารไทยและเด็กต่างๆ อุยที่สยามสแควร์ซอย 3 คุณมาคงทำอยู่เพียงปีกว่าก็เลิกกิจการ บอกว่าเห็นอย และย้ายครอบครัวไปอยู่ที่บ่ออลตัน สหรัฐอเมริกา ราปี พ.ศ. 2505 โดยบอกเชิงกิจการให้คุณป้า ซึ่งเป็นเพียงลูกจ้างและทำงานอยู่แต่หลังร้านเท่านั้นตลอดปีกว่าที่ผ่านมา ตอนแรกคุณป้าก์ตอบปฏิเสธไป เพราะไม่มีสถานศึกษาและสามีก์ไม่เห็นด้วย กลัวว่าจะไปสร้างหนี้ลิน แต่คุณมาคงกี้ยืนยันและหาทางออกให้โดยบอกว่าให้เช่าร้านไปก่อน โดยไม่ต้องเช้ง หรือจ่ายเงินก้อนโตจากจุดนี้ทำให้ป้าตอบตกลงและเริ่มการทำธุรกิจร้านอาหาร นับเป็นจุดกำเนิดของสุกี้เอ็มเคขณะคุณป้าอายุเพียง 30 กว่าปีเท่านั้น

ชีวิตจากที่เคยทำงานอยู่แต่เพียงหลังร้าน เมื่อต้องมาทำงานหน้าร้าน ความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นมากมาก คุณป้ามองคำเล่าว่า เดือนแรกที่ทำงาน ชีวิตเปลี่ยนไปมาก ต้องทำทุกอย่างด้วยตัวเอง รวมทั้งรายจ่ายจากการทำร้านก์ตามมากรามาก แต่ถือว่าต้องสู้ ไม่ยอมแพ้ ซึ่งจุดนี้ถือเป็นการพลิกชีวิตและทำให้มีวันนี้ ร้านเอ็มเคที่ป้าเข้ามาระบุนการหลังจากคุณมาคง ก็ขายอาหารแบบเดิม คือเป็นอาหารจานเดียว มีทั้งผัดไทย ราดหน้า เนื้อตุ๋น ข้าวมันไก่ ฯลฯ ราคายังแต่ 6-10 บาท และเจ้าของยังสอนทำเด็กไว้ให้ขายในร้านอีกด้วย รวมทั้งสอนเรื่องการทำอาหารค้าการประยัด เวลาันนั้นในร้านมีโต๊ะประมาณ 10 ตัวมีคนทำอยู่ 3 คน รวมทั้งตัวเราด้วย ตอนเย็นลูกสาวคนโตกลับจากโรงเรียนจะมาช่วยคิดสถานศึกษา วันแรกที่เริ่มขายฯ ได้ 1 พันบาทเรียกว่าดีใจมาก ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้อุดหนะและต่อสู้กับงานที่หนักร้านเอ็มเคเดิมขายแต่เช้าปิด

2 ทุ่ม พอกมาทำเองก็ขายถึงเที่ยงคืน ลูกค้าส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์ นิสิตนักศึกษาจากจุฬาฯ และธรรมศาสตร์ และคนทำงานออฟฟิศ ขายอาหารจานเดียวอยู่ 10 กว่าปีที่สยามสแควร์ซอย 3 จึงเช้งร้านเพิ่มจาก 1 คูหา เป็น 2 คูหา ด้วยเงิน 1-2 ล้านบาท ที่ร้านนี้ต้องเรียกว่าคุณติดมากจนไม่มีที่นั่ง หลังจากขยายคูหาแล้วก็เริ่มขยายจาก 2 ชั้น เป็น 4 ชั้น และมีรายรับนับหมื่นบาท ส่วนหนึ่งที่คุณติดจนทำให้ร้านเติบโตอย่างรวดเร็ว น่าจะมาจากความใจดีของป้าด้วย ใครไม่อมเพิ่มอาหารให้และยังให้กินแบบเงินเชื้อ บอยครั้งที่แฉมค่ารถให้กลับบ้าน และยังเป็นที่พึงของลูกค้าให้ยืมเงินไปลงทุนหลายแสนบาท ซึ่งทุกคนกี้ไม่มีใครเบี้ยว เพราะลูกค้าและเจ้าของร้านมีความสนิทสนมผูกพันกันเหมือนญาติ รวมถึงคุณมาคงผู้ให้โอกาสแก่ป้าทองคำด้วยจนทุกวันนี้ก็ยังมาเจอกันอยู่เสมอ

เมื่อร้านเอ็มเคของคุณป้ามีคนติดแล้ว แต่คุณป้ายังคงใช้ชีวิตมั่ยสั่นเหมือนเดิม มีเลือดผ้าเพียงแค่ 2 ชุดเท่านั้น คุณป้าเล่าว่า ที่ทำแบบนี้ เพราะไม่กล้าใช้เงิน และคิดว่าควรประหยัดเงินไว้ให้ลูกๆ ได้เรียนหนังสือดีกว่า ส่วนงานในร้านก็ยังคงทำทุกอย่างด้วยตัวเอง ตั้งแต่ไปจ่ายตลาดด้วยตัวเอง โดยจะตื่นแต่ตีสี่แล้วไปซื้อของที่คล่องเตย นำไปเดินไปนั่งรถเมล์ที่เอราวัณ ส่วนขาดลับหารถสามล้อ งานในครัวจะทำเองตลอด และถ้าลูกสาวมาช่วยงานแม่ ก็จะอยู่ในครัวส่วนลูกชาย 2 คน จะช่วยล้างจาน ต่อมาร้านเอ็มเคเริ่มเปลี่ยนมาขายอาหารสำรับด้วยและที่ชื่นชอบ ออาท แป๊ะชาปลาช่อน ผัดขี้เม้า เนื้อย่างเกาหลีที่ซื้อเดาถ่านจริง พร้อมกับขยายมาเปิดที่เช็นทรัลลาดพร้าวอีกแห่ง ในชื่อร้านกรีนเอ็มเค เพราะคุณป้าต้องการให้ลูกสาวคนโตมีกิจการเป็นของตัวเองบ้าง และที่นี่เองทำให้ได้พบกับเจ้าสวัสดิ์ฤทธิ์ จิราธิวัฒน์ ซึ่งเห็นหน่วยกัน และความขยันของสองคนแม่ลูกที่มาทำงานแต่เช้าทุกวันจึงชวนให้มาทำ

ร้านสุกี้พร้อมกับจัดพื้นที่ที่ชั้น 1 ให้ และที่คุณล้มฤทธิ์แนะนำให้ทำสุกี้ขายตอนนั้น เพราะที่เช็นทรัลลาดพร้าว ขาดร้านสุกี้อย่างเดียว หลังจากที่ทางห้างไปชวนมาหลายเจ้าแล้ว แต่ก็ไม่มีใครเอาระบบทั้งหมดของ โดยคุณล้มฤทธิ์ลงทุนตกแต่งร้านให้หมดมูลค่าประมาณเกือบ 30 ล้านบาท

คุณป้าเล่าว่า ทำสุกี้คิดสูตรเอาเอง น้ำจิ้มก็ปุงเอง เป็นสูตรของเราเอง ลูกขี้นานานาชนิด เกี้ยวกุ้งสาหร่าย เรียกว่าช่วงแรกๆ ปุงชิม กันทีละหม้อ แต่หากเบรี่ยงกับอาหารไทยที่เคยทำ สุกี้ทำง่ายกว่ามาก ซึ่งร้านนี้ได้มอบให้ลูกสาว (ยุพิน มีระโกเมน) ลูกชายสองคนคือสมชาย-สมนึก หาญจิตต์เกษม และลูกเขย (ฤทธิ์ มีระโกเมน) ที่ทำงานด้านหนังสือเข้ามาช่วยบริหาร ซึ่งก็ปรับปรุงเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เช่น หม้อสุกี้ใช้ไฟฟ้า ซึ่งเป็นเจ้าแรกที่ไม่ใช้แก๊ส โดยคุณฤทธิ์จะพัฒนาเอง งานไม่ผัก เดิมใช้จากเปล ก็ออกแบบให้ใหม่เป็นเหมือนปืนโตดูสวยงามและวางง่าย จากนั้นก็เริ่มขยายสุกี้อีเมคเป็น 6 สาขา ในเวลาไม่นาน โดยใช้บ้านที่ซอยโซซัยร่วมมิตรเป็นครัว มีรถระบะ 2 คันเป็นรถส่ง โดยคุณป้าจะจับจ่ายของเอง เช่นเดย จนอีเมคเมื่อ 10 กว่าสาขาแล้ว ก็ยังออกไปซื้อของด้วยตัวเอง แต่พอลูกเขยเข้ามาช่วยพัฒนาเต็มตัวก็ขยายมากขึ้น เช่น มีโรงงานมาช่วยผลิตลูกชิ้น หรืออาหารบางชนิด เช่น ต้มตำอาหารสด โดยเราเป็นผู้กำหนดสูตรและสอนให้เข้าทำการตามสูตรของเรา โดยไม่ต้องลงมือ ทำเองเพียงแต่ส่งคนไปตรวจสอบคุณภาพ ซึ่งเป็นการทำงานระบบใหม่ แต่ทางโรงงานของอีเมคยังคงปูน้ำจิ้ม ของหวาน เป็นอย่างและอาหารที่ทำยากบางชนิดด้วยตัวเอง

ขณะนี้สุกี้อีเมคเปิดครบ 10 สาขาแล้ว และยังขยายไปอีก 10 สาขาที่ภาคคิวชู เมืองฟูกูโอะกะ และนางชา基 ประเทศญี่ปุ่น ที่เริ่มจาก

การได้พบกับนักธุรกิจชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาซื้อกุ้งและไก่แข็งในไทย และได้เชิญสุกี้อีเมคที่ลีม ถึงแม้บ้านเขายังมีอาหารหม้อไฟมากมาย แต่เขามาเชิญสุกี้เมืองไทยก็ติดใจ และพยายามที่จะนัดพบกับทางเราเพื่อไปเปิดตลาดในญี่ปุ่น ซึ่งภายหลังจากที่เดินทางไปดูโรงงานของเขาก็ได้ความรู้ใหม่ๆ เกี่ยวกับศูนย์กระจายสินค้า ระบบการทำงานที่ทันสมัย ห้องเย็น และวิธีการเก็บของสดที่ถูกต้อง ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้นำมาพัฒนาอีเมค ทั้งการทำห้องเย็นในทุกสาขา อาหารจะส่งเข้าขายเที่ยง และอีกช่วง คือ สิ่งน่ายาขายเย็น ตลอดจนกำลังจะมีการริเริ่มการทำผักไร้สารพิษ ที่จะเป็นอีกทางที่ได้ช่วยเหลือคนจนให้มีงานทำ ซึ่งจะมีการปลูกในที่ของอีเมค และมีการควบคุมมาตรฐานและรับมาตรฐานของ ซึ่งคุณป้าบอกว่าไม่ได้รู้สึกอะไร เพราะอยู่มากแล้ว เราไม่ควรปฏิเสธสิ่งใหม่ๆ ที่เข้ามาระบุเพรา เราต้องการให้อีเมคก้าวไปข้างหน้า

ทุกวันนี้ คุณป้าทองคำแทบจะวางมือจากการในอีเมค โดยมอบหมายให้ลูกสาวคนโตและลูกเขย รวมทั้งลูกชายอีกสองคนรับงานทั้งหมด โดยคุณป้าจะใช้ชีวิตประจำวันไปกับการออกทำบุญ การเลี้ยงพระในวันเกิดของสาขาต่างๆ การอบรมศีลธรรมให้พนักงานในร้านตามสาขาต่างๆ รวมทั้งการปลูกผักลิ้งดีๆ เช่น นำพนักงานไปเลี้ยงอาหารเด็กที่วัดสรະแก้ว เพื่อให้เห็นว่า ชีวิตเราเวลาอย่างลำบากไม่มีเงิน ขาดโอกาสันเป็นอย่างไรทุกเดือนจะให้พนักงานร่วมทำบุญไม่ว่าจะ 1 บาท 5 บาท หรือ 10 บาท ซึ่งเป็นการสอนว่า คนเราควรทำบุญตลอด มีน้อยก็ทำน้อยแบบที่ป้าเคยทำมาก่อน

ส่วนการฝึกอบรมพนักงานก่อนทำงานทางอีเมคก็เป็นเรื่องสำคัญของงานบริการและจะมีศูนย์ฝึกอบรมพนักงานเข้าใหม่ตั้งแต่เรื่องการบริการ การเดิน การแต่งตัว การปฏิบัติ ทำอย่างไรจะไม่มีกลิ่นปาก

ປ່າຫຍເລນ

ປ່າຫຍເລນທີ່ຄົນທຳໄປຮັຈກ

ປ່າໂຄງການເປັນຊື່ທີ່ຄົນທຳໄປຮັຈກມາກກວ່າຈະເຮີຍກວ່າ ປ່າຫຍເລນ
ເນື່ອງຈາກຈາວບ້ານໄດ້ຮັບປະໂຍ່ນຈຳກັດປ່າຫຍເລນຈາກການນໍາໄໝໂຄງການໄປ
ທຳກິນແລະຄ່ານ ທີ່ໂຄງການເປັນພັນຂີ້ໃນພົ້ນທີ່ປ່າຫຍເລນ
ນອກເໜືອໄປຈາກພັນຂີ້ໄໝ້ຂັ້ນຕົ້ນອື່ນໆ ອົກຫລາຍໜົດ ອາທີ ແລ້ມ ປະສັກ ໂປ່ງ
ຕະຫຼຸນ ແລະເສີມດ ເປັນດັນ

ທຳໄຈງເຮີຍກວ່າປ່າຫຍເລນ

ປ່າຫຍເລນໜີ້ອີ່ນຢູ່ໃນບໍລິເວລນຫຍ່າຜົ່ງທະເລທີ່ມີນໍ້າທະເລທ່ານີ້ສັກພ
ດິນລ່ວນໃຫຍ່ເປັນໂຄລນຫຮື່ອເລນ ບາງບໍລິເວລນມີທາຍປະປນອູ່ ລັກຂະນະດິນ
ເປັນດິນເຫັນຍົວທີ່ມີການອັດຕັບແນ່ນບໍລິເວລນທີ່ພົບສ່ວນໃຫຍ່ ໄດ້ແກ່ ປາກອ່າວ
ຫຍ່າຜົ່ງທະເລ ຮົມຕົ້ງແມ່ນໍ້າ ທາດເລນ ແລະບໍລິເວລນທີ່ອີ່ນຢູ່ໃນອິຫຼືພົບຂອງນໍ້າ
ຈົດແລະນໍ້າເຄີມ ເຮີຍກວ່າ ເຂືດນໍ້າກ່ອຍ ດັ່ງນັ້ນເຮົາຈະເຫັນວ່າພົວດິນບໍລິເວລນ
ຮາກພື້ນທີ່ຂັ້ນອີ່ນຢູ່ນັ້ນມີສີດຳ ອັນເນື່ອງມາຈາກເສຍໜາກໃບໄໝ ກິ່ງໄໝ ລວມທັ້ງເສຍ
ໜາກພື້ນແລະສັດວົງ ທີ່ຈົດຕັ້ງແລ້ວ ຕົກຈມ ສະສົມແລະສລາຍຕົວເປັນອືນທຶນວັດຖຸ

นอกจากนี้เรายังเห็นสิ่งมีชีวิตบนผิวดิน เช่น ปู หอย กุ้ง และปลา อาศัยอยู่ในบริเวณนี้ ความแตกต่างระหว่างป่าไม้บกกับป่าชายเลนจึงอยู่ตรงที่ ป่าชายเลน มีความซับซ้อนอันเนื่องมาจากปัจจัยของน้ำทະyle น้ำจืดและพื้นแผ่นดิน

วงศ์ชีวิตในป่าชายเลน

พืชพรรณในป่าชายเลนเมื่อได้รับแสงอาทิตย์จะเกิดการสังเคราะห์แสง ซึ่งเกิดขึ้นทั้งพันธุ์ไม้ป่าชายเลนและสาหร่าย ส่วนหนึ่งของธาตุอาหารที่พืชดูดไปใช้ได้มาจากธาตุอาหารที่มาจากการพื้นที่บนบกและการพัดพามาของคลื่นและการแส้น้ำ เมื่อพืชเจริญเติบโตและมีเชิงชาจากกิ่ง ก้าน ลำต้น ราก ใน ฯลฯ ร่วงหล่นลงสู่พื้นดินเบื้องล่าง ก็จะกลายเป็นอินทรีย์วัตถุ เช่นเดียวกับการสลายตัวของสัตว์ต่างๆ เช่น กุ้ง หอย ปู ปลา อินทรีย์วัตถุเหล่านี้จะกลายตัวให้ธาตุอาหารแก่พืชและสัตว์เล็กๆ เช่น แพลงค์ตอน แบคทีเรีย พังไจ โปรโตซัว รวมทั้งเป็นอาหารให้รากพืชดูดซับไปใช้ประโยชน์ในการเป็นอาหารพืชด้วย เมื่อพืชและสัตว์เหล่านี้เจริญเติบโตขึ้นก็จะกลายเป็นอาหาร ของสัตว์ที่มีขนาดใหญ่ที่สำคัญ ได้แก่ กุ้ง หอย ปู และปลา เมื่อสัตว์เหล่านี้ถ่ายของเสียออกมาก็จะกลายเป็นอินทรีย์วัตถุให้แก่พืชอีกด้วย กุ้ง หอย ปู ปลา เมื่อมีขนาดใหญ่ขึ้นบางส่วนจะลงสู่ทะเล ซึ่งมีนุษย์ได้นำสัตว์เหล่านี้ไปเป็นอาหารทั้งจากบริเวณป่าชายเลน และในทะเล หรือชายฝั่งทะเล จึงได้กล่าวได้ว่าบริเวณป่าชายเลนเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลก

พืชและสัตว์ในป่าชายเลน

ป่าชายเลนมีองค์ประกอบของพืชและสัตว์หลายชนิด

สรุปได้ ดังนี้

พืช

พืชที่อยู่ในบริเวณป่าชายเลนนอกจากจะเป็นพันธุ์ไม้โคงกาเงเسم เสม็ด โปรด ถั่ว และพันธุ์ไม้อื่นๆ แล้ว ยังพบว่ามีสาหร่ายซึ่งอยู่ในสีที่อยู่อาศัยบริเวณลำต้น ราก หรือรากอากาศของไม้ป่าชายเลนเป็นสาหร่ายลีเดง ส่วนสาหร่ายที่อยู่อาศัยบริเวณโคลนตามเป็นสาหร่ายลีเยียวและสาหร่ายลีเขียวแกมน้ำเงิน รวมทั้งสาหร่ายลีน้ำตาล

สัตว์

ปลา ปลาที่พบในป่าชายเลนแบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ ปลาที่อาศัยอยู่ประจำ ปลาที่อาศัยอยู่ชั่วคราว ปลาที่มากับกระแสน้ำ และปลาที่พบในบางฤดูกาล ปลาชนิดสำคัญได้แก่ ปลากรอบ ปลากระบอก ปลากระพง ปลา阑จันทร์ ปลากระรัง และปลาดิน เป็นต้น

กุ้ง มีกุ้งประมาณ 15 ชนิด ที่ว่ายจากทะเลไปยังบริเวณชายฝั่งใกล้กับป่าชายเลน และมีกุ้งประมาณ 16 ชนิดที่ว่ายจากทะเลไปยังบริเวณน้ำกร่อย สำหรับกุ้งที่พบเห็นทั่วไปในป่าชายเลน ได้แก่ กุ้งแซนบี้ ย กุ้งกุลาดำ กุ้งกะเปาะ หรือกุ้งตะต่อม นอกจากนี้ ยังมีกุ้งบางชนิดที่ว่ายจากบริเวณน้ำจืดไปยังบริเวณน้ำกร่อย ที่สำคัญได้แก่ กุ้งก้ามกราม และกุ้งน้ำจีด เป็นต้น

ปู ปูที่พบในป่าชายเลนมีทั้งหมด 7 สกุล ซึ่งแบ่งได้เป็น 54 ชนิด ที่พบมากที่สุดได้แก่ปูในวงศ์ Crapsidae เช่น ปูแสม และวงศ์ Ocypodidae เช่น ปูก้ามดาบ นอกจากนี้ ยังพบปูบางชนิดในวงศ์ Portunidae เช่น ปูทะเล หรือปูดำ เป็นต้น

หอย หอยที่สำรวจพบในป่าชายเลนนั้น มีทั้งชนิดที่เกาะอยู่กับต้นไม้ ราก และใบของไม้ในป่าชายเลน และหอยที่อยู่ตามพื้นดิน จาก

การศึกษาพบว่า มีหอยกากเดียวจำนวน 10 ชนิด และหอยกากคู่อีก 3 ชนิด ที่เกาะอยู่ตามบริเวณตันไม้และพบว่ามีหอยกากเดียว 8 ชนิดและหอยกากคู่อีก 2 ชนิด ที่อาศัยอยู่ตามพื้น ในจำนวนนี้มีหอยกากเดียว 1 ชนิด และหอยกากคู่ 2 ชนิด ที่พบทั้งบนพื้นดินและตามตันไม้ในป่าชายเลน หอยกากเดียวที่สำคัญได้แก่ หอยดำ หอยขี้นก และหอยขี้ก้า ส่วนหอยกากคู่ได้แก่ หอยนางรม และ หอยเจา เป็นต้น

นกและสัตว์อื่นๆ นกในป่าชายเลนมีทั้งนกอพยพและนกท่องถิ่นทั้งหมดประมาณ 88 ชนิด ซึ่งรวมทั้งนกในกลุ่มนกยางคำวาย นกยางกรอก นกเหียวยไก่ นกหัวโต และเหียวย สำหรับสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม มีประมาณ 35 ชนิด และที่พบอยู่ทั่วไปได้แก่ ค้างคาว ลิงกัง นาก แมวป่า นกจากนี้ยังมีสัตว์เลี้ยงคลานประมาณ 25 ชนิด ซึ่งรวมทั้งชูนิดต่างๆ กิ้งก่าและสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ เช่น เต่าและจะระเข้ นอกจากนี้พบว่ามีแมลงที่อาศัยอยู่ในป่าชายเลนเป็นจำนวนมากถึง 38 ชนิด ซึ่งรวมทั้งผีเสื้อกางคิน หนอนผีเสื้อ ผีเสื้อหนอนกอ แมลง ปีกแข็ง ยุง ริ้น และเพลี้ย

ความสำคัญของป่าชายเลน

1. ด้านนิเวศวิทยา

- ~ เป็นแหล่งอนุบาลสัตว์น้ำวัยอ่อนแหล่งที่อยู่อาศัยการลืบพันธุ์ วางไข่และหลบภัยของสัตวน้ำและสัตว์บก
- ~ เป็นแหล่งธาตุอาหารพืชและสัตว์ และอินทรีย์วัตถุที่สำคัญ
- ~ เป็นแหล่งเก็บกักตะกอนและกลั่นกรองความสกปรกที่ มาจากพื้นที่บกและถุกดพัฒนาจากทะเล
- ~ เป็นแนวเปลี่ยน และแนวกันชันระหว่างบกและทะเล

~ ช่วยสร้างสมดุลของสภาวะอากาศ และลดความร้อนแรงของปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางชีวนการตามธรรมชาติ

~ ช่วยด้านทานแรงคลื่นและแรงลมที่กระทำต่อขอบฟ้า และตลิ่ง

~ ช่วยรักษามวลดิน และมวลทรายมิให้ถูกพัดพาออกจากขอบฟ้าและริมตลิ่ง

~ ช่วยเพิ่มพื้นที่ขอบฟ้าและริมตลิ่ง เนื่องจากการอกร่องพื้นดิน

~ ช่วยรักษาความชุ่มชื้นของผิวดิน และส่งเสริมกิจกรรมของจุลินทรีย์

~ เป็นพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ

2. ด้านสังคม และการศึกษา

~ เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของชุมชนซึ่งได้รับประโยชน์จากการจับสัตวน้ำเป็นอาหาร การทำฟืนและถ่าน การคันหาสมุนไพร และการพักผ่อนหย่อนใจ

~ ช่วยค้าจุนวิถีชีวิตตามธรรมชาติของสังคมชนบทไทย ที่พึ่งพิงอยู่กับธรรมชาติ โดยการใช้เครื่องมือที่ผลิตขึ้นเอง เช่น เครื่องมือจับสัตว์หน้าดิน

~ เป็นเลี้นทางติดต่อสื่อสารของชุมชนชายฝั่ง และริมแม่น้ำทั้งโดยพื้นดิน และทางน้ำ

~ เป็นแหล่งค้นคว้าและให้ความรู้ในเรื่องพืช สัตว์ มนุษย์ และนิเวศวิทยา

3. ด้านเศรษฐกิจ

- ~ ให้ผลผลิตทางการประมง
- ~ ให้ผลผลิตการเพาะเลี้ยงชายฝั่ง

- ~ ให้ผลผลิตจากการเก็บของป่า
- ~ ให้ผลผลิตจากการเพาถ่าน
- ~ ให้ผลผลิตจากการผลิตสารสกัดจากพืชไว้
- ~ ให้ผลผลิตยารักษาโรค
- ~ ลดค่าใช้จ่ายในเรื่องการป้องกันชายฝั่ง
- ~ รายได้จากการท่องเที่ยว

กิจกรรมที่มีผลกระบวนการต่อป่าชายเลนและสภาพแวดล้อม การเพาถ่ายสัตว์น้ำ

ได้แก่ การทำนาถุ่นบ่อปลา และการเพาถ่ายสัตว์น้ำชายฝั่งอื่นๆ กิจกรรมประเภทนี้ทำให้ป่าชายเลนมีจำนวนพื้นที่ลดลงเนื่องจาก

1. การตัดฟันเพื่อเตรียมพื้นที่แบบตัดหมุด
2. การก่อสร้างคันดิน ลิ่งปลูกสร้าง หรือเปลี่ยนเส้นทางการไหลเวียนของน้ำทำให้น้ำเต็มและน้ำจืดไม่สามารถเข้าลึกล้ำ ชายเลนได้
3. น้ำเสีย และลิ่งปฏิกูลจากการเพาถ่ายที่ระบายน้ำลงสู่พื้นที่ป่าชายเลน
4. ตะกอนดินที่ถูกพัดพามาทับลงในบริเวณพื้นที่ป่าชายเลน
5. การเปลี่ยนแปลงคุณสมบัติดิน โครงสร้างดิน และปฏิกิริยาดิน โดยการชุด ตัก และเปลี่ยนแปลงผิวดิน

การทำเหมืองแร่

ส่วนใหญ่เป็นแร่ดิบซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบโดย

1. การตัก ชุด และสูบดินออกจากพื้นที่
2. ตะกอนจากการทำเหมืองแร่ทับลงบริเวณผิวดินและรากพืช
3. น้ำเสียจากการทำเหมืองที่ระบายน้ำลงสู่ป่าชายเลน

4. ลิ่งก่อสร้างที่กีดขวางทางน้ำจืดและน้ำเต็ม

ลิ่งก่อสร้าง

ลิ่งก่อสร้างที่เกิดขึ้นในป่าชายเลนมีผลกระทบต่อป่าชายเลนที่รุนแรงที่สุดเนื่องจากป่าชายเลนจะถูกตัดฟันออกหมุดเพื่อให้มีลิ่งก่อสร้างเกิดขึ้นแทนที่ กิจกรรมประมงเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมโดยลิ่งเชิง ที่สำคัญได้แก่

- ~ การก่อสร้างถนน
- ~ การก่อสร้างอาคาร ที่อยู่อาศัย โรงเพาะพัก
- ~ การก่อสร้างโรงงานอุตสาหกรรม
- ~ การก่อสร้างท่าเที่ยนเรือ อู่ซ่อมเรือ

การเกษตรกรรม

การทำเกษตรกรรมในพื้นที่ป่าชายเลน หรือบริเวณใกล้เคียง ไม่ว่าจะเป็นการทำสวน ทำนา หรือทำไร่มีผลกระทบต่อป่าชายเลน และลิ่งแวดล้อมเนื่องจาก

1. น้ำทิ้งที่ถูกระบายน้ำร่วมกับปุ๋ย ยาฆ่าแมลง และยากำจัดวัชพืชและโรค
2. เศษวัสดุ และตะกอนดิน
3. ป่าชายเลนที่ดอยๆ เสื่อมโทรมลง จะทำให้ปรสัตจากแนวต้านทานพ่ายแพ้และคลื่นลมในที่สุด
4. น้ำเดิมจากการทำนาเกลือทำให้ปริมาณเกลือในพื้นที่ป่าชายเลนสูงขึ้น

การขยายตัวของชุมชน

การขยายตัวของชุมชนไม่ว่าจะเป็นผู้ครอบครองโดยถูกต้องตามกฎหมายหรือผู้บุกรุกตาม นอกจากจะทำให้ป่าชายเลนลดจำนวนลง

เนื่องจากการก่อสร้างอาคาร และสิ่งปลูกสร้างในระยะเริ่มดำเนินการ
แล้วยังมีผลต่อเนื่องในระยะยาว เนื่องจาก

1. การระบายน้ำทิ้ง
2. การทิ้ง ถมขยะมูลฝอย ซึ่งเมื่อมีปริมาณมากขึ้นจะทำให้
อิทธิพลของน้ำจืด และน้ำเค็มถูกตัดขาด
3. การสร้างเลี้นทางเดิน หรือถนน
4. การใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ป่าชายเลนเนื่องจากกิจกรรม
ต่างๆ

การสร้างเขื่อนและการขุดลอกร่องน้ำ

ก่อให้เกิดผลกระทบคือ

1. การเปลี่ยนแปลงทางน้ำทำให้เกิดการเคลื่อนตัว และ การ
ทับถมของมวลทรัพย์ในอีกบริเวณหนึ่ง
2. การทับถมของวัสดุ และตะกอนดิน
3. การเปลี่ยนแปลงแนวกันชนที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ซึ่งได้แก่
การแปลงสภาพป่าชายเลนไปเป็นสิ่งก่อสร้างย้อมกับผลกระทบต่อ
สภาพแวดล้อมทั้งทางตรง ซึ่งได้แก่ การสูญเสียสภาพป่าชายเลน และ
ทางอ้อม ซึ่งได้แก่ ขบวนการทางกายภาพ ชีวภาพ และเคมี.

ความก้าวนาไทย บนเส้นทางของความเปลี่ยนแปลง

เดชา ศิรภักดิ์

ศรี ศรี สวัสดิ์สถาพรเป็นบารมรงค์

วันนี้ข้าพเจ้าแผ่พล ทั่วขอบเขต
ด้วยกระเบื้องอันวิเศษของข้าพเจ้าเกิดมา
ขอเทพยาจงเสด็จลงมา
อีกทั้งเจ้าทุ่งและเจ้าท่าที่อยู่บ้านและอยู่ดง
อยู่ห้วยเขาลำเนาพงทุกท่อธาร
วันนี้ข้าพเจ้าจะทำขวัญกระเบื้องผู้ให้ล้ำเลิศเชิดชูตามโบราณ
ฯลฯ

ข้อความที่ยกมาขึ้นต้นบทความตอนนี้ เป็นส่วนหนึ่งของคำ
เชิญขวัญกระเบื้อง คัดมาจากหนังสือเรื่อง ประชุมเชิญขวัญ ฉบับทดสอบ
วิริยาณ ซึ่งสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรง
รับสั่งให้หลวงธรรมากิมณฑ์ (ถึก จิตราถึก) รวบรวมคำเชิญขวัญของเก่า
เลือกดัดแต่จำนวนดี รวมพิมพ์ครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2461

คำเชิญชวนเป็นถ้อยคำที่ใช้กล่าวในพิธีการทำวัณ อันเป็นพิธีที่มีมาเนื่นานของกลุ่มชนที่พูดภาษาไทย-ลาว นับเป็นพิธีการที่สำคัญยิ่งอย่างหนึ่งซึ่งตกทอดมาจนถึงปัจจุบัน

ประเพณีการทำวัณเกิดจากความเชื่อว่า บรรดาสิ่งมีชีวิตชั้นสูงที่มีวิญญาณย่อมมี “วัณ” เป็นธรรมชาติประจำ สำหรับพิทักษ์รักษาให้เป็นปกติสุขหากขวัญหลบลี้หนีหายไปก็จะทำให้เกิดความผิดปกติขึ้น เช่น เจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น โดยเฉพาะเด็กทารกซึ่งเชื่อกันว่ามี “วัณอ่อน” คือ ขวัญของเด็กทารกตื่นเต้นตกใจง่าย เมื่อมีเหตุการณ์ที่เชื่อว่าทำให้ขวัญหลบลี้หนีหายไปจากเจ้าของก็ต้องทำการแก้ไขโดยประกอบพิธีการทำวัณขึ้นเพื่อปลอบโนยวิงวอนให้ขวัญกลับมาอยู่กับเจ้าของเดิน นอกจากนั้นยังขอให้ขวัญช่วยอภินากรักษาเจ้าของขวัญให้เกิดสวัสดิมงคล ดังจะเห็นได้จากข้อความในคำเชิญชวนที่ใช้กล่าวในพิธีการทำวัณนั้นเอง

ประเพณีการทำวัณของกลุ่มชนที่พูดภาษาไทย-ลาวนั้น มิได้ทำให้เฉพาะมนุษย์เท่านั้น หากแต่ยังทำขวัญให้กับสิ่งของ พืช หรือ สัตว์ บางชนิดอีกด้วย แต่จุดมุ่งหมายในการทำขวัญมนุษย์กับสิ่งของ พืช และ สัตว์นั้นมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง กล่าวคือ การทำขวัญมนุษย์ส่งผลที่ตัวมนุษย์เจ้าของขวัญโดยตรง ส่วนการทำขวัญสิ่งของ (เช่น เสาเรือน) และพืช (เช่น ข้าว) เป็นการบ่วงสรวงขอพรต่อวิญญาณ หรือเทพรักษาที่ประจำอยู่กับสิ่งของหรือพืชนั้น (เช่น เสาเรือนมีนางไม้ และข้าวมีแม่โพลพ เป็นต้น) ส่วนการทำขวัญสัตว์ (เช่น ควาย) ก็มุ่งประโยชน์ต่อเจ้าของสัตว์นั้น (โดยทางอ้อม) เป็นสำคัญ จึงจะเห็นได้ว่า สิ่งของ พืช หรือสัตว์ที่ถูกเลือกมาทำขวัญนั้นต้องเป็น สิ่งของ พืช หรือสัตว์ที่มีความสำคัญต่อเจ้าของจริงๆ เช่น สิ่งของ ก้มี เสาเรือน (แทนเรือนทั้งหลัง) และนาข้าว (แหล่งผลิตอาหาร) ส่วนพืชก็มีข้าว (อาหารสำคัญที่สุด) สำหรับสัตว์ก็มี

บ้าง (ของหลวง สำหรับทำสงเคราะห์) และควาย (ของชาวนาสำหรับทำงาน) ซึ่งล้วนมีความสำคัญมากทั้งสิ้น

เมื่อพิจารณาพิธีการทำวัณของกลุ่มชนที่พูดภาษาไทย-ลาว ตั้งแต่โบราณกาลมาจนถึงปัจจุบัน แล้วจะพบว่า สำหรับสามัญชนคนธรรมดานั้น สัตว์ที่ได้รับยกย่องว่ามีความสำคัญที่สุดก็คือ ควายนั่นเอง

สายสัมพันธ์อันยาวนานระหว่างคนไทย-ข้าว และควาย

การที่จะเข้าใจถึงความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นระหว่างคนไทยกับควายได้อย่างชัดเจนนั้น จำเป็นต้องเข้าใจความเป็นมาของการเพาะปลูกข้าวเสียก่อน เพราะอาจกล่าวได้ว่าพิธีการทำปลูกข้าวคือ สิ่งที่เชื่อมโยงคนไทย และควายเข้าด้วยกันตั้งแต่แรกเริ่มเมื่อหลายพันปีมาแล้ว บริเวณที่เชื่อเป็นประเทศไทยปัจจุบัน มีหลักฐานเก่าแก่ที่สุดเกี่ยวกับการเพาะปลูกข้าวคือ เมล็ดข้าวที่พบจากการขุดคันทางโบราณคดี ที่บ้านเชียง อำเภอหนองหาร จังหวัดอุดรธานี ซึ่งพิสูจน์ได้ว่ามีอายุระหว่าง 4,900-5,600 ปีมาแล้ว และการวิเคราะห์ ชนิดของข้าวพบว่าเป็นข้าวที่มนุษย์เพาะปลูก (คือชนิด Oryza Sativa) มีใช้ชนิดข้าวป่า ซึ่งพบอยู่ในบริเวณนั้น

วิธีการทำปลูกข้าวในสมัยแรกๆ เมื่อราว 5,600 ปีมาแล้ว นั้น เป็นวิธีการที่วิวัฒนาการขึ้นมาในพื้นที่นั้นเอง คือเป็นการทำในที่ร่วน ลุ่มโกลล์แหล่งน้ำ (เช่น ลำน้ำ หรือหนองบึง) โดยการห่ว่านเมล็ดข้าวลงไปแล้วปล่อยให้เจริญเติบโตขึ้นมาเอง เรียกวิธีการนี้ว่า การทำนาแบบ Wet Rice ซึ่งแตกต่างจากการปลูกข้าวแบบทำไร่เลื่อนลอยของชาวเชียง ปัจจุบันซึ่งเป็นการทำนาแบบ Dry Rice

การทำนาในบริเวณบ้านเชียง ได้พัฒนาต่อเนื่องมาไม่ต่ำกว่า

4,000 ปี จากการศึกษาพบว่า ในระยะแรกยังไม่มีการใช้แรงงานสัตว์เข้ามาช่วย จนกระทั่งราว 3,600 ปีมาแล้ว จึงเริ่มนำแรงงานสัตว์มาใช้ช่วยทำงาน และสัตว์ที่ชาวนาบ้านเชียงยุคโน้นนำมาใช้ทำงานก็คือควายจากหลักฐานทางโบราณคดีพบว่า ในบริเวณประเทศไทยปัจจุบัน นอกจากจะมีข้าวป่าขึ้นอยู่ทั่วไปมาแต่เดิมแล้ว ยังมีความพยายามศักยอยู่ทั่วไปอีกด้วย ต่อมานุษย์ได้นำความป่ามาเลี้ยงให้เชื่อง และฝึกให้ทำงานจนกลายเป็นสัตว์เลี้ยงที่สำคัญอย่างหนึ่ง สืบท่อมาจนถึงปัจจุบัน

ปัจจุบันในเขตประเทศไทยยังมีความพยายามเหลืออยู่เพียงแห่งเดียวคือ บริเวณเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าห้วยขาแข้ง จังหวัดอุทัยธานี ซึ่งพบว่าความป่าและความบ้านเป็นสัตว์ชนิดเดียวกัน คือเป็นสัตว์ที่มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ ว่า *Bubalus Bubalis*

จากการวิเคราะห์กระดูกความที่พบในแหล่งโบราณคดีบ้านเชียง (อายุราก 3,600 ปี) พบว่าเป็นกระดูกความที่ถูกใช้งานประเกลากของหนัง (เช่น ใบ娜) เพราะกระดูกกินเท้าข้อที่ 3 เจริญ ผิดส่วนต่างกับความป่าแต่เมื่อนอกกระดูกความบ้านที่ถูกใช้งานอยู่ในปัจจุบัน (ซึ่งเกิดจากการออกแรงมากกว่าปกติอยู่เป็นประจำ)

น่าสังเกตว่าความที่พบในประเทศไทยเป็นประเภทความปลัก (Swamp Buffalo) ชอบนอนแช่น้ำหรือปลักโคลน ไม่ทันทานกับสภาพร้อนและแห้งแล้ง (ไม่เหมือนวัว) และการทำงานในเขตประเทศไทย ก็เป็นการทำในที่ราบลุ่มโกลล์แห่งน้ำ ซึ่งเป็นลักษณะการทำงาน ดังเดิม ตั้งแต่สมัยบ้านเชียงเมื่อ 5,600 ปีก่อนโน้น ดังนั้นการใช้ ความปลักทำนาลุ่ม จึงมีความเหมาะสมสมสอดคล้องมากกว่าการใช้วัว มีนักโบราณคดีบางท่านให้ความเห็นว่า การนำความมาช่วยทำงานทำให้เกิดการพัฒนาการครั้งใหญ่ของชุมชนในเขตประเทศไทยจนกลายเป็นชุมชนที่มี

พัฒนาการเป็นสังคมที่ใหญ่โตขับช้อนยิ่งขึ้น

ความในประวัติศาสตร์ชนชาติไทย

เมื่อสังคมเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น จนกระทั่งมีการจัดราชการเรื่องราชเป็นอักษร ถือว่าเป็นหลักฐานที่ใช้สืบคันได้ชัดเจนแน่นอนยิ่งขึ้น เรียกว่าเป็นยุคประวัติศาสตร์ ซึ่งชนชาติไทยมีบันทึกตัวอักษรมาแล้ว ประมาณ 700 ปี ในประวัติศาสตร์ที่จารึกเป็นอักษรภาษากลุ่มไท-ลาวนั้น มีเรื่องราวที่เกี่ยวกับความพยายามแสดงถึงความล้มพันธ์ระหว่างคนไทยกับความอยู่ทรายแห่ง ดังจะนำมาแสดงเป็นตัวอย่างเพียงบางส่วน เช่น ในพงคาวดารล้านช้าง ซึ่งเป็นเรื่องราวของกลุ่มคนไทยในบริเวณประเทศไทยปัจจุบัน ได้กล่าวถึงกำเนิดมนุษย์โดยเฉพาะกลุ่มนี้ที่พูดภาษาไทย-ลาว ว่า ต้นตระกูล ชื่อ ปู่ลางเชิงและชุนคำ ได้รับที่นา และความจากพระยาแคน ต่อมากวายตายลง เกิดเด่าน้ำเต้าอกมาจากรูจมูกความที่ตายแล้วนั้น บนเตาเกิดพลน้ำเต้า 3 ผล เมื่อผลน้ำเต้าแก่แล้วก็มีผู้คนออกมากจากผลน้ำเต้ามากมาย เป็นคนไทยผ่าต่างๆ

หากจะแปลความหมายที่แฝงอยู่ในพงคาวดารล้านช้างตอนนี้ ให้เป็นวิวัฒนาการของสังคมคนไทย ก็อาจตีความได้ว่า เมื่อนำความใช้ทำงานได้ไม่นานก็เกิดวิวัฒนาการทางสังคม ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ชุมชนชาวไทยหลายชุมชน ซึ่งสืบเนื่องมาจากการใช้ แรงงานความทำงาน

ต่อมากลุ่มชนชาติไทย ดังถี่ฐานเป็นปีกแผ่นมีพัฒนาการ จนกลายเป็นรัฐใหญ่ทรายแห่ง เช่น อาณาจักรล้านนา ล้านช้าง สุโขทัย อุฐยวา สุพรรณภูมิ และนครศรีธรรมราช เป็นต้น รัฐต่างๆ ดังกล่าวเหล่านี้ย่อมมีข้าวเป็นอาหารหลัก และการทำงานเป็นกิจกรรมสำคัญ

ด้วยกันทั้งสิ้น

ในอดีต ทรัพยากรต่างๆ ยังมีมาก (เมื่อเทียบกับจำนวนพลเมือง) โดยเฉพาะที่ดิน แต่แรงงานมีน้อยจึงเห็นได้ว่าแรงงานคน และแรงงานควายมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นจากการ vad ต้อนผู้คน และสัตว์เลี้ยงกลับไปสู่ดินแดนของผู้ชนชั้นกรรม ก็เพื่อนำแรงงานที่ได้ไปใช้ในการผลิตนั้นเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตข้าว (ทำนา) ซึ่งเป็นกิจกรรมผลิตที่สำคัญที่สุดในยุคหนึ้น

เนื่องจากควายเป็นแรงงานที่สำคัญยิ่งของการเพาะปลูกข้าว ดังนั้นจึงมีภูเกณฑ์เกี่ยวกับการปกป้องคุ้มครองควายอย่างเข้มงวด ดังจะเห็นได้จากบทลงโทษที่กำหนดไว้ ในกฎหมายตราสามดวง ซึ่งเป็นกฎหมายที่สืบทอดมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาตอนต้น ในพระไอยการลักษณะโจร ได้กำหนดเอาไว้ดอนหนึ่งว่า

...80 มาตราหนึ่ง โคงะบือท่านใส่คอกผูกไว้สถานที่ใด และปล่อยอยู่ในทุ่งนา มีผู้ร้ายลักไป จับได้พิจารณาเป็นสัก ท่านว่ามันเป็นโจร ลักสัตว์มีคุณให้สักสิ่งอันลักไว้ ณ อกให้รู้ว่าโจร เอาตัวจำใส่คุกไว้ ให้อาบุตรภรรยามาเร่งเออสินใหม่พินัย...

นอกจากการทำด้วยมนุษย์แล้ว ลึกลับสังเกตในพระไอยการ ลักษณะโจรมาตราหนึ่ง ก็คือ เหตุผลที่กำหนดโดยอย่างรุนแรงว่า เพราะ... “มันเป็นโจรลักสัตว์มีคุณ” นั้นเอง

ความสำคัญของควายในการทำนาร่วมกับชาวนาไทยแต่ตั้งเดิมมานั้น มีมากถึงขนาดเรียกได้ว่าเป็น “สัตว์มีคุณ” ดังที่กล่าวไว้ในกฎหมายตราสามดวง และทัศนะของชาวไทยทั่วไปที่มีต่อควายว่า เป็นสัตว์มีคุณนั้นยังคงสืบเนื่องต่อมาอีกเนินนาน แม้ในสมัย

กรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อกรมหลวงพิชิตปรีชากร ทรงนิพนธ์เรื่องทำนา เมื่อ พ.ศ. 2431 ก็กล่าวถึงการใช้ควายช่วยทำงานของชาวนาไทยในสมัยนั้น โดยแสดงทัศนะของคนไทยที่มีต่อควายเอาไว้ อย่างชัดเจนดังนี้

“การทำข้าวเจ้านั้นใช้โคและกระบือเป็นพื้น ถ้าเป็นที่ทรายที่ดอนก็ใช้โค ถ้าที่ลุ่มแล่นก็ใช้กระบือซึ่งเป็นสัตว์ที่มีนิสัยเป็นชาวนาแท้ การอื่นไม่นัดได้เหมือนนา เป็นสัตว์อันมีคุณแก่ประเทศไทยเมืองเรางاهะ จะหาสัตว์อื่นได้เบรียบไม่ได้ นึกถึงถ้าไทยเราไม่มีกระบือจะช่วยแรงงานแล้ว ถึงคนจะแข็งแรงแล่ช่างรู้เท่าได้ ที่จะทำข้าวให้กว่าพอกินจนถึง จำหน่ายไปต่างเมืองที่ไหนได้ กระบือเป็นสัตว์ที่มีคุณจริงๆ ควรจะมีเรื่อง ราوات่างหากลักษณะนั้น เดชะบุญได้มีโอกาสอันลักคราวจะต้อง พรรรณนากุณกระบืออีกสักเรื่อง”...

ทัศนะของชาวไทยที่มีต่อควายในฐานะ “สัตว์มีคุณ” ทำให้ ควายอยู่ในฐานะพิเศษกว่าสัตว์ทั่วไป เช่น มีประเพณีทำขัวัญควาย มี การปกป้องคุ้มครองเป็นพิเศษ และยังได้รับความรักใคร่รับถือจาก คนไทย โดยคนไทยแต่เดิมจะไม่กินเนื้อควายเป็นส่วนใหญ่ ชาวนาไทย จะเลี้ยง ควายที่ทำงานไม่ไหวแล้วเป็นอย่างดี โดยไม่ขายส่งโรงฆ่าสัตว์ หรือบาง ครั้งจะนำไปมอบให้เป็นของวัด (ซึ่งเป็นเขต “อภัยทาน” ของสัตว์) วัด จะดูแลรักษาจนกว่าจะลิ้นอายุชี้ไปเอง บางครั้งวัดจะนำหันควาย (ที่ ตายเอง) มาใช้ชิงเป็นกล่องใบใหญ่ที่เรียกว่า “กล่องเพล” ใช้ตีบอกเวลา เพล (ห้าโมงเช้า) และเวลาเยี่่องค่า (หกโมงเย็น) ในช่วงเข้าพรรษา เป็นต้น ถือว่าควายเจ้าของหนังที่นำมาทำกล่องเพลจะได้ผลบุญกุศลมาก

ความเปลี่ยนแปลงที่การผลิตข้าว และผลกระทบต่อควาย

ตั้งแต่สมัยแรกเริ่มการทำนาในบริเวณประเทศไทย เรื่อยลงมา

จนถึงตอนต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ การทำนาเพื่อผลิตข้าวก็มิได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน เพราะชาวนาในแต่ละท้องถิ่นมุ่งผลิตข้าวเพื่อบริโภคในท้องถิ่นเป็นหลัก จะมีเหลือขายออกไปนอกท้องถิ่นบ้างก็มิเพียงเล็กน้อย เมื่อมีส่วนเกินเหลือบริโภคในท้องถิ่นแล้วเท่านั้น การผลิตข้าวเพื่อจุดมุ่งหมายขายออกไปนอกท้องถิ่นโดยเฉพาะยังไม่ปรากฏชาวนาและชาวนาและความในแต่ละท้องถิ่นยังคงอาศัย และทำอยู่ในท้องถิ่นของตนโดยไม่มีการโยกย้าย นอกจากจะเกิดเหตุการณ์พิเศษ เช่น สงครามความแห้งแล้ง หรือโรคระบาด ที่ทำให้ชาวนาต้องอพยพหลบหนีออกจากถิ่นฐานเดิมเป็นครั้งคราวเท่านั้น

การเปลี่ยนแปลงอย่างแท้จริงของการผลิตข้าวในประเทศไทย น่าจะเกิดขึ้นครั้งแรกหลังจากสนธิสัญญาเบาะริง ปี พ.ศ. 2398 ซึ่งมีผลให้ไทยเปิดประเทศค้าเสรีกับต่างชาติ โดยยกเลิกการผูกขาดโดยรัฐบาล หลังจากนั้น การค้าข้าวกับต่างประเทศก็เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เช่น จากปี 2393 ถึงปี 2470 (80 ปี) การค้าข้าวกับต่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นถึง 25 เท่าตัว (2500 เปอร์เซ็นต์)

การเพิ่มปริมาณข้าวส่งออกต่างประเทศ ย่อมเป็นผลมาจากการผลิตข้าวเพิ่มขึ้นในประเทศไทยและวิธีเพิ่มผลผลิตข้าวในประเทศไทยสมัยนั้นก็ทำได้โดยการขยายพื้นที่การเพาะปลูกข้าวออกไปเท่านั้น ซึ่งเกือบทั้งหมดเป็นการขยายพื้นที่ปลูกข้าวในเขตราบลุ่มภาคกลาง โดยการขุดคลองเพื่อการชลประทานและการขันสิ่งผลผลิตข้าวจากนาไปสู่ตลาดการเพิ่มพื้นที่เพาะปลูกข้าวด้วยการขุดคลองที่รู้จักกันดีที่สุดก็คือโครงการขุดคลองรังสิตเมื่อปี 2433 ในบริเวณระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยา กับแม่น้ำบางปะกงของบริษัทขุดคลองและคุนาสยาม ซึ่งโครงการนี้สามารถเพิ่มพื้นที่ทำนาได้ราว 1,250,000 ล้าน 1,500,000 ไร่

เมื่อพื้นที่เพาะปลูกข้าวเพิ่มขึ้นอย่างมากมายภายในระยะอันรวดเร็วนี้ แรงงานที่ใช้ในการทำนาเกิดต้องเพิ่มขึ้นมาก และรวดเร็ว เท่ากันด้วยแม้จะมีการปรับเปลี่ยนจากการทำงานแบบปักดำ (นาสวน) ซึ่งใช้แรงงานมาก มาเป็นการทำงานแบบห่วง (นาเมือง) ซึ่งใช้แรงงานน้อยกว่า แล้วก็ตาม แต่ก็ลดแรงงานลงได้เฉพาะช่วงปักดำเท่านั้น แรงงานช่วงอื่นๆ เช่น การไถนา การเก็บเกี่ยว ฯลฯ ก็ต้องใช้เพิ่มขึ้น มากมาย จึงเกิดการจ้างแรงงานจากต่างถิ่นขึ้นอย่างแพร่หลาย โดยชาวนาในภาคกลางเป็นผู้จ้างแรงงานจากท้องถิ่นอื่น ซึ่งส่วนใหญ่ เป็นแรงงานจากภาคอีสาน ตั้งแต่ปี 2433 เป็นต้นมา มีหลักฐานบันทึกว่า แรงงานจากภาคอีสานได้อพยพลงมารับจ้างทำงานในเขตภาคกลางมากมาย แรงงานจากภาคอีสานเหล่านี้จะเดินทางกันมาเป็นกลุ่มๆ ตั้งแต่กลุ่มละ 17 คน ถึง 120 คน โดยมีหัวหน้า กลุ่มที่เรียกว่า “นายห้อย” ควบคุมมา นายห้อย จะได้รับค่าตอบแทนจากคนงานที่ตนควบคุมลงมา (คงคล้ายนายหน้าหางานปัจจุบัน) เนพะในเขตตั้งสิบแห่งเดียวประมาณว่ามีแรงงานอพยพจากภาคอีสานมารับจ้างทำงานปีละหลายพันคน

การขาดแคลนแรงงานทำงานในเขตภาคกลางนั้น มิได้ขาดแคลนเฉพาะแรงงานคนเท่านั้น หากแต่ยังขาดแคลนแรงงานความด้วย จึงปรากฏว่ามีการนำความจากภาคอีสานมาขายให้ชาวนาภาคกลางเป็นจำนวนมากในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งก็มีกลุ่มคนทำหน้าที่ควบคุมต้อนผู้คนจากภาคอีสานมาภาคกลาง เรียกคนกลุ่มนี้เหล่านี้ว่า “นายห้อยความ” ประมาณว่าจำนวนความที่ต้อนลงมาจากภาคอีสาน เพื่อใช้ทำงานในภาคกลางปีละหลายพันตัว

จึงอาจกล่าวได้ว่าตั้งแต่ปี 2433 หรือหนึ่งร้อยปีมาแล้วนั้น ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบทำให้ต้องเคลื่อนย้ายความออกจาก

พื้นที่เป็นจำนวนมาก (ซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน) ภาคอีสานกลับเป็นแหล่งผลิตความจากอีสานถูกนำไปใช้งานในนาข้าว แต่ปัจจุบันความจากภาคอีสานถูกส่งไปโรงฝ่าสัตว์แทนเมื่อความหายไปจากท้องนาภาคกลาง

เราจะเห็นได้ว่า การผลิตข้าวเพื่อส่งต่างประเทศของภาคกลางทำให้มีการเคลื่อนย้ายความจากภาคอีสาน มาทำงานในภาคกลางเริ่มตั้งแต่ร桦 พ.ศ. 2433 เป็นต้นมา หลังจากนั้นก็เกิดการเปลี่ยนแปลงใหญ่อีกรั้งหนึ่ง ซึ่งมีผลทำให้ความหายไปจากผืนนาของภาคกลาง ซึ่งการเปลี่ยนแปลงครั้งหลังเพิ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้เอง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวก็คือ การนำเครื่องจักรกลการเกษตร (รถไถนา) มาใช้งานในนาข้าวแทนแรงงานความที่ใช้อยู่แต่เดิม

ความคิดที่จะใช้แรงงานจากเครื่องจักรแทนแรงงานความในการทำบริเวณภาคกลางของประเทศไทยนั้น เริ่มขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2434 ที่จังหวัดสมุทรปราการ สาเหตุของการพยายามใช้เครื่องจักรแทนแรงงานความก็เพราะขณะนั้นต้องการแรงงานจากความมากขึ้น จนความในท้องถิ่นไม่พอเพียง และนอกจากนั้นยังเกิดโรคลักความกันอย่างซุกซุม จึงมีการทดลองใช้เครื่องจักรไถนาแทนความ แต่ความพยายามครั้งแรกนั้นล้มเหลวเนื่องจากเครื่องจักรยังมีประสิทธิภาพไม่ดีพอ หลังจากนั้นก็มีความพยายามใช้เครื่องจักรทำงานแทนความกันต่อมาเรื่อยๆ

การนำเครื่องจักรมาใช้แทนความบริเวณภาคกลาง ประสบความสำเร็จอย่างจริงจังในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่สอง โดยใช้แทรกเตอร์ขนาดใหญ่ไถนาในเขตที่ลุ่มน้ำท่วมขัง (นาน้ำท่วม-นาเมือง) ถึงอย่างไรก็ตี ในช่วงแรกก็คงยังใช้ความไถนาร่วมกับการใช้รถแทรกเตอร์โดยรถแทรกเตอร์จะไถนาในช่วงฤดูแล้ง พอฝนเริ่มตก ดินเริ่มอ่อนนุ่ม

ชาวนาก็จะใช้ความไถช้า และคราดเตรียมแปลงนา เพื่อห่วนข้าวอย่างเดิม ดังนั้นการเข้ามาของแทรกเตอร์จึงไม่ทำให้ความสูญหายไปจากท้องนาแต่อย่างใด

เครื่องจักรที่เข้ามาแทนที่ความในนาข้าวได้อย่างแท้จริง (โดยเฉพาะในเขตชลประทานภาคกลาง) ก็คือรถไถนาขนาดเล็ก หรือที่ชาวนาเรียกว่า “ความเหล็ก” นั้นเอง แต่รถไถนาขนาดเล็กก็มิใช่สาเหตุที่แท้จริงของการหายไปของความ สาเหตุที่แท้จริงซึ่งอยู่เบื้องหลังการเข้ามาของรถไถนาขนาดเล็กคือ พันธุ์ข้าวชนิดใหม่ที่ชาวนานำมาปลูกแทนข้าวพันธุ์พื้นบ้านดังเดิมนั่นเอง

พันธุ์ข้าวชนิดใหม่ เกิดขึ้นจากนโยบายเกษตรระดับโลกที่เรียกว่า “การปฏิวัติเขียว” ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีทางการเกษตรเพื่อเพิ่มผลผลิต โดยเริ่มจากการพัฒนาพันธุ์พืช และสัตว์ที่สำคัญให้ได้ผลผลิตสูงขึ้นกว่าเดิม (พันธุ์ที่ใช้อยู่เดิม) ร่วมกับการใช้เทคโนโลยีฯ (เช่น ปุ๋ยเคมี ยาฆ่าแมลง ฯลฯ) การปฏิวัติเขียวในประเทศไทยที่เกี่ยวข้องกับการทำนา เริ่มขึ้นเมื่อปี 2511 โดยรัฐบาลส่งเสริมให้ชาวนาปลูกข้าวพันธุ์ใหม่ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ และคัดเลือกจนได้ผลผลิตสูงกว่าข้าวพื้นบ้านดังเดิมมาก นอกจากนี้ยังใช้ปลูกได้ตลอดปีอีกด้วย (ข้าวพื้นเมืองปลูกได้ปีละครั้งเดียวในช่วงฤดูฝน) เมื่อรัฐบาลพัฒนาข้าวพันธุ์ใหม่ขึ้นมาได้แล้ว ก็ส่งเสริมให้ ชาวนาปลูกข้าวพันธุ์ใหม่แทนพันธุ์ดั้งเดิม (พื้นเมือง) เช่น โครงการ เปลี่ยนพันธุ์ข้าว เป็นต้น ซึ่งเป็นการนำข้าวพันธุ์ใหม่ไปแลกกับพันธุ์ข้าวพื้นเมืองของชาวนา โครงการเปลี่ยนพันธุ์ข้าว สามารถเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวพันธุ์ใหม่ได้อย่างมากมายและรวดเร็ว รวมทั้งเพิ่มพื้นที่ทำนาปีละ 2 ครั้ง ออกก้าบครอบคลุมพื้นที่นาในเขตชลประทานทั้งหมด

การทำปีละ 2 ครั้ง ในเขตชลประทานภาคกลางมีผลกระทบ

ต่อการใช้ความโดยตรง เพราะจากสถิติการเกษตรพบว่าการใช้ความในเขตชลประทานลดลงอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่ปี 2511 เป็นต้นมา จนถึงปี 2529 พบว่าพื้นที่ที่ทำนาในเขตชลประทานและเขตนาท่วมของภาคกลาง ใช้รัตโนาขนาดเล็กแทนแรงงานความถึง 100 เปอร์เซ็นต์ คือไม่มีความเหลืออยู่เลย ความในบริเวณภาคกลางเหลืออยู่เฉพาะในเขตที่ดอน ซึ่งอากาศน้ำฝนปลูกพืชไร่เท่านั้น แต่ก็เหลือเพียง 20 เปอร์เซ็นต์ อีก 80 เปอร์เซ็นต์ ถูกแทนที่ด้วยรัตโนาขนาดเล็ก และรถแทรกเตอร์แล้ว และคาดว่าการใช้ความในเขตพื้นที่ดอนของภาคกลางก็คงจะหมดไปในไม่ช้า

แต่ในปี 2529 เช่นเดียวกัน พบว่า ชาวนาในภาคอีสาน (เขตน้ำฝนไม่มีชลประทาน) ยังคงใช้ความทำงานอยู่ถึง 91 เปอร์เซ็นต์ ใช้รัตโนาขนาดเล็กเพียง 9 เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

ความแตกต่างของการทำงานในภาคกลางและภาคอีสาน อยู่ตรงที่ชาวนาภาคกลางปลูกข้าวเพื่อขายเป็นหลัก และมีระบบชลประทานที่ดี จึงปลูกข้าวพันธุ์ใหม่ได้ปีละ 2 ครั้ง การใช้ความจึงไม่เหมาะสมกับระบบการทำดังกล่าว ในขณะที่ชาวนาในภาคอีสาน ทำนาปลูกข้าวเพื่อบริโภคเป็นหลัก (ข้าวเหนียว) ไม่มีระบบชลประทาน จึงปลูกข้าวพันธุ์พื้นบ้านปีละครั้งเดียว การใช้ความทำงาน จึงยังคงเหมาะสมสำหรับพื้นที่ และจุดมุ่งหมายดังกล่าว นอกจากนั้นความยังเป็นแหล่งรายได้เสริมของชาวนาอีกด้วย เนื่องจากความขยายพันธุ์และเติบโตโดยใช้ทรัพยากรที่หาได้ในท้องถิ่น (หญ้าฟาง แรงงาน) ซึ่งต่างจากการโนดาขนาดเล็ก ดังจะเห็นได้จากการเกิดขึ้นอย่างมากของตลาดนัดวัว-ควาย ในเขตภาคอีสานช่วง 2-3 ปี ที่ผ่านมา เพราะความต้องการ วัว-ควาย เพื่อส่งโรงฆ่าสัตว์ และส่งขายต่างประเทศเพิ่มขึ้นสูงมาก

สรุป บทอ้างอิง เจ้า桔ลีอংঃ ใจแกนความ?

ในบรรดาเพลงกล่อมเด็กบริเวณภาคกลางของประเทศไทย ที่แพร่หลายมากที่สุดนั้น มีเพลงนกอี้งรวมอยู่ด้วย ซึ่งเด็กๆ เมื่อ 30 ปีที่แล้วมาต่างก็เคยได้ฟังและร้องเพลงนี้ได้เป็นส่วนใหญ่ เนื้อห่อนarragonของเนื้อเพลงนกอี้งมีดังนี้

นกอี้งอย มาเลี้ยงความแม่
ความกินข้าว นกอี้งหัวโต...

ภาพของทุ่งนาเมื่อ 30 ปีก่อน จะมองเห็นความเป็นส่วนประกอบอยู่่เสมอ และในช่วงที่ความพากจากการทำงาน ถูกปล่อยให้เลิ่มหญ้าอยู่ในทุ่งนา โดยมีเด็กๆ ค่อยๆ เลยผ่านน้ำ เด็กๆ จะมองเห็นภาพนกอี้ง เกาะอยู่่บนหลังความเสมอ ลำห้บันกชนิดอื่นๆ นั้น ไม่พบว่าชอบเกาะอยู่่บนหลังความเหมือนนกอี้ง ดังนั้นเพลงนกอี้งจึงเป็นเพลงที่เด็กในชั้นบทเมื่อ 30 ปีก่อนคุ้นเคยเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากได้เห็นภาพนกอี้ง เกาะอยู่่บนหลังความเป็นประจำ

เด็กในสมัยปัจจุบันคงมีโอกาสเห็นภาพดังกล่าวได้ยาก โดยเฉพาะเด็กในเขตเมือง หรือชนบทภาคกลาง ซึ่งความได้หมัดไปจากทุ่งนาแล้ว คงมีแต่นกอี้งเท่านั้นที่ยังคงมีอยู่่หัวไป แต่นกอี้งที่พบเห็นในภาคกลางไม่มีหลังความให้เกาะจับอีกต่อไป

นกอี้งที่พบเห็นในภาคกลางทุกวันนี้เป็นนกอี้งที่อยู่่บนพื้นดิน และตามช้างถนน เมื่อเปรียบเทียบกับนกอี้งที่เคยเห็นบนหลังความเมื่อ 30 ปีก่อน ทำให้รู้สึกว่านกอี้งตกต่ำลงมาก แต่ถึงอย่างไรก็อี้งที่คงต้องปรับตัวให้อยู่่รอดในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่นเดียว กับชาวนาที่ต้องดิ้นรนปรับตัวไปตามความเปลี่ยนแปลง และดูเหมือน

ฐานะของชาวนาปัจจุบันจะตกต่ำลงทุกที คล้ายกับนกเอียงที่ลงมาจากหลังความมหอยู่ที่พื้นดินนั้นเอง

การเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นสัจธรรมที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่การเปลี่ยนแปลงก็มิได้เกิดขึ้นเองโดยฯ หากต้องมีเหตุปัจจัยทำให้เกิดขึ้นเสียก่อน เช่นเดียวกับการหายไปจากทุกนาภาคกลางของความในปัจจุบัน ก็เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงวิถีการผลิต และเทคโนโลยีของชาวนาที่มีพัฒนาการมาตามลำดับตั้งแต่เมื่อ 5,700 ปีก่อนโน้น

ความล้มพันธ์ระหว่างชาวนา-ผู้คน และความที่เคยลีกซึ่งหนักแน่นมาหลายพันปีแล้วนั้น กำลังดำเนินมาถึงจุดที่ชาวนาหมดเยื่อใยจนตัดสินใจละทิ้งความได้แล้ว และลำดับต่อไปที่ชาวนาจะตัดสินใจละทิ้งก็คือ ผู้คน เพราะทุกวันนี้ชาวนาสามารถถือว่าการขายผู้คน ชั้นนาสุดท้ายที่มีอยู่ นับเป็นเรื่องปกติธรรมชาติ มิได้เป็นเรื่องคอขาดบาดตายดังที่ถือกันมาแต่ก่อน ซึ่งก็คงเหมือนกับชาวนาอีกหลายคน ที่ขายลูกสาวให้กับแม่เล้าได้โดยไม่รู้สึกว่าเป็นเรื่องเลี่ยหายเลยนั่นเอง.

จาก ป้าภาราสาร 2536

เด็กและเยาวชน

ดาวดวงน้ำเงิน

ประชาติ รักตะบุตร

สวัสดีค่ะ...น้องๆ แ芬รายการดาวดวงน้อยทุกคน ช่วงนี้เป็นอย่างไรกันบ้างค่ะ

สายดีกันหรือเปล่า ก็คงใกล้จะสอบกันแล้วใช่ไหมคะ น้องๆ เตรียมตัวดูหนังสือกันถึงไหนแล้ว อย่าลืมค่าาเรียนเก่งที่พี่ๆ ได้ฝากไว้ให้น้องๆ กันตั้งแต่เปิดเทอมกันนะค่ะ ยังจำกันได้ออยู่หรือเปล่า หากใครทำตามที่พี่ๆ แนะนำ ก็คงไม่ต้องกังวลเรื่องสอบ เพราะมีการเตรียมกันตั้งแต่เนินๆ ใช่ไหมคะ แต่อาจจะมีน้องบางคนที่พลาดฟังรายการดาวดวงน้อย ช่วงที่พี่ฝากค่าาเรียนเก่งไว้ให้

ไม่เป็นไรค่ะ พึ่อกให้อีกรังก์ได้ เอาล่ะค่ะ ค่าาเรียนเก่งมีดังนี้ โอม!...เพียง ข้อแรก คือ ไฟรู้ ขอให้น้องๆ หมั่นแสร้งหาความรู้ ทั้งจากตำราเรียนและจากหนังสืออื่นๆ ที่น้องสนใจ ข้อสอง คือ ไฟเรียน ขอให้น้องๆ ตั้งใจเรียนในห้องเรียน คุณครูพูดอะไรก็ให้ทำความเข้าใจและจำจ่อที่ครูพูด หากไม่เข้าใจก็รีบยกมือถามเลยนะค่ะ ไม่ต้องอาย ข้อสาม คือ ไฟบทหวาน เมื่อกลับถึงบ้านแล้วอย่าเพิ่งไปวิงเล่นที่ไหนนะค่ะ ทบทวนวิชาที่ได้เรียนมาในแต่ละวันให้เข้าใจก่อน

หากน้องคนไหนทำตามค่าาเรียนเก่งที่พี่ๆ ฝากไว้ให้เทอมนี้ ก็สายดีกันแล้วใช่ไหมคะ ไม่ต้องหน้าดำคร่า เคร่งช่วงใกล้สอบ แล้วอย่า

ลืมเขียนจดหมายไปเล่าให้พี่ๆ พังถึงผลการสอบด้วยนะครับ หากใครได้คุณแนนดีพี่ๆ มีร่วงวัลให้เด็กขยันด้วยค่ะ

เอาระค่ะ...วันนี้พี่มีเรื่องราวที่นำเสนอในมาฝากน้องๆ กันด้วยค่ะ เมื่อเดือนกรกฎาคมที่ผ่านมา ทางรายการดาวดวงน้อยได้จัดประกวดเรียงความเรื่อง “เยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด” pragquwan nong ได้ส่งเรียงความพร้อมคำชี้แจงไปร่วมสนับสนุนกับรายการมากมายเลยค่ะ พี่ๆ หนักใจมาก เพราะเขียนเรียงความกันได้ดีๆ ทั้งนั้น เล่นเอาทีมงานตัดสินกันเทพไม่ถูกเลยเหละค่ะ พี่ได้อ่านเรียงความบางฉบับออกอากาศไปแล้ว นะครับ และคิดว่าจะเป็นประโยชน์กับน้องๆ ก็เลยนำมาให้อ่านกันในหนังสือวิทยุสร้างภูมิปัญญาครั้ง ลองอ่านดูนะคะ

โดยเฉพาะเรียงความจาก

น้องพัฒนา เนตรโสม(น้องพัด)

168 หมู่ 9 บ้านทุ่งครีทอง ต.บ้านก้อง อ.นาธูง
จ.อุดรธานี 41380

“ยาเสพติด...มหันตภัยร้าย ทำลายลั่นคอม ทำร้ายเยาวชนอนาคตของชาติ ยาเสพติดมีพิษร้ายแรง ทำให้ผู้ที่ทดลองเสพจนติด เกิดอาการกระวนกระวาย คลุ้มคลั่ง เลี้ยงสติ จนสามารถทำอะไรได้ทุกอย่าง เช่น การทุบตีผู้คน ญาติพี่น้อง หรือแม้กระทั่งพ่อ-แม่ หรือบางครั้งอาจจะทำร้ายตัวเอง หรือชูโมยของผู้อื่น เพื่อจะได้เงินไปซื้อสารเสพติด

บุคคลที่ตกเป็นทาสของสารเสพติดชนิดต่างๆ ล้วนมีทรายลาเหตุ อาจจะเกิดจากปัญหาหลายๆ ด้าน เช่น อาจจะถูกกดดันจากปัญหาลั่นคอม ปัญหารครอบครัว พ่อ-แม่ ทะเลาะกัน พ่อ-แม่ ไม่มีเวลาให้กับลูก ไม่ให้คำปรึกษาในยามที่มีปัญหา เมื่อมีปัญหา ก็ไม่สามารถแก้ไขด้วยตนเอง ไม่สามารถแบกรับปัญหานั้นๆ ได้ หรือบางที่อาจจะถูกเพื่อนชักชวนและ

ด้วยความอยากรถลง จึงทำให้เยาวชนหันไปพึ่งยาเสพติด แต่หารู้ไม่ว่ายาเสพติดไม่ได้ช่วยแก้ปัญหาอะไรเลย กลับจะทำให้ปัญหาต่างๆ เพิ่มทวีคูณ อาจจะพบกับความสูญเสีย ทั้งเสียอนาคต เลี้ยพี-น้อง เลี้ยเพื่อนที่ดี จนกระทั้งเสียชีวิต

ยาเสพติด...ไม่ให้อะไรที่ดีกับตัวเราเลย ตรงกันข้าม ถ้าเราไปป่วย เกี่ยวกับยาเสพติด ก็จะทำให้เราสูญเสียสิ่งต่างๆ ยาเสพติดไม่ได้ให้ความสุขที่แท้จริงกับเรา ไม่ได้ให้อนาคต ไม่ได้ให้ชีวิตใหม่ ไม่ได้ให้เพื่อนที่ดีกับเราการที่เราจะเลือกคนเพื่อนก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะชี้ชะตาเราเช่นกัน หากเราครบเพื่อนดีก็จะชักนำเราไปในทางที่ดี หากครบเพื่อนไม่ดีก็จะชักนำไปในทางที่ไม่ดี เช่น ชักชวนให้ทดลองสารเสพติด ชักชวนให้ตั้งกลุ่มลักษณะ ฉกชิง วิ่งราว

“คบคนดีเป็นศรีแก่ตัว คบเพื่อนชั่วพาด้วยปีรี” เพื่อนเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ถ้าเราเจอเพื่อนดี เราก็จะมีอนาคตดี มีชีวิตที่ดี แต่ถ้าครบเพื่อนไม่ดีเราก็จะแย่ เมื่อนัดดังสุภาษณ์ที่ว่า “คบคนพาลพาไปหาผิดคบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล”

เยาวชนไทยจะห่างไกลยาเสพติดได้ก็ต่อเมื่อ เราประชาชนคนไทยทุกคนร่วมมือกันไม่ไปป่วยเกี่ยวกับยาเสพติดใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เช่น เล่นกีฬา ออกกำลังกาย อ่านหนังสือ เล่นดนตรี ร้องเพลง หรือในเวลาว่างก็ทำงานอดิเรกที่ตัวเองชอบ ปลูกต้นไม้ ดอกไม้ ทำสิ่งประดิษฐ์ เมื่อทำเช่นนี้จิตใจเราก็จะสดใสและมีความสุขกับสิ่งที่ทำ

ปัญหาทุกอย่างมีทางแก้ไม่ว่าจะเป็นปัญหาลั่นคอม ปัญหารครอบครัว ปัญหาเรื่องเรียน ปัญหาทุกปัญหาราคาครัวแก้ด้วยเหตุผล อย่าแก้ด้วยอารมณ์ ใช้ความคิดในการแก้ปัญหาเพื่อที่เราจะได้เจอแสงสว่างของชีวิต จะได้ช่วยกันพิชิตมหันตภัยร้าย กัยลั่นคอม เราจะได้เป็นเยาวชนไทย

ห่างไกลยาเสพติด เป็นอนาคตอันสดใสริของชาติ

“ทุกคน...มาร่วมกันต่อต้าน
เพื่อชีวิต...ลูกหลานคนไทย
ทุกคน...มาร่วมให้กำลังใจ
ชูบชีวิต...คนไทยที่ติดยา
เอาสายใย...เป็นหลัก
เอกสารความรัก...เป็นรั้ว
เพื่อครอบครัว...ปลอดภัย
ห่างไกล...ยาเสพติด
ยาบ้า...มหันตภัยร้าย
ทำลาย...ชีวิต
พากเรา...คนไทย...โปรดคิด
อย่าเอา...ชีวิต...ไปติดยา”

เอาล่ำดะ...ก็มาลึงช่วงตอบจดหมายกันแล้วนะครับ ไหนๆ เราก็พูดถึงเรื่องยาเสพติดกันแล้ว ก็อยากจะตอบจดหมายของน้องๆ ที่ส่งคำขวัญมาร่วมสนับสนุนกับทางรายการนะครับ

ฉบับแรกจาก น้องประวิทย์ แซ่ย่าง
และ ฉบับที่สองจาก น้องประเสริฐ แซ่ย่าง
13 หมู่ 7 ต.แม่เดด อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ 50270

พมเขียนจดหมายมาเป็นครั้งที่สองแล้วครับฉบับนี้พมล่งเรียงความและคำขวัญมาด้วยนะครับ พร้อมขอรูปและหนังสือสรัญญมายด้วย พมเป็นชาวเข้าเฝ่ามัง หวังว่าคงไม่รังเกียจนะครับ

“วัยใส...วัยชน...ไม่สนใจยาเสพติด
“ชีวิต...คือ...ความหวัง

ลิ่งสำคัญ...คือ...อนาคต

ลิ่งควรด...คือ...ยาเสพติด”

ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณทั้งน้องประวิทย์และน้องประเสริฐ แซ่ย่าง นะครับ ที่เขียนจดหมายไปร่วมสนับสนุนกับรายการดาวดวงน้อย พี่ๆ ขอบอกว่าไม่เคยรังเกียจน้องคนไทยเลย ไม่ว่าน้องจะเป็นชาวเข้าเฝ่าไหน หรือน้องจะมาจากประเทศไทย ที่ๆ ดีใจมากที่น้องเขียนจดหมายไปคุยกับพี่ พี่อยากให้น้องรู้ว่าพี่มีความรัก ความห่วงใย และความปรารถนาดีให้แก่เด็กๆ ทุกคนค่ะ

ฉบับที่สามจาก

น้องสุทธิพงศ์ กองสุทธิผล (น้องแจ้)

บ้านพักสถานีอนามัย ต.หน้าไม้ อ.บางไทร
จ.พระนครศรีอยุธยา 13190

สวัสดีครับ...พมขอส่งคำขวัญมาร่วมสนับสนุนรายการดาวดวงน้อย นะครับ และพมขอให้พี่ๆ ที่มีงานมีความสุข มีสุขภาพแข็งแรง และอยู่คู่รายการตลอดไปนะครับ

“ถ้าไม่อยากติดลิ่งเสพติด ก็อย่าคิดไปลอง”

“สวัสดีค่ะ...น้องแจ้ ขอบคุณมากนะครับที่ติดตามรายการดาวดวงน้อยและร่วมกิจกรรมของรายการเป็นประจำมีได้ขาด นี่แหล่ะค่ะแฟ้มรายการเก่าแก่ของเรา แม้จะยังมีได้มีโอกาสเจอกัน แต่น้องแจ้กส่งรูปไปให้พี่ๆ ได้ดูแล้ว ขอขอบคุณอีกครั้ง สำหรับคำอวยพร พี่ขอให้น้องแจ้มีความสุขเช่นกัน และขอให้ตั้งใจเรียนหนังสือด้วยนะครับ พี่ๆ ขอเป็นกำลังใจให้ค่ะ

ฉบับที่สี่จาก น้อง darm กุมพลช (น้องราม)

1 หมู่ 1 ต.สะเมิงเหนือ อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่ 50250

“คิดถึง...จึงเขียน Letter มาหา
เขียนมา...บอกว่า...คิดถึงพี่ๆ ดาวดวงน้อยทุกคน”
สวัสดีครับ...เป็นอย่างไรบ้างครับ จัดรายการหนี่อยไหมครับ ถ้า
หนี่อยก็คิดถึงหน้าเด็กๆ ไว้นะครับ จะได้หายหนีอย ผสมเป็นเด็กบันดอย
กำลังเรียนอยู่ชั้น ม.2 ครับ ขอหนังสือสราญรมย์และขอรูปพี่ๆ ด้วยนะ
ครับ

“ดาวดวงน้อย...เป็นส่วนหนึ่งของชีวิต
เป็นเพื่อนคุ้คิด...ยามฉันเหงา
เป็นเหมือนสายลัมพันธ์...ระหว่างเรา
ที่พี่ๆ เช่า...ช่วยจัดรายการให้เราฟัง”

แหม...พี่ๆ ที่มงานได้อ่านจดหมายของน้องรามแล้วยิ่มหน้าบาน
ไม่ยอมทุบเลยค่ะ เม้มงาบครั้งจะเห็นอยู่หรือไม่สบาย พี่ๆ ก็พยายามจะมา
จัดรายการให้นองๆ ได้ฟังกันเป็นประจำทุกวันไม่ได้ขาด ก็ เพราะได้
กำลังใจจากจดหมายของน้องๆ ซึ่งเปรียบเสมือนหยดน้ำทิพย์ชะโอมใจ
ที่มาหล่อเลี้ยงหัวใจดวงน้อยๆ ของพี่ๆ ให้ชื่นใจนี่แหละค่ะ

ฉบับสุดท้ายจาก

“สวัสดีค่ะ...หนูเขียนจดหมายมาเป็นฉบับที่สองแล้ว หวังว่าคง
จะได้ ขอบคุณมากที่เป็นห่วงหนู หนูได้รับคำกราเรียนเก่ง 3 ข้อแล้ว หนู
เรียนดีขึ้นและจะนำไปใช้และบอกเพื่อนๆ ด้วย หนูอยู่ประเทศไทย รับ
ฟังรายการพี่ได้ชัดเจนดี”

พี่ๆ ติดใจเป็นอย่างยิ่งที่น้องนำคاتาราเรียนเก่งไปใช้และเรียนดีขึ้นที่
สำคัญนองยังใจดี เพื่อแผ่ไปบอกเพื่อนๆ ด้วย น่ารักจริงๆ ที่มงานปลื้มใจ

เป็นอย่างยิ่งและสัญญาว่าจะพยายามสรรหาสิ่งที่ดีๆ และมีประโยชน์มา
ฝากน้องๆ อีกนะคะ ท้ายนี้ ขอให้น้องเป็นเด็กดี เชือฟังคุณพ่อ-คุณแม่
ตั้งใจเรียนหนังสือและเป็นคนดีของสังคมนะคะ

สนุกับภาษาอังกฤษ ABC

วันนี้...พี่มีตำนานเกี่ยวกับคำว่า “hello” มาฝากด้วยค่ะ น้องๆ ทราบ
ไหมคะว่า คำว่า “hello” ที่ใช้ทักทายในโทรศัพท์มีต้นกำเนิดมาจากโครง
ถ้าไม่ทราบก็จะได้เล่าให้ฟังเลยนะคะ ต้นกำเนิดของคำว่า “hello” ก็มา
จาก ทอมส์ แอลัว เอดิลัน นักประดิษฐ์เอกสารของโลกนั้นเอง เอดิลันเป็น
คนแรกที่ใช้คำว่า “hello” ทางโทรศัพท์ เนื่องจากสมัยแรกๆ ที่มีโทรศัพท์ใช้
เวลา_rับโทรศัพท์จะทักทายกันว่า “Are you there?” (คุณอยู่ที่นั่นหรือ)
ที่นี่ เอดิลันก็รู้สึกว่าคำนี้ เพราะเป็นคำถามที่ฟุ่มเฟือย ก็เลยรีบเมื่อเวลา
ว่า “hello” มาใช้แทน จากนั้นเป็นต้นมา เวลา_rับโทรศัพท์คนส่วนมาก
มักจะทักทายว่า “hello” หรือบางครั้งจะทักทายแค่คำว่า hi ซึ่งเป็นภาษา
วัยรุ่นมาจาก hiya ซึ่งย่อมาจาก “How are you?”

สำหรับน้องๆ น่าจะทักทายว่า “สวัสดีครับ” หรือ “สวัสดีค่ะ”
เวลา_rับโทรศัพท์ จะสุภาพและน่ารักกว่าจะ

และแล้ว...ก็มาถึงช่วงสุดท้ายของรายการแล้วนะคะ วันนี้พี่มี
นิทานเรื่อง “พ่อกับลูก” มาฝากค่ะ ถ้าพร้อมแล้วก็รีบเล่าเลยนะคะ

นิทานก่อนนอนเรื่อง “พ่อกับลูก”

การครั้งหนึ่งนานมาแล้ว...มีชายคนหนึ่งมีลูกชายคน ลูกเหล่านั้น
มักจะทะเลวิวาทกันอยู่เป็นประจำ พ่อจะลั่งสอนเท่าไร ลูกๆ ก็มีได้หยุด
ทะเลาะกัน

วันหนึ่ง...พ่อจึงบอกให้ลูกไปหาแขนงไฝคนละสองสามอันมา เมื่อได้มากพอแล้ว พอก็เอาแขนงไฝเหล่านั้นมาดัดรวมกันเข้าเป็นกำเดียว ส่งให้ลูกหักแขนงไฝทั้งมัดเต็มกำลังที่ลະคนฯ แต่ไม่มีใครหักได้ลักษณะเดียว พ่อจึงแก้มัดแขนงไฝแล้วยืนให้ลูกหักคนละอันๆ ลูกก็หักได้ พ่อจึงพูดว่า

“นี่แหล่ะลูก...ถ้าพวกเจ้ารักกัน พร้อมใจกัน ช่วยกันไม่ว่าการงานใดๆ ก็จะกลมเกลียวเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน พวกเจ้าจะมีกำลังมั่นคงเหมือนกับแขนงไฝทั้งมัดที่ไม่มีใครทำร้ายเจ้าได้ แต่ถ้าเจ้าทะเลาะวิวาทกัน แตกกันเป็นต่างจิตต่างใจกันแล้ว ก็จะเช่นเดียวกับแขนงไฝเป็นอันๆ ใครก็ทำร้ายได้ ทำไปที่ลະคนฯ ก็จะสามารถทำร้ายเจ้าได้ทุกคน”

นิทานเรื่องนี้...สอนให้รู้ว่า ความรักใคร่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันไม่เท่าทะเลาะวิวาทกันย่อมก่อให้เกิดความสมัครਸਮาน สามัคคีกลมเกลียวไม่มีใครทำร้ายได้ น้องๆ ก็ช่วยกันนะคะ ขอให้มีความรัก ความสามัคคีและความปรารถนาดีต่อกัน จะได้มีกำลังที่มั่นคง เพื่อร่วมแรงร่วมใจช่วยกันพัฒนาชาติบ้านเมืองของเรารอไปนานะคะ

เออแล้วค่ะ...หลังจากฟังนิทานก่อนนอนจนแล้ว อาย่าลีมบทหวานตำราที่เรียนมาแนะนำ ช่วงนี้ก็ใกล้สอบกันแล้ว ขอให้น้องๆ ขยันๆ กันหน่อยพีข้อสังกำลังใจมาให้น้องๆ และขอให้โชคดีทุกคนค่ะ

สวัสดีค่ะ.

ก่อแนว

นายคำรา กน เมืองใต้

“อนึ่งเล่าเข้าที่ศรีไสยาสน์ อย่าประมาทดำนับลงกับหมอน เป็นนิรันดร์สรรเรวิญญาณ คุณบิดรคุณมารดาคุณอาจารย์”

เมื่อเยาว์ช้าพเจ้าได้เห็นจริยาวดรของท่านผู้เฒ่าผู้หนึ่งหลายครั้ง จนเป็นภาพพิมพ์ใจอยู่ถึงบัดนี้ ขณะนั้นช้าพเจ้าไม่เข้าใจการกระทำของท่านเลย นอกจากรู้สึกขันและพิศวง เมื่อท่านจะรับประทานข้าว ท่านต้องปันข้าวเปล่าเป็นก้อนทำปากขมุขมิบไปพลาง แล้วก็ยกช้อนแค่หน้าปากและรับประทานข้าวเปล่าก้อนนั้นก่อน แล้วจึงลงมือรับประทานตามปกติต่อไป เวลาท่านจะออกจากบ้าน ท่านต้องยืนนิ่งที่หัวบันไดครู่หนึ่ง แล้วค่อยๆ ย่างลงไป พอดีงั้นสุด ท่านต้องก้มตัวก้าวอ้อมไปทางขวาเสียสองสามก้าว แล้วจึงเดินตามทางต่อไป จริยา เช่นนี้ ท่านได้ปฏิบัติโดยอาการสำรวมเคร่งครัดเป็นนิจลิน ช้าพเจ้าได้เห็นบ่อยๆ จนบางคราวเกิดชักดิบทำตามท่าน แต่เปล่าไม่เห็นเป็นเรื่อง ข้าวซ่างจีด

และการลงบันไดของเด็กๆ นั่นมันอยากปูดเดียวถึง din เลยเลิก

คราวหนึ่งท่านถามว่า “เวลานอนสวัดมนต์ไหว้พระหรือเปล่า” ข้าพเจ้าตอบว่า “เปล่า” ท่านทำหน้าชึ้ง แต่มีแวรประนี สอนว่า “หลานเอี้ย เวลาอนเจ้าจะประณมมือแล้วว่าอรหัง สัมมาમัมพุทธิ สามจุบเท่านั้นแหล่ จำไว้ทำ” ข้าพเจ้ารับคำ แต่นับครั้งได้ เพราะพอหัวถึงหมอนตาหรือ มืออ่อนยกไม่ขึ้น หลับ ภายนหลังท่านบอกว่า “ถ้าได้สวัดมนต์เวลาอนแล้ว ขโมยขึ้นบ้านก็รู้ ใจจะมาทำอันตรายก็รู้สึกตัวก่อน ถ้านอนในป่า เสือหรือวูงก์ไม่กล้าเข้ามาทำร้าย” ข้าพเจ้าขยันขึ้นหน่อย แต่ก็เหลาเลี่ย เป็นส่วนมาก ต่อมาข้าพเจ้าจากท่านมาศึกษาต่อในพระนคร เมื่อกราบ ลาท่านพูดว่า “หลานเอี้ย ตามไม่มีอะไรจะให้ แต่ต้องยกให้หลานจำใส่ใจ ไว้ว่า ความลัตต์หนึ่ง ความกดัญญารู้คุณท่านหนึ่ง กับความเมตตาหนึ่ง ให้หลานถือไว้ประจำใจแล้วไม่มีตกยาก” พูดแล้วท่านทำปากขมุขมิน เป่าลงในฝ่ามือลูบหัวให้ ข้าพเจ้ากราบรับพรแล้วลาท่าน แต่ลัตต์ กตัญญู เมตตา ช่างคลุมเครือแก่ความเข้าใจเลียจิริงฯ อย่างไรก็ดี เสียงอันนุ่มนวลลึกซึ้งและกิริยาอันเคร่งของท่านนั้น ได้จับแน่นอยู่ในความทรงจำ

เมื่อข้าพเจ้ากลับไปพบท่านอีกครั้งหนึ่ง ข้าพเจ้าเป็นหนุ่มแล้ว หนุ่มของจุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย หนุ่มซึ่งอยากหาเหตุผลและความจริง ของลิงทั้งหลาย ข้าพเจ้าจึงได้เรียนถามถึงกิริยา ซึ่งท่านทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกพิศวงและขอบขั้นเมื่อยิ่ววาย

ท่านอธิบายว่า เวลารับประทาน ท่านปั้นข้าวชูขึ้นก์เพื่อเป็นการรำลึกคุณแม่โพสพที่เลี้ยงชีวิตท่านให้ยั่งยืน เวลาไปไหน หยุดยืนที่หัวบันได

ตั้งอารมณ์แผ่เมตตาจิตบริกรรมคาดว่า สพเพ สดตา อเวรา สพเพ สดตา อพญาปชมา สพเพ สดตา อนีชา สุชี อดตาน ปริหารนุตุ พอจะ เหยียบพื้นดิน เท่ากับเหยียบแม่พระธรณี จึงต้องน้อมศีรษะขออภัยแล้ว ก้าวหลีกไปก่อน การกระทำดังนี้เป็นอานิสงส์ไป ณ ที่จะปลดภัย ประสบโชคกลางและความสำเร็จ อนึ่ง เวลาอนเมื่อสวัดมนต์แล้วบริกรรม คาดามeteataban นี้จะปลดภัยทั้งมวล

ท่านอธิบายของท่านน่าฟัง แต่ข้าพเจ้าไม่เชื่ออะไร จะให้คิดถึง บุญคุณของข้าวสุก ซึ่งเดิมเป็นแต่เพียงพืชชนิดหนึ่ง พระแม่ธรณีก์แผ่นดิน ธรรมชาติอย่างหนึ่ง ซึ่งไม่จำเป็นกับการขอโทษเลย การสวัดมนต์และ แผ่เมตตาพожะมีเหตุผลบ้าง แต่จะเกิดอันใจอย่างใดเล่า เพราะเป็น แต่เพียงเสียงพิมพ์เท่านั้น

แต่-พอหัวถึงหมอน หมอนอันอ่อนนุ่ม ที่นอนอันอบอุ่น ผ้าขาว สะอาด มุ้งผ้าโปรด ลึงกระนั้นตาก็มิอาจหรือหลับลงได้ ตั้งแต่จักรพรรดิ ลงมาถึงยาจก ล้วนได้รับความทรมานจากม่านตาซึ่งไม่ยอมปิด และหัวใจ ซึ่งไม่ยอมระงับในเวลาซึ่งธรรมชาติต้องการให้เรานอน หัวใจไม่สะอาด เสียแล้ว ทุกวันเราชำระร่างกายเพื่อจะล้างผุ่นละอองและของโลโภร กถ้าเว้นการอาบน้ำลักเดือนตัวเราคงมีกลิ่นอย่างท่อขยะข้างถนนนั้นที่เดียว แต่ใจของเราเล่า ได้เคยฟอกมันหรือเปล่า ในลมอากาศจากผุ่น ละอองและเชื้อโรคอันมองไม่เห็น ยังจะมีอะไรอยู่อีกบ้าง อาลัตต์ อาธรรม ริษยาพยาบาท อุปกิเลสทั้งสิบหาก จุลินทรีย์อันปราศจากตัว ร้ายแรงยิ่งกว่า ก้าฟโรค บนผิวโลกกำลังเต็มไปด้วยเชื้อสกปรกเหล่านี้ปลิวแทรกซ่าน เข้าสู่จิตมนุษย์ เราชำระแต่กาย ไม่ชำระใจ จะนั่นบางคนจึงเป็นโรคทาง

ใจออมเงமมนุษย์ลังค์คอมและโลกต้องลั่นสะเทือนเร่าร้อนอยู่ด้วยโรคอาหระมู

จงแพ่เมตตาจิต นี่เป็นคำสอนของท่านผู้เฒ่า ภายหลังที่ลำเรื้อ
ภาระกิจประจำวัน จะพงกับความเคียดแค้นเริชยาพยาบาทมาเท่าได้ก็ตาม
เมื่อหัวถึงหมอนจะระลึกถึงพุทธคุณและบริกรรมแผ่เมตตาจิต ถ้าต่างคน
ต่างแพ่ความเมตตา (เพียงแต่ตั้งใจเท่านั้นก็พอ) ให้ผิวโลกปราดด้วย
ละอองแห่งเมตตาจิต โลกก็จะประสบสันติสุขโดยแท้จริง ในทางตรงข้าม
ถ้าเราปล่อยภาระและความแค้นเคืองความเริชยาอาชาตออกไปจาก
ดวงจิต โลกก็จะระงมไปด้วยความเร่าร้อน ความเบียดเบี้ยนกันก็ยิ่งจะ
แก่กล้า โรคจิตชนิดนี้เราไม่อาจป้องกันได้โดยทางอื่น นอกจากเมื่อหัวถึง
หมอนพึงบริกรรมคำเจริญเมตตาพรหมวิหารดังนี้

โนโมพุทธสุล

สพเพ สตุต้า อเวรา

เพื่อนร่วมโลกทั้งหลายจะเป็นสุขเด็ด อย่ามีเรวแก่กัน

สพเพสตุต้า อพญาปชุณา

เพื่อนร่วมโลกทั้งหลายจะเป็นสุขเด็ด อย่ามีเจ็บไข้ได้ยาก

สพเพสตุต้า อนีชา

เพื่อนร่วมโลกทั้งหลายจะเป็นสุขเด็ด อย่าได้มีทุกข์กายทุกข์ใจ

สพเพสตุต้า สุชี อตุตาน ปริหرنตุ

เพื่อนร่วมโลกทั้งหลาย จะมีความสุขกายสบายใจ

รักษาตนพันทุกข์ภัยทั่วโลก

พระบรมศาสดาจารย์เจ้าทรงแสดงอานิสงส์ไว้ว่า คำสอนนี้
ประกอบด้วย องค์คุณ 11 ประการ คือ หลับเป็นสุข ตื่นเป็นสุข ฝันเห็น

แต่ลิ่งมงคล เป็นที่รักของมนุษย์ เป็นที่รักของอมนุษย์ เทวดาเย่อร์มคุ้มครอง
ปลอดจากไฟพิษและคมศาสตรา จิตมีสมາธ ผิวน้ำผ่องใส มีสติทุกเมื่อ
เมื่อตายแล้วก็ไปเกิดในสวรรค์

นอน เป็นธรรมชาติของลัตต์โลกทั้งหลาย การนอนนั้นคือการหลับ
จิตใจไม่มีสัญญา ไม่เห็น ไม่ได้ยินอะไร เปรียบเหมือนความตายชั่วคราว
เมื่อคิดๆ ไปการนอนนี้ก็เป็นปริศนาธรรมประการหนึ่ง คล้ายๆ จะเตือน
ว่าลัตต์โลกทั้งหลายอย่าได้ลิ่มความตาย ใจจะมีคอกำนาจทรัพย์คุณการ
ปานไหหน เเมื่อหลับแล้วก็เหมือนกันหมด อีกประการหนึ่ง การนอนของ
มนุษย์นั้นก็เป็นลิ่งนาคิด เมื่อยามตื่นเรานั่งก็ตี ยืนก็ตี ย่อมตั้งตัวตรง หัว
ยืนไปทางฟ้าเบื้องบน เป็นเครื่องหมายแห่งความทะเยอทะยานไฝสูง
ของมนุษย์ แต่ในที่สุดเวลานอน เขาก็ต้องเอนตัวลงนานกับพื้นดิน
เหมือนกันหมด ธรรมชาติย่อมบอกกล่าวเรารอยู่ทุกวันว่า หัวของคนนั้น
ย่อมอยู่ในระดับเดียวกันทั้งสิ้น แม้ในเวลาตื่น หัวของเราจะลดลงสูงเด่น
แต่ในที่สุดก็จะต้องลดลงมาอยู่ในระดับเดียวกับคนทั่วโลก

เมื่อหัวถึงหมอน เราก็ควรจะระงับสติและความกระวนกระวาย
เพื่อจะได้ด้วยไปชั่วขณะหนึ่ง ความหลับนี้เป็นลิ่งพึงประทานของ
มนุษย์แต่ช่างนำเริชยาเด็กเล็กหรือลัตต์โลกอื่นๆ ช่างหลับง่ายหลับดาย
ใครหลับง่ายเท่ากับคนนั้นได้พระประเสริฐของพระผู้เป็นเจ้า (ถ้าพระ
ผู้เป็นเจ้ามี) แต่มีคนมิใช่น้อยพาอยศศักดิ์ ตำแหน่งหน้าที่ ความเป็นกังวล
ความอมาตรฐานบท ความระวาง ความกลัวเข้าไปในมุ่งด้วย ดังนั้น
เข้าจึงหลับลงได้ด้วยอาการลำบาก หลับแล้วยังมีฝันร้ายเข้าแทรก ซึ่งเป็น
เครื่องหมายว่ามีได้หลับสนิท จึงเมื่อคราวตื่น ก็ตื่นขึ้นด้วยความมัวซัว

แล้วก็จำต้องประจญกับงานและโลก ด้วยจิตใจอันเหนื่อยอ่อนต่อไปและถ้าเป็นดังนี้บ่อยๆ สมรรถภาพในการงานก็จะเลื่อมลงทุกที ชราพยาธิ์เข้ามากลุ่มรุ่มสะดาวขึ้น

ผู้ที่ได้รับความทราบจากการอนไม่หลับ มักหาวิธีต่างๆ ทำให้นอนหลับ ทางที่ปฏิบัติชอบคือ การเล่นกีฬาให้เพลีย เลวลงมาคือ การกินยานอนหลับ เลวลงมาอีกดื อีก ดีมให้เมษาหลับไปเอง

แต่การนอนนั้นมีได้เพียงปารณาให้หลับยังเพื่อทำให้จิตใจแจ่มใส สดชื่น สะอาดดีด้วย การนอนจึงเป็นเวลาที่พึงทำใจให้สะอาดเพื่อให้หลับง่ายและหลับดี ผู้เฒ่าผู้แก่จึงใช้วิธีสอดมนต์ นับว่าเป็นวิธีเยี่ยม แต่บางที่การสอดมนต์นั้น ก็รักษาโรคหลับยากไม่ได้ และเมื่อหลับไม่ลง ก็อย่าไปบังคับมัน เพราะบังคับอย่างไรมันก็ไม่ยอมฟัง ข้าพเจ้าเห็นว่า เครื่องช่วยให้หลับง่ายและหลับดีเมื่อหัวถึงหมอนคือ การคำนึงถึง วรรณคดีหรือปรัชญา หรือถึงศาสนา แล้วแต่จะครั้ทราในเรื่องอะไร การคำนึงนี้ข้าพเจ้าหมายความถึงการอ่านด้วย ฉะนั้นการมีหันสือเรื่องทั้งสามประเภทไว้ข้างหมอนเป็นของควรทำ.

จากภาษาและวรรณคดี 2515

ริปเล่ย์คงขอบ

ศุภ บุนนาค

อาชีพของคนเรานี้มีหลายร้อยพันประการ แล้วแต่ครอบครัว ทางไหน และปัญญาของเขานั้นจะชัดสุดเข้าไปในทางใด ตรงกับ คำที่ว่า ‘ทรัพย์นือยูไกล ไครปัญญาไว หาได้มนาน’ เพราะฉะนั้น กระหายชาญฝรั่งนายหนึ่งจึงมีอาชีพชอบกลอยู่อย่างหนึ่ง คือทำตัวให้อยู่ระหว่างกลางระหว่างการทำตัวให้เป็นที่เชือถือได้สนิทใจ กับความไม่สนใจเหลือของคนที่ได้ยินได้ฟัง ได้แก่นายผู้มีนามกร่าวริปเลียนี้ พ่อคนนี้แก่สันทัดทางเล่นกับความเชือของคน เรื่องที่แกเก็บเล็กประสม น้อยมาเล่าให้ฟัง แต่ละเรื่องนั้นมันแปลกหรือลวนเป็นการ บังเอิญ อย่างอุดมดู ชนิดที่เราต้องเลิกคิ้มมองดูกันแล้วร้อง ‘อื้อ’ แต่นั้นแหล่ เราจะไปประหารข้อเสนอของนายริปเลย์เสียหมดว่าไม่จริงก็ไม่ได้ เพราะแกก็บอกอยู่แล้วว่ามันจริงแต่มันแปลก ถ้ามันจริงแต่ไม่แปลก มันก็เหมือนความจริงอื่นๆ ทั่วไปตั้งที่มีนั่นตั้งแสน ไม่เห็นจะน่าเอามาเล่าสู่กันฟังให้มันเกิดอะไรขึ้นมา...

รถแท็กซี่คันเดียวที่ร้ายคันนั้นเปะปะปราดเข้ามาเทียบกับบาทวิถี เจ้าหน้าที่จราจรปราดเข้ามาเกาะขอบหน้าต่าง

“แล้วกัน น้องเอี้ย ลือกธูรู้ยุนนี่น้ำว่ามันจอดไม่ได้ ไม่น่าทำผิดกฎหมายเลัย ไหนส่งใบขับขี่มาซิ เกอะนั่ ส่งมาก่อน”

“เอ้า เอาคืนไป แล้วทีหลังอย่าตะกละเรียกคนให้มันมากันนักไปไป” คุณจราจรโนกมือใบไว้รับไฟวันขับ เท่านี้มันก็น่าเปลกอยู่แล้ว ริบเลี้ยมพาบเข้าก็คงเริ่มชอบใจตั้งแต่เรื่องนี้ไปที่เดียว แต่เรื่องมันไม่ยุติ เท่านั้น ไหนๆ เป็นวันพบเรื่องแบลกแล้วก็ให้มันพาบเสียทั้งวัน คนโดยสารช่างอยากรู้อยากเห็นจึงลงมือค้นคว้าหาความจริงทันที

“ทำไมเขาไม่จับล่ะ แ昏 ฉันก็ไม่ดีจริงๆ นะ ลีมดูไปว่าตรงนั้นมันจอดไม่ได้ ไปเรียกເຫຼືອเข้า เก็บไป แต่ทำไมเขาถึงไม่จับล่ะ เห็นเรียกใบขับขี่ใจหายหมด”

“พมไม่ดีເອງครับ គຽຈະໝີມີໃຫ້ຄຸນດູວ່າตรงนັ້ນມັນຈົດໄວ້ໄດ້ ໄນເປັນໄຣຄົບ ເວັງມັນແລ້ວໄປແລ້ວ ຄຸນຈາຈຽກນັ້ນແກກໃຈດີ ບາງທີ່ສິນໄມຈັບຂຶ້າເອົາຂວຸ້ນທີ່ຝ່ອໄປເລຍຄົບ ຄວາມດີຕົງສົນອອງແກລັກວັນທີ່ ຄວາມດີນະທຳໄວ້ໄມ່ສຸ່ພູຮອກຄົບ”

“ນັ້ນແນ່ ພູດຈາເຂົາເດົາ ວ່າແຕ່ທຳໄໝເຂົາໄມ່ຈັບລື້ອລ່າ ທີ່ຈົບເຂົາໄດ້ຈົນດີໄໝຢາກໃຫ້ສຸ່ພູເມືອນລື້ອ” คำາມນັ້ນກົມາໃນແບບລ້ອາ

“ມັນຕ້ອງດີຕ້ອດເຂົາທາກນົກຮັບ ເຂົາກີດ ພມກົດ ແຕ່ກົມໍເໜືອນກັນລະຄົບທີ່ດີຂ້າງເດີວາ ອົກຝ່າຍທີ່ໄໝຍັກດີຕອນ ມັນກົບເລີຍດ້ານໄປເໜືອນປະທັດດ້ານ”

“ດີຍັງໄລ່ ທີ່ເຮີຍກວ່າດີຂ້າງເດີວາເໜືອນປະທັດດ້ານ ໄທນລອງຂໍາຍປັບປຸງຂອງແທກຊື່ຝັກກັນມັ້ງຊື່” ລາວກັບວ່າຄໍາວ່າແທກຊື່ກັບຄໍາວ່າປັບປຸງນັ້ນຈະໄມ່ມີວັນເດີນທາງພບກັນໄດ້ເລີຍເປັນອັນຈາດ ດັນຂັບແທກຊື່

ຜູ້ໄມ່ເຄຍກັງລັກັບຄໍາທີ່ເຮີຍຍາກຮູ່ຮັງນັ້ນ ແຕ່ຂຶ້ນຕຽງຕ່ອງຄວາມຈົງທີ່ປະສົບດ້ວຍຕົວເອງຍ່ອງຍ່ອງເຖິງເຈິງເລີຍເກີດຊື່ເກີຍຈຸດຂຶ້ນມາບ້າງມີອັນດັບທີ່ນີ້ສົ່ງສຸດເລີ່ມເລັກຄົວໃບຂັບຂຶ້ນເປັນຂອງສັກດີລື້ຫົ້ວ່ອງຫາວແທກຊື່ທັງໝາຍນັ້ນເອງ ສັ່ງໃຫ້ຄົນໜ່າງໜ້າ ຄົນໜ່າງໜ້າພລິກຄູ ແລ້ວກົບທຳຕາໂຕຮ້ອງອອກມາເໜືອນພບວ່າ ຂາທີ່ສາມອອງດ້ວຍເກີດອອກອອກ ມາໂດຍປັ້ງຈຸບັນທັນດ່ວນ

“ຫ້າ ຈົງທີ່ຈົບເຫຼືອພື້ນ! ລື້ອນະເຫຼືອເກີບເຈີນທ້າມມີໄດ້ໃນຮັດແລ້ວ ໄນເອາໄຟ ທ... ອົ້າເອົງກີໄມ່ສຸ່ພູງາກໃຈຮວ່າ ທ້າມມີນະມັນຮັດຄົນໃໝ່ ມານໆນະຄູາດີ ແລ້ວຮັນນີ້ລື້ອເຂົາເຫຼືອຂອງລື້ອເອງ”

“ກົດຍ່າງວ່າລະຄົບ ດ້າເຂົມວົບໄອ້ທ້າມມີນັ້ນເລີຍແລ້ວກົດໄດ້ເປັນເຈົ້າອອນນັ້ນເພີ້ຍຕົ້ນນີ້ເສບຍໄປແລ້ວ ໄນຕ້ອງມາເຫຼືອເຂົາຍ່ອຍ່າງນີ້”

ວັນໃນປົກິດນັວນທີ່ພະພຣມທ່ານແທກເຂົາມາສຳຫັບລອງໃຈຄົນວັນນັ້ນເປັນວັນຝັດກາ ກາລື່ອຮັດຫາຄົນກົງລາງຝັນນັ້ນບາງທີ່ກົດສົບເໜາມະ ບາງທີ່ກົດເສີຍນໍ້າມັນເປົ່າ ອາກາສົກພັກພເຍີດຫວັນຄຸມໂປ່ງຍ່ອງນັ້ນ ພະເອກຂອງຮັບເລີ່ມຈິງຕັດໃຈເອກຮະຈົກຂຶ້ນຈົນໜ່າດ ອູ້ເຂົາເຫຼືອພັດທ້າກັບພັນກົດແລ້ວກົດນິກພັດກັບຕົວເວັງວ່າ ຕອນປ່າຍແລ້ນເລີຍພັກເດີຍກົດພົດຄ່າເຫຼືອ ພົນກົຍັງໄມ່ຫາຍັກພະເອກຂອງຮັບເລີ່ມກະວິວະວິວະວິວະເປີດປະຕູໃຫ້ ພັວເມີຍຄູ່ນີ້ຄົງຂຶ້ນມາຈາກທ່ານ້າ ເມື່ອທັງແກ່ເລີຍດ້ວຍ

“ໄປທັນຄົບ”

“ບາງຊື່ອຸປະນຸມ ຂັບຄະວັງໆ ນະຈີ່ ດັນທ້ອງຄົນໄລ້”

ໜັບໄປໄດ້ສັກຄູ່ ຈາກທ່ານ້າຮາຈວ່າຄົງບາງຊື່ທາງໄມ່ໃຊ່ເລັ່ນ ຍິ່ງເວລາຝັດກັບເວົວໆ ກົດໄວ້ໄດ້ ປາກອັນບາງຂອງໝາຍຜູ້ສາມີທ່າທາງເໜືອນອຸຄາສນາຈາກຍົກໂລກສັກຄົນນີ້ກົດທໍາຫັນທີ່ສົມກັບລັກຂະນະຂອງຮ່າງກາຍເຂົາຈົງໆ

“ຍັງໄລ້ນັ້ນຂາຍ ວັນທີ່ນີ້ໆ ພອກິນໄໝ ເຂົ້ອ ເຕັ້ມທີ່ທັນຍ່ອນນະ ມັນ

มากด้วยกัน”

“ครับ ก็พอกลอกเคลอกไปได้ แต่จะเอารวยเหมือนสองสามปี ก่อนไม่ได้”

“นั่นซี ใจจริงดูเป็นเลือ ถูกปรับเข้าทีก็หมดละไ้อีกที่วิ่งมาทั้งวัน อีวัลเห็นใจเสียจริง” ว่าเข้ามาท่านนั้น พอกขึ้นแท็กซี อารมณ์คลิชรرمก ปราดไปเข้าอยู่ข้างแท็กซี พอกถูกแท็กซีวิ่งเฉี่ยว ฟันแห่งความเมตตา ปรานีก์เหือดแห้ง อารมณ์แห่งเหตุผลก็วิ่งพวยไปอยู่ข้างฝ่ายจราจร คนเรา ละเป็นเลือยอย่างนี้

“แต่พมยังไม่เคยเลยครับ ตั้งแต่ออกหกินมา ก็กฎเขามีไว ยัง ไม่เรออย่าไปฝืนมันก็หมดเรื่อง ผมร่วงนัก มันเสียเวลาครับ ผมอยกวันๆ หักค่าเช่าแล้วอย่างน้อยหกสิบเจ็ดสิบก็พอใจแล้ว”

“ไม่ถึงร้อยหรอกหรือ”

“โอ้ย น้อยนักละครับ ก็อย่างว่า มันมากด้วยกัน บางทีก็ยังโดน ต่อเสียยังกะสามล้อ”

“แหม ไอ้นี่เลวมาก คนที่จะขึ้นก็ควรจะรู้อยู่แล้วนะว่าราคา ของเขามันเท่าไร ฉันละไม่มีเงินนองชาย เห็นหัวอกคนทำมาหากิน ด้วย กัน ฉันถือว่าค่าแรงน้ำมันนี่ส่วนหนึ่งนะ แล้วก็ขอค่าขอบน้ำใจ ที่เขาให ความสะดวกเรา ส่งเรารถที่ ไม่พาราไปเททิ้งเสียที่ไหนนะ อีกส่วนหนึ่ง ตอนนี้เราตอบแทนด้วยวิธีไม่ต้อนด้วยแต่เงยบังไงล่ะ คนเรามันต้องมีนา นองนา เรื่องน้ำใจจะเรื่องเงินนะมันต้องไปด้วยกัน ถ้าเราน้ำใจเหือด แห้งกันหมดละก็โลกก็ไม่เป็นโลกเท่านั้น หรือในนองว่า”

ตลอดทางฝ่ายภรรยาไม่ได้อ้าปากสักคำ ปล่อยสองชายพาภัย กันเพลิน พ่อโซเฟอร์หน้าเนี่ยวก็ใจชื้น ค่าจ้างค่าอนก์ได้วากัน ตกลงแล้ว พุดจากบังน้ำทู วันนี้คงโซคดี ไม่เสียค่าพวงมาลัยที่แขวนบูชาแม่ย่านาง

รถเลี้ยเปล่า มันมีเป็นวันๆ เมื่อกันไ้อีกเรื่องเชงๆ ชวยๆ ต่างๆ วันไหน พอกซื้อกา莫ถูกต่อราคาน้ำเสียดซิบๆ ละก็ แล่นเปล่าๆ ไปทั้งวัน เดอะ ใครไม่เชื่อโซคเชื่อลางกีช่างเป็นไร

“อ้าวเชื่อคนหนึ่งละ” พ่อโซเฟอร์บอกกับตัวเอง “วันนีอุตส่าห์ จอดหลับอยู่ยังมีคนปลูกลูกขึ้น ปะHEMAเป็นวันปลอดคงไม่ต้องเล่น ผัด เปิดกระดูกเบ็ดร้านยองของพ้า-ได้ทิวเปิดหั้งตัวกลับบ้าน แรมเงาะ-ฝาก นังแม่นังลูกกิโลสองกิโล ท่ามันพอได้”

“จำไว้ເຄີຍໄວ້ນັ້ນແກ້ວ គາມດີນະທຳໄວ້ໄມ່ສູງ ພື່ນໍຄືອັນກ ເຮືອນີ້ ໄມວ່າຈະທຳມະໄພທຳເຕີມແຮງ ລົງໃຫ້ເຂົ້າທັ້ງແຮງກາຍແຮງໃຈເລຍ ເຫັນໄໝນັ້ນ ວ່າລື້ອນອກຈາກມາອີ້ນໄມ່ຕ່ອສັກຄຳ”

“ครับ เป็นพระคุณ” โซเฟอร์ຫາช่องสอดปากไม่ค่อยได ถึงจะ ต่อได้ก็ไม่อยากต่อ เพราะพูดไปก็จะขัดใจกันเสียเปล่าๆ ก็ราคานີບອນນັ້ນ มັນตรงตามมาตรฐานอยู่แล้ว แล้วฝนก็เทลงมาຈັກๆ ເມຍກີອຸມນໍ້າຫັກ ໄວ້ສິ່ງສອງຄນ ຂອງຂ້າວກີພະຽງພະວັງ ຄົງຂະນະນີ້ຝັນກີຍັງໄໝ່ຈໍາ ຮາວກັນວ່າຈະ ຕົກເສີຍໃຫ້ພອໃນປີນີ້ແລ້ວຈະເວັນໄມ່ຕົກໃນປີໜ້າ ໄດ້ຈະທນເປີກຝັນແບກຂອງ ຕ່ອರາຄາຄອງຢູ່ເດີ ແຕກີ່ຊັ້ນທ່ານເດີ ທ່ານພູດຈາເປັນ ສຸນທຽກຄາ ເປັນລາງດີ ສໍາຫັກການທຳມາດ້າຄລ່ອງໃນວັນນີ້ກ່ອນຈະລົງຈາກຮັດ ທ່ານອນຸສາສນາຈາරຍ໌ ໂດຍສມຸດີຍື່ນອຸຕສ່າຫຼັກພໍວ່າສອນ

“ຂອບໃຈ ຂອບໃຈ ນັ້ນຍາຍ ເອ ອຸຕສ່າຫຼັກມາຂັ້ນຂັ້ນຂອງໃຫ້ ທຳມາດ້ານີ້ນະນັ້ນ ຈຳໄວ້ເຄີຍ ຂາມດີນະທຳໄວ້ໄມ່ສູງ ເງິນກະນໍ້າໃຈ ນະມັນດັ່ງກັນໄປ”

ชาກລັບຮັດແລ່ນມາໄດ້ຮັ້ງທາງ ສ່າຍຕາຫາຄນເຮົາກີຍັງໄໝເຫັນ ເສີຍຂະໄຣຕົກດັ່ງແຊັກໆ ທີ່ເບານນັ້ນຂັ້ງໜັງ ໂຊເພື່ອຜູ້ອົ່ມໂອວາທາມາໃໝ່ໆ ເຫີຍວໄປດູ ອ້າວ! ທ່ອຂອງແກຄງລື່ມໄວ

“แก้แก๊กโวหาทไปหน่อย เลยบ้าๆ เปื้อๆ ลีมของ อะไรก็ไม่รู้ ห่อกระดาษหนังสือพิมพ์ยังกะห่อหมูแผ่น ว้า! จะไปคืนให้ที่ไหนล่ะ เดียว ดูก่อน ถ้าเป็นหมูแผ่นก็ไม่คืนละ กว่าจะไปแจ้งความสำเร็จก็หลายชั่วโมง เลี้ยวลาทำมาหากิน ค่าเช่าเข้าก็ยังไม่พอเลย”

ใจก็คิดมือก็แก้ “ตาย ห...แล้ว” ริบเลี้ยงเห็นคงชอบ “ตราชรุத ใบแดงฯ ทั้งนี้ไม่ได้ปลอมปนเลยนี่นักยังไงถึงได้ห่อเงินเหมือนห่อหมูแผ่น อ้อ แกคงกลัวเราจะจี้ หรือจะพาไปจัดถ้าแกแพกเงินกระเบ้าตุย ไอ้กระเบ้า หนังตะเข็บแกถือทำทำทางนั่นคงไม่มีอะไรเลย ของจริงมาอยู่ในหอนี้ แกมาสองคนกับเมียห้องแกคงไม่กล้าให้ใครรู้ว่า แกบรรทุกเงินมาก เอ! หว่า! เราจะคืนดีหรือไม่ดี ชั่วพ่อชั่วแม่ก็ไม่เคยแตะเงินมากมายยังสี นี่ ถ้ายังไงอีกนูฟเพียงแค่นี้ก็ไม่ต้องเช่าเข้า นี่มันเอาลากมาป้อนเราแท้ๆ ไม่เคยนึกจะไปจี้ไปใช้ครึ่ที่ไหนเลย”

นึกไปถึงอย่างนี้แล้วเรื่องก็ไม่ยักเป็นไปตามที่นึก ที่คิดเน่ว่า ริบเลี้ยงคงมันอยู่ตรงนี้เอง คือว่าอยู่ต์รุงที่โซเฟอร์ไม่น่าเลี้ยง คนนี้ แก กัดฟันกร้มใหญ่ หักใจอึกดังกร้มใหญ่แล้วหอบเอห่อเงินแดงฯ ตราชรุต้นนี้ไปให้ตรวจ ตำรวจน้ำจัดการนับต่อหน้า มีนายตำรวจใหญ่ อึก หลายนายเข้ามาร่วมรู้เห็นเป็นพยานพ拉着ลูบหน้าลูบหลังพ่อโซเฟอร์พ拉着แล้วตำรวจน้ำจัดการตามวิธีของตำรวจน แจ้งข่าวกันไปหลายสถานี หลายแห่งหลายหน หลายชั่วโมง

“ผมໄປได้แล้วหรือยังครัวน ໂຊ แล้วเวลาผมไปหลายชั่วโมงแล้ว ค่าเช่ารถยังไม่ได้เลย นี้ห้าโมงเย็นแล้ว ໂຊ ถ้ามีอะไรท่านก็ไปตามผมก็แล้วกัน ผมจอดอยู่ที่ท่านน้ำรำชวงศ์ทุกวัน”

“จะไปพนัย ไอ้น้องแก้ว ห่วงอะไรวะกะค่ารถ เงินของเขาตั้ง ห้าหมื่น ถ้าเป็นอ้ว อ้วเลี้ยงลืออาทิตย์หน้าลีบค้อยล่างมา” นายร้อยเวร

หน้ารากับดาวหนังบอก ความอึนดูจดเต็มอยู่ในเวลา เช่นเดียวกัน กับที่สารวัตรยังไม่คลายอาการลูบหน้าลูบหลัง น้ำใจสุจริต เต็มเปี่ยมเช่น นี้ไม่นึกว่าจะตั้งอยู่ในร่างกายและหัวสมองของคนหาเช้ากินค่ำ คนที่ต้องหยิบฟ้าเปลวเดด วาจากระซิกรยะชา กและความชาดเคลนร้อย แปดที่ต้องใจภูอยู่ ที่ว่าไม่น่านักนั้นก็ เพราะว่า เงินห้าหมื่นนี้มีอำนาจในการชำระหนี้ตามกฎหมายอย่างที่พิมพ์ไว้นั้นแล้ว มีอำนาจในการซื้อพอที่จะถอนเงานังหนูเพี้ยตใหม่เอี่ยมคันนี้มาเป็นกรรมสิทธิ์ของตน และตั้งแต่นี้ไปจะไม่ต้องพะวงถึง ‘ค่าเช่า’ ซึ่งเป็น เมืองป่วงบีบมับประจำวัน ความสุขสะดวกสบายร้อยอย่างย่อมจะมีทางมาได้จากเงินจำนวนห้าหมื่นนี้ ถ้าเงินจำนวนเท่ากันนี้ตกไป อยู่ในมือรัฐมนตรีเจ้ากระทรงอะไรลักษณ หนึ่งแล้วมันไม่ออกฤทธิ์นั้นก็ไม่แปลก เพราะเงินห้าหมื่นย่อมเป็นเรื่องธุลีล่องเหลือเกินสำหรับมือชั้นนั้น แต่ในสำหรับมือชั้นที่กำพรุงมาลัย รวมนักยังไม่สามารถออกฤทธิ์ให้หัวหมุนกลับไปได้ จะไม่เรียกว่าของชอบใจของริบเลี้ยงหรอกหรือ นายร้อยก็ยิ่มย่องผ่องใส นายพันก์ลูบหน้าลูบหลัง ความดีเริ่มแสดงตั้งแต่บัดนี้ที่เดียว ท่านนายพันนั้นท่านตื้นตันมาก ท่านเรียกเข้าใบขับชีของพระเอกไป ท่านเชิญอะไรรุกิกข้างหลังแล้วคืนให้และบอกว่า

“อ้วอยากจะให้ลือเห็นว่าความดีนั้นไม่สูญ เจ้าของเงินเขากอง จะตอบแทนลือคุ้มที่เดียว แต่เท่านั้นไม่พอ เพราะเงินนั้นใช้เดียวเดียว ก็หมด อ้วอยากให้อะไรลือที่มันใช้ไม่หมด เพราะงั้นลืออาเน่ไป ถ้าไป พลาดพลั้งผิดกฎหมายเจ้าที่ไหน ถูกเรียกใบขับชีกให้เข้าดู เข้าจะผ่อน พันให้ลือเอง เรื่องนี้อ้วจะเรียนท่านผู้ใหญ่ชื่นไปตามลำดับให้ท่านรับทราบໄວด้วย”

ความดีเริ่มแสดงผลแล้วซี ถ้าพ่อโซเฟอร์คนนี้แกพูดได้เก่ง เท่า

ครึ่งหรือครึ่งของท่านอนุศาสนาราชโดยสมมุติเท่านั้น แกคงจะแสดงว่าทศิลป์เป็นสุนทรภณตาว่า

“ผมทำความดีเพื่อความดีโดยเฉพาะครับ ความดีความชั่วนี้ เป็นมาตรฐานเดียวของแต่ละคนโดยเฉพาะ คนบางคนแม่ความทุกข์ เรารู้มเท่าไรก็หักใจทำช่วงไปไม่ลง เพราะมันชัดกับมาตรฐานในตัวของเข้า แต่บางคนมีความสามารถในการทำชั่วด้วยเฉพาะ เป็นสมบัติประจำสันดาน ติดมาแต่อดีตชาติ เขาจะทำลิ่งที่เป็นความสุขเฉพาะตัวเข้าและความทุกข์ แก่ผู้อื่นได้ในทุกรูปแบบ ทุกเวลา และทุกเหตุการณ์ ความชั่ว ไม่ให้ผลแสลงแก่มาตรฐานของเขาเลย ความดีและความชั่วนี้ไม่เลือกฐานะ และชาติชั้นวรรณะ ทุกคนมีโอกาสและความโน้มเอียงที่จะประกอบ ประพฤติได้โดยเท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้นคนขับแท็กซี่อนาคตอย่าง ผมนี้จึงหักใจเอาเงินไปมอบให้ตำรวจที่จะตะครุบเอาไว้เสียเอง ผมกลัวครับ กลัวว่ารุ่งขึ้นจะต้องอ่านข่าวผัวเมียฆ่าตัวตายเพราะสูญเงินไปในรถแท็กซี่ เมียก็กำลังห้องแก่อยู่ด้วยหรืออะไรทำนองนั้น” ฯลฯ แต่เขาก็ไม่ได้พูดอย่างว่าโน้นสักคำเดียว ก็จะเอาอะไรกับคนขับแท็กซี่! เรื่องจริงหรือไม่จริงก็ไม่รู้ เรื่องนี้จบลงด้วยอาการเน้อยๆ ของคนเล่า ซึ่งเล่าให้คนโดยสาร คู่ที่สองฟัง

“ตั้งแต่นั้นมาครับ ผมเชยมาเรื่อย ทำอะไรผิดพลาดnidๆ หน่อยๆ ตำรวจนอกไม่เอาเรื่อง บางทีไม่ขอดูใบขับขี่เสียด้วยซ้ำ ไม่รู้ว่าหน้าตาผมมันเป็นยังไง บางรายขอดูแล้วก็ໄลให้ไปได้เลยอย่างที่คุณเห็น เมื่อตະกี้ แล้วคนนั่นรับเรียกรอผมเรื่อย แต่ก่อนเคยได้วันละห้าลิบหกลิบ พอกินวันๆ เดี่ยวนี้ผมได้วันละไม่ต่ำกว่าสองร้อย อย่างขี้หมูขี้หมา หักค่าเช่าแล้วนะครับ นี่ละครับผมถึงว่าความดีไม่สูญ ซักกับเรื่วเท่านั้น ความชั่วก็ไม่สูญเหมือนกัน เว้นแต่ซักกับเร็ว”

“เออ เรื่องของเรือน่าฟัง ไม่น่าเชื่อเลย ว่าแต่คนแก่ธรรมะ

มีมโนค้นนั้น เข้าตอบแทนເຫຼື່ອທ່າໄຮຣລະ ອິມແປລໍໄປພລາຍວັນລະຊີ ເຮົາເສີຍເວລາທາກິນໄປເກືອບທັງວັນ ແລ້ວເຈີນທ້າມື່ນະໄມ້ໃໝ່ນ້ອຍໆ ເປັນນັນເອງກີ່ໄມ້ກຳລັ້າສຸ່ງລູາເໜີມອັນກັນວ່າຈະດືນ ເຂົ້າໃຫ້ເຫຼື່ອທ່າໄຮ”

“ໂນທານາກັນແກເຄວະຄັບ ແກໃຫ້ພມທ້ານາທ.”

จาก หนังสือรวมเรื่องสั้นชุด คบซื้อฟัน (2537)

นับเป็นความภาคภูมิใจของผมและผู้จัดทำหนังสือวิทยุสรัญรอมย์ทุกคน ที่หนังสือเล่มนี้ได้มีอายุครบ 3 ปี ในฉบับนี้ การทำหนังสือราย 3 เดือน ให้ออกติดต่อกัน 12 เล่ม อาจจะไม่ใช่เรื่องยาก แต่ก็คงไม่ใช่เรื่องที่ง่ายดาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการทำหนังสือซึ่งมีข้าวความคิดที่ค่อนข้างจะตรงกันข้ามอยู่ในตัวของตัวเอง

นโยบายของหนังสือวิทยุสรัญรอมย์ซึ่ง คุณพิชณุ จันทร์วิทัน นายสถานีฯ คนแรกมอบหมายให้ผม ก็คือการสนับสนุนการดำเนินงานของสถานีวิทยุสรัญรอมย์ ด้วยการรวบรวมบทความ บทวิเคราะห์ ข่าวสาร บทสัมภาษณ์ รวมทั้งเรื่องราวที่น่าสนใจต่างๆ ที่เกี่ยวกับอาชีวศึกษา สถานีวิทยุสรัญรอมย์ มาลงพิมพ์ และแจกจ่ายแก่ผู้ฟังที่รับฟังรายการของทางสถานี แต่เมื่อมาลงในรายละเอียดแล้ว เรา ก็พบว่าอย่างไร หนังสือวิทยุสรัญรอมย์ ก็คงต้องมีบทบาททางด้านการตอบสนองนโยบายของกระทรวงการต่างประเทศ โดยเฉพาะในเรื่อง “การทูตเพื่อประชาชน” ควบคู่ไปกับการเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ฟังและผู้อ่านซึ่งอยู่ในชนบทอันห่างไกลกับกระทรวงการต่างประเทศ ซึ่งทำอย่างไรหนังสือเล่มนี้จึงจะสามารถทำหน้าที่ทั้งสองด้านนี้ได้อย่างเต็มที่ และนั่นคือเหตุผลประการสำคัญที่ทำให้ต้องปรับแต่งเนื้อหาสาระของหนังสือวิทยุสรัญรอมย์ ให้มีความเป็น “หนังสือ” หรือ “วารสาร” มากกว่า “เอกสารทางวิชาการ” หรือเอกสารเผยแพร่กิจกรรมของหน่วยงาน และต้องการที่จะให้มีคน “อ่าน” มากกว่าจะ “เก็บ” หรือ “กอง” ไว้กับพื้น

หนังสือวิทยุสรัญรอมย์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดของสถานีวิทยุแห่งนี้ ที่ว่า “เพื่อไทย ก้าวไกล ทันโลก”- ในส่วนของ “เพื่อไทย” เรา มีเรื่องราวที่ส่งเสริมคุณลักษณะที่ดีของไทยในด้านต่างๆ ทั้งสถาบันพระมหากษัตริย์ ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมถึงชีวิตความเป็นอยู่และการทำมาหากิน หนังสือวิทยุสรัญรอมย์ “ก้าวไกล” ไปกับเทคโนโลยีและวิวัฒนาการในหลากหลายสาขา และ “ทันโลก” ทันสถานการณ์กับเรื่องราวที่เป็นประเด็นชี้กำลังอยู่ในความสนใจของผู้อ่าน

ในวาระที่หนังสือวิทยุสรัญรอมย์มีอายุครบ 3 ปี ผมคงไม่มีของขวัญอะไรที่จะมอบแก่คุณผู้อ่าน นอกจากจะขอให้ความมั่นใจว่า ผมและผู้จัดทุกคนจะตั้งใจทำหนังสือเล่มนี้ต่อไปอย่างดีที่สุดเพื่อคุณๆ ทุกคนครับ

ด้วยความปรารถนาดี

2/๖:๙๘๙๗ ๑๗๙๗

ประวัติศาสตร์ เลิวิกุล

บรรณาธิการ

คุ้มครองน้ำ	05.30-06.00	06.00-06.30	06.30-07.00	17.30-18.00	18.00-18.30	19.00-19.30	22.00-22.30
จันทร์	เกี่ยวกับน้ำร้อน	ร้อนมากในเรือ	กินเท้าหิว	คุ้มครองน้ำเจ้าพระยา	ห้ามพาทิณฑ์	ดาวดวงน้อย	หน้าต่างโลภภาร্ষ
อังคาร	ท่องเที่ยวไทย	ร้อนมากในเรือ	เล่าสืบกันต่อ	เปิดโลภภาร্ষเมืองไทย	หลาຍคนอย่างไร	ดาวดวงน้อย	หน้าต่างโลภภาร្គ
พุธ	วางแผนการรบ	ร้อนมากในเรือ	รีบลงมาลาก	คุ้มครองน้ำเจ้าพระยา	ห้ามพาทิณฑ์	ดาวดวงน้อย	หน้าต่างโลภภาร្គ
พฤหัส	สูบภาพรัตนธรรม	ร้อนมากในเรือ	รีบลงมาลาก	เปิดโลภภาร্ষเมืองไทย	รักษาสิ่งแวดล้อม	ดาวดวงน้อย	หน้าต่างโลภภาร្គ
ศุกร์	นัดก้าทอย	ร้อนมากในเรือ	รีบลงมาลาก	คุ้มครองน้ำเจ้าพระยา	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	หน้าต่างโลภภาร្គ
เสาร์	ดูแลรักษา	ร้อนมากในเรือ	รีบลงมาลาก	คุ้มครองน้ำเจ้าพระยา	ดาวดวงน้อย	ดาวดวงน้อย	หน้าต่างโลภภาร្គ

ตารางการอ包包าก

สถานีวิทยุสารนรบท์ กองตรวจการตั้งประจำที่ กองลับ AM 1575 KHz

